

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

תמצית דוחות כספיים ליום 30 בספטמבר 2014

(בלתי מבוקרים)

תוכן העניינים:

עמוד	
5	דוח הדירקטוריון
10	נתונים עיקריים בקבוצת הבנק הבינלאומי
120	סקירת ההנהלה
141	הצהרת המנכ"ל
141	הצהרת החשבונאי הראשי
142	תמצית דוחות כספיים
152	באורים לתמצית הדוחות הכספיים

דוח הדירקטוריון לדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2014

בישיבת הדירקטוריון, שהתקיימה ביום 18 בנובמבר 2014, הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים, הבלתי מבוקרים, של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") וחברות מאוחדות שלו (להלן - "קבוצת הבנק"), ליום 30 בספטמבר 2014. הדוחות ערוכים על פי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. הנתונים מבוססים בסכומים מדווחים.

רקע כללי - ההתפתחויות הכלכליות והפיננסיות

התפתחויות הכלכליות העיקריות בישראל

התפתחויות ריאליות

הנתונים המאקרו כלכליים ממשיכים להצביע על התמתנות בקצב הפעילות של המשק הישראלי. במחצית הראשונה של שנת 2014 צמח המשק ב-2.8% בחישוב שנתי, לאחר עלייה של 3.2% במחצית השנייה של שנת 2013 ו-3.0% במחצית הראשונה של שנת 2013. על פי אומדן ראשוני של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה הרבעון השלישי של שנת 2014, הושפע ממבצע "צוק איתן", כאשר התוצר ירד ב-0.4% בחישוב שנתי. הירידה בתוצר משקפת ירידות בהשקעות בנכסים קבועים וביצוא סחורות ושירותים (ללא יהלומים וללא חברות הזנק). ההאטה בשיעורי הצמיחה במשק באה לידי ביטוי גם בירידה בקצב ההוצאה לצריכה הפרטית לנפש שעלתה במחצית הראשונה של שנת 2014 ב-0.6% בחישוב שנתי, לאחר עלייה של 1.5% במחצית השנייה של שנת 2013 ו-2.4% במחצית הראשונה של שנת 2013. קצב צמיחת ההוצאה לצריכה הציבורית ירד, כאשר במחצית הראשונה של שנת 2014 נרשמה עלייה של 1.9%, לאחר עלייה של 5.1% במחצית השנייה של שנת 2013 ו-3.4% במחצית הראשונה של שנת 2013. התוצר העסקי עלה במחצית הראשונה של שנת 2014 ב-2.0% בחישוב שנתי, לאחר עלייה של 2.6% במחצית השנייה של שנת 2013 ו-3.5% במחצית הראשונה של שנת 2013. המשך מגמת ההאטה המסתמנת במשק, באה לידי ביטוי גם במדד המשולב של בנק ישראל, אשר עלה ב-1.6% בלבד לעומת 2.0% ו-3.3% ב-12 החודשים שהסתיימו בספטמבר 2014, יוני 2014 ודצמבר 2013, בהתאמה. בחודש ספטמבר 2014, חטיבת המחקר של בנק ישראל הורידה את תחזית צמיחת התוצר של ישראל לשנת 2014 ל-2.3% לעומת 2.9% בהערכה הקודמת, בעיקר כתוצאה ממבצע "צוק איתן" אשר להערכת בנק ישראל גרע כ-0.4% מצמיחת התוצר. הפגיעה של "צוק איתן" התבטאה בעיקר בירידה בצריכה הפרטית אשר להערכת בנק ישראל צפויה להיות קצרת טווח ובפגיעה ביצוא של שירותי תיירות, אשר צפויה להיות ממושכת יותר.

תקציב המדינה

בחודשים ינואר - ספטמבר 2014 הסתכם הגירעון בתקציב המדינה ב-10.5 מיליארד ש"ח. יעד הגירעון התקציבי לשנת 2014 עומד על 31.1 מיליארד ש"ח. הצמצום בגירעון הושפע בעיקרו מגידול של 6.6% בהכנסות ממסים וגידול מתון מהמתוכנן בהוצאות משרדי הממשלה, למעט משרד הביטחון. על פי אומדן ראשוני של החשב הכללי באוצר, ב-12 החודשים שהסתיימו בספטמבר 2014 הסתכם הגירעון המצטבר בתקציב המדינה, בכ-29.7 מיליארד ש"ח המהווה כ-2.7% מהתמ"ג, לעומת גירעון של כ-32.9 מיליארד ש"ח בשנת 2013 (3.2% מהתמ"ג).

אינפלציה

מדד המחירים לצרכן ירד בתשעת החודשים הראשונים של 2014 ב-0.3%. קצב האינפלציה השלילי נובע מירידת מחירי הסחורות בצורה חדה (מחירי הנפט ירדו ב-13% ומחירי הסחורות ירדו ב-5.4% ב-12 החודשים האחרונים), ייסוף השקל מראשית 2013 עד אמצע 2014, השפעת מבצע "צוק איתן", עלייה מתונה של השכר ועלייה בשיעורי האבטלה. הצפי לשנת 2014 כולה הוא כי האינפלציה תישאר ללא שינוי ואילו הצפי ל-12 החודשים הבאים הוא לעלייה בשיעור של כ-1.0% בלבד, נמוך ממרכז תחום יעד האינפלציה (3%-1%).

שוק הדיור

התמתנות בקצב עליית מחירי הדירות. על פי אומדן מדד מחירי הדירות של הלמ"ס, מהשוואת העסקאות שבוצעו בחודשים יולי - אוגוסט 2014 לעומת העסקאות שבוצעו בחודשים יוני - יולי 2014, ירדו מחירי הדירות ב-1.0%. מהשוואת העסקאות בתקופה יולי - אוגוסט 2014, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, עלו המחירים ב-5.0%. בשנת 2013 כולה נרשמה עלייה של 7.3% במחירי הדירות. מחירי הדיור מושפעים גם מהירידה בקצב התחלות הבנייה, כאשר במחצית הראשונה של שנת 2014 הוחל בבנייתן של כ-20,900 דירות חדשות (ירידה של 11.0% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד) והסתיימה בנייתן של כ-19,830 דירות (ירידה של 7.0% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, בעיקר ביוזמה הציבורית - ירידה של 19%) והאטה בביקושים בעקבות הציפייה ליישום חוק מע"מ אפס.

שוק העבודה

ההאטה במשק מורגשת גם בשוק העבודה. נתוני האבטלה לחודש ספטמבר 2014 מצביעים על גידול בשיעור האבטלה לרמה של 6.5%, לעומת 6.3% בחודש יוני 2014 ו-5.9% בסוף שנת 2013. על רקע ההתמתנות בפעילות במשק, צפויה עלייה נוספת בשיעורי האבטלה.

שער החליפין

ברבעון השלישי של השנה התחזק שער החליפין של הדולר בשיעור של כ-7.5% ואילו שער החליפין של האירו נחלש בכ-1.0%. בשלושת הרבעונים הראשונים של שנת 2014 התחזק שער החליפין של הדולר מול השקל בשיעור של כ-6.5% ואילו שער החליפין של האירו מול השקל נחלש בשיעור של כ-2.8%.

על מנת לתמוך בשער החליפין, רכש בנק ישראל במהלך שלושת הרבעונים הראשונים של שנת 2014 כ-6.2 מיליארד דולר (מזה כ-2.6 מיליארד דולר רכישות שנועדו לקזז את ההשפעה מהפקת גז בישראל על שער החליפין). מתום הרבעון השלישי של השנה ניכרת מגמת התחזקות בשער החליפין של הדולר בשיעור של כ-3% וזאת, בין היתר, על רקע התחזקות הדולר בעולם.

שיעור השינוי		שער החליפין ליום			
שנת 2013	ינואר - ספטמבר 2014	31.12.13	30.6.14	30.9.14	
(7.0%)	6.5%	3.47	3.44	3.70	דולר
(2.8%)	(2.8%)	4.78	4.69	4.65	אירו

רביית בנק ישראל

מגמת ירידת רביית בנק ישראל נמשכה גם במהלך הרבעון השלישי של שנת 2014, כאשר במהלכו הוריד בנק ישראל את הרביית לשפל היסטורי של 0.25%, זאת על מנת להחזיר את האינפלציה אל תוך יעד יציבות המחירים של 3%-1% ב-12 החודשים הבאים ולתמוך בצמיחה, תוך שמירה על היציבות הפיננסית. תוואי הרביית בהמשך תלוי בהתפתחויות בסביבת האינפלציה, בצמיחה בישראל ובכלכלה העולמית, במדיניות המוניטרית של הבנקים המרכזיים העיקריים ובהתפתחות שער החליפין, כאשר בנק ישראל ציין לאחרונה כי על מנת לתמוך בצמיחת המשק, יתכן ותידרש הפחתת רביית נוספת ו/או נקיטה של צעדים מרחיבים נוספים.

הסביבה הגלובלית

גם תחזיות הצמיחה הבינלאומיות הופחתו לאחרונה על ידי קרן המטבע הבינלאומית. בחודש אוקטובר השנה הפחיתה קרן המטבע את תחזיות הצמיחה והסחר העולמי לשנת 2014 ל-3.3%, לעומת 3.4% בתחזית שפורסמה ביולי. לשנת 2015 הוקטנה תחזית הצמיחה ל-3.8%, לעומת 4.0% בתחזית הקודמת.

קרן המטבע הבינלאומית העלתה את תחזית הצמיחה בארה"ב לשנת 2014 ל-2.2% (לעומת 1.7% בתחזית הקודמת) ואת התחזית לשנת 2015 ל-3.1% (לעומת 3.0% בתחזית הקודמת). תחזית הצמיחה לגוש האירו לשנת 2014 עדיין נמוכה ועומדת על 0.8% ובשנת 2015 על 1.3% (בתחזית הקודמת).

נתוני כלכלת ארה"ב ברבעון השלישי של שנת 2014 ממשיכים להצביע על מגמה חיובית ומתחיל להסתמן תוואי מוניטרי של צמצום ההרחבות. שיעור האבטלה בחודש ספטמבר ירד ל-5.9% לעומת 6.1% בחודש הקודם. על רקע השיפור בנתוני המאקרו, צמצם הבנק המרכזי בחודשים אוגוסט וספטמבר את רכישת אגרות החוב במסגרת תכנית ההרחבה הכמותית ובסוף חודש אוקטובר הודיע על סיום התכנית החל מחודש נובמבר 2014. כמו כן הותיר הבנק המרכזי את הרבית על רמתה האפסית וחזר על הערכתו כי עד סוף שנת 2015 צפויה חזרה למתווה הדרגתי של עליית רבית עד לרמה של 1.38%.

באירופה, מרבית הכלכלות עדיין מתקשות להציג שיפור מתמשך בפעילות הכלכלית. קצב האינפלציה בגוש האירו נותר נמוך, עד כדי חשש לדפלציה. קצב האינפלציה הנמוך תומך בהורדת הרבית של הבנק המרכזי באירופה לשפל היסטורי של 0.05% כשבמקביל הודיע הבנק המרכזי על מדיניות הרחבה כמותית, באמצעות תכנית רכישת אגרות חוב מגובות נכסים של הבנק המרכזי האירופי. גם הרבית השלילית הנגבית בבנק המרכזי על הפקדונות של בנקים מסחריים ירדה בחודש ספטמבר מ-0.1% ל-0.2%.

שוקי ההון

בשוק המקומי נמשכו עליות השערים ברבעון השלישי של שנת 2014. מדד ת"א 100 עלה בכ-4.2% (עלייה של כ-8.1% מתחילת השנה) ומדד ת"א 25 עלה בכ-5.1% (עלייה של כ-9.7% מתחילת השנה). מדד האג"ח הקונצרני הצמוד עלה בשיעור של 1.1% במהלך הרבעון השלישי של השנה (כ-3.1% מתחילת השנה) ומדד האג"ח הממשלתי הכולל עלה בכ-2.1% (כ-6.7% מתחילת השנה). מחזורי המסחר היומי הממוצע של המניות וההמירים עלו מתחילת השנה בשיעור של כ-4.0%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, כאשר מנגד מחזורי המסחר היומי הממוצע של אגרות חוב ירדו בשיעור של כ-7.8%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

שיעור השינוי		מחזורי מסחר יומיים ממוצעים	
ב-%		במיליוני ש"ח	
ינואר - ספטמבר 2014	ינואר - ספטמבר 2013	ינואר - ספטמבר 2014	ינואר - ספטמבר 2013
9.75%	6.70%	547	569
8.14%	8.91%	741	736
5.77%	3.91%	4,091	4,438

בסך גיוסי ההון בשוק המקומי (מניות ואג"ח) ניכרת עלייה של כ-13.0% במהלך ינואר - ספטמבר 2014, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, בעיקר בסקטור העסקי, כאשר מנגד באג"ח הממשלתי חלה ירידה בשיעורי הגיוס.

היקף גיוסי ההון		היקף גיוסי ההון	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
ינואר - ספטמבר 2014	ינואר - ספטמבר 2013	ינואר - ספטמבר 2014	ינואר - ספטמבר 2013
7,267	5,364	35.5%	35.5%
41,611	51,140	(18.6%)	(18.6%)
46,030	27,511	67.3%	67.3%
94,908	84,015	13.0%	13.0%

גם בארה"ב ובאירופה נמשכה מגמת עליות השערים, כאשר בארה"ב עלה מדד ה-S&P בכ-0.6% במהלך הרבעון השלישי של השנה (עלייה של כ-6.7% מתחילת השנה) ובאירופה עלה מדד הירוסטוק 600 בכ-0.4% (עלייה של כ-4.5% מתחילת השנה). מדד המדינות המתפתחות (מדד ה-EM-MSCI) ירד בכ-4.3% ברבעון השלישי (עלייה של כ-0.3% מתחילת השנה).

מידע פומבי

המידע המוצג בדוח זה נסמך, בין היתר, על פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר ונתוני בנק ישראל, וכן על מידע פומבי שנמסר על ידי גורמים שונים הפעילים והקשורים לשוקי ההון והכספים.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח זה, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בחקיקה והוראות גורמי פיקוח, התפתחויות מאקרו כלכליות בארץ ובעולם והשפעתן על מצב הנדילות והיציבות בשוקי ההון בחברות עסקיות בארץ ובעולם, אירועים כלכליים חריגים כגון שינויים קיצוניים ברבית, שערי חליפין ואינפלציה, שער מניות, מחירי אגרות חוב, התנהגות המתחרים ושינוי בתנאי התחרות.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "חזוי", "צפוי", "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק", וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "יכול", "יתכן", "ייהיה". ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר עשויים שלא להתממש או להתממש בצורה שונה מהצפוי כתוצאה, בין היתר, מהגורמים המפורטים לעיל או כתוצאה מהתממשות אחד או יותר מגורמי הסיכון המפורטים בפרק טבלת גורמי הסיכון דלהלן.

התפתחויות עסקיות בקבוצת הבנק הבינלאומי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2014

להלן תיאור ההתפתחויות העיקריות בסעיפים התוצאתיים והמאזניים של קבוצת הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2014.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-426 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-429 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 0.7%. ברבעון השלישי של השנה, הסתכם הרווח ב-146 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-144 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 1.4%.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק עמדה בתקופה ינואר-ספטמבר 2014 על שיעור של 8.3% בחישוב שנתי, בהשוואה ל-8.7% בתקופה המקבילה אשתקד ול-8.6% בכל שנת 2013. ברבעון השלישי של השנה התשואה נטו על ההון, בחישוב שנתי, הגיעה לשיעור של 8.6%, בהשוואה ל-9.0% ברבעון המקביל אשתקד.

הרווח לפני מסים הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-712 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-716 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן הגורמים המרכזיים שהשפיעו על תוצאות הקבוצה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2014, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד:

- קיטון בסך של 34 מיליון ש"ח (1.9%) בסך הכנסות הרבית, נטו והכנסות המימון שאינן מרבית.
- קיטון בסך של 73 מיליון ש"ח בהוצאות בגין הפסדי אשראי.
- קיטון בסך של 12 מיליון ש"ח (1.1%) בהכנסות מעמלות והכנסות אחרות.
- גידול בסך של 31 מיליון ש"ח (1.5%) בהוצאות התפעוליות והאחרות.

הרווח לאחר מסים הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-413 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-421 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 1.9%.

הרווח הבסיסי למניה בת 0.05 ש"ח הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-4.24 ש"ח, בהשוואה ל-4.28 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סך נכסי קבוצת הבנק ליום 30 בספטמבר 2014 הסתכם ב-111,364 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-107,303 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2013 ו-111,103 מיליון ש"ח בסוף שנת 2013, גידול בשיעור של 3.8% ו-0.2%, בהתאמה.

האשראי לציבור, נטו ליום 30 בספטמבר 2014 הסתכם ב-69,908 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-66,895 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2013 ו-68,706 מיליון ש"ח בסוף שנת 2013, גידול בשיעור של 4.5% ו-1.7%, בהתאמה.

פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2014 הסתכמו ב-88,737 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-85,380 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2013 ו-89,122 מיליון ש"ח בסוף שנת 2013, גידול בשיעור של 3.9% וקיטון בשיעור של 0.4%, בהתאמה.

ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק ליום 30 בספטמבר 2014 הסתכם ב-7,083 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-6,764 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2013 ו-6,892 מיליון ש"ח בסוף שנת 2013, גידול בשיעור של 4.7% ו-2.8%, בהתאמה.

יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון (באזל 3) ליום 30 בספטמבר 2014 עמד על שיעור של 9.93%, בהשוואה ל-10.11% בסוף שנת 2013.

נתונים עיקריים

רווח ורווחיות			לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר	
	2014	2013	שינוי	
	במיליוני ש"ח		ב-%	
הכנסות רבית, נטו	1,603	1,653	(3.0)	
הכנסות שאינן מרבית	1,238	1,234	0.3	
סך ההכנסות	2,841	2,887	(1.6)	
מזה: עמלות לפני השפעת FAS 91	1,101	1,050	4.9	
השפעת FAS 91	(79)	-	-	
סך כל העמלות	1,022	1,050	(2.7)	
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	(8)	65		
הוצאות תפעוליות ואחרות	2,137	2,106	1.5	
רווח לפני מסים	712	716	(0.6)	
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	426	429	(0.7)	

מאזן - נתונים עיקריים					שינוי לעומת
	30.9.14	30.9.13	31.12.13	30.9.13	31.12.13
	במיליוני ש"ח		ב-%		
סך כל המאזן	111,364	107,303	111,103	3.8	0.2
אשראי לציבור, נטו	69,908	66,895	68,706	4.5	1.7
ניירות ערך	12,181	12,656	10,799	(3.8)	12.8
פקדונות הציבור	88,737	85,380	89,122	3.9	(0.4)
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים	5,468	5,815	5,702	(6.0)	(4.1)
הון המיוחס לבעלי מניות הבנק	7,083	6,764	6,892	4.7	2.8

יחסים פיננסיים עיקריים			לתשעת החודשים שנתיים		לשנה שנתיים ביום 31 בדצמבר
	2014	2013	2013	2014	2013
הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לסך כל המאזן	6.4%	6.3%	6.2%		
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי לאשראי לציבור, נטו*	(0.02%)	0.13%	0.14%		
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון (באזל 3)	9.93%		10.11%		
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון (באזל 3)	14.56%		14.78%		
אשראי לציבור, נטו לסך כל המאזן	62.8%	62.3%	61.8%		
פקדונות הציבור לסך כל המאזן	79.7%	79.6%	80.2%		
פקדונות הציבור לאשראי לציבור, נטו	126.9%	127.6%	129.7%		
הוצאות תפעוליות ואחרות לסך ההכנסות	75.2%	72.9%	73.0%		
תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק*	8.3%	8.7%	8.6%		

* על בסיס שנתי.

התפתחות ההכנסות וההוצאות

הכנסות רבית, נטו בתשעת החודשים הראשונים של השנה הסתכמו ב-1,603 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,653 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 3.0%.

ההשפעה של יישום הנחיות שנקבעו בחוזר הפיקוח על הבנקים בנושא אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא מדידת הכנסות (להלן-"FAS 91") החל מיום 1 בינואר 2014, ביחס להוצאות הדיווח הקודמות הינה גידול של 65 מיליון ש"ח בהכנסות רבית בתשעת החודשים הראשונים של השנה (ראה באור ד.1 לדוחות הכספיים).

הכנסות המימון שאינן מרבית בתשעת החודשים הראשונים של השנה הסתכמו ב-156 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-140 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

רווחי המימון הנובעים מכלל הנכסים וההתחייבויות של הבנק כוללים את הכנסות הרבית, נטו, בצירוף הכנסות המימון שאינן מרבית. הכנסות המימון שאינן מרבית כוללות את הכנסות המימון בגין מכשירים נגזרים המהווים חלק אינטגרלי מניהול החשיפות של הבנק. ההכנסות ממכשירים נגזרים כוללות, בין היתר, את השפעות ערך הזמן על השווי ההוגן של נגזרים, המהוות חלק בלתי נפרד מניהול סיכוני הרבית בבנק ואת השפעת שיעור עליית המדד הידוע על נגזרים, המהוות חלק בלתי נפרד מניהול החשיפה למדד המחירים לצרכן.

להלן הרכב הרווח המימוני, נטו

2013				2014			
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	
במיליוני ש"ח							
801	871	940	710	619	764	690	הכנסות רבית
(257)	(320)	(382)	(176)	(82)	(217)	(171)	הוצאות רבית
544	551	558	534	537	547	519	הכנסות רבית, נטו
76	62	2	60	41	48	67	הכנסות מימון שאינן מרבית
620	613	560	594	578	595	586	סך הרווח המימוני, נטו

תשעה חודשים		
2013	2014	
במיליוני ש"ח		
2,612	2,073	הכנסות רבית
(959)	(470)	הוצאות רבית
1,653	1,603	הכנסות רבית, נטו
140	156	הכנסות מימון שאינן מרבית
1,793	1,759	סך הרווח המימוני, נטו

להלן ניתוח של סך הרווח המימוני, נטו

2013				2014			
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	
במיליוני ש"ח							
510	529	525	509	494	511	500	רווח מפעילות שוטפת לפני השפעת FAS 91
-	-	-	-	19	24	22	השפעת FAS 91
510	529	525	509	513	535	522	רווח מפעילות שוטפת
26	11	(1)	14	(2)	(7)	(2)	התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים
60	49	19	46	63	54	52	הכנסות ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב
14	24	21	26	5	14	14	רווחים מהשקעות במניות
10	-	(4)	(1)	(1)	(1)	-	הכנסות (הוצאות) מימון הנובעות מחיסוי השקעות בחו"ל
620	613	560	594	578	595	586	רווח מימוני, נטו

תשעה חודשים		
2013	2014	
במיליוני ש"ח		
1,564	1,505	רווח מפעילות שוטפת לפני השפעת FAS 91
-	65	השפעת FAS 91
1,564	1,570	רווח מפעילות שוטפת
36	(11)	התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים
128	169	הכנסות ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב
59	33	רווחים מהשקעות במניות
6	(2)	הכנסות (הוצאות) מימון הנובעות מחיסוי השקעות בחו"ל
1,793	1,759	רווח מימוני, נטו

להלן תרומת מגזרי ההצמדה השונים להכנסות רבית נטו כפי שנכללו בתוספת א' לסקירת ההנהלה

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר						
2013			2014			
תרומה להכנסות רבית נטו	היקף הפעילות		תרומה להכנסות רבית נטו	היקף הפעילות		
%	במיליוני ש"ח	%	%	במיליוני ש"ח	%	
84	1,393	70	85	1,360	72	מגזר שקלי לא צמוד
6	102	16	5	86	15	מגזר צמוד מדד
10	158	14	10	157	13	מגזר מט"ח וצמוד מט"ח (כולל פעילות חו"ל)
100	1,653	100	100	1,603	100	סך הכל

להלן פערי הרבית על בסיס יתרות ממוצעות, המיוחסים לפעילות בישראל, במגזרי ההצמדה השונים

מגזר ההצמדה		לתשעת החודשים שנסתיימו ביום בספטמבר	2013	2014
		באחוזים		
מגזר שקלי לא צמוד			2.64	2.47
מגזר צמוד מדד			0.54	0.66
מגזר מט"ח וצמוד מט"ח			1.79	1.75
סך הכל			2.08	2.02

הירידה בפער הרבית במגזר השקלי הלא צמוד נובעת מירידה במרווח מפעילות קבלת פקדונות וזאת בעיקר עקב ירידת הרבית. העליה בפער הרבית במגזר צמוד המדד מיוחסת בעיקר לקיטון בעלות גיוס כתבי ההתחייבות הנדחים.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי, נערכו על בסיס שמרני והסתכמו בהכנסה בסך של 8 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאה בסך של 65 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאה בגין הפסדי אשראי בגין אשראי לציבור פרטי הסתכמה ב-13 מיליון ש"ח. ההכנסה בגין הפסדי אשראי בגין אשראי מסחרי הסתכמה ב-21 מיליון ש"ח. בגין אשראי לציבור לדיור לא נרשמה הוצאה בגין הפסדי אשראי.

בתקופה המקבילה אשתקד ההוצאה בגין הפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מסחרי הסתכמה ב-24 מיליון ש"ח, בגין אשראי לדיור ב-30 מיליון ש"ח ובגין אשראי לציבור פרטי ב-11 מיליון ש"ח. בתקופה המקבילה אשתקד ההפרשה להפסדי אשראי כללה גידול בהפרשה הקבוצתית בסך של 24 מיליון ש"ח בגין יישום הוראת המפקח על הבנקים בנושא "עדכון הנחיות בנושא נדל"ן לדיור", לפיה נדרשו התאגידים הבנקאיים להעמיד את ההפרשה הקבוצתית בגין הלוואות לדיור על שיעור שלא יפחת מ-0.35% מיתרת הלוואות אלה. שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור עמד על שיעור שלילי של 0.02%, בהשוואה לשיעור חיובי של 0.13% בתקופה המקבילה אשתקד ו-0.14% בשנת 2013 כולה.

ההכנסות מעמלות הסתכמו ב-1,022 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,050 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 2.7%. בנטרול השפעת היישום לראשונה של FAS 91, ההכנסות מעמלות היו מסתכמות ב-1,101 מיליון ש"ח, גידול בשיעור של 4.9%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. בהתאם להוראות FAS 91 החל מיום 1 בינואר 2014 (לפרטים ראה באור ד.1. לדוחות הכספיים), עמלות ליצירת אשראי סווגו לסעיף הכנסות רבית ולא מוכרות באופן מיידי כהכנסה בדוח רווח והפסד, אלא נדחות ומוכרות לאורך חיי הלוואה כהתאמת תשואה. בהכנסות מפעילות שוק ההון חל גידול בסך של 51 מיליון ש"ח.

ההכנסות האחרות הסתכמו ב-60 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-44 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בהכנסות האחרות מקורו ברווח ממכירת פיבי לונדון כאמור בבאור 13 לדוחות הכספיים.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ב-2,137 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,106 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 1.5%.

משכורות והוצאות נלוות הסתכמו ב-1,273 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,263 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 0.8%.

הוצאות אחזקה ופחת בנינים וציוד הסתכמו ב-334 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-332 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. **הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים** הסתכמו ב-127 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-128 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הפחתת עודף עלות הרכישה המיוחס לקוחות הכלולה בסעיף זה הסתכמה ב-38 מיליון ש"ח. הפחתת עודף עלות הרכישה אינה הוצאה מוכרת לצרכי מס הכנסה ולפיכך, מקטינה את הרווח לתקופה במלוא סכום ההפחתה. **ההוצאות האחרות** הסתכמו ב-403 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-383 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 5.2%.

ההפרשה למסים על הרווח הסתכמה ב-299 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-295 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור המס האפקטיבי מסך הרווח לפני מסים הגיע ל-42.0%, בהשוואה לשיעור מס סטטוטורי בשיעור של 37.7%. שיעור המס האפקטיבי הושפע בעיקר מהוצאות לא מוכרות, בעיקר הפחתות נכסים בלתי מוחשיים. בתקופה המקבילה אשתקד הגיע שיעור המס האפקטיבי ל-41.2%, בהשוואה לשיעור מס סטטוטורי בשיעור של 36.2%. להלן הגורמים שהשפיעו על גידול שיעור המס אשתקד בהשוואה לשיעור המס הסטטוטורי:

א. הוצאות לא מוכרות, בעיקר הפחתות נכסים בלתי מוחשיים והפרשי מס ורביית בגין גביות חובות פגומים.

ב. הפרשי שער שליליים המיוחסים להכנסות מחברת הבת בחו"ל, עקב ייסוף השקל לעומת הליש"ט, שאינם מוכרים כהוצאה לצרכי מס. השפעה זו קוזזה בהכנסות מימון שאינן מרביית.

מנגד, הגידול בשיעור המס הסטטוטורי אשתקד השפיע על קיטון בהפרשה למסים על ההכנסה בסך של 22 מיליון ש"ח.

חלק הבנק ברווח של חברות כלולות לאחר השפעת המס הסתכם ב-28 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-23 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

תרומה לקהילה

הבנק השיק פרויקט חברתי - קהילתי נוסף ל-3 השנים הבאות בשיתוף עם ארגון מתן- משקיעים בקהילה וג'וינט-אשלים. התוכנית החדשה נועדה לקידום ה "Wellness" - איכות חיים ואורח חיים בריא בקהילה, בדגש על ילדים ונוער בסיכון. בפרויקט 4 תוכניות מרכזיות: "פינות אקולוגיות", "רצים מהלב", "קבוצות כדורגל אבות ובנים" ו"גינות קהילתיות".

התוכניות החדשות יפעלו בתקופה הראשונה במקביל ל"נקודת מפנה" - הפרוייקט הקהילתי הוותיק של הבנק שפועל כבר 7 שנים גם הוא בשיתוף עם עמותת "אשלים" מייסוד הג'וינט וארגון מתן. הפרוייקט נועד לעודד ולטפח יזמות עסקית בקרב בני נוער בסיכון במטרה להחזירם למעגל החיים הנורמטיבי. הבנק מעמיד לרשות הפרוייקט מידי שנה מתנדבים מעובדי הבנק, התורמים מזמנם, ניסיונם ומומחיותם לטובת בני הנוער.

מאז שנת 2010 הבנק הרחיב את תרומתו למען הקהילה באמצעות פרויקט "תרבות וקהילה בבינלאומי", שמטרתו לעודד ולקדם יצירה אמנותית איכותית מהפריפריה ולתת לאמנים הזדמנות להיחשף בלב תל אביב. כל אירועי התרבות במסגרת הפרוייקט מתקיימים ב"בית הבנק הבינלאומי" ברחוב רוטשילד בתל אביב, ופתוחים לקהל הרחב ללא תשלום. בנוסף לפרוייקטים אלו, תורמים הבנק וחברות הבנות שלו לעמותות וארגונים שונים.

הרכב והתפתחות נכסי והתחייבויות קבוצת הבנק

סך כל הנכסים ליום 30 בספטמבר 2014 הסתכם ב-111,364 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-107,303 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2013 ו-111,103 מיליון ש"ח בסוף שנת 2013, גידול בשיעור של 3.8% ו-0.2% בהתאמה.

האשראי לציבור, נטו ליום 30 בספטמבר 2014 הסתכם ב-69,908 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-66,895 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2013 ו-68,706 מיליון ש"ח בסוף שנת 2013, גידול בשיעור של 4.5% ו-1.7% בהתאמה.

סך סיכון האשראי הבעייתי למרכיביו השונים, הכולל רכיבים חוץ מאזניים, הסתכם ב-3,005 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,775 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2013 ו-2,788 מיליון ש"ח בסוף שנת 2013, גידול בשיעור של 8.3% ו-7.8% בהתאמה.

א. סיכון אשראי בעייתי:

30 בספטמבר 2014			30 בספטמבר 2013			31 בדצמבר 2013		
מאזני	חוץ מאזני	סך הכל	מאזני	חוץ מאזני	סך הכל	מאזני	חוץ מאזני	סך הכל
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
809	107	916	985	150	1,135	1,012	133	1,145
522	166	688	664	61	725	609	115	724
1,206	195	1,401	831	84	915	854	65	919
2,537	468	3,005	2,480	295	2,775	2,475	313	2,788

סיכון אשראי פגום

סיכון אשראי נחות

סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת

סך סיכון אשראי בעייתי *

יתרה ליום			
30 בספטמבר 2014	30 בספטמבר 2013	31 בדצמבר 2013	
במיליוני ש"ח			
280	313	281	
159	204	196	
109	97	78	
-	-	-	

* **מזה: חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר**

מזה: הלוואות לדיור בגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור

הלוואות לדיור בגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור

אגרות חוב שאינן פגומות בפיגור של 90 ימים או יותר

יתרה ליום 31 בדצמבר 2013 במיליוני ש"ח	יתרה ליום 30 בספטמבר 2013 במיליוני ש"ח	יתרה ליום 30 בספטמבר 2014 במיליוני ש"ח	
915	887	749	ב. נכסים שאינם מבצעים
23	-	12	אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות רבית:
1	1	-	- שנבדק על בסיס פרטני
939	888	761	- שנבדק על בסיס קבוצתי
			אגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות רבית
			סך הכל נכסים שאינם מבצעים
54	75	39	ג. חובות פגומים בארגון מחדש של חוב בעייתי שצוברים הכנסות רבית
			ד. חובות בעייתיים ביחס לסיכון אשראי
1.4%	1.4%	1.1%	שיעור יתרת האשראי לציבור פגום מיתרת האשראי לציבור
0.4%	0.5%	0.4%	שיעור יתרת האשראי לציבור שאינו פגום בפיגור של 90 יום ויותר מיתרת האשראי לציבור
1.2%	1.3%	1.2%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור
88.2%	97.0%	108.7%	ה. שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות רבית
2.8%	2.8%	2.9%	ו. שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור
			ז. שיעור ההוצאה מסך האשראי לציבור *
0.12%	0.10%	(0.02%)	שיעור ההוצאה (ההכנסה) בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של אשראי לציבור
0.14%	0.05%	(0.02%)	שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
11.25%	3.89%	(1.45%)	שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

* על בסיס שנתי.

להלן החלוקה הענפית של ששת הלווים הגדולים בקבוצה (לפי גודל חבות ברוטו לפני ניכוי בטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים):

ליום 30 בספטמבר 2014					
לווה מספר	ענף משק	סיכון אשראי מאזני (*)	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי כולל לאחר ניכויים מותרים
1.	שירותים פיננסיים	2,253	187	2,440	756
2.	חשמל ומים	678	25	703	258
3.	שירותים פיננסיים	616	5	621	621
4.	תעשייה	189	262	451	451
5.	תקשורת	422	12	434	434
6.	תעשייה	369	12	381	253

ליום 31 בדצמבר 2013					
לווה מספר	ענף משק	סיכון אשראי מאזני (*)	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי כולל לאחר ניכויים מותרים
1.	שירותים פיננסיים	1,682	282	1,964	706
2.	חשמל ומים	858	34	892	221
3.	שירותים פיננסיים	845	31	876	238
4.	שירותים פיננסיים	642	20	662	113
5.	תעשייה	434	40	474	219
6.	נדל"ן	466	1	467	51

(*) כולל אשראי לציבור לאחר מחיקות חשבונאיות נטו, השקעה באגרות חוב ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.

פקדונות הציבור הסתכמו ב-88,737 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-85,380 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2013 ו-89,122 מיליון ש"ח בסוף שנת 2013, גידול בשיעור של 3.9% וקטון של 0.4%, בהתאמה.

להלן יתרת סך פקדונות הציבור של שלושת קבוצות המפקידים הגדולות:

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר	
2013	2014	
	במיליוני ש"ח	
2,576	2,721	1.
2,163	2,651	2.
1,048	2,140	3.

ההשקעה בניירות ערך הסתכמה ב-12,181 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-12,656 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2013, ו-10,799 מיליון ש"ח בסוף שנת 2013, קיטון בשיעור של 3.8% וגידול בשיעור של 12.8%, בהתאמה.

להלן הרכב התיק:

חלק מסך ניירות הערך		יתרה ליום		
31.12.13	30.9.14	31.12.13	30.9.14	
%	%	במיליוני ש"ח		
65.6	63.8	7,088	7,771	אגרות חוב ממשלתיות
15.0	17.1	1,621	2,085	אגרות חוב של בנקים ⁽¹⁾
9.3	10.0	1,006	1,224	קונצרני ומגובי נכסים
6.8	6.1	726	738	קונצרני ומגובי נכסים בערבות ממשלות
3.3	3.0	358	363	מניות ⁽²⁾
100.0	100.0	10,799	12,181	סך הכל

(1) היתרה כוללת גם אגרות חוב שהונפקו על ידי חברות הנפקה של בנקים.

כולל אגרות חוב של בנקים זרים במט"ח בערבות ממשלות זרות בסך 19 מיליון ש"ח. (31 בדצמבר 2013 - 43 מיליון ש"ח).

(2) ההשקעה במניות כוללת, בין היתר, השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך 148 מיליון ש"ח, שטרי הון צמיתים בסך 50 מיליון ש"ח, השקעה במניות במט"ח בסך 45 מיליון ש"ח, וכן השקעה במניות הנסחרות בבורסה בתל-אביב בסך 106 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2013 - השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך 138 מיליון ש"ח, שטרי הון צמיתים בסך 56 מיליון ש"ח וכן השקעה במניות הנסחרות בבורסה בתל אביב בסך 149 מיליון ש"ח).

להלן התפלגות תיק ניירות הערך לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך ניירות הערך				יתרה ליום		
31.12.13	30.9.14	השינוי		31.12.13	30.9.14	
%	%	ב-מיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
39.5	43.8	25.0	1,069	4,270	5,339	מטבעי ישראל
19.6	19.9	14.8	312	2,115	2,427	- לא צמוד
37.6	33.3	(0.1)	(4)	4,056	4,052	- צמוד למדד
3.3	3.0	1.4	5	358	363	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
100.0	100.0	12.8	1,382	10,799	12,181	מניות
						סך הכל

להלן פירוט המקורות לציטוטי המחירים המשמשים את הבנק לשם קביעת השווי ההוגן של ניירות הערך ליום 30 בספטמבר 2014:

מחיר מצוטט בשוק פעיל במיליוני ש"ח	מחיר אינדיקטיבי*	מחיר מצד נגדי לעסקה**	סך הכל
148	50	165	363
6,029	-	-	6,029
1,431	306	-	1,737
11	3,432	-	3,443
-	583	-	583
-	-	26	26
7,619	4,371	191	12,181
62.5%	35.9%	1.6%	100.0

* מחיר אינדיקטיבי - אינדיקציה הנקבעת על ידי הבנק ואשר מבוססת בעיקר על ציטוטי מחיר המתקבלים מגוף, או גופים חיצוניים, אשר התמחותם בכך, והיתרה מבוססת על בסיס מודלים פנימיים שנקבעו על ידי הבנק.

** מחיר מצד נגדי לעסקה - ציטוט מחיר המתקבל מהגורם מולו בוצעה העסקה. לגבי קרנות השקעה פרטיות, בחינת הצורך בביצוע הפרשה לירידת ערך מתבססת על הדוחות הכספיים שלהן.

להלן פירוט נוסף לאגרות חוב במט"ח וצמודות מט"ח שאינן מגובות בנכסים לפי מדינות/יבשות:

31.12.13	30.9.14	במיליוני ש"ח
1,447	1,733	ישראל (כולל ממשלת ישראל - 30.9.14 - 1,619 מיליון ש"ח, 31.12.13 - 1,387 מיליון ש"ח)
799	300	ארצות הברית
187	208	צרפת
217	102	בריטניה
480	524	אירופה - אחרים* (30.9.14 - 6 מדינות; 31.12.13 - 5 מדינות)
105	151	אוסטרליה
-	61	גרמניה
16	26	קנדה
211	338	המזרח הרחוק, ניו זילנד ואחרים* (30.9.14 - 7 מדינות; 31.12.13 - 4 מדינות)
3,462	3,443	סך הכל

ציין כי בכל אחת מהמדינות (למעט ממשלת ישראל) אין מנפיק שיתרת אגרות החוב שלו עולה על 1% מההון המיוחס לבעלי מניות הבנק.

* במדינות אלו אין מדינה בה יתרת אגרות החוב המוחזקות על ידי הבנק עולה על 2% מסך ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק לאותו מועד. לפרטים בדבר חשיפה כוללת למדינות זרות, ראה תוספת ד' לסקירת ההנהלה.

להלן פירוט נוסף לאגרות חוב קונצרניות במטבע ישראלי, לפי ענפי משק:

שם הענף		30.9.14	31.12.13
		במיליוני ש"ח	
שירותים פיננסיים	83	92	
בנקים	601	173	
תעשייה	166	89	
חשמל ומים	615*	542*	
בניה ונדל"ן	132	163	
שירותים עסקיים אחרים	44	61	
תקשורת ושירותי מחשב	50	25	
מסחר	29	39	
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל	6	-	
שירותים ציבוריים וקהילתיים	11	-	
תחבורה	-	1	
סך הכל	1,737	1,185	

(*) כולל סך של 424 מיליון ש"ח בערבות ממשלת ישראל (31.12.13 - 346 מיליון ש"ח).

להלן הרכב תיק ניירות הערך במט"ח בקבוצת הבנק:

- **אגרות חוב במט"ח וצמוד מט"ח שאינן מגובות נכסים** מסתכמות ב-3,443 מיליון ש"ח (932 מיליון דולר) (כולל חברות זרות בסך 1,587 מיליון ש"ח, אגרות חוב מדינת ישראל במט"ח בסך 1,619 מיליון ש"ח, אגרות חוב ממשלתיות זרות בסך 123 מיליון ש"ח ואגרות חוב של חברות ישראליות במט"ח, שרובן, נסחרות בחו"ל בסך 114 מיליון ש"ח). כל אגרות החוב הזרות הכלולות בתיק מדורגות בדירוג השקעה (Investment Grade) - מזה כ-89% בקבוצת דירוג A ומעלה, כאשר כ-44% מהחשיפה הינה למוסדות בנקאיים ופיננסיים מובילים במדינות OECD. תיק השקעה זה מפוזר כך שהחשיפה למנפיק יחיד אינה עולה על 2.8% מהיקף תיק אגרות החוב הזרות במט"ח. משך החיים הממוצע בתיק אגרות החוב הזרות במט"ח עומד על כ-3 שנים. יתרת הרווחים ברוטו שטרם מומשו (הכלולים בהון במסגרת התאמות לשווי הוגן בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה) ליום הדיווח בגין תיק זה עמדה על כ-21 מיליון ש"ח (כ-6 מיליון דולר), בהשוואה ל-45 מיליון ש"ח (כ-13 מיליון דולר) ביום 31 בדצמבר 2013.

- **אגרות חוב מגובות במשכנתאות** (Mortgage Backed Securities - MBS) מסתכמות ב-583 מיליון ש"ח (158 מיליון דולר). אגרות החוב הונפקו על ידי סוכנויות פדרליות בארה"ב. מתוכן אגרות חוב בסך 256 מיליון ש"ח (70 מיליון דולר) הונפקו על ידי סוכנות בבעלות מלאה של ממשלת ארה"ב (Ginnie Mae) והיתרה בסך של 327 מיליון ש"ח (88 מיליון דולר) הונפקה על ידי סוכנויות פדרליות בארה"ב Freddie Mac-I Fannie Mae.

להלן ניתוח רגישות ליום 30 בספטמבר 2014 של השפעת שינויים בשיעורי הרבית על קצב הפרעונות המוקדמים והשווי ההוגן של תיק אגרות החוב מגובות המשכנתא (כולל גידור כלכלי של עסקאות החלפת רבית):

שינוי בשינוי בשווי ההגון	שינוי בקצב הפרעונות המוקדמים	
בנקודות אחוז	במיליוני דולר	
(3.8)	(3.3)	עלייה של 100 נקודות בסיס
6.8	1.0	ירידה של 100 נקודות בסיס

סיכון הרבית הגלום בתיק מנוהל באופן שוטף על ידי גידור כלכלי.

- **מוצרים מובנים (Structured Products)** המסתכמים ב-14 מיליון ש"ח (4 מיליון דולר) הינם מבוססי רבית, מניות ומטבע, ולטווחי השקעה קצרים יחסית. ברובם, קרן ההשקעה מובטחת.
- **קרנות השקעה פרטיות** - ההשקעה בקרנות השקעה פרטיות הסתכמה ב-148 מיליון ש"ח (40 מיליון דולר). יתרת ההתחייבות להשקעה בקרנות השקעה פרטיות הסתכמה ב-46 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2014.
- **שטרי הון צמיתים** של תאגידים פיננסיים זרים במדינות OECD המהווים את הון רובד 1 שלהם - ההשקעה בשטרי ההון הצמיתים הסתכמה ב-50 מיליון ש"ח (14 מיליון דולר).

להלן פירוט הפער השלילי, לפני השפעת המס, בין השווי ההוגן של כלל תיק ניירות הערך הזמינים למכירה לבין עלותם המותאמת בחלוקה לפי משך הזמן בו קיים פער שלילי (במיליוני ש"ח):

ליום 30 בספטמבר 2014					
עד 6 חודשים	9-6 חודשים	12-9 חודשים	מעל 12 חודשים	סך הכל	
6	1	-	3	10	א. אגרות חוב זמינות למכירה אחרות
20%					עד
6	1	-	3	10	
1	-	-	8	9	ב. ניירות ערך מגובי נכסים זמינים למכירה
20%					עד
1	-	-	8	9	
7	1	-	11	19	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2013					
עד 6 חודשים	9-6 חודשים	12-9 חודשים	מעל 12 חודשים	סך הכל	
5	2	1	10	18	א. אגרות חוב זמינות למכירה אחרות
20%					עד
5	2	1	10	18	
2	12	4	-	18	ב. ניירות ערך מגובי נכסים זמינים למכירה
20%					עד
2	12	4	-	18	
-	-	-	1	1	ג. מניות זמינות למכירה
20%					עד
-	-	-	1	1	
7	14	5	11	37	סך הכל

ההשקעה בבנינים וציוד הסתכמה ב-1,198 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,180 מיליון ש"ח בסוף שנת 2013.

ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ב-7,083 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-6,892 מיליון ש"ח בסוף שנת 2013, גידול בשיעור של 2.8%. השינוי בהון המיוחס לבעלי מניות הבנק הושפע מהרווח לתקופה בסך של 426 מיליון ש"ח, מהדיבידנד שחולק בסך של 230 מיליון ש"ח ומקיסון בקרן בהון בגין ניירות ערך זמינים למכירה בסך של 5 מיליון ש"ח.

יחס ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק לסך המאזן עמד ב-30 בספטמבר 2014 על 6.4%, בהשוואה ל-6.2% בסוף שנת 2013. לאחר תאריך המאזן, ביום 18 בנובמבר 2014 החליט דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי המניות של הבנק בסך כולל של 55 מיליון ש"ח. המועד הקובע לעניין תשלום הדיבידנד יחול ביום 27 בנובמבר 2014, ויום התשלום יהיה 9 בדצמבר 2014.

יחס ההון לרכיבי סיכון ליום 30 בספטמבר 2014 המחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין בנושא מדידה והלימות הון" (באזל 3) עומד על שיעור של 14.56%, בהשוואה ל-14.78% בסוף שנת 2013. יחס זה גבוה מיחס ההון המזערי לנכסי סיכון משוקללים בשיעור של 12.5% שנדרש על ידי בנק ישראל.

יחס ההון העצמי רובד 1 לרכיבי סיכון עומד על 9.93% בהשוואה ל-10.11% בסוף שנת 2013.

דירקטוריון הבנק החליט כי יחס ההון הכולל של הקבוצה לא יפחת מ-12.5% וכי יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-9.3%. כמו כן, החליט הדירקטוריון שיחס ההון הכולל תחת תרחישי קיצון לא יפחת מ-9% ויחס הון עצמי רובד 1 תחת תרחישי קיצון לא יפחת מ-6.5%.

יחס הון כולל ויחס הון עצמי רובד 1 של הבנק וחברות בת משמעותיות בהתאם להוראות בדבר "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון" (באזל 3):

1 בינואר 2014	30 בספטמבר 2014	
	באחוזים	
		יחס ההון לרכיבי סיכון
10.11	9.93	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
14.78	14.56	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
		חברות בת משמעותיות
		בנק אוצר החייל בע"מ
9.68	9.79	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
14.16	14.19	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
		בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ
12.10	12.50	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
16.90	17.20	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
		יובנק בע"מ
15.40	16.20	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
18.60	19.30	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
		בנק מסד בע"מ
14.93	14.73	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
15.82	15.58	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון

מדיניות חלוקת דיבידנד

ביום 30 באוגוסט 2010 החליט דירקטוריון הבנק לאמץ מדיניות חלוקת רווחים, לפיה הבנק יחלק כדיבידנד בכל שנה 50% מהרווח הנקי השנתי של הבנק הראוי לחלוקה, בכפוף לכך שיחסי ההון לרכיבי סיכון של הבנק לא יפחתו מהיעדים שנקבעו ושיקבעו על ידי דירקטוריון הבנק מעת לעת. רווחים מעודפי עבר יחולקו לפי החלטות אד הוק. חלוקות כאמור תבוצענה בכפוף להוראות הדין ונוהל בנקאי תקין, וככל שלא יתרחשו שינויים לרעה ברווחי הבנק ו/או במצבו העסקי ו/או הכספי ו/או במצב המשק הכללי ו/או בסביבה הרגולטורית.

אין באמור בהחלטה זו כדי לגרוע מסמכות הדירקטוריון לבחון מעת לעת את המדיניות, ולהחליט בכל עת, בהתחשב בשיקולים עסקיים ובהוראות הדין החלות על הבנק, על שינוי המדיניות או שינוי שיעור הדיבידנד שיחולק בגין תקופה מסוימת או להחליט שלא לחלק דיבידנד כלל.

מובהר בזאת כי כל חלוקה של דיבידנד (לרבות לפי ההחלטות האמורות) תהיה טעונה אישור נפרד של הדירקטוריון, וכפופה לכל המגבלות החלות על הבנק בעניין חלוקת דיבידנד, ותפורסם בהתאם להוראות הדין, בצירוף כל הפרטים הנדרשים על פי דין.

יצוין כי חלוקת דיבידנד על ידי הבנק כפופה, בנוסף להוראות חוק החברות, למגבלות נוספות כמפורט בבאור 19' לדוחות הכספיים לשנת 2013.

ביום 14 בינואר 2014 החליט דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי המניות של הבנק בסך כולל של 100 מיליון ש"ח. המועד הקובע לעניין תשלום הדיבידנד חל ביום 22 בינואר 2014, ויום התשלום היה 3 בפברואר 2014.

ביום 25 במרס 2014 החליט דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי המניות של הבנק בסך כולל של 130 מיליון ש"ח. המועד הקובע לעניין תשלום הדיבידנד חל ביום 3 באפריל 2014, ויום התשלום היה 16 באפריל 2014.

סכומי הדיבידנד הינם לפני כל מס, לרבות מס במקור שעל הבנק לנכות על פי כל דין. ההחלטות והשיקולים מפורטים בדוחות מיידיים של הבנק במועדי ההחלטה (מספר אסמכתאות 2014-01-017434 ו-2014-01-024003). האמור בדוחות אלה נכלל כאן על דרך ההפנייה.

מצב נזילות ומדיניות גיוס המקורות

קבוצת הבנק מקיימת מעקב שוטף אחר מצב הנזילות בקבוצה, באמצעות מודל פנימי, ובאמצעים משלימים אחרים. הקבוצה שמה דגש על גיוון בסיס הפקדונות ועל שמירת תיק נכסים נזילים בהיקף מתאים. בחודש ינואר 2013 פרסם בנק ישראל עדכון להוראות ניהול סיכון הנזילות (הוראה 342), שעיקרו הרחבה ועדכון של מתכונת המעקב והדיווח אחר סיכון הנזילות במערכת הבנקאית. הבנק מנהל ומבקר את סיכוני הנזילות באמצעות המודל הפנימי התואם את הוראת ניהול בנקאי תקין 342 המעודכנת. בחודש ספטמבר 2014 פרסם בנק ישראל הוראה חדשה "חיס כיסוי הנזילות" (הוראה 221) המאמצת את המלצות ועדת באזל 3. הבנק נדרש לעמוד בחישוב החל מה-1 באפריל 2015. הבנק נערך לעמידה בהוראה זו.

מצב הנזילות והרכב הנכסים וההתחייבויות

היקף יתרות המערכת הבנקאית בבנק ישראל (עו"ש ופקדונות מוניטריים) לסוף ספטמבר 2014 עמד על כ-130 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-116 מיליארד ש"ח בסוף דצמבר 2013. עיקר כרית הנזילות בקבוצה, הכוללת מזומנים, פקדונות בבנק ישראל (עו"ש ופקדונות מוניטריים), פקדונות בבנקים וניירות ערך נזילים, הסתכמה ליום 30 בספטמבר 2014 ב-31.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-34.2 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2013, מזה, יתרת המזומנים, פקדונות בבנק ישראל והפקדונות בבנקים הסתכמה ב-22.5 מיליארד ש"ח, וכ-8.9 מיליארד ש"ח הושקעו בניירות ערך, בעיקר באגרות חוב של ממשלת ישראל, אגרות חוב של ממשלות זרות ואגרות חוב של בנקים בחו"ל ברמת נזילות גבוהה. יחס הפקדונות לאשראי לציבור ליום 30 בספטמבר 2014, עומד על 126.9%, בהשוואה לכ-129.7% ב-31 בדצמבר 2013. בסוף ספטמבר 2014 הסתכמו פקדונות הציבור, אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים, בכ-94.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-94.8 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2013.

חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם

כללי

- א. פעילותה של הקבוצה מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהמהותיים מביניהם הינם: סיכוני אשראי, סיכוני שוק, סיכוני נזילות וסיכונים תפעוליים. סיכונים אלה מנוהלים על ידי חברי הנהלה ממונים ובאחריותם. בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל 3. בגין סיכונים תפעוליים ויתר הסיכונים אליהם היא חשופה, הקבוצה מבצעת הקצאת הון משלימה במסגרת תהליך הערכת הנאותות ההונית המבוצע במסגרת יישום הוראות נדבך 2 של באזל 3 - תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process).
- ב. מדיניות ניהול הסיכונים של הקבוצה מכוונת להשגת היעדים האסטרטגיים שנקבעו - תוך טיפוח התמחויות בקבוצה, ניצול היתרונות למגוון וגודל, תוך שמירה על רמות הסיכון שאושרו ועל קיומם של מנגנוני ניהול, בקרה, ביקורת ודיווח נאותים.
- ג. המפקח על הבנקים קבע בהוראות ניהול בנקאי תקין ובהוראות אחרות מספר הנחיות הקשורות בנושא ניהול סיכונים. הוראות אלה קובעות, בין היתר, עקרונות יסוד לניהול סיכונים ובקרתם ובכלל זה: מעורבות נאותה והבנה של דירקטוריון והנהלת הבנק בניהול הסיכונים, קביעת מדיניות סיכון ותיאבון סיכון, הקמת פונקציית ניהול סיכונים ראשית בלתי תלויה, קבלת דיווחים תקופתיים על ההתפתחויות בחשיפה לסיכונים, וקיומם של מנגנוני פיקוח ובקרה ההולמים את פרופיל הסיכון של הבנק.
- ד. תפיסת הסיכון הכוללת של הקבוצה עולה בקנה אחד עם המסגרת הרגולטורית שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים ועל העקרונות המנחים (ה-Sound Practices) של וועדת באזל, המושתתת על העיקרון כי לכל פעילות בנקאית הטומנת בחובה סיכון יוגדרו ויאופיינו: מדיניות ותיאבון סיכון, מגבלות לתחיימת והגדרת היקף החשיפה, מעגלי בקרה וביקורת, מערכי דיווח, ומנגנון לכימות הרווח, מדידתו ודיווח עליו על פי אמות מידה מקובלות.

- ה. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בקבוצה באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת, ומיושמים באמצעות שלושה קווי הגנה: קו ההגנה הראשון שמקיימים האחראים על יצירת הסיכון וניהולו, קו ההגנה השני שמקיימות יחידות החטיבה לניהול סיכונים והבקרה הבלתי תלויות. קו ההגנה השלישי שמקיימים מערך הביקורת הפנימית והחיצונית.
- ו. מנהל הסיכונים הראשי וחבר ההנהלה האחראי על החטיבה לניהול סיכונים הוא ר"ח בנצי אדירי.
- ז. האחראים על ניהול הסיכונים בקבוצה הינם:
- רו"ח אילן בצרי, ראש החטיבה העסקית - מנהל סיכונים האשראי ומנהל סיכונים סליקה;
- מר אבי שטרנשוש, ראש החטיבה הפיננסית - כיהן כמנהל הסיכונים הפיננסיים ומנהל סיכון המוניטין עד ליום 30 ביוני 2014.
- רו"ח ליאת בן ארי, ראש המערך הפיננסי משמשת כמנהלת הסיכונים הפיננסיים.
- רו"ח נחמן ניצן, ראש חטיבת החשבונאי הראשי, משמש כמנהל סיכון המוניטין.
- רו"ח בנצי אדירי - מנהל הסיכונים התפעוליים.
- עו"ד דליה בלנק, מנהלת מערך הייעוץ המשפטי - מנהלת הסיכונים המשפטיים.
- ח. סיכונים נוספים אליהם חשוף הבנק - סיכון אסטרטגי, סיכונים הקשורים למשק הישראלי, סיכונים ציית והלבנת הון, סיכונים סליקה, סיכונים רגולציה וחקיקה - מנוהלים ומפוקחים אף הם כחלק מהניהול העסקי הכולל ועל ידי חברי ההנהלה וראשי המערכים בתחומים הנתונים לאחריותם.
- ט. ניהול הסיכונים מתבצע בכל חברה בת בנקאית בקבוצה בנפרד, על פי מדיניות שנקבעה בדירקטוריון חברה הבת המתבססת על מדיניות הקבוצה, ועל בסיס מתודולוגיית ניהול סיכון קבוצתית תוך שימת לב לאופי המיוחד של הפעילות בכל חברה בת. בכל חברה בת בנקאית מכהן מנהל סיכונים ראשי שכפוף למנכ"ל החברה הבת ומונחה מקצועית על ידי מנהל הסיכונים הראשי של הבנק.
- י. מידי רבעון נכתב מסמך סיכונים על ידי החטיבה לניהול סיכונים, שהינה בלתי תלויה ביחידות נוטלות הסיכון. המסמך מוצג בפני הנהלת הבנק, הוועדה לניהול סיכונים ודירקטוריון הבנק.
- יא. מסמך הסיכונים בוחן את כלל הסיכונים, שאליהם חשופה קבוצת הבנק במסגרת פעולותיה, תוך פירוט הממצאים ברמת הסיכון הספציפי וכן את תוצאות תרחישי הקיצון שבוצעו.
- במסמך מוצגת סקירת מנהל הסיכונים הראשי על מצב ניהול הסיכונים בקבוצה ועל אפקטיביות ואיכות ניהול הסיכונים. כמו כן, נסקרות בו ההתפתחויות בסביבה העסקית ובשווקים הפיננסיים וכן טיפול החטיבה בתהליכים מרכזיים בסוגי הסיכונים השונים ופעולות מיוחדות, שנקטו על ידי החטיבה ברבעון הרלוונטי.

ממשל תאגידי ומעורבות הנהלה ודירקטוריון

במסגרת הוראת ניהול בנקאי תקין 301 בנושא עבודת הדירקטוריון ובמסגרת הוראה 310 בנושא ניהול סיכונים אומצו, בין היתר, עקרונות באזל בתחום הממשל התאגידי וניהול הסיכונים.

במהלך חודש נובמבר 2014 אישר דירקטוריון הבנק את המסמך בעניין עקרונות הממשל התאגידי של ניהול הסיכונים המהווה תשתית לממשל התאגידי של ניהול הסיכונים בקבוצת הבנק, התואמת את עקרונות באזל והנחיות בנק ישראל. במסמך מוגדרים הגופים השונים הפועלים במשימות ניהול סיכונים, התהליכים היסודיים של ניהול הסיכונים וחלוקת התפקידים והמשימות, הסמכות והאחריות של האורגנים השונים מרמת הדירקטוריון, ההנהלה, חברי ההנהלה וראשי המערכים האחראים כל אחד על סיכונים שבתחומי פעילותם, גופי ניהול הסיכונים ובקרת ניהול הסיכונים והביקורת הפנימית. מסמך זה משמש מצע מחייב עבור קבוצת הבנק בכל הנוגע לתפיסת הממשל התאגידי ולמתכונת ניהול הסיכונים בקבוצת הבנק. המסמך מיושם באמצעות נוהל הדירקטוריון ומסמכי המדיניות הרלוונטיים.

השליטה, הפיקוח והבקרה על נאותות ניהול הסיכונים בבנק נעשים, בין היתר, על ידי הדירקטוריון, ועדות מטעמו, ההנהלה וועדות הנהלה בתחומי הסיכון השונים, כמפורט להלן:

התייחסות הדירקטוריון לסוגיות ניהול הסיכונים

- א. דירקטוריון הבנק מתווה את האסטרטגיה של הקבוצה.
- ב. דירקטוריון הבנק דן ומאשר אחת לשנה את תוכנית העבודה השנתית ומדיניות ניהול הסיכונים בתחומי הסיכון המהותיים השונים, הכוללות, בין היתר, את תיאבון הסיכון הכולל, מסגרות הסיכון ותקורות החשיפה המותרות בתחומי הפעילות ובמגזרים השונים, וכן מציב סטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה, ודיווח על החשיפה לסיכונים השונים. במסגרת זאת, מתאים הדירקטוריון את מדיניות החשיפה לסיכונים השונים לשינויים ולתמורות בשווקים הפיננסיים ולסביבת הפעילות של הבנק.
- ג. דירקטוריון הבנק מאשר פעילויות חדשות ומוצרים חדשים העשויים ליצור חשיפות חדשות, תוך בחינת הסיכון שהפעילות יוצרת וכן את יכולת הבנק לנהל, למדוד ולבצע בקרה בלתי תלויה על סיכונים הפעילות.
- ד. במסגרת עבודת הדירקטוריון פועלת ועדת דירקטוריון לניהול סיכונים, המתכנסת לפחות שמונה פעמים בשנה. הוועדה מקבלת דיווח על חשיפות הבנק והקבוצה לסיכונים פיננסיים, סיכונים אשראי, סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים וכן על עמידת הבנק והקבוצה במגבלות רגולטוריות ובמגבלות שקבע הדירקטוריון. בנוסף, הוועדה מבצעת בחינה של נאותות מערך ניהול ובקרת הסיכונים בבנק.
- ה. אחת לרבעון מתקיים דיון בוועדה לניהול סיכונים ובדירקטוריון במסמך הסיכונים הכולל של הבנק והקבוצה.
- ו. במסגרת עבודת הדירקטוריון פועלת גם ועדת הלוואות המתכנסת מספר פעמים בשנה.
- ז. לפחות אחת לחודש מתכנסת ועדת הביקורת של הדירקטוריון. ועדת הביקורת מפקחת על פעילות הביקורת הפנימית של הבנק לרבות המלצה לדירקטוריון לגבי: מינוי מבקר פנימי וקביעת שכרו, אישור כתב המינוי והסמכויות של המבקר הפנימי, תכנית העבודה של הביקורת הפנימית. הוועדה מבצעת מעקב אחר יישום תכנית העבודה של הביקורת הפנימית ודנה בדוחות ביקורת מהותיים ובדיווחים אחרים של המבקר הפנימי. הוועדה מפקחת על עבודת רואה החשבון המבקר ודנה בדוחות ביקורת של רואה החשבון המבקר ושל גופים רגולטורים. כמו כן, הוועדה, בשבתה גם כוועדה לבחינת הדוחות הכספיים, דנה בדוחות הכספיים ובלקויים במערכי הדיווח החשבונאיים ומגישה את המלצותיה בנדון לדירקטוריון, לאחר שדנה וגיבשה המלצה בכל אלה: ההערכות והאומדנים שנעשו בקשר עם הדוחות הכספיים; הבקורות הפנימיות הקשורות בדיווח הכספי; שלמות ונאותות הגילוי בדוחות הכספיים; המדיניות החשבונאית שאומצה והטיפול החשבונאי שיושם בעניינים המהותיים של הבנק; הערכות שווי (אם וככל שקיימות), לרבות ההנחות והאומדנים שבבסיסן, שעליהן נסמכים נתונים בדוחות הכספיים.
- ח. מערך הביקורת הפנימית של הבנק, במסגרת תכנית העבודה הרב שנתית, מעריך במסגרת הביקורות המבוצעות על ידו בסניפים וביחידות המטה, את תהליך ניהול הסיכונים בקבוצה, את יישום המדיניות ואת ביצוען בפועל של החלטות הדירקטוריון בהיבטי ניהול הסיכונים השונים. בנוסף, מעריך את מידת ההתאמה, ואת אפקטיביות ואיכות תהליכי הבקרה הנהוגים בקבוצה. כמו כן, מבצע את הסקירה הבלתי תלויה על תהליך ה-ICAAP השנתי המתקיים בבנק, במטרה לאתגר את התהליך ולבחון את מהימנות ושלמות הנתונים המוצגים בו והתאמתו לדרישות הפיקוח על הבנקים.

התייחסות ההנהלה לסוגיות ניהול הסיכונים

- א. ארבע פעמים בשבוע מתכנסת הוועדה לעניינים שוטפים בראשות המנכ"ל, או ראש החטיבה לניהול נכסי לקוחות ובהשתתפות חברי הנהלה ומנהלים בכירים, ביניהם גם מנהל הסיכונים הראשי ודנה על סמך דיווחים ניהוליים במצב הנזילות בשקלים ובמט"ח, בהתפתחויות הפיננסיות בשווקים הפיננסיים, במוצרים חדשים ואחת לשבוע נערכת סקירה של מערך הביניים על פעילות הנוסטרו.
- ב. הנהלת הבנק בראשות המנכ"ל מתכנסת לפחות פעם בשבוע ודנה, בין היתר, במגוון נושאים בתחום ניהול ובקרת הסיכונים השונים.
- ג. וועדת אשראי בראשות המנכ"ל מתכנסת לפחות פעם אחת בשבוע ודנה בבקשות אשראי חדשות וביחידושי אשראי.
- ד. אחת לחודש מתקיים דיון בראשות המנכ"ל בהתפתחויות בתיק הנוסטרו ובהתפתחויות בשווקים הפיננסיים.

- ה. אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה במסמך הסיכונים הכולל של הבנק והקבוצה, במסגרתו מדווחות חשיפות הבנק והקבוצה לסיכונים פיננסיים, סיכונים אשראי, סיכונים תפעוליים, סיכונים ציות ואיסור הלבנת הון, סיכון המוניטין, הסיכון האסטרטגי, סיכונים סליקה, סיכונים אשראי צד נגדי וסיכונים הקשורים לחברות הבנות ושולחות חו"ל, תוצאות תרחישי הקיצון, סיכונים משפטיים ועמידת הבנק והקבוצה במגבלות שקבע הדירקטוריון. בנוסף קיים עדכון אודות יישום הוראות באזל, תיקוף מודלים והאכיפה הפנימית בניירות ערך.
- ו. הפורום לניהול סיכונים תפעוליים בראשות מנכ"ל הבנק ובהשתתפות חברי ההנהלה ומנכ"לי החברות הבנות, מתכנס לפחות אחת לרבעון ומקיים מעקב שוטף על מצב החשיפה לסיכונים תפעוליים, בין היתר בהתבסס על ממצאי סקרי הסיכונים השונים, וכן על הפעולות הננקטות על ידי היחידות השונות והחברות הבנות, למזעור חשיפות אלה. הפורום משמש גם כפורום בנושא מניעת סיכונים מעילות והונאות.
- ז. שלוש פעמים בשנה מתכנסת הוועדה העליונה לניהול נכסים והתחייבויות (ALCO) בראשות המנכ"ל וחברי ההנהלה, לרבות מנהל הסיכונים הראשי, אשר דנה ועוקבת אחר יישום מדיניות הסיכונים הפיננסיים כפי שנקבעה על ידי הדירקטוריון, ודנה בהתפתחויות המרכזיות בחשיפה לסיכונים שוק על סמך מכלול דיווחים המועברים לה.
- ח. אחת לשבועיים מתקיים דיון בראשות ראש המערך הפיננסי בהתפתחויות בתיקי הנוסטרו בשקלים ובמט"ח ובהתפתחויות בשווקים הפיננסיים. בדיון משתתפים גורמי הניהול והבקרה הרלוונטיים מהבנק ומחברות הבנות הבנקאיות.
- ט. יחידת תחום סיכונים שוק ונדילות הכפופה למנהל הסיכונים הראשי, מבצעת בקרת סיכונים עצמאית ובלתי תלויה על הסיכונים הפיננסיים.
- י. תחום ניהול סיכונים אשראי, הכפוף למנהל הסיכונים הראשי, מורכב החל מסוף שנת 2013 משלוש יחידות. האחת, היחידה לבקרת אשראי, המבצעת בקרת סיכונים עצמאית ובלתי תלויה על סיכונים האשראי ללווים נבחרים על פי מדגם מבוסס סיכון. השנייה, היחידה לבקרת תהליכי אשראי (לשעבר היחידה לבקרת תהליכים והערכת סיכונים אשראי), שתפקידה לוודא תקינות תהליך אישור האשראי, קיומם ותקינותם של מסמכי האשראי והביטחונות וקיום אישור הסמכות המתאימה לוותורים והקלות. נציג היחידה משתתף בוועדות האשראי בסמכות המנכ"ל.
- יחלק מתפקידיה של היחידה לבקרת תהליכים והערכת סיכונים אשראי הועברו ליחידה שלישית, שהוקמה בסוף שנת 2013, היחידה להערכת סיכונים אשראי, שעיקר עיסוקה הוא ניתוח ומתן חוות דעת כתובה בלתי תלויה לגבי חשיפות אשראי מעל 50 מיליון ש"ח ללווה בודד או לקבוצת לוויים, וזאת כחלק מיישום הוראות ניהול בנקאי תקן 311. נציג היחידה משתתף בוועדות האשראי הרלוונטיות. בנוסף, היחידה מבצעת הליכים עצמאיים משלימים לאיתור חובות שמצבם מורע, לרבות קביעת נאותות הסיווגים וההפרשות להפסדי אשראי.
- יא. היחידה לניהול סיכונים ופיקוח על חברות בנות הכפופה למנהל הסיכונים הראשי, אחראית, בין היתר, על יישומה והטמעתה של מדיניות קבוצתית כוללת לניהול הסיכונים התואמת את מטרות ויעדי הקבוצה ולביצוע פיקוח ומעקב שוטפים על החברות הבנות הבנקאיות בישראל ובחו"ל.
- יב. יחידת יישום הוראות באזל, הכפופה למנהל הסיכונים הראשי אחראית, בין היתר, על יישום והטמעת נדבך 1 ונדבך 2 של הוראות באזל כחלק מקידום ושיפור מערך ניהול הסיכונים הכולל של הקבוצה.
- יג. היחידה האנליטית לתיקוף, יישום וחקר מודלים, הכפופה למנהל הסיכונים הראשי, אחראית על יישום הוראות בנק ישראל בנושא תיקוף המודלים של הקבוצה ועל חקירת מודלים.
- יד. הנהלת הבנק ממשיכה לשכלל ולשפר את כלי המדידה, הפיקוח, הבקרה והדיווח הדרושים לה לשם קבלת תמונת מצב עדכנית, ובזמן אמת, על חשיפות הקבוצה לסיכונים השונים וכן כדי להטמיע את תפיסת הניהול הקבוצתית בבנק ובחברות הבנות.

החשיפה והניהול של סיכוני שוק (סיכונים פיננסיים)

א. כללי

1. סיכוני שוק (סיכונים פיננסיים) הינם סיכונים קיימים או עתידיים להכנסות, להון ולשחיקה בשווי ההון של הקבוצה כתוצאה משינויים במחירים, שערים ומרווחים בשווקים הפיננסיים בהם היא פועלת או עשויה לפעול והמשפיעים על ערך נכסי הקבוצה או התחייבויותיה: שיעורי הרבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי ניירות-ערך, התנודתיות של פרמטרים אלה ושינויים במדדים כלכליים אחרים.
2. לבנק מדיניות מפורטת לניהול החשיפה לסיכונים פיננסיים המאושרת מדי שנה על ידי ההנהלה והדירקטוריון. מסמך המדיניות מתווה ומפרט, בין היתר, תיאבון כולל לסיכונים פיננסיים ותיאבון לסיכון בחתך הסיכון הבודד, עקרונות לפעילות ומגבלות לסיכוני השוק אליהם חשוף הבנק וברמת המכשירים והדסקים השונים במערך הפיננסי.
- כחלק ממסמך מדיניות הסיכונים הפיננסיים נוסף מסמך מדיניות הנגזרים. מסמך זה מציג את המכשירים והשווקים בהם הבנק פועל ומבטא את תפיסת תיאבון הסיכון וניהול הסיכון ברמת הבנק והקבוצה, בכל הנוגע לפעילות בנגזרים פיננסיים. על הפעילות בנגזרים הושתו מגבלות (חדשות) על היקף הפעילות ועל החשיפה להפסד חשבונאי הנגזר מפעילות זו.
3. אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה, בוועדה לניהול סיכונים ובדירקטוריון במסמך הסיכונים לכלל הסיכונים של הבנק והקבוצה, במסגרתו מדווחות חשיפות הבנק והקבוצה לסיכונים בהשוואה למגבלות שנקבעו. כמו כן, נבחנים גם שינויים נדרשים בהתאם לשינויים בפעילויות הבנק ו/או שינויים בסביבת הבנק או בשווקים הפיננסיים.

ב. דרישות ההון בגין סיכוני שוק בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים

במסגרת יישום הוראות באזל 3 בחרה הקבוצה ליישם את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוני שוק. הלימות ההון הרגולטורית מחושבת על סיכוני רבית, סיכוני אופציות, סיכון מניות והסיכון הספציפי בתחומי המסחר בלבד ועל סיכוני מטבע על כלל הפעילות בקבוצה. בנוסף, במסגרת נדבך 2 מוקצה הון נוסף בגין סיכוני שוק. ההון הנדרש לעניין זה ביום 30 בספטמבר 2014 היה 107 מיליון ש"ח, מתוך זה 60 מיליון ש"ח בגין סיכוני רבית, ו-23 מיליון ש"ח בגין סיכוני שער חליפין.

30 בספטמבר 2014			
סך הכל	בגין סיכון כללי	בגין סיכון ספציפי במיליוני ש"ח	
60	54	6	דרישות ההון בגין:
2	1	1	סיכון רבית
23	23	-	סיכון מניות
-	-	-	סיכון שער חליפין של מט"ח
-	-	-	אופציות על רבית
-	-	-	אופציות על מניות
22	22	-	אופציות על מט"ח
107	100	7	סך הכל דרישות הון בגין סיכוני שוק

31 בדצמבר 2013			
סך הכל	בגין סיכון כללי	בגין סיכון ספציפי	
		במיליוני ש"ח	
			דרישות ההון בגין:
75	70	5	סיכון רבית
-	-	-	סיכון מניות
28	28	-	סיכון שער חליפין של מט"ח
-	-	-	אופציות על רבית
-	-	-	אופציות על מניות
5	5	-	אופציות על מט"ח
108	103	5	סך הכל דרישות הון בגין סיכונים שוק

ג. המתודולוגיה לאמידת החשיפה לסיכונים השוק

הבנק עושה שימוש במספר כלים ומודלים מקובלים לצורך ניהול החשיפה לסיכונים השוק באמצעים, הכוללים גם את הערך בסיכון ה-VAR וגם הפעלת תרחישי קיצון Stress Tests, כמפורט להלן:

- הערך בסיכון (ה-VAR)
 - ה-VAR (הערך הנתון בסיכון) מודד את תוחלת ההפסד המקסימאלית בשווי ההון של הבנק (נכסים והתחייבויות, לרבות מכשירים פיננסיים נגזרים), במהלך אופק השקעה נתון (10 ימי עסקים), בהינתן רמת מובהקות מסוימת (99%) ובהתקיים תנאי שוק נורמאליים.
 - ה-VAR השוטף המחושב בבנק, הן על בסיס בנק והן על בסיס קבוצתי מתבסס על שיטת ה-Variance Co-Variance. בנוסף, מריץ הבנק מודלים נוספים בעת הצורך, לרבות סימולציה היסטורית ומונטה קרלו.
 - נתוני ה-VAR מחושבים בבנק בתדירות יומית, על מרבית הנכסים וההתחייבויות הפיננסיות של הבנק (התיק הבנקאי, התיק למסחר והחזקות ריאליות). מערכת ה-VAR משתלבת כחלק אינטגרלי בעבודת המערך הפיננסי והחטיבה לניהול סיכונים.
 - יחידת תחום ניהול סיכונים שוק ונזילות בחטיבה לניהול סיכונים מבצעת תהליך בחינה בדיעבד (Back Testing) בלתי תלוי, על פי קריטריונים שהוגדרו בוועדת באזל במטרה לבחון את תקפות ה-VAR ברמת כל מגזר פעילות ורמת סך הפעילות.
 - כלי ניהול ובקרת חשיפות רבית כגון: מח"מ, שווי הוגן, מבחני רגישות לשינויים בעקום הרבית ותרחישי קיצון.
 - כלי ניהול ובקרת סיכונים אופציות בחדר עסקאות מט"ח כגון: מטריצת Vol-Spot המציגה את החשיפה כתוצאה משינוי של שער חליפין ותנודתיות בתרחישים שונים. בנוסף נעשה שימוש ב-RHO הבוחן את השינוי בשווי הפוזיציה במקרה של תזוזה של 1% בעקום הרבית. כמו כן נעשה שימוש במודל Weighted Vega לניהול החשיפה לסיכון התנודתיות.
 - מבחני רגישות: החשיפה לסיכון מבוססת במונחי הפגיעה המקסימאלית בשווי ההון כתוצאה מתזוזה מקבילה של עקום הרבית.
 - תרחישי קיצון (Stress Tests).

בחינת Back Testing

בחינת ה-Back Testing של מודל ה-VaR האנליטי מראה כי בשנה שנסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014 נרשם מקרה אחד ביום 29 בדצמבר 2013 בו ההפסד התיאורטי היומי עלה על ערך ה-VaR שנחזה. הפער הסתכם ב-3 מיליון ש"ח. מספר זה עומד בקריטריונים כפי שהוגדרו על ידי ועדת באזל.

התאבון לסיכון

דירקטוריון הבנק קבע כי סך החשיפה לסיכונים שוק כפי שמוצאת את ביטוייה בערך בסיכון (ערך ה-VAR) לא תעלה על 2.5% מההון המיוחס לבעלי מניות הבנק, לפי אופק של 10 ימים בשיטה הפרמטרית. ערך ה-VAR של הקבוצה ליום 30 בספטמבר 2014 עמד על כ-51 מיליון ש"ח, בהשוואה לכ-37 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2013. הגידול בערך ה-VAR נובע משינוי בפוזיציה ובסכומי התקן. משקלו של ה-VAR ביחס להון המיוחס לבעלי מניות הבנק ליום 30 בספטמבר 2014 עומד על כ-0.7%, בהשוואה ל-0.5% בסוף שנת 2013.

תרחישי קיצון לבחינת גובה השחיקה המקסימאלי של השווי ההון

דירקטוריון הבנק קבע מגבלה על גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההון של הבנק בגין הפעלתם של מספר תרחישי קיצון בתחום התממשות סיכונים פיננסיים. מגבלה זו נקבעה לעד 15% מהונו העצמי של הבנק.

תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית והשפעת התממשות תרחישי קיצון על יחס ההון לרכיבי סיכון

כחלק מיישום הוראות נדבך 2 של באזל 3, מיישם הבנק מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית תחת תרחישי קיצון. המתווה כולל תרחישים בתחום סיכונים השוק, הנזילות והאשראי (לרבות בתחום תיק ניירות-הערך בשקלים ובמט"ח, כולל תיק אגרות החוב מגובי משכנתאות) ותרחישים המשלבים התממשות של כמה סיכונים בו זמנית. התרחישים שמפעיל הבנק כוללים תרחישים מסוג ניתוחי רגישות, תרחישים היסטוריים, תרחישים היפותטיים ותרחישים מאקרו-כלכליים. התשתית התרחישית מורכבת ממגוון של תרחישים, ביניהם תרחיש הוליסטי גלובלי, תרחיש הוליסטי מקומי ותרחיש "הפוך".

תוצאות תרחישי הקיצון והשפעותיהן על בסיס ההון ויחס ההון מוצגות במסמך הסיכונים, הנדון אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדה לניהול סיכונים ובדירקטוריון. בנוסף, מיושמים בבנק כלים לניהול חשיפות הרבית הכוללים מודלים שונים, ואשר תוצאותיהם נסקרות על בסיס יומי כגון: מח"מ, שווי הון ומבחני רגישות לשינויים בעקום הרבית.

ד. החשיפה בבסיס

כללי

סיכון הבסיס הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון הקבוצה שעלול להתרחש כתוצאה משינויים בלתי צפויים במדד המחירים לצרכן, או בשערי החליפין עקב ההפרש בין שווי הנכסים לבין שווי ההתחייבויות (כולל השפעת עסקאות עתידיות ואופציות גלומות). חשיפת הבסיס נמדדת ומנוהלת בכל אחד ממגזרי ההצמדה השונים: המגזר הצמוד למדד המחירים לצרכן, המגזר במטבע חוץ ובשקלים צמודים למטבע חוץ.

על פי כללי החשבונאות ההון מוגדר כמקור שקלי לא צמוד, כך שההשקעה של ההון במגזר שאינו המגזר השקלי (מגזר המדד ומגזר המט"ח וצמוד המט"ח) מוגדרת כחשיפת בסיס.

ניהול החשיפה

- ניהול הסיכונים בחשיפות הבסיס והשקעת ההון הפנוי במגזרי ההצמדה השונים נעשים בהתבסס על הערכות ותחזיות שוטפות של הגורמים הניהוליים השונים במערך הפיננסי לגבי התפתחויות צפויות בשווקי הכספים וההון.
- תמהיל ההשקעה של ההון הפנוי במגזרי ההצמדה השונים מנוהל באופן שוטף בכפוף למגבלות המוצגות להלן, ועל בסיס התחזיות לגבי משתני השוק הרלוונטיים תוך ניצול פערי המחירים בין עלות המקורות ותשואת השימושים במגזרי ההצמדה השונים וכדאיותן של פוזיציות "יתר" או "חסר" בכל מגזר פעילות.
- במסגרת ניהול מאזני ההצמדה נעזר הבנק, בין השאר, במכשירים פיננסיים נגזרים, כאמצעי לנטרול החשיפה לסיכונים בבסיס וברבית.

התאבון לסיכון

- דירקטוריון הבנק קבע מגבלות לגבי הפוזיציות המותרות (עודף או חוסר) של נכסים על התחייבויות וחשיפת ההון הפנוי, המוגדר כהון עצמי, בתוספת זכויות מיעוט ובניכוי פריטים לא כספיים נטו. סך עודף או חוסר הנכסים על ההתחייבויות במגזר השקלי הצמוד למדד ובמגזר מטבע חוץ מוגבל לרמה של 60%-20% בהתאמה.
- בנוסף לקביעת מגבלות על תיאבון הסיכון הכולל לחשיפה לסיכונים בסיס ברמת חשיפת ההון הפנוי, קבע דירקטוריון הבנק גם מגבלות פרטניות ברמת חדרי העסקאות והיחידות העסקיות השונות היוצרות סיכונים בסיס, על היקף החשיפה בסיס.

החשיפה בסיס בפועל

להלן תיאור חשיפת ההון הפנוי בפועל, ברמת הקבוצה, בהשוואה למגבלות הדירקטוריון (במיליוני ש"ח):

תקרת החשיפה המאושרת כ- % מההון הפנוי	% מההון הפנוי		החשיפה בפועל		
	ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר	ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר	
	2013	2014	2013	2014	
אין	84	90	3,930	4,383	מט"י לא צמוד
±60	18	11	860	526	מט"י צמוד מדד
±20	(2)	(1)	(105)	(29)	מט"ח וצמוד מט"ח

הערות:

- (1) השיעורים השלישיים מבטאים עודף התחייבויות על נכסים כאחוז מההון הפנוי.
- (2) הבנק נוקט בגישה כלכלית בניהול חשיפות הבסיס, ומבצע התאמות לסיווג החשבונאי בהתחשב במהות הכלכלית. הבנק מביא בחשבון בניהול השוטף את חוסר ההתאמה שנוצרת לעתים בין החשיפה החשבונאית לחשיפה הכלכלית במטרה לגדר את הרווח החשבונאי המדווח.

רגישות ההון לשינויים בשער החליפין

הבנק פועל בשוקי המטבע באמצעות עסקאות ספוט, פורוורד ובאמצעות אופציות הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו. הבנק פועל במטבעות הסחירים בעולם וסך החשיפה המטבעית נטו של קבוצת הבנק נמוכה.

להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים, נכון ליום 30 בספטמבר 2014 (במיליוני ש"ח).

המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוזי מאזניים.

אחוז שינוי בשער החליפין	דולר	אירו
ירידה של 5%	4	(4)
ירידה של 10%	(2)	(9)
עליה של 5%	6	(3)
עליה של 10%	23	(6)

הערות:

- (1) השפעה זו חושבה על-פי השינוי הצפוי בפוזיציות הכלכליות המנוהלות במטבעות השונים, בהיתן התרחישים שנקבעו על-ידי המפקח על הבנקים.
- (2) תרחיש עליה פירושו התחזקות המטבע הנדון כנגד השקל.
- (3) הנתונים משקפים את השפעת השינויים בשערי החליפין על השווי ההוגן לאחר השפעת המס.
- (4) לשינויים בשערי החליפין של שאר המטבעות יש השפעה זניחה על רווחי הבנק.

דרישות ההון בגין סיכוני בסיס

במסגרת יישום הוראות באזל 3 מיישמת הקבוצה את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוני שוק. במסגרת זאת, נדרש הבנק להלימות ההון הרגולטורית בגין סיכוני בסיס הנגזרים מסיכוני בסיס במט"ח בלבד. ההון הרגולטורי הנדרש בגין סיכוני בסיס במט"ח ביום 30 בספטמבר 2014 על פי הוראות באזל 3 היה כ-23 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-28 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2013. הקבוצה מבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכוני בסיס הנגזרים מחשיפה לסיכוני בסיס במגזר המדד (סיכוני אינפלציה) במסגרת יישום הוראות נדבך 2 של באזל 3.

ה. החשיפה ברבית

כללי

סיכון הרבית הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון הקבוצה העלול להיווצר בגין הפער בין מועדי הפירעון או מועדי שינוי הרבית בין הנכסים וההתחייבויות למיניהם בכל אחד ממגזרי הפעילות. סיכון הרבית, לכלל התיק, הינו אחד הסיכונים הדומיננטיים להם חשוף הבנק בכל הקשור להשפעה על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות ועל הרווח. הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון הרבית, בהתאם לנדרש בהוראות ניהול בנקאי תקין 333, בנושא ניהול סיכוני הרבית.

ניהול החשיפה

ניהול החשיפה לסיכונים ברבית נעשה, תוך התאמת משך החיים הממוצע של המקורות והשימושים, ותוך צמצום החשיפה לשחיקת השווי ההוגן, כתוצאה משינויים בלתי צפויים בשערי הרבית. החשיפה העיקרית לסיכוני רבית בבנק מיוחסת לפעילות המימון במגזר השקלי הלא צמוד ובמגזר צמוד המדד, ונובעת ממאפייני ההשקעה, הנגזרים מטווח השימושים והמקורות במגזרים אלה.

מודל "קצר ארוך" במגזר המט"ח

פעילות המערכת הבנקאית בתחום ניהול הנכסים וההתחייבויות במט"ח מאופיינת ביצירת שימושים ארוכי טווח הממומנים ממקורות קצרים. פעילות זו נובעת בעיקרה מחוסר זמינות של מקורות מט"ח ארוכי טווח. פעילות כנ"ל חושפת את הבנק לסיכונים פיננסיים משני סוגים - נזילות ומרווח. במסגרת המודל נקבעו מגבלות על היקף השימושים הארוכים כפונקציה של היקף המקורות הקצרים, תוך ניהול סיכוני נזילות ומרווח במט"ח.

מודל "קצר ארוך" בשקלים ברבית משתנה

בשנים האחרונות קיימת חשיפה במגזר השקלי ברבית משתנה, עקב ביקוש למשכנתאות במגזר זה. פעילות זו ממומנת ממקורות קצרים ברבית משתנה. הסיכון העיקרי לבנק הוא עלייה במרווחי הגיוס במועדי שינוי הרבית. נקבעה מגבלה לסכום ההפסד המקסימלי כתוצאה מייקור עלות גיוס המקורות, שתבחן מעת לעת.

התיאבון לסיכון

- דירקטוריון הבנק קבע מגבלות על החשיפה הכוללת לסיכוני הרבית באמצעות תחימת החשיפה המקסימאלית לשחיקת השווי ההוגן של ההון העצמי עם שינוי מקביל של 1% בעקום הרבית במגזר הצמוד (על בסיס מאוחד), במגזר השקלי ובמגזר המט"ח. על פי המגבלות, החשיפה המקסימאלית המותרת לשחיקת השווי ההוגן של ההון העצמי הינה בשיעור של 4% במגזר צמוד המדד, בשיעור של 3.5% במגזר השקלי הלא צמוד ובשיעור של 1% במגזר המט"ח.
- בנוסף לקביעת מגבלות על תיאבון הסיכון הכולל לחשיפה לסיכוני רבית ברמת חשיפת השווי ההוגן, קבע דירקטוריון הבנק מגבלות פרטניות ברמת חדרי העסקאות והיחידות העסקיות השונות היוצרות סיכוני רבית, על היקף חשיפת הרבית.
- בצד אלה ביחס למגזר המט"ח נקבעה במסגרת מודל "קצר/ארוך" במט"ח מגבלה על גובה ההפסד המקסימלי בגין ייקור עלות גיוס מקורות במט"ח. כמו כן, נקבעה מגבלה על גובה ההפסד המקסימלי בגין שינוי הרבית במגזר השקלי הלא צמוד במסגרת מודל "קצר/ארוך" בשקלים.

- תרחישי קיצון - דירקטוריון הבנק קבע מגבלה על גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההון הנבדקת באמצעות הפעלתם של מספר תרחישי קיצון בתחום החשיפה לסיכונים שוק - לרבות סיכונים רבית. מגבלה זו נקבעה לעד 15% מההון העצמי. בנוסף, מיישם הבנק מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית. במסגרת זאת בוחן הבנק מתווה של תרחישי קיצון גם בתחום סיכונים רבית (וכן תרחישים המשלבים התממשות סיכונים רבית עם כמה סיכונים אחרים ובו זמנית). במסגרת זאת, נבחנת השפעת התממשות הסיכון על בסיס ההון ויחס ההון לרכיבי סיכון. תוצאות התרחישים ומשמעותן מדווחות אחת לרבעון להנהלה, לוועדה לניהול סיכונים ולדירקטוריון.

החשיפה בפועל ליום הדוח

סיכון הרבית נמדד ומנוהל על בסיס הנחות שונות באשר לזמני הפרעון של הנכסים וההתחייבויות. בחשבונות עו"ש שאינם נושאים רבית קיימות יתרות זכות בסכום יציב לאורך זמן. תקופת הפרעון של יתרות עו"ש, המשמשת בחישוב החשיפה לרבית, הינה כשנה. כמו כן, ניהול החשיפה מביא בחשבון את השפעת הפרעונות המוקדמים של הלוואות לדירור הצמודות למדד.

להלן תיאור רגישות הון הקבוצה לשינויים במקביל בעקומי הרבית - השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מתרחיש של עלייה מקבילה של 1% בעקום הרבית:

31 בדצמבר 2013		30 בספטמבר 2014		
המגבלה %	% החשיפה בפועל	המגבלה %	% החשיפה בפועל	
(4.00)	(0.44)	(3.50)	(0.32)	מט"י לא צמוד
(5.00)	(0.64)	(4.00)	(1.20)	מט"י צמוד מדד
(1.00)	(0.54)	(1.00)	(0.45)	מט"ח וצמוד מט"ח

סיכון הרבית בתיק הבנקאי

בניהול החשיפות לסיכונים שוק מבחין הבנק בין החשיפות הנוצרות כחלק מהניהול השוטף של הנכסים וההתחייבויות של הבנק (התיק הבנקאי) לבין החשיפות בתיק למסחר, זאת בהתבסס על מדיניות מפורטת שאישר דירקטוריון הבנק להגדרת התיק הבנקאי והתיק למסחר. עליה מקבילה של 1% בעקומי הרבית בכל מגזרי ההצמדה תביא לקיטון של כ-160 מיליון ש"ח בשווי הכלכלי של התיק הבנקאי. ירידה מקבילה של 1% בעקומי הרבית בכל מגזרי ההצמדה תביא לגידול של כ-190 מיליון ש"ח בשווי הכלכלי של התיק הבנקאי כמפורט להלן: רגישות הון קבוצת הבנק לשינויים במקביל בעקומי הרבית בחתך התיק הבנקאי והתיק למסחר:

30 בספטמבר 2014				
שינוי בשווי כלכלי				תרחיש
עלייה 1%	ירידה 1%			
במיליוני ש"ח				
99	(85)			תזוזה ברבית צמודה למדד:
88	(75)			בקבוצת הבנק
11	(10)			בתיק הבנקאי
				בתיק למסחר
35	(23)			תזוזה ברבית לא צמודה:
35	(23)			בקבוצת הבנק
-	-			בתיק הבנקאי
				בתיק למסחר
33	(32)			תזוזה ברביות במט"ח:
67	(62)			בקבוצת הבנק
(33)	30			בתיק הבנקאי
				בתיק למסחר

דרישות ההון בגין סיכוני רבית

במסגרת יישום הוראות נדבך 1 של באזל 3, מיישמת הקבוצה את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוני שוק. במסגרת זאת, נדרש הבנק להלימות ההון הרגולטורית בגין סיכוני רבית בתחומי המסחר בלבד. ההון הרגולטורי הנדרש בגין חשיפות הרבית בתיק למסחר ביום 30 בספטמבר 2014 על פי הוראות באזל 3 היה 60 מיליון ש"ח. הקבוצה מבצעת הקצאת הון משלימה במסגרת יישום הוראות נדבך 2 של באזל 3, בהתאם למתודולוגיה שמרנית.

ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים ברבית המבוססת על השווי ההון של המכשירים הפיננסיים

להלן מידע על נכסים והתחייבויות החשופים לשינויים ברבית על פי שוויים ההון, כולל ניתוח רגישות לגבי השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעור הרבית על שוויים ההון של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים, על פי כללים חשבונאיים:

להלן פריטים על השפעת שינויים ברבית על השווי ההון של עודף הנכסים במגזר:

1. שווי הון של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעורי הרבית):

ליום 30 בספטמבר 2014					
סך הכל	מטבע חוץ ⁽²⁾			מטבע ישראלי	
	אחר	אירו	דולר	צמוד מדד	לא צמוד
במיליוני ש"ח					
106,517	1,217	2,846	8,851	16,694	76,909
71,653	4,630	7,046	31,537	1,153	27,287
101,582	1,610	3,707	17,447	15,684	63,134
71,574	4,366	6,255	22,781	1,629	36,543
5,014	(129)	(70)	160	534	4,519

נכסים פיננסיים⁽¹⁾
 סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
 וחופץ מאזניים⁽³⁾
 התחייבויות פיננסיות⁽¹⁾
 סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
 וחופץ מאזניים
 שווי הון נטו של מכשירים פיננסיים

ליום 30 בספטמבר 2013					
סך הכל	מטבע חוץ ⁽²⁾			מטבע ישראלי	
	אחר	אירו	דולר	צמוד מדד	לא צמוד
במיליוני ש"ח					
103,329	1,600	2,038	9,574	18,073	72,044
65,324	7,117	7,285	28,967	2,273	19,682
98,426	1,857	3,491	16,552	17,072	59,454
65,657	7,094	5,807	21,949	2,113	28,694
4,570	(234)	25	40	1,161	3,578

נכסים פיננסיים⁽¹⁾
 סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
 וחופץ מאזניים⁽³⁾
 התחייבויות פיננסיות⁽¹⁾
 סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
 וחופץ מאזניים
 שווי הון נטו של מכשירים פיננסיים

ליום 31 בדצמבר 2013					
סך הכל	מטבע חוץ ⁽²⁾			מטבע ישראלי	
	אחר	אירו	דולר	צמוד מדד	לא צמוד
במיליוני ש"ח					
106,732	1,469	2,059	9,210	17,636	76,358
54,777	4,682	6,587	24,822	2,143	16,543
101,712	2,023	3,381	16,579	17,186	62,543
55,109	4,337	5,275	17,338	1,774	26,385
4,688	(209)	(10)	115	819	3,973

נכסים פיננסיים⁽¹⁾
 סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
 וחופץ מאזניים⁽³⁾
 התחייבויות פיננסיות⁽¹⁾
 סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
 וחופץ מאזניים
 שווי הון נטו של מכשירים פיננסיים

2. השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעורי הרבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים:

זמני הפרעון של נכסים והתחייבויות המשמשים בחישוב החשיפה לרבית הם בהתאם לתוספת ב' לסקירת ההנהלה. לפיכך, זמן הפרעון של חשבונות העו"ש שאינם נושאים רבית, המשמש לחישוב החשיפה כאמור, הוא עם דרישה עד חודש, כמו כן, חישוב החשיפה אינו כולל השפעה של פרעונות מוקדמים של הלוואות לדיר.

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי רבית ⁽⁴⁾		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי רבית ⁽⁴⁾		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי רבית ⁽⁴⁾		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי רבית ⁽⁴⁾		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי רבית ⁽⁴⁾		ליום 30 בספטמבר 2014
סך הכל שינוי בשווי הוגן	במיליוני ש"ח	סך הכל	השפעות מקדחות	אחר	דולר	אירו	מטבע חופ	מטבע חופ	מטבע חופ	מטבע חופ
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
(6.08)	(305)	4,709	-	(129)	(77)	137	441	4,337	גידול מיידי מקביל של אחוז אחד	גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז
(0.66)	(33)	4,891	-	(129)	(71)	158	524	4,409	קטון מיידי מקביל של אחוז אחד	קטון מיידי מקביל של אחוז אחד
7.22	362	5,376	-	(129)	(61)	193	642	4,731		

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי רבית ⁽⁴⁾		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי רבית ⁽⁴⁾		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי רבית ⁽⁴⁾		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי רבית ⁽⁴⁾		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי רבית ⁽⁴⁾		ליום 30 בספטמבר 2013
סך הכל שינוי בשווי הוגן	במיליוני ש"ח	סך הכל	השפעות מקדחות	אחר	דולר	אירו	מטבע חופ	מטבע חופ	מטבע חופ	מטבע חופ
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
(6.94)	(317)	4,253	-	(235)	14	30	1,058	3,386	גידול מיידי מקביל של אחוז אחד	גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז
(0.72)	(33)	4,537	-	(234)	24	39	1,150	3,558	קטון מיידי מקביל של אחוז אחד	קטון מיידי מקביל של אחוז אחד
8.03	367	4,937	-	(233)	38	60	1,275	3,797		

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי רבית ⁽⁴⁾		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי רבית ⁽⁴⁾		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי רבית ⁽⁴⁾		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי רבית ⁽⁴⁾		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי רבית ⁽⁴⁾		ליום 31 בדצמבר 2013
סך הכל שינוי בשווי הוגן	במיליוני ש"ח	סך הכל	השפעות מקדחות	אחר	דולר	אירו	מטבע חופ	מטבע חופ	מטבע חופ	מטבע חופ
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
(5.46)	(256)	4,432	-	(211)	(24)	102	748	3,817	גידול מיידי מקביל של אחוז אחד	גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז
(0.58)	(27)	4,661	-	(209)	(11)	113	811	3,957	קטון מיידי מקביל של אחוז אחד	קטון מיידי מקביל של אחוז אחד
6.36	298	4,986	-	(207)	6	138	899	4,150		

- (1) כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים חופ מאזניים.
- (2) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חופ.
- (3) סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חופ מאזניים, כשהם מהווים ברביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן המוצג בכל שאר המטבעות ושאינם דולר ארה"ב ואינם מטבעות עיקריים שניתן להם גילוי נפרד.
- (4) שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים המוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במגזר זה בהנחה שחל שינוי שצוין בכל שיעורי הרבית במגזר ההצמדה. סך השווי ההוגן נטו של מכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים), בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הרבית בכל מגזר ההצמדה.

ו. סיכוני אופציות

כללי

סיכוני אופציות הם הסיכון להפסד הנובע משינויים בפרמטרים המשפיעים על שווי של האופציות, לרבות סטיות התקן.

התיאבון לסיכון

- חדר העסקאות במט"ח של הבנק סוחר במגוון של מוצרים פיננסיים - ובכלל זה באופציות. בנוסף למגבלות שנקבעו על היקף החשיפה בבסיס וברבית ועל רקע רגישות השווי הכלכלי של האופציות לשינויים בבסיס, ברבית ובפרט לשינויים בתנודתיות נכסי הבסיס - קבע הדירקטוריון מגבלות נוספות על פעילות חדר העסקאות באופציות.
- דירקטוריון הבנק קבע מגבלות ביחס לפעילות המותרת באופציות במונחי הפסד מקסימאלי בתרחישים. התרחישים מתייחסים לשינויים סימולטניים בשער החליפין ובתנודתיות של נכסי הבסיס. כמו כן נקבעו על ידי הדירקטוריון מגבלות על השינויים המקסימאליים בערכו של תיק האופציות במונחים של מדדי רגישות (Greeks).
- תרחישי קיצון - דירקטוריון הבנק קבע מגבלה על גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההון בגין הפעלתם של מספר תרחישי קיצון בתחום החשיפה לסיכוני שוק - לרבות סיכוני אופציות. מגבלה זו נקבעה לעד 15% מההון העצמי.
- בנוסף, רגישות להפסדים בתיק האופציות נבדקת במסגרת תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית, והשפעתה על בסיס ההון ויחס ההון לרכיבי סיכון.
- תוצאות התרחישים ומשמעותן מדווחות אחת לרבעון להנהלה, לוועדה לניהול סיכונים ולדירקטוריון.

ניהול החשיפה

כלי ניהול החשיפה לסיכוני אופציות כוללים מטריצת רגישויות Vol-Spot המציגה את החשיפה כתוצאה מהיווצרות שילוב של תרחישים שונים של שער חליפין ותנודתיות. בנוסף, נעשה שימוש בתרחיש חשיפה לסיכון עקום רבית (תרחיש-RHO) הבוחן את השינוי בשווי הפוזיציה במקרה של תזוזה של 1% בעקום הרבית, ובמודל Weighted Vega לניהול החשיפה לסיכון התנודתיות.

דרישות ההון בגין סיכוני אופציות

במסגרת יישום הוראות באזל 3 בחרה הקבוצה ליישם את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוני שוק. במסגרת זאת, נדרש הבנק להלימות ההון הרגולטורית בגין סיכוני אופציות בתחומי הפעילות למסחר בלבד. ההון הרגולטורי הנדרש בגין החשיפות בגין הפעילות באופציות בפעילות למסחר ביום 30 בספטמבר 2014 על פי הוראות באזל 3 היה כ-22 מיליון ש"ח. הקבוצה מבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכוני האופציות, ככל שקיימות, במסגרת יישום הוראות נדבך 2 של באזל 3.

ז. סיכון מניות

כללי

בנוסף למגבלות הרגולטוריות בכל הקשור להגבלת היקף ההשקעה המותר לתאגידים בנקאיים בתאגידים ריאליים, הגדיר דירקטוריון הבנק תיאבון סיכון בתחום פעילות במניות. דירקטוריון הבנק קבע מגבלות על גובה ההשקעה, תמהיל ההשקעה - לרבות מגבלה על החשיפה המטבעית ומגבלות ענפיות.

דרישות ההון בגין סיכון מניות

במסגרת יישום הוראות באזל 3 בחרה הקבוצה ליישם את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוני שוק. במסגרת זאת, נדרש הבנק להלימות ההון הרגולטורית בגין סיכון מניות בתחומי המסחר בלבד. הקבוצה מבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכון המניות בתיק הבנקאי, ככל שקיימים, במסגרת יישום הוראות נדבך 2 של באזל 3. ההון הרגולטורי הנדרש בגין סיכון מניות ביום 30 בספטמבר 2014 על פי הוראות באזל 3 היה כ-2 מיליון ש"ח.

ח. הפיקוח והבקרה על ניהול החשיפה לסיכונים השוק

הבנק מקיים מערך נאות של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח, בקרה בלתי תלויה וביקורת על תהליך ניהול סיכונים השוק. התפיסה הניהולית והבקרתית של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה שוטפים של החשיפה לסיכונים שוק ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו. ניהול החשיפה לסיכונים השוק נבחן ומבוקר באופן שוטף במסגרת בחינת כלל הסיכונים על ידי ועדות ופורומים ייעודיים ברמת הדירקטוריון והנהלה (כמפורט לעיל בפרק חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם - כללי) וכן על ידי דרגי הביניים שהמרכזיים שבהם הינם:

- מערך הביניים (Middle Office) - היחידה כפופה לראש המערך הפיננסי ומתמחה בביצוע בקורות על הפעילות בחדרי עסקאות מט"ח שבחטיבה לניהול נכסי לקוחות ועל פעילות הנוסטרו ופעילות היחידה לניהול הנכסים וההתחייבויות שבמערך הפיננסי. היחידה מאתרת את הסיכונים השונים סמוך להיווצרותם, ככל הניתן, ומפתחת בקורות ונהלי עבודה לצמצום חשיפת הבנק. במסגרת פעילותה בודקת היחידה את העמידה במגבלות שנקבעו על ידי הנהלה והדירקטוריון לגבי הפוזיציות השונות הן ברמה תוך יומית והן בדיעבד ומבצעת תרחישי קיצון בתיקים ספציפיים.
- יחידת תחום ניהול סיכונים שוק ונזילות - היחידה, השייכת לחטיבה לניהול סיכונים, אחראית על ניהול בקרת סיכונים השוק והנזילות בבנק. היחידה מהווה פונקציה עצמאית בלתי תלויה הפועלת מכוח הוראת ניהול בנקאי תקין 339 ("ניהול סיכונים שוק"). במסגרת פעילותה מבקרת ובוחנת היחידה את טיב הכלים המשמשים למדידת הסיכון, בוחנת את המגבלות שנקבעו ואת התאמתן לחשיפות הבנק ומדווחת מיידית על חריגות ממגבלות אם היו.
- פורום CRO בתחום סיכונים שוק ונזילות בראשותו של מנהל תחום ניהול סיכונים שוק ונזילות, מתכנס אחת לרבעון, במסגרתו נדונות שיטות ומתודולוגיות לקידום אפקטיביות הבקרה על סיכונים השוק והנזילות בקבוצה.
- פורום ניהול סיכונים קבוצתי בראשות ראש החטיבה לניהול סיכונים עוסק בדרכים ואפשרויות לקידום ניהול סיכונים על בסיס קבוצתי.
- פורום תרחישי קיצון, מתכנס לפחות אחת לחצי שנה ובוחן אפקטיביות תרחישים קיימים ותרחישים נדרשים.

ט. דיווח על החשיפות לסיכונים שוק

הנהלת הבנק, הוועדה לניהול סיכונים והדירקטוריון מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכונים שוק, ובחתכים שונים על ידי גורמי הניהול, הפיקוח והבקרה. בנוסף, החשיפות בפועל לסיכונים השוק, בהשוואה למסגרות וגבולות הפעילות שנקבעו על ידי הדירקטוריון, והסמכויות לניהולם מרוכזות במסמך הסיכונים הרבעוני כנדרש בהוראה לניהול בנקאי תקין 340 הנדון אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדה לניהול סיכונים ובדירקטוריון.

י. ניהול חשיפות השוק על בסיס קבוצתי

היבט מרכזי במדיניות ניהול סיכונים השוק ותיאבון הקבוצה לסיכונים שוק הינו מיסוד תיאבון קבוצתי לרבות עקרונות מנחים לפעילות חברות הבנות הבנקאיות בקבוצה. בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 339, והוראות אחרות של הפיקוח על הבנקים - ובכלל זה הוראות באזל 3, מערכת ניהול הסיכונים של הבנק מקיפה ומביאה בחשבון את החשיפה לסיכונים בחברות הבנות הבנקאיות בישראל ומחוץ לישראל.

ההנהלות והדירקטוריונים של חברות הבנות הבנקאיות בישראל קבעו מדיניות ומסגרות לחשיפה לסיכונים שוק, ואלה נמסרים לעיון מוקדם בבנק כחלק מיישום והטמעת מדיניות ניהול סיכונים קבוצתית. המידע על מצב החשיפות בהתאם למסגרות שנקבעו מתקבל בבנק מחברות הבנות, ומובא בחשבון בראייה הכוללת של חשיפת הקבוצה. בנוסף, הבנק בוחן בתדירות גבוהה, לפחות פעם ברבעון, את תאבון הסיכון ואת סיכונים השוק בפועל של הבנק ושל חברות הבנות הבנקאיות.

ניהול סיכוני נזילות

א. כללי

- סיכון הנזילות הינו סיכון קיים או עתידי שהבנק יתקשה לספק את צרכי נזילותו במצבי ביקוש והיצע חריגים - לרבות התחייבויות בלתי צפויות, משיכות בלתי צפויות מפקדונות הציבור, ביקוש בלתי צפוי לאשראי ואי וודאות לגבי זמינות המקורות.
- הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון הנזילות במטבע ישראלי ובמט"ח וצמוד מט"ח, בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 342 של הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל.
- בהתאם למתחייב מהוראת המפקח על הבנקים אישר דירקטוריון הבנק מדיניות כוללת לניהול סיכוני הנזילות במטבע ישראלי ובמט"ח. המדיניות כוללת, בין היתר, מגבלות על יחס הנזילות, ואופק ההישרדות בתרחיש רגיל ובתרחיש קיצון, ועל תזרים המזומנים, והתייחסות לכלי המדידה השליטה והבקרה ולמנגנוני הדיווח שיש לקיים כחלק מניהול סיכון הנזילות השוטף.
- הבנק מקיים מעקב שוטף אחר מצב הנזילות במטבע ישראלי ובמט"ח תוך שהוא מפעיל כלי ניהול, שליטה, פיקוח ובקרה במטרה להבטיח את היכולת להתמודד גם במצבי ביקוש והיצע חריגים בשווקים הפיננסיים.
- בספטמבר 2008 הוציאה ועדת באזל, ה-BIS, הנחייה מעודכנת (Sound Practice) שעוסקת בתחום ניהול סיכון הנזילות. ההנחיה נכתבה בעקבות לקחי המשבר הפיננסי, וכוללת שורת הנחיות חדשות לניהול הנזילות, ובהן: הצורך בתמחור סיכון הנזילות, הצורך בהחזקת כרית בטחון, שורת עקרונות במדידת הסיכון בהם שימוש נרחב יותר בתרחישי קיצון, ניהול נזילות תוך יומי, תוכניות מגירה ועוד.
- הבנק קבע מסגרת ותוכנית פעולה הנדרשת בניהול סיכוני הנזילות וקבע מתודולוגיה שתסייע בזיהוי משבר נזילות בבנק.
- בינואר 2013 פרסמה ועדת באזל עדכון של המסמך שפרסמה בדצמבר 2010 כחלק ממקבץ מסמכים לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית (באזל 3), שעוסק בשני מדדים חדשים לאמידה כמותית של סיכון הנזילות - יחס הנזילות המזערי (LCR), ויחס המימון היציב (NSFR), וכלים פיקוחיים נוספים לניטור הסיכון. בחודש ספטמבר 2014 פרסם בנק ישראל הוראה חדשה "יחס כיסוי הנזילות" (הוראה 221) המאמצת את המלצות ועדת באזל 3. הבנק נדרש לעמוד בחישוב החל מה-1 באפריל 2015. הבנק נערך לעמידה בהוראה זו.

ב. התשתית לניהול סיכון הנזילות - מערכות ומודלים למדידה וניהול של החשיפה

התשתית לניהול סיכון הנזילות בבנק משלבת מודלים שונים לניהול השוטף של הנזילות במטבע ישראלי ובמט"ח, הן בתרחיש של מצב עסקים רגיל, והן תחת תרחיש המדמה מצבי קיצון ולחץ.

מודל פנימי במטבע ישראלי ובמט"ח

- לצורך ניהול הנזילות הכולל, נמדד ומנוהל סיכון הנזילות באמצעות מודל פנימי שפותח בבנק ושמטרתו מעקב אחר האמצעים הנזילים שברשות הבנק תחת תרחיש של מצב עסקים רגיל והן תחת סט של תרחישים המדמים מצבי לחץ וקיצון שונים. המודל מאפשר ניהול, שליטה, פיקוח ובקרה ברמה היומית השוטפת על מצב הנזילות במטבע ישראלי ובמט"ח ולתקופות ארוכות יותר.
- בכל אחד מהתרחישים נבחן מצב הנזילות על בסיס המדדים הכמותיים הבאים: יחס הנזילות, פערי נזילות ואופק הישרדות.

תרחישי קיצון

- העקרונות העומדים בבסיס תרחישי הקיצון גורסים כי ככל שיש בידי הבנק יותר נכסים נזילים ביחס לתזרים היוצא הצפוי להתממש בתרחישי הקיצון, כך מבטיח הבנק את יכולתו לעמוד בצרכי הנזילות. למטרה זו מסווגים הנכסים הנזילים במודל על פי רמת הנזילות, בהתאם להוראות בנק ישראל, והתזרים היוצא על בסיס פרמטרים שמוגדרים מכל אחד מהסעיפים המאזניים והחוץ מאזניים על פי הערכות מומחה מכל תרחיש.
- המודל משמש כלי ניהול דינמי, ברמה היומית, לבחינת מצב הנזילות בבנק ולניהול סיכוני הנזילות. תוצאות המודל מוצגות בוועדה לעניינים שוטפים המתכנסת ארבע פעמים בשבוע ומבוקרות באופן שוטף על ידי הגורמים הרלוונטיים ובכללם יחידת תחום סיכוני שוק ונזילות.

מערכת זה"ב RTGS לניהול נזילות תוך יומי במטבע ישראלי

בנוסף, לצורך ניהול הנזילות השוטפת בשקלים משתמש הבנק במערכת פנימית שפותחה לצורך עמידה בדרישות הרפורמה במערכת התשלומים והסליקה (מערכת זה"ב-RTGS). המערכת מאפשרת סליקה בזמן אמת, ללא השהייה בין ביצוע הוראת התשלום לבין אישורה, ומאפשרת לבנק לזהות בכל רגע נתון את התזרים הכספי שעבר בחשבונות.

כרית ביטחון (Buffer) במט"ח

דירקטוריון הבנק קבע כרית ביטחון מינימאלית של נכסים נזילים מידיים במט"ח הניתנים למימוש מידי.

ג. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכונים נזילות

התפיסה הבקרתית של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה של הסיכונים ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו בנהלים באופן שוטף הן על ידי מנהלי החשיפה והן על ידי גורמי בקרה וביקורת בלתי תלויים. ניהול החשיפה לסיכונים הנזילות נבחן ומבוקר באופן שוטף על ידי ועדות ופורומים ייעודיים ברמת הדירקטוריון וההנהלה כמפורט לעיל (בפרק חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם - כללי) וכן על ידי דרגי הביניים.

ד. דיווח על החשיפה לסיכונים נזילות

- דוח סיכון נזילות יומי בשקלים ובמט"ח מופק ממערכת הנזילות במחשב המרכזי, ומופץ לכל גורמי הניהול והבקרה הרלוונטיים.
- דיווח על החשיפות לסיכון הנזילות בשקלים ובמט"ח בהשוואה למסגרות וגבולות הפעילות שנקבעו על ידי הדירקטוריון והסמכויות לניהולם ניתן ארבע פעמים בשבוע במסגרת הועדה לעניינים שוטפים, בראשות המנכ"ל או ראש המערך הפיננסי.
- דיווח על החשיפות מרוכז במסמך הסיכונים הרבעוני כנדרש בהוראה לניהול בנקאי תקין 310. מסמך הסיכונים נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדה לניהול סיכונים ובדירקטוריון.
- דיווח רבעוני בהנהלה, בוועדה לניהול סיכונים ובדירקטוריון על תוצאות תרחישי קיצון בנזילות, במסגרת מסמך הסיכונים.
- בנוסף, הנהלת הבנק והדירקטוריון מעודכנים באופן שוטף ועל פי הצורך בהתפתחויות בחשיפות הבנק לסיכונים נזילות.

ה. ניהול על בסיס קבוצתי של סיכון הנזילות

- מדיניות ניהול הנזילות ברמת קבוצת הבנק מבוססת על שני העקרונות הבאים:
- בהתאם להוראת ניהול בנקאי 342, על פיה כל תאגיד בנקאי צריך לקיים מדיניות ומודל נזילות פנימי עצמאיים שאושרו בדירקטוריון. כמו כן, כל חברת בת אחראית לגבש ולקיים מדיניות עצמאית לניהול הנזילות, תוך הקפדה על קיום ההוראות של הרשויות הרגולטוריות.
 - הבנק לווה כספים מהחברות בנות, ומלווה להם כספים באופן שוטף כחלק מניהול הנזילות. הכל מתבצע בכפוף לקווי נזילות שאושרו ולמגבלות הרגולטוריות.

ניהול סיכונים בתיק ניירות הערך במט"ח - סיכוני שוק וחבות

- א. דירקטוריון הבנק קבע במסגרת מסמך מדיניות האשראי ומסמך מדיניות הסיכונים הפיננסיים מדיניות ותיאבון סיכון מפורטים ביחס לפעילות הבנק בתיק ניירות ערך במט"ח, וקבע מגבלות השקעה וקווים מנחים, הן בהיבט האשראי, הן בהיבט של חשיפה לסיכוני צד נגדי והן בהיבט של חשיפה לסיכוני שוק. מדיניות זו נבחנת על ידי הדירקטוריון וועדותיו לפחות אחת לשנה, ובאופן דינאמי יותר על בסיס השינויים והתמורות בשווקים הפיננסיים.
- ב. הבנק משקיע רק באגרות חוב של חברות שדורגו בדירוג השקעה (Investment Grade) ביום הרכישה, וזאת לאחר בחינת איכות האשראי של המנפיק, סיכוני השוק הגלומים בהשקעה ונזילות אגרות החוב.
- ג. לאחר ביצוע ההשקעה, מקיים הבנק באופן שוטף, כחלק מניהול הסיכונים השוטף בתיק ניירות הערך במט"ח מעקב מאקרו כלכלי וענפי הרלוונטי להשקעותיו השונות. הניתוח מתבצע הן ברמת הנייר, הן ברמת החברה הבודדת והן ברמת כלל התיק, תוך הסתמכות על פרסומים הנוגעים לחברה המנפיקה ולשוקי היעד, על תוצאות כספיות ועל פרמטרים אחרים מהם ניתן ללמוד על מצב החברה או ההשקעה. ניהול הסיכונים והמעקב אחר ההשקעות מתבצעים בזמן אמת, ובהתבסס על מערכות תומכות החלטה, המספקות ומנתחות מידע שוק ואחר, ובהן: מערכת Anser מבית BlackRock לניהול סיכונים בניירות ערך מגובי משכנתא ומערכת Kondor+ לניהול סיכונים בניירות ערך.
- ד. בבנק מספר קווי הגנה ותמיכה המגבים את פעילות ההשקעה:
- קו הגנה ראשון (המערך הפיננסי וחטיבת משאבים)
- מערך הביניים - מבצע בקרה יומית שוטפת על עמידה במגבלות קווי האשראי שהוקצו לפעילות מול בנקים ומדינות הכוללת בחינה שוטפת של שינויים בדירוגי הצדדים הנגדיים להם מוקצים קווי אשראי, וכן שינויים במרווחי האשראי בהם הם נסחרים. מוסדות בהם נצפו שינויים משמעותיים, בין היתר, בפרמטרים האמורים מדווחים, נבחנים מחדש ומטופלים בהתאם. בנוסף מדווח מערך הביניים באופן מיידי גם על פתיחת מרווחים והורדות דירוג של צדדים נגדיים מולם הבנק חשף.
 - המערך האחורי אחראי על סליקת העסקאות והעברת הכספים ובמסגרת זאת מבצע בקרות תפעוליות על ביצוע העסקאות.
- קו הגנה שני (החטיבה לניהול סיכונים)
- יחידת תחום סיכוני שוק ונזילות. במסגרת עבודתה בוחנת היחידה את נאותות תהליכי ניהול סיכוני השוק ואת התאמתה למדיניות באופן מדגמי, את טיב הכלים המשמשים למדידת הסיכון, את העמידה במגבלות שנקבעו.
 - יחידה זו מבקרת, בין היתר, את פעילות ההשקעה, את העמידה בנוהלי ובמגבלות ההשקעה, את ההתפתחויות בשווי ההון של ניירות הערך ואת נאותות המודלים והכלים המשמשים לניהול הסיכונים בפעילות, בזמן סביר סמוך ככל הניתן למועד הביצוע.
 - היחידה לבקרת אשראי. במסגרת עבודתה מבצעת היחידה בקרה על אגרות החוב בתיק הנוסטרו בהם הדירוג ירד מתחת לדירוג המותר לפי נהלי הבנק ("חריגה פאסיבית"). היקף הבדיקות בתחום זה מושפע מהמצב הכלכלי העולמי ומהחלטת הבנק לצמצם את רמות הסיכון בתיק אגרות החוב. היחידה מעריכה את סבירות הסיכון וטיב הגורם שהנפיק את אגרות החוב, בין אם הוא גורם פרטי או ריבוני, בנפרד מהגורמים העסקיים, ומציגה את מסקנותיה למנכ"ל הבנק, ראש המערך הפיננסי והמבקר הפנימי הראשי.

ה. מדידת השווי ההוגן בתיק ניירות הערך מתבצעת על ידי מערך הביניים. בהתייחס לחלק הארי של ההשקעות בתיק, מדידת השווי ההוגן נעשית בהסתמך על ציטוטי שוק או בהתבסס על ציטוטי מחירים של ספק מחירים בינלאומי חיצוני לבנק. מדובר בחברה בינלאומית מובילה, בעלת נסיון של יותר מ-25 שנה, המספקת שירותי שיערוך עבור מאות מוסדות פיננסיים מובילים בעולם. החברה עוסקת בתחום מתן שירותי ציטוט ושערוך ולא בתחום המסחר בניירות ערך. לגבי ניירות ערך שהינם מוצרים מובנים מתקבל ציטוט ממנפיקי ניירות הערך.

ו. כחלק ממנגנוני הפיקוח והבקרה על ניהול הסיכונים גובשה בבנק שגרת דיווח לגבי אופי והיקף החשיפות בתיק ניירות הערך המנוהל. הדיווחים נמסרים הן לגורמים מקבלי ההחלטה והן לגורמי הבקרה. עיקר מתכונת הדיווח בבנק הינה:

- דיווח מיידי עם גילוי חריגה ממגבלות ונהלים.
 - דיווח מיידי על פתיחת מרווחים, שינוי דירוג וכל אירוע חריג אחר בתיק, וככל שנדרש.
 - ישיבות השקעה דו שבועיות בראשות ראש המערך הפיננסי.
 - דיווח אחת לשבוע לוועדה לעניינים שוטפים בראשות המנכ"ל על רכישות חדשות, מכירות, ואירועים חריגים.
 - דיון אחת לחודש בראשות המנכ"ל בתמהיל התיק, בהתפתחויות בחשיפה ובמגמות בשווקים הפיננסיים.
 - דיווח שש פעמים בשנה לוועדת ניהול סיכונים של הדירקטוריון.
 - דיווח רבעוני במסגרת מסמך הסיכונים הכולל להנהלה, לוועדה לניהול סיכונים ולדירקטוריון הבנק.
 - דיווח שלוש פעמים בשנה לוועדה העליונה בראשות המנכ"ל ובהשתתפות מנהל הסיכונים הראשי.
- לפירוט תיק ניירות הערך במטבע חוץ - ראה פרק הרכב והתפתחות נכסי והתחייבויות קבוצת הבנק.

ניהול סיכוני אשראי

א. כללי

סיכון האשראי הינו הסיכון לפגיעה בשווי נכסי הקבוצה וברווחיותה עקב הרעה ביכולת הלווים לעמוד בהתחייבויותיהם לבנק ו/או הרעה בשווי הביטחונות שהועמדו כבטוחה לאשראי.

כדי למזער את הסיכון מוגדרת בקבוצה מדיניות ניהול סיכוני האשראי ומגבלות חשיפה לגבי לוויים/ענפים במגזרי הפעילות והמוצרים השונים.

הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון האשראי, בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 311.

ב. הקצאת ההון בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכון תפעולי

במסגרת יישום הוראות באזל 3 מיישמת הקבוצה את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוני אשראי. במסגרת נדבך 2 מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכוני האשראי.

ההון הנדרש לעניין זה ביום 30 בספטמבר 2014 היה 8,211 מיליון ש"ח, מתוך זה כ-46.2% בגין תאגידים, וכ-19.7% בגין קמעונאות ליחידים.

להלן נכסי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכון תפעולי הנובעים מהחשיפות השונות:

ליום 31 בדצמבר 2013		ליום 30 בספטמבר 2014		סוג החשיפה
באזל 2	נכסי סיכון	באזל 3	נכסי סיכון	
דרישות ההון (9%)	במיליוני ש"ח	דרישות ההון (12.5%) ⁽¹⁾	במיליוני ש"ח	
28	315	46	365	ריבונות
51	561	75	600	יישיות סקטור ציבורי
107	1,186	188	1,507	תאגידים בנקאיים
2,598	28,866	3,797	30,373	תאגידים
273	3,036	372	2,976	בביטחון נדל"ן מסחרי
1,252	13,909	1,618	12,944	קמעונאות ליחידים ⁽²⁾
118	1,311	385	3,083	עסקים קטנים ⁽²⁾
760	8,449	1,131	9,051	בגין משכנתאות לדיור
255	2,828	559	4,476	נכסים אחרים
-	-	40	316	סיכון CVA
-	1	-	-	סיכון סליקה
5,442	60,462	8,211	65,691	סך הכל בגין סיכוני אשראי
121	1,350	168	1,340	סיכוני שוק
578	6,423	795	6,363	סיכון תפעולי
6,141	68,235	9,174	73,394	סך הכל נכסי סיכון
10.04%		-		יחס ההון ליבה לרכיבי הסיכון
10.04%		9.93%		יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי הסיכון
14.96%		14.56%		יחס ההון הכולל לרכיבי הסיכון
9.00%		12.5% ⁽¹⁾		יחס ההון הכולל הנדרש לפי המפקח על הבנקים

(1) יחס ההון המזערי הנדרש לפי הוראות המפקח על הבנקים מיום 1 בינואר 2015. ראה באור 4ה. לדוחות הכספיים לגבי הדרישה להגדלת יחס הון עצמי רובד 1 בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים בנושא "מגבלות למתן הלוואות לדיור".

(2) החל מהדיווח הכספי ליום 30 ביוני 2014, הבנק סיווג חשיפות אשראי שאינן כלפי "יחידים" מחשיפה קמעונאות ליחידים לחשיפה לעסקים קטנים כנדרש בהוראות ניהול בנקאי תקין, הבנק לא סיווג מחדש מספרי השוואה של נתוני החשיפה המובאים בפרק זה.

התפלגות החשיפה לפני הפרשה להפסדי אשראי לפי סוג ענף צד או צד נגדי, ממויין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי:

ליום 30 בספטמבר 2014						סוג החשיפה
סך הכל חשיפת אשראי ברוטו	נכסים אחרים	חשיפות חוץ מאזניות ⁽¹⁾	נגזרים (OTC)	אגרות חוב	הלוואות במיליוני ש"ח	
27,120	-	-	-	6,566	20,554	ריבונות
1,949	-	82	85	1,071	711	סקטור ציבורי
5,783	-	176	394	1,522	3,691	תאגידים בנקאיים
46,862	-	16,406	1,692	861	27,903	חובות של תאגידים
3,172	-	96	-	-	3,076	חובות בביטחון נדל"ן מסחרי
26,698	-	10,066	74	-	16,558	קמעונאות ליחידים
6,463	-	2,080	13	-	4,370	הלוואות לעסקים קטנים
18,470	-	994	-	-	17,476	משכנתאות לדיור
3,924	3,924	-	-	-	-	אחרים
140,441	3,924	29,900	2,258	10,020	94,339	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2013						סוג החשיפה
סך הכל חשיפת אשראי ברוטו	נכסים אחרים	חשיפות חוץ מאזניות ⁽¹⁾	נגזרים (OTC)	אגרות חוב	הלוואות במיליוני ש"ח	
29,846	-	-	12	6,328	23,506	ריבונות
2,012	-	64	84	889	975	סקטור ציבורי
4,443	-	127	278	1,040	2,998	תאגידים בנקאיים
45,977	-	15,680	1,191	971	28,135	חובות של תאגידים
3,264	-	89	-	-	3,175	חובות בביטחון נדל"ן מסחרי
29,447	-	10,945	83	-	18,419	קמעונאות ליחידים
2,548	-	573	1	-	1,974	הלוואות לעסקים קטנים
17,957	-	1,103	-	-	16,854	משכנתאות לדיור
3,420	3,420	-	-	-	-	אחרים
138,914	3,420	28,581	1,649	9,228	96,036	סך הכל

(1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ מאזניים כנדרש בהוראות.

סך כל חשיפות סיכון אשראי ברוטו, וחשיפה ברוטו ממוצעת במשך התקופה, ממוינות לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי:

ליום 31 בדצמבר 2013		ליום 30 בספטמבר 2014		סוג החשיפה
חשיפת סיכון אשראי ברוטו ממוצעת ⁽¹⁾	יתרת החשיפה לפני הפרשה להפסדי אשראי	חשיפת סיכון אשראי ברוטו ממוצעת ⁽¹⁾	יתרת החשיפה לפני הפרשה להפסדי אשראי	
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
91,272	96,036	96,029	94,339	הלוואות
9,204	9,228	9,691	10,020	אגרות חוב
1,472	1,649	1,659	2,258	נגזרים (OTC)
28,374	28,581	29,371	29,900	חשיפות חוץ מאזניות
3,410	3,420	4,085	3,924	נכסים אחרים
133,732	138,914	140,835	140,441	סך הכל חשיפת אשראי ברוטו

(1) חשיפת סיכון אשראי ברוטו ממוצעת חושבה כממוצע החשיפות לתחילת השנה ולסופי הרבעונים.

ג. מדיניות ותיאבון סיכון

כללי

- החטיבה לניהול סיכונים מעורבת בגיבוש מסמך מדיניות האשראי של הבנק, אשר נדונה ומאושרת לפחות אחת לשנה על ידי הנהלת ודירקטוריון הבנק. מדיניות ניהול סיכונים האשראי מתבססת על פיזור נאות של הסיכונים, וניהול זהיר ומבוקר של החשיפות, הן ברמת הלקוח הבודד, והן ברמת ענפי המשק והסקטורים העסקיים השונים.
- בהתבסס על המדיניות, הרחבת תיק האשראי תהא מבוקרת ומדודה, בהתבסס על הסביבה העסקית והכלכלית ותוך שמירה על איכות תיק האשראי ובמסגרת מגבלות החשיפה המתוארות במדיניות האשראי. מדיניות האשראי של הבנק נבדקת ומעודכנת על פי השינויים והתמורות בשווקים הפיננסיים ובמשק הישראלי. נקודת ציון לגידול ולהרחבת תיק האשראי של הבנק, תהא בין היתר, שיעור הגידול בתוצר במשק.
- מדיניות האשראי של הבנק כוללת מגוון מגבלות על מנת לשמר תיאבון סיכון נמוך, המשקף מידתיות סבירה לנטילת סיכונים:
- מדיניות האשראי כוללת מגבלות חשיפה בכל תחומי הפעילות בהם משתקפים סיכונים אשראי בולטים, ברמת הלקוח הבודד וברמת הבנק, על מנת ליצור מידתיות בפעילויות השונות. היקף המגבלות יהא קשיח יותר ככל שתחום הפעילות משקף סיכון רחב יותר;
- מדיניות האשראי כוללת תחומי פעילות בהם הבנק לא יעניק אשראי לאור רמת הסיכון הגבוהה יותר הטמונה בהם או רמת השליטה והבקרה עליהם, אף אם התשואה הפוטנציאלית העשויה להתקבל בגין פעילויות אלה הינה גבוהה.
- הבנק מפעיל מנגנונים הולמים לביצוע בקרה ופיקוח על האשראי, חלקם בזמן אמת וחלקם בדיעבד. הבקרה והפיקוח מבוצעים באמצעות יחידות אקסוגניות ליחידות המנהלות את האשראי ובאמצעות יחידות אקסוגניות לחטיבה העסקית.

הקווים המנחים במדיניות האשראי של הבנק

- במסגרת מדיניות האשראי התווה דירקטוריון הבנק אסטרטגיה לצמצום חשיפה בלתי רצויה לסיכון האשראי הכוללת כיווני פעולה מנחים לרבות שוקי יעד.
- מדיניות ניהול סיכונים האשראי של הבנק מתבססת על פיזור נאות של הסיכונים, וניהול זהיר ומבוקר של החשיפות, הן ברמת הלקוח הבודד והן ברמת ענפי המשק ומגזרי הפעילות העסקיים השונים.
- מדיניות האשראי של הבנק מושתתת על בחינת כושר ההחזר של הלקוח ברמה פרטנית וכן על ניתוח והערכה של מכלול פרמטרים נוספים, להם השלכה על איתנותו הפיננסית של הלווה.
- פעילות האשראי של הבנק תתנהל תוך שמירה על הנאותות ההונית של הבנק ובהתבסס על יעדי הלימות ההון של הבנק כפי שקבע הדירקטוריון.
- במהלך השנים האחרונות הורחבה תפיסת סיכון האשראי של הבנק ובהתאמה עובתה מדיניות האשראי שלו תוך שהיא כוללת מגבלות ואמות מידה המחמירות בחלקן מהמגבלות שקבע המפקח על הבנקים בבנק ישראל. בכלל זה נקבע כי הבנק ישמור על רמת ריכוזיות אשראי סבירה באמצעות קביעת מגבלות אשראי לקבוצות לווים בודדות, מגזרי פעילות בקבוצות הלווים, היקף האשראי הכולל של קבוצות הלווים הגדולות ביחס לתיק האשראי וכו'.
- במסגרת מסמך המדיניות הוגדרו אינדיקטורים כמותיים ברורים לבחינת הצורך בעדכון מסמך המדיניות בעקבות שינויים מאקרו כלכליים ורגולטורים או שינויים בנתוני הבנק. אינדיקטורים אלו כוללים שינויים בתחזיות צמיחה במשק, שינוי בשערי חליפין, הוראות רגולטוריות חדשות בעלות השפעה על תחום האשראי, שינוי בחלקו של הבנק באשראי, הלימות הונו של הבנק ועוד.
- כחלק מניהול סיכונים האשראי השוטף ויישום מדיניות הדירקטוריון נבחנים, על בסיס שוטף, מאפייני הפעילות העסקית של הלווה, תזרים המזומנים ומבנה הנכסים וההתחייבויות שלו, טיב הביטחונות, המגזר הענפי בו הוא פועל ופרמטרים כגון: תלות גבוהה בלקוחות, ספקים וכיו"ב.

- הבנק פעל ופועל לשיפור המרווחים והרווחיות הכוללת מהלקוחות, כך שישקפו את רמת הסיכון הגלומה בפעילותם, תוך שימוש בתהליכים ובקורות ממוקדים, המביאים לידי ביטוי את שיעור ההכנסה הכוללת מהלקוח (מרווחים ועמלות), ביחס לתיק האשראי הכולל, לרבות קביעת רף מינימום לשיעור זה. רמת המרווחים משקפת גם את הקצאת ההון הנדרשת בשל מתן האשראי.

תיאבון הסיכון

- מדיניות הבנק כוללת דיון רחב ומפורט ביעדים ובאופן לפיתוח עסקי האשראי בענפים ובתחומי הפעילות השונים תוך הגדרת עקרונות מפורטים בכל ענף ותחום לרבות מגבלות פרטניות ברמת תתי ענפים ומוצרים המאופיינים ברמת סיכון גבוהה.
- תיאבון הקבוצה לסיכון אשראי, כפי שנוסח במסגרת מסמך המדיניות, הינו שמרני.
- במסגרת המדיניות התווה דירקטוריון הבנק אסטרטגיה לצמצום חשיפות בלתי רצויות לסיכון האשראי הכוללת מערך מגבלות רחב לסיכון האשראי לענפים ותחומי פעילות שונים.

ד. מערכות למדידה, אמידה וניהול של סיכונים האשראי

- לבנק מודלים פנימיים שפיתח לדירוג סיכון האשראי הגלום בפעילות הלקוח (למעט תחום פעילות המשכנתאות שבו קיים מודל ראשוני התנהגותי (behavior) המשמש לדירוג תיק הלווים הקיים). המודלים מתבססים ברובם על פרמטרים אובייקטיביים בקשר עם מצבו של הלווה (מאפייני הלקוח, תמהיל הביטחונות, החוסן הפיננסי המשתקף מן הדוחות הכספיים של הלקוח, נתונים ענפיים, נתונים נוספים וכיו"ב). על מנת להדק את הקשר שבין דירוג הסיכונים של הלקוח והתשואה הנובעת מפעילות, קבע הבנק רף תשואה מינימלית לכל דרגת סיכון.
- מערכות ממוכנות בחטיבה העסקית מספקות למנהלי סיכונים האשראי, הן בדרגי השטח והן בדרגי המטה - מנגנון מעקב שוטף אחרי פעילות הלקוחות, במכלול רחב, ובמגוון חתכים: רמות ותמהיל פעילות, ניצול מסגרות אשראי, רמת ביטחונות ומידע עדכני על מצבו הכספי של הלקוח. המערכת מאפשרת להעניק ללקוחות העסקיים את מיטב השירות ברמה גבוהה של מקצוענות ומיומנות.
- בנוסף, מיושמת בבנק מערכת ממוכנת של בקשות אשראי אשר משפרת ומיעלת את הליך קבלת ההחלטות והבקרה עליו.
- הנהלת הבנק ממשיכה לשכלל ולשפר את כלי המדידה, הדיווח והבקרה הדרושים לה, לשם קבלת תמונת מצב עדכנית בכל הקשור למאפייני הסיכון השונים, הקיימים בסביבתם העסקית של מקבלי האשראי. לשם כך נעזרת הנהלת הבנק, בין היתר, בראשי סקטורים מתמחים בחטיבה העסקית וביחידות תחום ניהול סיכונים אשראי בחטיבה לניהול סיכונים.
- בנוסף, בוחן הבנק תדיר עמידתו בהוראות הרגולטוריות בכל הקשור במגבלות הריכוזיות: לווא/קבוצת לוויים או חשיפה לענפי משק.
- בניהול האשראי הקמעונאי נסמך הבנק על מערכת דירוג אובייקטיבית (למעט תחום פעילות המשכנתאות, שבו קיים מודל ראשוני התנהגותי (behavior) המשמש לדירוג תיק הלווים הקיים).

ה. מדיניות ניהול מערך הביטחונות

כללי

- לבנק מדיניות מפורטת בנושא קבלת נכסים כביטחונות לאשראי, אופן השעבוד שלהם ושיעורי ההשענות על כל סוג וסוג של ביטחון. עיקרי המדיניות נדונים ומאושרים אחת לשנה בהנהלת ובדירקטוריון הבנק ומפורטים בהרחבה בנהלים.
- במסגרת המדיניות נקבעו עקרונות וכללים להערכת שוויין של הבטוחות לפי סוג הבטוחה ואופי האשראי אותו היא מבטיחה, עקרונות המתחשבים גם במשתנים ואינדיקטורים כלכליים שונים.
- נקבעו נהלים לאופן הטיפול בבטוחות ולמעקב אחר השינויים בהן ובשוויין, וכן מערכי בקרה בתחום ניהול ותפעול מערך הביטחונות.
- סוגי הביטחונות העיקריים עליהם נשען הבנק הינם: פקדונות, ניירות ערך, המחאות עתידיות, שעבודים שוטפים, שעבודי נדל"ן, ערבויות בנקאיות ומסמכי יצוא.

- הבנק שואף לקבל מלקוחותיו מגוון ביטחונות, כדי לא להתבסס על סוג ביטחון ספציפי. מדיניות ההשענות על ביטחונות שמרנית ומתבססת על השווי ההוגן העדכני של הביטחון, על נזילותם ועל מהירות מימוש הבטחונות בעת הצורך. בקביעת מדיניות ההישענות על ביטחונות מתבסס הבנק על ניסיון העבר.
- הבנק שידרג את המערכת הממוכנת לתיעוד המסמכים המשפטיים היוצרים את השעבודים על הנכסים שניתנו כביטחון בתיקי הלקוחות. בנוסף הושלם תהליך החלפת המערכת המנהלת את המעקב אחר שווים של נכסים אלה. הטמעת מערכת הביטחונות החדשה מבטיחה את זמינות הנתונים הנדרשים לניהול סיכונים אשראי לכל גופי הבקרה השונים בסניפים ובמטה.

התפלגות החשיפה לפי סוג החשיפה וכיסויי בביטחון פיננסי כשיר:

ליום 30 בספטמבר 2014						
סוג החשיפה	חשיפה ברוטו (לאחר הפרשה להפסדי אשראי)	חשיפה שמכוסה על ידי ערבויות	חשיפה שמכוסה על ידי נגזרי אשראי	סכומים שנוספו	חשיפה שמכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר וביטחונות	יתרת החשיפה לאחר הפרשה להפסדי אשראי ולאחר הפחתת בטחונות
	במיליוני ש"ח					
ריבונות	27,120	-	-	445	-	27,565
יישויות סקטור ציבורי	1,949	445	-	28	119	1,413
תאגידים בנקאיים	5,783	-	-	28	172	5,639
תאגידים	46,706	47	-	-	7,534	39,125
בביטחון נדל"ן מסחרי	3,160	-	-	-	142	3,018
קמעונאות ליחידים	26,666	2	-	-	1,492	25,172
עסקים קטנים	6,436	7	-	-	1,092	5,337
בגין משכנתאות לדיוור	18,470	-	-	-	4	18,466
נכסים אחרים	3,924	-	-	36	26	3,934
סך הכל	140,214	501	-	537	10,581	129,669

ליום 31 בדצמבר 2013						
סוג החשיפה	חשיפה ברוטו (לאחר הפרשה להפסדי אשראי)	חשיפה שמכוסה על ידי ערבויות	חשיפה שמכוסה על ידי נגזרי אשראי	סכומים שנוספו	חשיפה שמכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר וביטחונות	יתרת החשיפה לאחר הפרשה להפסדי אשראי ולאחר הפחתת בטחונות
	במיליוני ש"ח					
ריבונות	29,846	-	-	652	-	30,498
יישויות סקטור ציבורי	2,010	652	-	30	120	1,268
תאגידים בנקאיים	4,442	-	-	87	38	4,491
תאגידים	45,427	104	-	-	7,826	37,497
בביטחון נדל"ן מסחרי	3,241	-	-	-	162	3,079
קמעונאות ליחידים	29,259	8	-	-	2,334	26,917
עסקים קטנים	2,514	5	-	-	405	2,104
בגין משכנתאות לדיוור	17,812	-	-	-	7	17,805
נכסים אחרים	3,420	-	-	32	-	3,452
סך הכל	137,971	769	-	801	10,892	127,111

פיקוח ובקרה

כל חביות לקוחות הבנק, לרבות שווי הביטחונות העומדים כנגדן, מרוכזות במערכת האובליגו - באמצעותה מבצע הבנק מעקב יומי של מצבת הביטחונות אל מול חשיפות האשראי.

- מעקב יומי שוטף אחר חוסר ביטחונות ברמת הלקוח הבודד מתבצע בסניפים באמצעות דוח יומי מהמערכת בו מפורטות כל חביות הלקוח ומערך הביטחונות שלו אל מול מסגרות האשראי שאושרו לו, והוא הנותן תמונת מצב שלמה בזמן אמת על חשיפת הלקוח.
- במקביל לטיפול הסניף ברמת הלקוח הבודד, מתבצעת עבודת פיקוח ובקרה לאובליגנטים עם סכום חבות מעל 100 אלף ש"ח גם במחלקת הפיקוח על ידי רפרנטים אזוריים או ייעודיים ללקוחות שוק ההון והנדל"ן.

ו. מדיניות איתור וטיפול בחובות בעייתיים והפרשות להפסדי אשראי

- בבנק קיימים תהליכים מובנים המוסדרים בנהלי עבודה לזיהוי ואיתור מוקדם של לווים בעייתיים. כמו כן, קיימים ומוסדרים בנהלים תהליכי עבודה מוגדרים בהתייחס לתהליך ביצוע הפרשה להפסדי אשראי, המשקפים הערכה שמרנית להפסד האשראי הצפוי לבנק.
- במסגרת הבנק פועלות יחידות לטיפול בחובות בעייתיים. בנוסף, פועלת בבנק מחלקת גביה, המטפלת בחביות שהועברו לטיפול משפטי.
- כאמור בפרק מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים, בהתאם להוראה החדשה של המפקח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי מיישם הבנק, החל מיום 1 בינואר 2011, את תקני החשבונאות האמריקאיים בנושא (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור.

ז. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכונים אשראי

- הבנק מקיים מעטפת נאותה של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח, בקרה וביקורת על תהליך ניהול סיכונים האשראי. תפיסת הניהול והבקרה של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה שוטפים של החשיפה לסיכונים אשראי ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו.
- הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון האשראי, בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 311.
- ניהול החשיפה לסיכונים האשראי נבחן ומבוקר באופן שוטף, במסגרת בחינת כלל הסיכונים על ידי ועדות ופורומים ייעודיים ברמת הדירקטוריון וההנהלה (כמפורט לעיל בפרק חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם - כללי) וכן על ידי דרגי הביניים, שהמרכזיים שבהם הינם:

- יחידות עסקיות

- בחטיבת עסקים מתבצעים באופן שוטף תהליכים להפחתת סיכון האשראי באמצעות ניתוח כלכלי ועסקי של בקשות האשראי להערכת סיכון האשראי בפעילות הלווה, דירוג האשראי הניתן ומעקב ובקרה שוטפים אחר האשראי הניתן.
- במסגרת היחידות העסקיות נדון באופן תקופתי האשראי הניתן ללווים גדולים וקבוצות לווים וכן האשראי לענפי משק שונים.
- כל חביות לקוחות הבנק לרבות שווי הביטחונות העומדים כנגדן, מרוכזים במערכת האובליגו - באמצעותה מבצע הבנק מעקב יומי של מצבת הביטחונות אל מול חשיפות האשראי.

- היחידה לטיפול באשראים מיוחדים

- היחידה מופקדת על ניהול תיקי האשראי שסווגו כבעייתיים והוחלט להעבירם לטיפול היחידה.

- **היחידה לניתוח פיננסי**
היחידה משמשת כגוף תומך החלטה לגורמי הבנק ותפקידה העיקרי הוא לחוות דעה מקצועית ואובייקטיבית בנושא סיכויי אשראי של לווים בבנק, הן קיימים והן פוטנציאליים. ייחודה ויתרונה של היחידה מתבטא בכך שאינה מעורבת במתן אשראי בפועל ובכך נשמרת אי התלות שלה.
- **היחידה לפיקוח אשראי**
תפקידה של היחידה הוא איתור לקוחות בעייתיים ובחינת מצבם הפיננסי. היחידה היא בלתי תלויה ואינה מעורבת בפעילות העסקית. המעקב והפיקוח מתבצעים באופן שוטף ביחס לכלל לקוחות הבנק על בסיס מגוון של דיווחים ממוחשבים המופקים בתדירות ובחתיכים שונים.
- **היחידה לבקרה עסקית**
הבנק פועל על מנת למצות את מלוא הפוטנציאל העסקי הגלום בפעילות הלקוחות בבנק באמצעות רציולזציה של מרווחים. לשם כך, היחידה בוחנת את התפתחות הרווחיות הכוללת של לקוחות האשראי במגוון חתיכים לרבות מול דירוג הסיכון של הלקוחות.
- **היחידה לפיקוח ובקרה**
היחידה נמצאת בחטיבה הבנקאית. מקיימת מעגלי פיקוח ובקרה בתחום האשראי הצרכני, בקרות תפעוליות וכן בקרות אחר יישום תהליך ורגולציה. הבקרות מתבצעות הן באמצעות מערכות בקרה, דוחות המופקים בתדירות קבועה והן באמצעות ביקורים תכופים בסניפים.
- **תחום ניהול סיכויי אשראי**
תחום ניהול סיכויי אשראי, כפוף למנהל הסיכונים הראשי העומד בראש החטיבה לניהול סיכונים. החל מסוף שנת 2013 התחום מורכב משלוש יחידות, הראשונה, היחידה לבקרת אשראי, אחראית על בקרת סיכויי האשראי של לווים ספציפיים, על פי מדגם מבוסס סיכון מתיק האשראי של הבנק, על פי נוהל בנקאי תקין 319 ("בקרת אשראי"). בנוסף, מבצעת היחידה בקרה על אגרות החוב בתיק הנוסטרו, בהם הדירוג ירד מתחת לדירוג המותר לפי נהלי הבנק ("חריגה פאסיבית"). השנייה, היחידה לבקרת תהליכי אשראי (לשעבר היחידה לבקרת תהליכים והערכת סיכויי אשראי), אשר תפקידה הם לוודא את תקינות תהליך אישור האשראי בחשבונות העונים על הפרמטרים המפורטים בנוהל היחידה, את קיומם ותקינותם של מסמכי האשראי והביטחונות ואת קיום אישור הסמכות המתאימה לויתורים והקלות.
היחידה השלישית שהוקמה בסוף שנת 2013, היחידה להערכת סיכויי אשראי, שעיקר עיסוקה הוא ניתוח ומתן חוות דעת כתובה בלתי תלויה לגבי חשיפות אשראי בסכומים מהותיים, זאת, כחלק מיישום הוראת נוהל בנקאי תקין 311. נציג היחידה משתתף בוועדות האשראי (מסמכות ראש חטיבה ומעלה), בודק ומעריך את סיכויי האשראי בכל הבקשות הנדונות, ובמידת הצורך מחווה את דעתו בדיוני הוועדות. פעילות היחידה אינטגרלית לתהליך קבלת ההחלטות העסקי בגין האשראי הניתן ועמדתה נבחנת כחלק מהתהליך ולא בדיעבד. בנוסף, מבצעת היחידה הליכים עצמאיים משלימים לאיתור חובות שמצבם מורע, לרבות קביעת נאותות הסיווגים וההפרשות להפסדי אשראי.

ח. מימון ממונף - Leveraged Finance

הבנק מחשיב מימון ממונף כאשראי שניתן לעסקאות לרכישת אמצעי שליטה בהן שיעור המימון גבוה מהמקובל בבנק בתחום זה. נוכח התנודתיות בשוק ההון, הבנק נוקט משנה זהירות במתן אשראי זה, ובעת מתן אשראי נערכות בדיקות מקיפות ביחס לרמת המינוף בעסקה ולכושר ההחזר הנובע מניירות הערך המשועבדים.

ליום 30 בספטמבר 2014 סך כל החשיפה המאזנית בגין עסקאות כאמור הסתכם ב-376 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2013 - 387 מיליון ש"ח), מתוכם 104 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2013 - 110 מיליון ש"ח) בענף השירותים הפיננסיים ו-272 מיליון ש"ח בענף המסחר (31 בדצמבר 2013 - 277 מיליון ש"ח).

אין חשיפה חוץ מאזנית למימון ממונף ליום 30 בספטמבר 2014 וליום 31 בדצמבר 2013. בתשעת החודשים הראשונים של השנה ובשנת 2013 לא נרשמו הוצאות בגין הפסדי אשראי על בסיס קבוצתי בגין מימון ממונף.

ט. ניהול סיכונים סביבתיים

סיכון סביבתי לבנק הוא הסיכון להפסד כתוצאה מהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה ואכיפתן. הבנק יכול להיחשף לסיכונים סביבתיים בהיבטים שונים של פעילותו וסיכונים אלה עשויים להיכלל במסגרת הסיכונים האחרים (כגון: סיכון אשראי, סיכון שוק, סיכון תפעולי, סיכון משפטי וסיכון נזילות). סיכון סביבתי הכלול בסיכון האשראי הוא למשל, ירידה בערך הבטחונות או הרעה במצב הפיננסי של הלווה בשל עלויות סביבתיות שמקורן בהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה. כמו כן קיימת אפשרות לסיכון מוניטין, כתוצאה מייחוס קשר בין הבנק לבין הגורם למפגע סביבתי.

במחצית השנייה של שנת 2009 פרסם המפקח על הבנקים הוראה בעניין החשיפה לסיכונים סביבתיים ואופן ניהולם. בהוראת המפקח מתוארים ההיבטים השונים של החשיפה האפשרית לסיכונים סביבתיים ומודגש הצורך בזהיו מוקדם של הסיכונים, הערכתם וניהולם כסיכונים פרטניים.

במסגרת מדיניות האשראי של הבנק, אושרה על ידי הנהלת הבנק והדירקטוריון מדיניות לניהול סיכונים סביבתיים בתחום האשראי, שתעודכן על פי הצורך. בגיבוש תהליכי כתיבת המדיניות והטיפול בנושא זה הסתייע הבנק ביועצים חיצוניים והטמיע מתודולוגיה קבוצתית לניהול סיכונים סביבתיים.

י. דיווח על החשיפה לסיכוני אשראי

ההנהלה ודירקטוריון הבנק מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכוני אשראי, ובחתיכים שונים על ידי גורמי הניהול, הפיקוח והבקרה. בנוסף, במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני, מדווחת החשיפה לסיכוני אשראי, בהשוואה למסגרות, למגבלות שנקבעו על ידי הדירקטוריון ולסמכויות כנדרש בהוראות 310 ו-311 להוראות ניהול בנקאי תקין.

מסמך הסיכונים נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים ובדירקטוריון. הבנק גיבש מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית. במסגרת זאת בוחן הבנק מתווה של תרחישי קיצון גם בתחום התממשות סיכוני אשראי (וכן תרחישים המשלבים התממשות סיכוני אשראי עם כמה סיכונים אחרים בו זמנית). במסגרת זאת, נבחנת השפעת התממשות הסיכון על בסיס ההון ויחס ההון לרכיבי סיכון.

ביום 23 בדצמבר 2012 פרסם המפקח הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311 בנושא ניהול סיכון אשראי. תחולת ההוראה ביום 1 בינואר 2014. ההוראה מאמצת את תפיסת ועדת באזל ורשויות פיקוח מובילות בעולם, לגבי ניהול סיכוני אשראי. ההוראה דנה, בין היתר, בנושאים הבאים:

- מתן חוות דעת כתובה שתערך על ידי פונקציית ניהול הסיכונים לכל חשיפת אשראי מהותית (בשנה הראשונה ליישום ההוראה - 50 מיליון ש"ח ומעלה והחל משנת 2015 - 25 מיליון ש"ח ומעלה).
- אחריות לסיווג אשראי ולקביעת הפרשות להפסדי אשראי תוטל על גורם בתאגיד הבנקאי שאינו אחראי לפעילות עסקית.
- אחריות לקביעת דרוגי האשראי או לאישורם תוטל על פונקציית ניהול הסיכונים.

- בנוסף, דנה ההוראה בצורך בקיום מערכות מידע ניהוליות שונות, בצורך בפיתוח מערכות דרוג אשראי איכותיות, ובחובה לתיקוף מודלים בכלל ומערכות הדרוג בפרט על ידי פונקצית ניהול הסיכונים.
- ביום 30 באפריל 2013 פרסם המפקח הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314 בנושא הערכה נאותה של סיכוני אשראי ומדידה נאותה של חובות. תחולת ההוראה ביום 1 בינואר 2014.
- ההוראה מאמצת שבעה קריטריונים ומפרטת את הדרך הראויה ליישומם:
- הדירקטוריון והנהלה הבכירה של התאגיד הבנקאי אחראים לקיום תהליכים נאותים ובקורות פנימיות אפקטיביות, על מנת לקבוע באופן עקבי הפרשות להפסדי אשראי, בהתאם למדיניות ולנהלים של התאגיד הבנקאי ולהוראות המפקח.
- תאגיד בנקאי יקיים מערכת לסיווג מהימן של חובות, על בסיס הערכת סיכון אשראי.
- תאגיד בנקאי יקבע תהליך כולל לתיקוף של כל מודל פנימי להערכת סיכוני אשראי.
- תאגיד בנקאי יאמץ ויתעד שיטת עבודה לטיפול בהפסדי אשראי שתקבע את אופן הערכת סיכוני האשראי, זיהויים של חובות בעייתיים וקביעה במועד של הפרשות להפסדי אשראי.
- סך ההפרשות להפסדי אשראי, הפרטניות והמוערכות על בסיס קבוצתי, יהיה מספיק לכיסוי הפסדי האשראי המוערכים בתיק האשראי, כנדרש בהוראות הדיווח לציבור.
- השימוש בשיקול דעת של עובדים מנוסים בתחום האשראי ובהערכות סבירות, חיוני בתהליך ההכרה והמדידה של הפסדי אשראי.
- תהליך הערכת סיכוני האשראי יספק את הכלים החיוניים, הנהלים והנתונים הדרושים לשם הערכת סיכוני אשראי, לדיווח הכספי ולמדידת הלימות ההון.

יא. ניהול על בסיס קבוצתי של חשיפות האשראי

היבט מרכזי במדיניות ניהול סיכוני האשראי ותיאבון הקבוצה לסיכון אשראי הינו מיסוד תיאבון קבוצתי לרבות עקרונות מנחים לפעילות האשראי בחברות הבנות בקבוצה והגברת השליטה והבקרה על האשראי הניתן בחברות אלה. לכל אחת מחברות הבנות בקבוצה נקבע מיקוד עסקי מובהק וברור. קביעת המיקוד העסקי הינה היבט מרכזי בקביעת התיאבון הקבוצתי לסיכון אשראי. במסגרת זו גם מאותגרים מסמכי מדיניות האשראי של חברות בנות על ידי החטיבה לניהול סיכונים של חברת האם. הבנק ממשיך בהטמעתה של מדיניות אשראי על בסיס קבוצתי, תוך שימור מאפייניה הייחודיים של כל חברה בת.

יב. חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים

ליום 30 בספטמבר 2014, אין קבוצת לווים אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי סעיף 5 להוראה 313, עולה על 15% מהון הבנק, המחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין בדבר מדידה והלימות ההון.

יג. הצגת חשיפות האשראי בחתך תקופות לפירעון לפי סוגי החשיפה, לפני ואחרי הפחתות סיכון לפי משקולות הסיכון - לצורך חישוב יחס הון לרכיבי סיכון

פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון, ממויין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי

ליום 30 בספטמבר 2014						סוג החשיפה
סך הכל	נכסים אחרים	חשיפות חוץ מאזניות ⁽¹⁾	נגזרים (OTC)	אגרות חוב	הלוואות במיליוני ש"ח	
83,129	1,369	22,552	1,887	3,106	54,215	עם דרישה ועד שנה
28,864	54	4,558	149	3,244	20,859	מעל שנה ועד חמש שנים
23,414	-	458	222	3,652	19,082	מעל חמש שנים
135,407	1,423	27,568	2,258	10,002	94,156	סך הכל תזרימי מזומנים
5,034	2,501	2,332	-	18	183	ללא תקופת פירעון
140,441	3,924	29,900	2,258	10,020	94,339	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2013						סוג החשיפה
סך הכל	נכסים אחרים	חשיפות חוץ מאזניות ⁽¹⁾	נגזרים (OTC)	אגרות חוב	הלוואות במיליוני ש"ח	
83,760	1,400	21,291	1,394	1,470	58,205	עם דרישה ועד שנה
29,554	10	4,879	105	4,426	20,134	מעל שנה ועד חמש שנים
21,289	-	361	150	3,332	17,446	מעל חמש שנים
134,603	1,410	26,531	1,649	9,228	95,785	סך הכל תזרימי מזומנים
4,311	2,010	2,050	-	-	251	ללא תקופת פירעון
138,914	3,420	28,581	1,649	9,228	96,036	סך הכל

(1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ מאזניים כנדרש בהוראות.

חשיפות לפני הפחתות סיכון אשראי בכל משקל סיכון

ליום 30 בספטמבר 2014										סוג החשיפה
ניכוי מבסיס ההון	250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	חשיפה ברוטו (לאחר הפרשה להפסדי אשראי)	
									במיליוני ש"ח	
-	-	-	-	-	82	-	1,619	25,419	27,120	ריבונות
-	-	-	41	-	1,581	-	327	-	1,949	יישיות סקטור ציבורי
-	-	-	77	-	1,078	-	4,628	-	5,783	תאגידים בנקאיים
-	-	316	46,028	-	344	-	18	-	46,706	תאגידים
-	-	14	3,146	-	-	-	-	-	3,160	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	-	87	281	26,298	-	-	-	-	26,666	קמעונאות ליחידים
-	-	116	104	6,216	-	-	-	-	6,436	עסקים קטנים
-	-	81	1,296	4,845	2,183	10,065	-	-	18,470	בגין משכנתאות לדיוור
-	794	201	2,248	-	-	-	-	681	3,924	נכסים אחרים
-	794	815	53,221	37,359	5,268	10,065	6,592	26,100	140,214	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2013										סוג החשיפה
ניכוי מבסיס ההון	250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	חשיפה ברוטו (לאחר הפרשה להפסדי אשראי)	
									במיליוני ש"ח	
-	-	-	-	-	76	-	1,387	28,383	29,846	ריבונות
-	-	-	38	-	1,743	-	229	-	2,010	יישיות סקטור ציבורי
-	-	-	71	-	723	-	3,648	-	4,442	תאגידים בנקאיים
-	-	271	44,661	-	495	-	-	-	45,427	תאגידים
-	-	2	3,239	-	-	-	-	-	3,241	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	-	43	376	28,840	-	-	-	-	29,259	קמעונאות ליחידים
-	-	38	1	2,475	-	-	-	-	2,514	עסקים קטנים
-	-	64	1,290	4,201	1,581	10,676	-	-	17,812	בגין משכנתאות לדיוור
-	-	146	2,598	-	-	-	52	624	3,420	נכסים אחרים
-	-	564	52,274	35,516	4,618	10,676	5,316	29,007	137,971	סך הכל

חשיפות אחרי הפחתת סיכון אשראי בכל משקל סיכון

ליום 30 בספטמבר 2014										סוג החשיפה
ניכוי מבסיס ההון	250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	חשיפה ברוטו (לאחר הפרשה להפסדי אשראי)	
									במיליוני ש"ח	
-	-	-	-	-	82	-	1,619	25,864	27,565	ריבונות
-	-	-	41	-	1,045	-	327	-	1,413	יישיות סקטור ציבורי
-	-	-	77	-	1,105	-	4,457	-	5,639	תאגידים בנקאיים
-	-	308	38,455	-	344	-	18	-	39,125	תאגידים
-	-	14	3,004	-	-	-	-	-	3,018	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	-	85	201	24,886	-	-	-	-	25,172	קמעונאות ליחידים
-	-	109	90	5,138	-	-	-	-	5,337	עסקים קטנים
-	-	81	1,296	4,841	2,183	10,065	-	-	18,466	בגין משכנתאות לדיוור
-	794	202	2,222	-	-	-	-	716	3,934	נכסים אחרים
-	794	799	45,386	34,865	4,759	10,065	6,421	26,580	129,669	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2013										סוג החשיפה
ניכוי מבסיס ההון	250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	חשיפה ברוטו (לאחר הפרשה להפסדי אשראי)	
									במיליוני ש"ח	
-	-	-	-	-	76	-	1,387	29,035	30,498	ריבונות
-	-	-	38	-	1,001	-	229	-	1,268	יישיות סקטור ציבורי
-	-	-	71	-	809	-	3,611	-	4,491	תאגידים בנקאיים
-	-	271	36,731	-	495	-	-	-	37,497	תאגידים
-	-	2	3,077	-	-	-	-	-	3,079	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	-	41	291	26,585	-	-	-	-	26,917	קמעונאות ליחידים
-	-	38	1	2,065	-	-	-	-	2,104	עסקים קטנים
-	-	63	1,287	4,198	1,581	10,676	-	-	17,805	בגין משכנתאות לדיוור
-	-	146	2,598	-	-	-	52	656	3,452	נכסים אחרים
-	-	561	44,094	32,848	3,962	10,676	5,279	29,691	127,111	סך הכל

ניהול סיכוני אשראי צד נגדי

א. כללי

סיכון אשראי של צד נגדי הוא הסיכון שהצד הנגדי לעסקה יכנס לכשל טרם מועד הסילוק הסופי של התשלומים בגין העסקה. הפסד כלכלי ייגרם אם בעת כניסתו של הצד הנגדי למצב של כשל, יהיו עסקאות עמו בעלות ערך כלכלי חיובי. בניגוד לחשיפת האשראי, בה החשיפה היא חד-צדדית והבנק נושא לבדו בסיכון להפסד, סיכון צד נגדי יוצר סיכון דו-צדדי להפסד וזאת בהתאם להיות ערך העסקה חיובי או שלילי עבור כל אחד מצדדי העסקה. החשיפה לסיכון צד נגדי מאופיינת גם בשווי השוק של העסקאות. שווי השוק של העסקאות אינו וודאי והוא יכול להשתנות לאורך חיי העסקה בשל שינויים בפרמטרים הרלוונטיים בשוק. במסגרת הפעילות העסקית השוטפת חשופה הקבוצה לסיכון הנובע מחשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים. סיכון זה בא לידי ביטוי בפעילות מגוונת מול מוסדות פיננסיים כגון: עסקאות המתבצעות בחדרי העסקאות של הבנק - הפקדות יתרות מט"ח וגזרים, מימון סחר חוץ ופעילות בשוק ההון. מוסדות פיננסיים זרים כוללים בנקים, בנקים להשקעות, חברות ביטוח, חברות ברוקרים/דילרים וגופים מוסדיים הכוללים בעיקר קרנות פנסיה.

החשיפה למוסדות פיננסיים זרים מושפעת, הן ממצבו הספציפי של כל מוסד ומוסד והן מסיכון המדינה בה הוא פועל. פעילות הבנק מול מוסדות פיננסיים, ובכלל זה קביעת סמכויות וקריטריונים להעמדת מסגרות לפעילות מעוגנות במדיניות ובנהלים של הבנק שאושרו על ידי הדירקטוריון.

ב. מדיניות

במסגרת מסמך מדיניות האשראי של הבנק קבע דירקטוריון הבנק מדיניות ותיאבון לסיכון ברמת הקבוצה לפעילות מול בנקים ובתי השקעות, הן ברמת תיאבון הסיכון הכולל והן ברמת החשיפה לצד הנגדי הבודד בחתך סוג החשיפה והעסקה הבודדת, ותוך התחשבות בהון העצמי של הבנק ומשקל החשיפות בו.

מדיניות האשראי של הבנק בהתייחס לאופי והיקף החשיפות מול צדדים נגדיים מתבססת על מספר פרמטרים הנגזרים מחוסנו הפיננסי של הצד הנגדי ובכלל זה: דירוג האשראי שניתן למוסד על ידי חברות הדירוג המובילות בעולם (S&P-I, Moody's, Fitch), היקף ההון העצמי שלו, מבנה הבעלות, המדינה בה הוא פועל וכדומה.

לצורך כימות ואמידת החשיפה של הצדדים הנגדיים עושה הבנק שימוש במודל פנימי המשקלל את הסיכון הגלום בעסקאות על פי מאפייני הסיכון - סוג העסקה ומאפייניה, תקופת העסקה וכדומה.

הקבוצה מנהלת את החשיפות לצדדים נגדיים באמצעות רשת של הסכמי קיזוז (Netting) המצמצמים את הסיכון להון הקבוצה במצבי חדלות פירעון של צדדים נגדיים אלו באופן משמעותי:

- הסכם ISDA MASTER הוא ההסכם הבסיסי הנהוג בין בנקים ויתרונם העיקרי הוא היכולת לבצע קיזוז (Netting) של התחייבויות במקרה של פשיטת רגל של אחד הצדדים כך שהחשיפה מצטמצמת לחשיפה נטו.
- הסכם CSA הוא הסכם ליצירת והפעלת מנגנון הדדי של העברת נכסים נזילים להבטחת חשיפות בעסקאות פתוחות בין שני בנקים, וזאת לאחר חישוב החשיפה. מנגנון זה מופעל באופן שוטף ומפחית את החשיפה בקירוב לסכום הסף שנקבע בלבד.

עד היום הבנק חתם על הסכמי ISDA MASTER עם 53 מוסדות פיננסיים, ומתוכם גם על נספח CSA עם 36 מוסדות פיננסיים.

- הבנק פועל למזעור סיכוני הסליקה וסולק את רוב רובן של עסקאותיו דרך מסלקת ה-CLS לגבי אותם מטבעות ועסקאות המשתתפים ב-CLS.

- כחלק מניהול סיכוני הצד הנגדי השוטפים, מבצע הבנק בקרה יומית שוטפת על עמידה במגבלות קווי האשראי שהוקצו לפעילות מול בנקים ובתי השקעות הכוללת בחינה ודיווח שוטפים על שינויים בדירוגי הצדדים הנגדיים להם מוקצים קווי אשראי, וכן שינויים במרווח האשראי בהם הם נסחרים. מוסדות בהם, בין היתר, נצפו שינויים משמעותיים בפרמטרים האמורים נבחנים מחדש בהתאם במסגרת וועדות האשראי השונות.

ג. חשיפת האשראי הנוכחית לצדדים נגדיים שהינם מוסדות פיננסיים זרים

רוב חשיפת האשראי של קבוצת הבנק כלפי מוסדות פיננסיים זרים הינה כלפי בנקים, כאשר מרבית החשיפה הינה כלפי המערכת הבנקאית במערב אירופה ובצפון אמריקה, החשיפה למוסדות פיננסיים אחרים זניחה.

חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים⁽⁴⁾ על בסיס מאוחד

דירוג אשראי חיצוני			ליום 30 בספטמבר 2014			ליום 31 בדצמבר 2013		
	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽³⁾	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽³⁾	סיכון אשראי כולל		
	במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח				
AAA עד AA-	1,006	4	1,010	732	4	736		
A+ עד A-	2,679	24	2,703	2,257	37	2,294		
BBB+ עד BBB-	174	3	177	139	7	146		
BB+ עד B-	56	1	57	37	-	37		
ללא דירוג	41	5	46	26	15	41		
סך הכל חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים	3,956	37	3,993	3,191	63	3,254		
מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁴⁾	-	-	-	-	-	-		

הערות:

- (1) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים/דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים בשליטת הגופים הללו.
- (2) פקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים. ההשקעה במניות בגין מוסדות פיננסיים זרים ליום 30 בספטמבר 2014 הסתכמה ב-37 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2013 אין השקעה במניות בגין מוסדות פיננסיים זרים).
- (3) בעיקר ערבויות והתחייבויות למתן אשראי, לרבות ערבויות להבטחת חבות של צד ג'.
- (4) סיכון אשראי שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- (5) לצורך דירוג המוסדות הפיננסיים, הבנק עשה שימוש בדירוגים שנקבעו לצורך יישום הגישה הסטנדרטית של באזל 3. הבנק משתמש בדירוג של סוכנות S&P לדירוג המוסדות הפיננסיים הזרים אליהם קיימת חשיפת אשראי. אולם כאשר אין דירוג מסוכנות S&P משתמש הבנק בדירוג מסוכנויות אחרות.

הערות כלליות:

- א. חשיפות האשראי ויתרות החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי ההפרשה בגין הפסדי אשראי.
- ב. חשיפות האשראי אינן כוללות חשיפות למוסדות פיננסיים שיש להם ערבות מפורשת ומלאה של ממשלות, ואינן כוללות השקעות בניירות ערך מגובי נכסים (ראה פירוט בבאור 2 לדוחות הכספיים).
- ג. למידע נוסף לגבי הרכב חשיפות האשראי בגין מכשירים נגזרים מול בנקים ודילרים/ברוקרים (מקומיים וזרים) ראה באור 7 לדוחות הכספיים. סיכון האשראי החוץ מאזני בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים שבוצעו עם מוסדות פיננסיים זרים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה הסתכם ליום 30 בספטמבר 2014 ב-361 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2013 - 664 מיליון ש"ח). נתוני סיכון האשראי החוץ מאזני ליום 30 בספטמבר 2014 חושבו בהתאם להגדרות החדשות שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי 313 בנושא מגבלות על חבות של לווה וקבוצת לווים. נתוני סיכון האשראי החוץ מאזני ליום 31 בדצמבר 2013 מוצגים בהתאם להגדרות שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 313 לפני העדכון.

התיאבון לסיכון השמרני שהוגדר על ידי דירקטוריון הבנק מקבל ביטוי בהתפלגות חשיפת האשראי למוסדות פיננסיים אשר רובה ככולה הינה מול מוסדות המדורגים בדירוגים גבוהים.

בנוסף הקבוצה מנהלת את החשיפות לחלק מהצדדים הנגדיים באמצעות רשת של הסכמי קיזוז (Netting) המצמצמים באופן משמעותי את הסיכון להכנסות ולהון הקבוצה במצבי חדלות פרעון של מוסדות אלו.

עיקר חשיפת האשראי הנוכחית של הקבוצה (93%) מיוחסת למוסדות פיננסיים זרים מובילים במדינות OECD, המדורגים בקבוצות הדירוג AAA עד A- כאשר 25% מסך החשיפה מדורג בטווח שבין AAA עד AA-.

סיכון האשראי המאזני של הקבוצה למוסדות פיננסיים זרים כולל השקעה של כ-1.5 מיליארד ש"ח באגרות חוב במט"ח. תיק אגרות החוב, הכלול בחשיפה למוסדות פיננסיים זרים, מפוזר וכולל בדירוג השקעה (Investment Grade) - מזה כ-89% מדורגות בדירוג A- ומעלה. משך החיים הממוצע של התיק עומד על כשנתיים.

בנוסף, כולל סיכון האשראי המאזני פקדונות שהופקדו בבנקים זרים בהיקף של כ-2 מיליארד ש"ח בעיקר לתקופה קצרה של יום עד שבוע.

להלן חשיפת האשראי למדינות בהן קיימת לקבוצת הבנק חשיפה העולה על 15% מבסיס ההון של הבנק, שהסתכם ב-1,603 מיליון ש"ח (כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 202 בדבר רכיבי ההון):

שם המדינה	סיכון אשראי כולל
	במיליוני ש"ח
ארצות הברית	1,620

ד. דיווח על החשיפה לסיכונים אשראי צד נגדי

ההנהלה ודירקטוריון הבנק וועדותיו מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכונים אשראי צד נגדי, ובחתכים שונים על ידי גורמי הניהול, הפיקוח והבקרה.

מערך הביניים מדווח מגוון דיווחים מיידיים ואחרים על גובה, היקף ואופי החשיפה ובחתכים שונים.

חשיפה למדינות זרות

סך כל החשיפה למדינות זרות מפורטת בתוספת ד' לסקירת ההנהלה.

החשיפה המאזנית למדינות זרות כוללת פקדונות, אגרות חוב, אשראי לציבור ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים.

החשיפה החוץ מאזנית כוללת ערבויות, סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ומסגרות לא מנוצלות.

הבנק מחזיק, בין היתר, באגרת חוב של בנק בספרד בסך של 49 מיליון ש"ח, המדורגת בדירוג BBB+ ומועד פרעונה בשנת 2015, באגרת

חוב של ממשלת ספרד בסך של 41 מיליון ש"ח, המדורגת בדירוג BBB ומועד פרעונה בשנת 2017, ובאגרת חוב של ממשלת איטליה

בסך של 82 מיליון ש"ח, המדורגת בדירוג BBB ומועד פרעונה בשנת 2017.

כל אגרות החוב האמורות משלמות את תשלומי הרבית כסדרם.

ניהול סיכונים במכשירים פיננסיים נגזרים

א. כללי

הבנק פועל במגוון מכשירים פיננסיים נגזרים כחלק מניהול סיכוני השוק (חשיפות בסיס, מטבע ורביית) וכן כשירות ללקוחותיו, בהם מהוות האופציות (לרבות מסלולי הברירה) תחום בעל מרכיב גבוה יותר של סיכון שוק. במסגרת זו פעיל הבנק בעיקר באופציות על שערי החליפין של מספר מטבעות זרים ביחס לשקל.

מדיניות ניהול סיכוני המכשירים הנגזרים, לרבות: היקפי הפעילות ומגוון המכשירים המותרים לשימוש, מאושרת במסגרת דירקטוריון הבנק, ועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים והוועדה העליונה לניהול נכסים והתחייבויות (ALCO) בראשות המנכ"ל. דירקטוריון הבנק קבע מגבלות לגבי היקף מסלולי הברירה המגלמים אופציות "גלומות" וכן לגבי גובה ההפסד המרבי בהתקיים תרחישים מסוימים בגין האופציות שהבנק פועל בהם כעושה שוק.

ב. חדרי עסקאות

חדרי העסקאות בבנק מיועדים לפעילויות שונות ומגוונות בתחום שוקי ההון ומטבע החוץ. חדר העסקאות במט"ח סוחר במגוון גדול של מכשירים פיננסיים, והינו אחד מחדרי העסקאות הפעילים במערכת הבנקאית גם בתחום המכשירים הנגזרים, לרבות עשיית שוק במטבעות ובאג"ח מדינה. בין היתר פועל הבנק גם בתחום המעו"ף בבורסה לניירות ערך.

החשיפה הנוצרת הן בבסיס והן ברביית כתוצאה מפעילות זו נכללת במסגרת המגבלות המאושרות על ידי הדירקטוריון לחשיפות בבסיס וברביית.

להלן ריכוז היקף הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים (ערך נקוב במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר 2013	ליום 30 בספטמבר 2014	
		עסקאות גידור:
980	1,527	חוזי רביית
367	388	חוזי מטבע חוץ
		עסקאות ALM ואחרות:
15,485	18,645	חוזי רביית
53,942	77,585	חוזי מטבע חוץ (כולל SPOT)
107,754	93,314	חוזים בגין מניות, מדדי מניות, סחורות ואחרים
178,528	191,459	סך הכל מכשירים פיננסיים נגזרים

ג. מוצרים מובנים

במהלך תשע"ה החודשים הראשונים של שנת 2014 נמשכה פעילות הבנק במוצרים מובנים (Structured Products), שהינם פקדונות המאפשרים ללקוח סיכוי לתשואה גבוהה ביחס למוצרים שגרתיים, כנגד לקיחת סיכון של הפסד הרביית האלטרנטיבית. קרן ההשקעה במוצרים מובטחת במטבע הבסיס (בחלק קטן מהמוצרים קרן ההשקעה השקלית צמודה למדד המחירים לצרכן). התשואה במוצרים מותנית בפרמטרים כגון: טווח השתנות מוגדר מראש של שער החליפין, שיעורי הרביית, מדדי מניות, ETF וכדומה.

ד. סיכוני האשראי במכשירים פיננסיים בשוק המעו"ף

הבנק מאפשר לחלק מלקוחותיו לפעול באשראי בשוק המעו"ף. לבנק מדיניות אשראי מפורטת בכל הקשור בהסתמכות על בטחונות בשוק ההון. בצד זה מבצע הבנק מעקב שוטף וצמוד על סיכון התיק ביחס לבטחונות ולמסגרות הפעילות המאושרות על בסיס מדיניות האשראי שדירקטוריון הבנק קבע.

ה. פירוט היתרות המאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים כאמור בבאור 7.

להלן פירוט ליתרות המאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים עבור צד נגדי שהם "בנקים", לפי חתך דירוג:

ליום 30 בספטמבר	ליום 31 בדצמבר	
2014	2013	
במיליוני ש"ח		
		בנקים בחו"ל
-	1	- בדירוג AAA
10	17	- בדירוג AA
38	45	- בדירוג A
242	131	- בדירוג A
9	7	- בדירוג A
3	-	- בדירוג BBB
-	2	- בדירוג BBB
302	203	סך הכל בנקים בחו"ל
307	123	בנקים ישראליים
609	326	סך הכל בנקים

ו. חשיפות שקשורות לסיכון אשראי של צד ג'

ליום 30 בספטמבר	ליום 31 בדצמבר	
2014	2013	
במיליוני ש"ח		
		שווי הוגן ברוטו חיובי של נגזרים:
22	8	חוזי רבית שקל-מדד
237	139	חוזי רבית אחר
1,071	439	חוזי מטבע חוץ
251	387	חוזים בגין מניות
3	8	חוזי סחורות ואחרים
1,584	981	סך הכל שווי הוגן ברוטו חיובי של נגזרים
1,273	1,032	חשיפת אשראי חוץ מאזנית פוטנציאלית
(599)	(364)	הטבת קיזוז
2,258	1,649	חשיפת אשראי נוכחית לאחר קיזוז
(692)	(740)	בטחון שמוחזק
1,566	909	חשיפת אשראי נטו בגין נגזרים

עסקאות בנגזרי אשראי שיוצרות חשיפות לסיכון אשראי של צד נגדי

סוג נגזר	תיק בנקאי	תיק בנקאי
	ליום 30 בספטמבר 2014	ליום 31 בדצמבר 2013
	סכום ערך נקוב	סכום ערך נקוב
	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
נגזרי אשראי	240	191

ז. פיקוח ובקרת ניהול סיכונים המכשירים הנגזרים

פעילות הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים עבור עצמו מבוקרת ומפוקחת על ידי יחידת תחום ניהול סיכונים שוק ונדילות ועל ידי מערך הביניים.

החשיפות לסיכונים שבפעילות במכשירים נגזרים אל מול מגבלות החשיפה שנקבעו מרוכזות ומדווחות במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני, המובא לדיון ולאישור בהנהלה, בועדה לניהול סיכונים ובדירקטוריון.

ניהול הסיכונים התפעוליים

א. כללי

- סיכון תפעולי הינו הסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או כשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכונים מעילות והונאות וסיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי או סיכון מוניטין (היבטי החשיפה והניהול של הסיכון המשפטי על היבטיו השונים ויתר הסיכונים נדונים בהרחבה בפרק נפרד).
- הסיכון התפעולי גלום בכל אחת מהפעילויות הבנקאיות והאחרות המתבצעות בקבוצת הבנק כולה. משכך מושם עיקר הדגש בניהול החשיפה לסיכון התפעולי על מיפוי, איתור וזיהוי מוקדם, ככל שניתן, של מוקדי הסיכון העיקריים, אומדן ומזעור הסיכונים באמצעות הטמעת בקורות מונעות מפצות וביצוע מעקב קפדני אחר יישומן.
- הבנק רואה בניהול הסיכונים התפעוליים חלק בלתי נפרד מתהליכי ניהול פעילותו העסקית. הסיכונים התפעוליים גלומים בכל הפעילויות ותהליכי העבודה בבנק, במגוון המוצרים והמערכות, ובשל כך מהווה ניהול הסיכונים התפעוליים חלק אינטגרלי מניהול הפעילות העסקית.
- מנהל היחידה לניהול הסיכונים התפעוליים, הנהלת הבנק והגורמים האחראים לתחומי הפעילות השונים, משקיעים מאמצים רבים כדי לשפר את כלי המדידה, הפיקוח והבקרה הקיימים בבנק, במטרה למזער את הסיכונים התפעוליים בתחומים השונים.

ב. מדיניות

- דירקטוריון הבנק קבע מדיניות כוללת ומקיפה לניהול הסיכונים התפעוליים הקובעת את תיאבון הסיכון וכן מתווה את סביבת הבקרה, המסגרות הארגוניות והפונקציות הניהוליות שיפעלו לניהול ולמזעור החשיפה לסיכונים תפעוליים בבנק ובקבוצה. כמו כן מעוגנים במסגרת המדיניות מנגנוני זיהוי אומדן הסיכונים, הבקרה, הניטור, המעקב וכן מערכי הדיווח.
- המדיניות הינה בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין של המפקח על הבנקים - 350.
- דירקטוריון הבנק מינה את מנהל הסיכונים הראשי (CRO) של הבנק כמנהל הסיכונים התפעוליים הקבוצתי, אשר באמצעות היחידה לניהול סיכונים תפעוליים, אחראי לגיבוש ויישום המדיניות לניהול הסיכונים התפעוליים שאושרה על ידי הדירקטוריון, להנחיית היחידות השונות בקבוצה, לעיגון סטנדרטים של מעקב, דיווח ובקרה, וליישום והטמעת המדיניות בקבוצה.
- תאבון הסיכון - הבנק יפעל למזעור הסיכונים התפעוליים ככל האפשר בהתאם לשיקולי עלות מול הפחתת הסיכון.

ג. ניהול החשיפות

1. איתור, מיפוי, מיזעור וניטור

סקר למיפוי וזיהוי הסיכונים התפעוליים הינו אחד מהכלים המרכזיים לשליטה ובקרה בהם. בקבוצה מבוצע תהליך מובנה של מיפוי הסיכונים התפעוליים ביחידות הבנק השונות על בסיס מיפוי תהליכים ופעילויות. במסגרת תהליך מיפוי וזיהוי הסיכונים בסקר, הוטמעה מתודולוגיה המשלבת הערכות מומחים בשילוב עם שיטות סטטיסטיות לדירוג ולאומדן הסיכונים התפעוליים. הסקר כולל אומדן של הנזק הפוטנציאלי הנובע מכל סיכון שאותר והמלצות על דרכי הפעולה למזעור הסיכונים. כמו כן ממופות הבקורות הקיימות.

- במסגרת הסקר נכלל גם נושא מיפוי החשיפה לסיכונים הונאות ומעילות, לפי הנחיית בנק ישראל.
- בעקבות ממצאי סקר הסיכונים נוספו בקורות חדשות, לרבות בקורות מיכוניות ואחרות במערכות התפעוליות, שונו ואורגנו מחדש תהליכי ונהלי עבודה, ונוספו מידע ניהולי ודיווחים המסייעים למנהלים בתהליך הבקרה.
- הבנק מבצע באופן שוטף סקרי סיכונים לאיתור מוקדי סיכון בפעילויות, תהליכים ויחידות חדשות בבנק.
- בשנת 2013 הבנק סיים עדכון שלישי של סקר סיכונים תפעוליים (תלת שנתי).
- בבנק הוגדרו אינדיקטורים לאיתור מוקדם של שינוי במפת הסיכונים (KRI) על ידי מנהלי התהליכים.

2. מנהלי תהליכים

לכל תהליך מרכזי בבנק מונה מנהל תהליך האחראי לניהול הסיכון התפעולי לרבות קיום הבקורות ולמזעור הסיכונים התפעוליים בתהליך ודיווח למנהל הסיכונים התפעוליים.

3. איסוף אירועי כשל

בסוף שנת 2013 השיק הבנק מערכת המסייעת בניטור אירועים החשודים ככשלים תפעוליים, ובנוסף הבנק באמצעות היחידה לניהול סיכונים תפעוליים מקיים תהליך של איסוף ותיעוד אירועי כשל (אירועים שגרמו או כמעט גרמו להפסד/רווח), לאומדן הסיכונים התפעוליים בתהליכים העסקיים וביחידות ארגוניות ולשמירת היסטוריית כשלים ולהפקת לקחים ושיפור תהליכים. איסוף הנתונים, המתודולוגיה, וספי הדיווח עוגנו בנהל עבודה מפורט המעגן בין היתר את: אופן תיעוד האירועים שהתרחשו בקבוצה, בדיקת כיסוי הסיכונים הרלוונטיים במסמך הסיכונים ובמידת הצורך, שינוי סדרי עדיפויות לטיפול בבקורות המומלצות בסקרי הסיכונים התפעוליים. בהתאם לנהל, מונו נאמני דיווח בסניפים וביחידות שהפעילות העסקית בהן רגישה, והתקיימו ומתקיימות הדרכות לנאמנים. אירועים מועלים רבעוניות להנהלה, לוועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים, לדירקטוריון ולפורום לניהול סיכונים תפעוליים בהתאם לספים שנקבעו בנהל, לצורך דיון בהפקת לקחים ועדכון מפת החשיפות. בנוסף, מקיים הבנק תהליך הפקת לקחים גם לגבי אירועים חיצוניים מהותיים שמידע לגביהם מופיע בתקשורת.

4. הגדרת KRI (Key Risk Indicators)

כחלק מהמלצות הוראת ניהול בנקאי תקין 350 הוגדרו KRI לתהליכים עסקיים נבחרים, קווימו הדרכות בנושא ומתקיים מעקב בפורום לניהול סיכונים תפעוליים וכן על ידי היחידה לניהול סיכונים תפעוליים.

5. שיפור ושדרוג מנגנוני הבקרה ותהליכי העבודה

בעקבות ממצאי סקרי הסיכונים שמתבצעים, ממצאי הביקורת הפנימית ותהליכי הפקת לקחים בגין אירועי כשל, שולבו בקורות מיכוניות ואחרות בפעילויות הבנק השונות, וכן שופרו ושודרגו נהלי ותהליכי העבודה.

ד. המשכיות עסקית (Business Continuity Planning)

הוראות בנק ישראל מחייבות את הבנקים לפעול להבטחת המשכיות עסקית בעת חירום. בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 355 בנושא, נערך הבנק להתאוששות ממקרה אסון והמשכיות עסקית במצבי חירום שונים. חבר הנהלת הבנק וראש החטיבה לניהול סיכונים אחראי לריכוז הנושא באופן קבוצתי, ובאמצעות היחידה לניהול סיכונים תפעוליים מתבצעת בבנק היערכות אשר מורכבת מכמה נדבכים: גיבוש מסמך מדיניות מקיף בנושא המשכיות עסקית, שאושר על ידי דירקטוריון הבנק, מסמך מסגרת עבודה הכולל פירוט לגבי תשתיות טכנולוגיות נאותות, גיבוש והטמעת תוכניות פעולה מקיפות ותשתית נהלים תומכת וביצוע תרגילים המדמים מצבי חירום שונים. בבנק קיים חדר מצב קבוצתי ופורום הערכות לשעת חירום קבוצתי בראשות ראש החטיבה לניהול סיכונים אשר מרכז פעילות זו בכל הקבוצה. הפורום מופקד על יישום המדיניות, הנהלים והמעקב אחר היערכות הקבוצה למצבי חירום שונים ומתכנס לפחות אחת לרבעון. מתקיים דיווח רבעוני בהנהלה ובדירקטוריון בנושא המשכיות עסקית והיערכות לשעת חירום. הבנק מקיים באופן שוטף תהליך לשיפור ההיערכות להמשכיות עסקית במסגרתו מעודכן המיפוי של כל הפעילויות והמשאבים הקריטיים אשר נדרשים בשעת חירום, ומעודכנים תרחישי

החירום ומסמך המדיניות בהתאם. הבנק עתיד להעביר במהלך שנת 2015 את מתקן המחשב הראשי מתל אביב לאזור ראשון לציון, מהלך המהווה צעד משמעותי נוסף בשימור ההמשכיות העסקית, מאחר ומדובר במתקן חדיש וממוגן המרוחק מאתר הגיבוי שנמצא בתל אביב.

ה. אבטחת מידע

ההנהלה ודירקטוריון הבנק קבעו מדיניות מפורטת בנושא מדיניות אבטחת מידע. הבנק מבצע את כל הסקרים והמיפויים הנדרשים לעמוד בהוראת ניהול בנקאי תקין 357. הבנק נערך לכל הנדרש מהנחיות בנק ישראל בנושא מדיות חברתיות והתקפות סייבר. הבנק מינה מנהל אבטחת מידע האחראי על ניהול סיכונים אבטחת מידע.

השלכות של סיכונים אבטחת מידע ואירועי סייבר על הדוח לציבור

התקפות סייבר מבוצעות במטרה להסב נזק מאסיבי באמצעות פגיעה בשירותים אסטרטגיים. הנזק הצפוי מיישום התקפות אלו עלול להוביל לפגיעה באמינות, שלמות, וסודיות המידע ובזמינות מערכות הבנק. נזקים אלו עלולים להוביל לפגיעה בפעילות העסקית של הבנק ולהשפעה ישירה על פעילות לקוחותיו.

במטרה להתמודד עם מערך התקפות סייבר, בנוסף לפעילות הכוללת המבוצעת בתחום אבטחת מידע, מקיים הבנק מערך הגנה כולל ויעודי מפני התקפות סייבר. מערך ההגנה כולל היבטים טכנולוגיים ותהליכיים שמטרתם להביא לצמצום הפגיעות בתשתיות הבנק, והכל על פי תרחישי התקפה ייעודיים שמוגדרים על ידי מנהל אבטחת מידע.

להלן תאור הערכות הבנק:

- אחת לשנה מתבצע סקר לבחינת העמידות בפני התקפות סייבר. הסקר כולל תרגול מערך ההגנה הקיים, והכל על פי תרחישי הבנק לצורך היערכות לשעת חרום.
- ממצאי הסקרים שבוצעו במהלך שנת 2014 והסיכונים המהותיים בעקבות תקריות סייבר ידועות שלא התממשו, נדונו בהנהלת הבנק ובדירקטוריון.
- מבוצעת בחינה של הסיכונים העיקריים וסקירת הסיכונים הרלוונטים תוך התייחסות לגורמי הסיכון, עלויות הסיכון והשלכותיו.
- בוצעה ברבעון השני של השנה סימולציה להתקפת סייבר מקיפה על מערכות הבנק אשר מטרתה היתה לבחון את התגובה של צוותי המחשוב וחדרי המצב במת"ף ובבנק לאירוע סייבר.
- הבנק יעדכן מעת לעת את מאפייני ההתקפות המהותיות בגין יידרש לבצע דיווח/גילוי במסגרת דוח הדירקטוריון, תוך התייחסות לאופי הסיכונים המהותיים והשפעתם על הבנק.
- במהלך השנה הבנק לא חווה התקפות סייבר בעלות השפעה מהותית על תפקוד הבנק, אך לא ניתן להבטיח כי לא יבוצעו התקפות בעתיד.
- ההנהלה ודירקטוריון הבנק החליטו להרחיב את הכיסוי הביטוחי.

ו. כיסוי ביטוחי

קבוצת הבנק הבינלאומי מחזיקה נכון ליום הדוח שלושה כיסויים ביטוחיים עיקריים:

1. כיסוי ביטוח "בנקאי משולב" (B.B.B.). גבול אחריות בפוליסה זו משותף לארבעת פרקי הפוליסה כמפורט:

1.1 פרק ביטוח בנקאי: פרק זה מכסה נזק כספי ישיר שנגרם לבנק ממעשה אי יושר או תרמית של עובדי הבנק, נזק הנגרם כתוצאה מאובדן או נזק "רכוש בעל ערך", סיכונים העברה של "רכוש בעל ערך", נזק הנגרם כתוצאה מזיוף המחאות, בטחונות מזויפים, מזומנים מזויפים וכו'.

1.2 פרק ביטוח פשעי מחשב: פרק זה מכסה נזק שנגרם כתוצאה מתשלום או העברת כספים או רכוש, מתן אשראי, חיוב חשבון או מתן ערך כלשהו על ידי הבנק, כתוצאה ישירה של הזנה במרמה או בדדון של מידע אלקטרוני ישירות לתוך מערכת המחשב של הבנק או למערכת מחשב של לשכת שרות או למערכת אלקטרונית להעברת כספים או למערכת תקשורת עם

- לקוחות; או כתוצאה משינוי או השחתה במרמה או בזדון של מידע אלקטרוני האגור במערכות כאשר פעולת המרמה נעשתה על ידי אדם שפעל מתוך כוונה לגרום הפסד לבנק או לשם הפקת רווח פיננסי למען עצמו או למישהו אחר.
- 1.3 פרק ביטוח אחריות מקצועית: פרק זה מכסה את הבנק בגין חבותו החוקית כלפי צדדים שלישיים בהתייחס ל"תביעה" בגין הפסד כספי הנגרם כתוצאה ממעשה, טעות, או השמטה רשלניים או הפרת אמונים של עובד הבנק.
- 1.4 ביטוח כספות אישיות: פרק זה מכסה את אחריותו החוקית של הבנק בגין אובדן או נזק ל"רכוש" לקוחות, לרבות מזומנים ותכשיטים, המצוי בכספות אישיות בחצרי הבנק.
2. פוליסת ביטוח "דירקטורים ונושאי משרה": ביטוח זה מכסה את אחריותם של הדירקטורים ונושאי המשרה בגין תביעה בגין הפרת חובת זהירות ומיומנות, הפרת חובת אמונים כלפי הבנק, כאשר הם פעלו בתום לב והיה להם יסוד להניח שהפעולה לא תפגע בטובת הבנק.
3. פוליסות "ביטוחים אלמנטאריים": עיקרי הכיסוי הביטוחי: ביטוח נכסים, ביטוח חבויות, ביטוח תאונות אישיות וביטוח כספים.

ז. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכונים תפעוליים

- הבנק מקיים מערך נאות של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח וביקורת על תהליך ניהול הסיכונים התפעוליים. ניהול החשיפה לסיכונים תפעוליים נבחן ומבוקר על ידי הדירקטוריון וההנהלה (כמפורט לעיל בפרק חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם - כללי) וכן על ידי דרגי הביניים, שהמרכזיים שבהם הינם:
- הפורום לניהול סיכונים תפעוליים הקבוצתי בראשות מנכ"ל הבנק ובהשתתפות חברי ההנהלה ומנכ"לי חברות הבת הבנקאיות בארץ, מתכנס לפחות אחת לרבעון ומקיים מעקב שוטף על מצב החשיפה לסיכונים תפעוליים, בין היתר בהתבסס על אירועי כשל, ממצאי סקרי הסיכונים השונים, ורא וכן על הפעולות הננקטות על ידי היחידות השונות וחברות הבת, למזעור חשיפות אלה. הפורום משמש גם כפורום בנושא מניעת סיכונים מעילות והונאות.
 - פורום אבטחת מידע בראשות מנכ"ל מיחשוב ותפעול פיננסי בע"מ (להלן - מת"ף), המתכנס לפחות אחת לחודש. בפורום זה משתתפים גם נציגי חטיבת ניהול סיכונים.
 - פורום המשכיות עסקית בשעת חירום בראשות ראש החטיבה לניהול סיכונים, המתכנס לפחות אחת לרבעון.
 - היחידה לניהול סיכונים תפעוליים, הפועלת מטעמו של מנהל הסיכונים התפעוליים הקבוצתי, אחראית על גיבוש והטמעת מתודולוגיות למדידה, ניטור ובקרת הסיכונים התפעוליים באופן בלתי תלוי ביוצרי הסיכון וכן, לאכיפת הציות למדיניות הסיכונים התפעוליים.

ח. דיווח על החשיפה לסיכונים תפעוליים

החשיפות לסיכונים תפעוליים מרוכזות ומדווחות ב"מסמך הסיכונים" הרבעוני כנדרש בהוראה 310 ו-350 להוראות ניהול בנקאי תקין. במסגרת מסמך הסיכונים מתוארות החשיפות התפעוליות הן על פי הקטגוריות שנקבעו על ידי באזל 3 והן על פי המבנה הארגוני, וכל זאת בהתאם לתיאבון הסיכון שנקבע על ידי הדירקטוריון. מסמך הסיכונים מפרט גם התפתחויות נושא הניהול הקבוצתי ואירועי כשל.

ט. ניהול על בסיס קבוצתי של הסיכונים התפעוליים

בבנק ובקבוצה קיימת מתודולוגיה אחידה לניהול הסיכון התפעולי. בהמשך למסמך המדיניות שאושר על ידי דירקטוריון הבנק, אושר המסמך, בהתאמות המתבקשות בכלל הדירקטוריונים של חברות הבנות הבנקאיות.

ניהול הסיכונים המשפטיים

א. כללי

סיכון משפטי נכלל בגדר סיכון תפעולי כהגדרתו בנוהל בנקאי תקין מס' 350 - ניהול הסיכון התפעולי וכולל גם, אך אינו מוגבל ל"חשיפה לקנסות (fines, penalties) או צעדי עונשין כתוצאה מפעילות פיקוחית (punitive damages), כמו גם מהסדרים פרטניים (private settlements)".

הבנק מתייחס להגדרה באופן מרחיב וכולל בסיכון המשפטי, בין היתר, סיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית וכן לקנסות ועיצומים.

ב. מדיניות וניהול החשיפות

הבנק פועל על פי מדיניות לניהול הסיכון המשפטי אשר מוגשת לאישור ההנהלה והדירקטוריון, במסגרתה מתואר הסיכון המשפטי, הדרכים לאיתורו, מיפיו ומיזעורו.

הבנק נוקט במדיניות שמרנית של תיאבון סיכון נמוך ביחס לקשירת הסכמים והתחייבויות משפטיות ומבצע את פעילותו העסקית בליווי וגיבוי משפטי הולם, תוך הקפדה יתרה על עמידה בכל הוראות החקיקה והרגולציה והמגבלות והחבויים הנגזרות מהן. מבלי לגרוע מהאמור, הבנק ינקוט במדיניות של אפס סובלנות בכל הנוגע לסיכון שמקורו בהפרה של הוראות דין המהוות עבירה פלילית או הפרה מינהלית.

מערך הייעוץ המשפטי של הבנק מקיים מעקב שוטף אחר ההתפתחויות בחקיקה, ברגולציה ובפסיקה, העשויות להשליך על הפעילות השוטפת של הבנק, ומספק את הייעוץ, הגיבוי והתמיכה המשפטית הנדרשת לבנק על יחידותיו השונות. הבנק פועל למזעור הסיכונים על בסיס התפתחויות אלו ובהתאם להשלכותיהן. כמו כן, מערך הייעוץ המשפטי עורך, על פי הצורך, עדכונים נדרשים במסמכים המשפטיים שבשימוש הבנק, בהסכמי המסגרת להם הבנק צד ובחוות דעת משפטיות המהוות בסיס להתקשרויות ו/או קיום מנחים לפעילויות שונות.

בנוסף, פועל מערך הייעוץ המשפטי לאיתור מראש של הסיכונים המשפטיים, לרבות בחינת כל מוצר או פעילות חדשים ועריכת מכלול המסמכים הכרוכים באותו מוצר/שירות או פעילות, במגמה למזער את הסיכון המשפטי ככל האפשר.

כן נקבעים בבנק נהלים לעבודת המטה והסניפים ונעשות הדרכות שוטפות ליישומם, תוך שימת דגש על הנושאים המשפטיים הכרוכים בפעילות הבנק.

במסגרת סקר הסיכונים התפעוליים התקופתי נסקרות גם פעילויות מערך הייעוץ המשפטי, וסיכונים שאותרו מוערכים, נקבעים צעדים למזעורם ומופקים לקחים לשם מניעת הישנותם.

ג. דיווח על החשיפה לסיכונים משפטיים

- החשיפות לסיכונים משפטיים מרוכזות ומדווחות ב"מסמך הסיכונים" הרבעוני כנדרש בהוראות ניהול בנקאי תקין. מסמך הסיכונים המשפטיים משולב במסמך הסיכונים הכולל של החטיבה לניהול סיכונים ונדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים ובדירקטוריון.

- בעת אירוע מהותי בעל אפיונים משפטיים, כגון תביעה או התממשות סיכון משפטי, מוגש למנהלת הסיכונים המשפטיים דיווח מידי ביחס לאירוע, מידת השפעתו ואופן השפעתו על הבנק. מנהלת הסיכונים המשפטיים מורה על האמצעים שיש לנקוט על מנת לצמצם את מידת החשיפה לסיכון המשפטי שנוצר ונעזרת לשם כך בעובדי מערך הייעוץ המשפטי, הביקורת הפנימית, קצין הציות והממונה על אכיפה פנימית, בהתאם לצורך. אירועים מהותיים כאמור מדווחים מיידית למנכ"ל הבנק.

ד. ניהול על בסיס קבוצתי של הסיכונים המשפטיים

מערך היעוץ המשפטי פועל כיחידת המטה של הקבוצה בנושא ניהול הסיכונים המשפטיים, ובאחריותו הגדרת מדיניות ניהול הסיכונים המשפטיים הקבוצתית. סיכונים משפטיים מהותיים בקבוצה מדווחים למנהלת מערך היעוץ המשפטי, הן בדיווחים מיידיים והן בדיווחים תקופתיים. כמו כן ועדה קבוצתית לניהול סיכונים משפטיים מתכנסת תקופתית ונדונים בה נושאים וחשיפות משפטיים מהותיים.

ניהול סיכוני ציות

א. כללי

- הוראת ניהול בנקאי תקין 308 של הפיקוח על הבנקים מחייבת את הבנקים לפעול לקיום ההוראות הצרכניות החלות על יחסי הבנק עם לקוחותיו.
- סיכון ציות נובע מאי עמידה בהוראות דין צרכניות, לרבות הוראות רגולטוריות צרכניות המחייבות את התאגיד הבנקאי - דהיינו, הוראות חוק ורשויות אשר חלות על יחסי הבנק עם לקוחותיו.
- החובות הצרכניות החלות על הבנק הינן חובות חוצות ארגון הנוגעות למגוון נרחב של פעילויות, הליכים ומוצרים אותם מבצע הבנק מדי יום.
- הבנק אימץ תוכנית אכיפה פנימית בדיני ניירות ערך, המבוססת על מיפוי מקיף של נהלי הבנק והתהליכים השונים בבנק, והמסדירה נהלים והנחיות ליישום מתמשך של התוכנית, וזאת בהתאם לקריטריונים שפירסמה רשות ניירות ערך בנושא. הבנק השלים ביצועו של סקר פערים בנושא ופועל לסגירת הפערים שעלו במהלך הסקר. הבנק מינה את ראש החטיבה לניהול סיכונים ומנהל הסיכונים הראשי של הבנק כממונה על האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך בבנק, והוא פועל, בין היתר, לבצע מעקב אחר הוצאתה לפועל של תוכנית האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך.

ב. מדיניות

דירקטוריון הבנק קבע ואישר מדיניות ציות קבוצתית, אשר הועברה לכל חברות הבת הבנקאיות בישראל לאישור במוסדותיהן תוך התאמה לאופי המיוחד של כל אחד מהבנקים. כמו כן דירקטוריון הבנק מאשר וקובע אחת לשנה את תוכנית העבודה של מחלקת הציות של הבנק.

ג. תאבון הסיכון

הבנק והקבוצה אימצו מדיניות של הקפדה יתרה בהתייחסות לסיכון הציות. ביחס להפרת הוראות החוק ונהלי הבנק הקשורים להוראות החוק, הקבוצה תמלא אחר ההוראות הרגולטוריות החלות עליה ותפעל לשם הבטחת העמידה בהן על ידי כלל עובדי הקבוצה. כל עסקיה של הקבוצה יבוצעו על פי נהלי הבנק, הקוד האתי ובהתאם לכל החוקים והתקנות. הקבוצה פועלת להטמעת תרבות ארגונית ואמות מידה ליושרה ואתיקה כבסיס הכרחי לקיום של תרבות ציות בכל דרגי הארגון.

ד. ניהול החשיפה

- לשם קיום ההוראה הוקמה בבנק מחלקת ציות, הכפופה לראש החטיבה לניהול סיכונים (CRO). בראש המחלקה עומד קצין ציות ראשי, אשר אחראי גם ליישום החקיקה הקשורה במניעת הלבנת הון ומימון טרור וגם על האכיפה המנהלית בקבוצה.
- המחלקה אחראית על ריכוז הבקרה בבנק לציות להוראות צרכניות בהתאם לתוכנית הציות ותוכנית העבודה השנתית ולדיווח על ליקויים או פערים לכל מדרג הסמכויות בבנק, על ידי בחינת מוצרים חדשים ואו פעילויות חדשות, כמו גם ביצוע בקורות שוטפות

- על מוצרים ופעילויות קיימות כי הם תואמים את ההוראות הרגולטוריות השונות בתחום הצרכני ובתחום איסור הלבנת ההון. כחלק מתפקידה, בוחנת גם המחלקה חוזרים ונהלים חדשים בהיבטי יחסי בנק-לקוח, טרם פרסומם.
- המחלקה בודקת את קיום ההוראות הצרכניות ועוקבת באופן שוטף, בסיוע המערך המשפטי, אחר שינויים בחקיקה ובהוראות רגולטוריות, בדיקה להוראות צרכניות.
- על פי הוראת בנק ישראל בוצע סקר תשתיות, אשר במסגרתו מופו ההוראות הצרכניות, והוגדרו בקורות למניעת הסיכון שבהפרתן. הבנק השלים עדכון מקיף לסקר התשתיות. על פי ממצאי הסקר עולה כי קיימת בבנק תשתית ענפה הכוללת מספר בלתי מבוטל של טפסים, נהלים, מערכות ומנגנוני בקרה והדרכה שמטרתם לסייע לבנק לעמוד בחובות הציות שחלות עליו. בימים אלה מבצע הבנק סקר תשתיות חדש האמור להסתיים עד סוף השנה.
- לצד קצין הציות הראשי פועלים:
- נאמני ציות בכל אחד מסניפי הבנק ובמטה, אשר מתפקידם, בין היתר, לזהות ולאתר אירועים המצריכים דיווח או טיפול מיוחד של המחלקה.
- ועדת תיאום לאכיפת הציות אשר כוללת נציגים של יחידות הבנק השונות (המערך המשפטי, מחלקת ארגון ושיטות, מחלקת מיכון, מדור הדרכה, מדור פניות הציבור ונציגים מהחברות הבנות של הבנק שהן תחת אחריותו של קצין הציות). הועדה אשר מתכנסת מעת לעת ובתדירות משתנה בהתאם לצורך, אחראית לתאם בין היחידות השונות בבנק ולפעול להגברת שיתוף הפעולה במטרה ליישם את תוכנית הציות. בנוסף דנה הועדה בנושאים הקשורים לתוכנית הציות בנושאי הציות להוראות הצרכניות, כאשר עיקר תפקידה הוא לדון בנושאים ברמת רזולוציה גבוהה אשר לא ניתן לדון בהם באופן מספק במסגרת הפורום למעקב אחר הוראות סטטוטוריות.
- פורום מעקב אחר יישום ההוראות סטטוטוריות נקבע בנהלי הבנק גם כועדת התאום לאכיפת הציות. פורום זה מתכנס בראשות מנכ"ל מת"ף, וכאשר דנים במסגרת הפורום בהוראות צרכניות, קצין הציות משמש כיושב הראש.
- כמו כן, מסתייעת המחלקה במערך הביקורת הפנימית של הבנק, ביחידה לפניות הציבור, במחלקת שיטות ותהליכים, במערך המשפטי, במת"ף ובמחלקת ההדרכה.
- בבנק מבוצעים תהליכי הטמעה שוטפים בנושא הציות להוראות צרכניות על ידי לומדה, קיום ימי עיון והדרכות למטה ולסניפים.

ה. דיווח על החשיפה

- אחת לרבעון מדווח קצין הציות להנהלת הבנק על פעילותו במהלך הרבעון שחלף. הדיווח המפורט כולל סיכום פעילות המחלקה, פירוט המלצות, פרטים ביחס להפרות של הוראות צרכניות שזוהו במהלך התקופה המדווחת והמלצות לגבי צעדים שיש לנקוט בגין ההפרות ומניעת הישנותן והיערכות הבנק ליישום הוראה צרכנית חדשה.
- לפחות אחת לשנה מדווח קצין הציות לדירקטוריון הבנק, דיווח מפורט ובו מסכם את פעילותו בשנה הקודמת וכן מציג את תכנית העבודה לשנה הבאה. בנוסף, במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני מתומצתת פעילות קצין הציות וממצאיו העיקריים לרבעון שחלף.
- בנוסף, במדיניות הציות שנקבעה על ידי הדירקטוריון מוגדרים דיווחים מיידיים.

ו. ניהול על בסיס קבוצתי של סיכון הציות

- קצין הציות פועל כיחידת המטה של הקבוצה בנושא ניהול סיכונים הציות, ובאחריותו לוודא יישום המדיניות הקבוצתית בנושא הציות להוראות צרכניות בקרב חברות הבת הבנקאיות בארץ, הכוונה וליווי חברות הבנות בבניית מערכות, בכתיבת נהלים, בפעולות הדרכה ובהטמעה של ההוראות. בכל חברה בת בנקאית פועל קצין ציות למעט בפאג"י, שם משמש קצין הציות של הבנק.
- תחולת המדיניות הינה על כלל חברות הקבוצה, בהתאמות הנדרשות.
- מערך הביקורת הפנימית של הבנק משלב בתוכניות העבודה השנתיות שלו ביקורות בנושא הציות להוראות צרכניות בבנק ובחברות הבנות בקבוצה.

ניהול סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור

א. כללי

- סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור (להלן "הלבנת הון") הינם הסיכונים להטלת עיצומים כספיים משמעותיים על הבנק לאור אי עמידה בהוראות החוק בנושא מניעת הלבנת הון ואיסור מימון טרור וכן הסיכון להיווצרותה של אחריות פלילית של התאגיד ועובדיו. בנוסף, התממשות עבירה על הוראות הדין בתחום איסור הלבנת הון ומימון טרור עשויה לגרום התממשות של סיכון מוניטין.
- על המגזר הבנקאי חלות הוראות שונות במסגרת מניעת הלבנת הון ומימון טרור הכוללות, בין היתר, את החוק לאיסור הלבנת הון, החוק לאיסור מימון טרור, צו איסור הלבנת הון, תקנות איסור מימון טרור, הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 411, חוזרים שונים ועוד.

ב. מדיניות

דירקטוריון הבנק מאשר וקובע אחת לשנה את מדיניות איסור הלבנת הון ומימון טרור של הקבוצה.

ג. תאבון הסיכון

- קבוצת הבנק נוהגת מדיניות מחמירה שנועדה להבטיח יישום דווקני של הוראות החוק והכרה נאותה של הלקוח אתו מנהל הבנק עסקים, ובכלל זה הבנת עסקי המנוהלים עם הבנק או באמצעותו, החיוניים למניעת הלבנת הון ומימון טרור באמצעות הבנק ולניהולו התקין של הבנק.
- המדיניות בתחום מניעת הלבנת הון כוללת הגדרה ברורה של איסורים ביחס לפעילות מול גופים ומדינות מולם ישנן הגבלות.
- מדיניות ניהול הסיכון מתייחסת לדרישות "הכר את הלקוח" בהתאם לחקיקה מחייבת ומגדירה תהליכים וכלים הנדרשים לצורך עמידה מיטבית בדרישות אלו.

ד. ניהול החשיפה

- בבנק פועלת יחידה למניעת הלבנת הון ומימון טרור, הכפופה לראש החטיבה לניהול סיכונים (CRO), אשר מופקדת על יישום הוראות הדין בנושא זה ועל הטמעתן. בראש היחידה עומד, כאמור, האחראי על איסור הלבנת הון, המכהן אף כקצין הציות הראשי של הבנק.
- תפקידי האחראי על איסור הלבנת הון ומימון טרור כוללים, בין היתר: פיתוח וביצוע בקורות על מנת לוודא כי הבנק מיישם את הוראות הדין כולל בקורות אחר ביצוע הדיווחים על פי סוג וגודל הפעולה, ווידוא כתיבה ועדכון המדיניות והנהלים בהתאם לעדכוני חקיקה והוראות הדין, ביצוע ו/או בקרה אחר קיום הדרכות, העברת דיווחים על פעולות בלתי רגילות לרשות לאיסור הלבנת הון ובדיקת יישום מדיניות הבנק בכל תאגידי העזר בקבוצה.
- לשם יישום החוק והטמעת דווקנית של הוראותיו מינה הבנק נאמני ציות המשמשים גם כנאמני איסור הלבנת הון בסניפים האחראים על הפעילות השוטפת למניעת הלבנת הון ומימון טרור בהתאם למדיניות ולנהלים. נאמנים אלו נבחרים מתוך אוכלוסיית מורשי החתימה בבנק וכפופים מקצועית בתחום איסור הלבנת הון, לאחראי על איסור הלבנת הון.
- הבנק, מפעם לפעם, עורך ימי עיון לכל נאמני איסור הלבנת הון, כנסים למנהלים, הרצאות בסניפים עצמם וכן השתלמויות והדרכות לכלל העובדים במסגרת הקורסים במחלקת ההדרכה של הבנק. בנוסף מפיץ הבנק לומדה ממוחשבת הכוללת מבדק לבחינת הטמעת תוכן הלומדה בקרב העובדים. הלומדה מתעדכנת בהתאם לשינויים והתפתחויות בתחום ובהוראות הדין. עובדי הבנק הרלבנטיים נבחרים במבדק ונבדקת עמידתם בו בהצלחה. אחת לתקופה מהלך זה חוזר על עצמו לרענון הידע. מהלכי ההדרכה שבוצעו הגבירו את המודעות לנושא.
- הבנק נוקט באופן שוטף במהלכים לאיתור וטיוב נתונים באמצעות דוחות בקרה המופצים לסניפים בצירוף הנחיות מתאימות. כמו כן, משקיע הבנק משאבים רבים בפיתוח ושדרוג מערכות הבקרה הממוכנות ומקצה משאבי כח אדם ליחידה על מנת לייעל את הבקורות לאיתור פעולות בלתי רגילות.

- בשל החשיבות המיוחדת שיש לנושא הוחלט על ביצוע של סקר תשתיות נפרד לחקיקה הקשורה בהלבנת הון ומימון טרור. במהלך שנת 2012 בוצע סקר פערים וכל הפערים שנמצאו בסקר זה טופלו.
- במהלך שנת 2013 ערך בנק ישראל ביקורת בתחום איסור הלבנת הון. הבנק מסר את התייחסותו לדוח. ביום 21 ביולי 2014, קיבל הבנק זימון לוועדת העיצומים בגין הפרות לכאורה של צו איסור הלבנת הון לעניין חובות אימות פרטים ומסמכי זיהוי של לקוחות ואי דיווח לרשות לאיסור הלבנת הון של פעולות הנחזות כבלתי רגילות. ביום 21 בספטמבר 2014 מסר הבנק את תגובתו ונקבע דיון בוועדת העיצומים ליום 31 בדצמבר 2014.
- המערך המשפטי מבצע מעקב אחר עדכוני חקיקה ווידוא מסירתם לאחראי על ניהול סיכונים איסור הלבנת הון וכן למתן תמיכה משפטית ככל שזו נדרשת על ידי האחראי, לקיום חובות האחראי ופעילות היחידה והבנק.
- ועדה מיעצת הוקמה לצורך תמיכה במילוי תפקידו של האחראי אשר עיקרי תפקידה כוללים: דיון בפעולות בלתי רגילות אשר קיים ספק באם יש צורך בהעברתן לרשות לאיסור הלבנת הון, דיון בחשבונות בהם קיימות פעילויות מורכבות על מנת לבחון ולקבל החלטה האם מדובר בפעילות בלתי רגילה ועוד.
- במסגרת דיון חצי שנתי במסגרת פורום למעקב אחר סיכונים תפעוליים מתקיים דיון בהתפתחויות טכנולוגיות העלולות לסייע בידי לקוחות בביצוע הלבנת הון ו/או מימון טרור על מנת לגבש ולבחון אמצעי הגנה נאותים, כגון שימוש באינטרנט, טלפונים סלולאריים, כרטיסי חיוב נטענים ועוד.

ד. דיווח על החשיפה

- אחת לרבעון מדווח הממונה על איסור הלבנת הון להנהלת הבנק על פעילותו במהלך הרבעון שחלף. הדיווח המפורט כולל בין היתר התייחסות למוקדי סיכון שאותרו על ידי הממונה ודרכי הטיפול בהם ודיווח על יישום מדיניות "הכר את הלקוח".
- אחת לשנה לפחות מדווח הממונה על איסור הלבנת הון לדירקטוריון הבנק, דיווח מפורט. בנוסף, במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני מתומצתת פעילות הממונה על איסור הלבנת הון וממצאיו העיקריים לרבעון שחלף.
- בנוסף, במדיניות שנקבעה על ידי הדירקטוריון מוגדרים דיווחים מיידיים לדירקטוריון ולבנק ישראל.

ה. ניהול על בסיס קבוצתי של סיכון הלבנת הון ומימון טרור

- האחראי למילוי החובות בבנק לפי חוק איסור הלבנת הון פועל כיחידת המטה של הקבוצה בנושא ניהול סיכונים איסור הלבנת הון ומימון טרור, ובאחריותו לוודא יישום המדיניות הקבוצתית בנושא איסור הלבנת הון ומימון טרור בחברות הבנות בארץ ובחו"ל - כנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 411, הכוונת וליווי חברות הבנות בבניית מערכות, בכתיבת נהלים, בפעולות הדרכה ובהטמעה של ההוראות.
- תחולת המדיניות הינה על כלל חברות הקבוצה, לרבות חברת הבת בחו"ל בהתאמות הנדרשות. חברת הבת בחו"ל מצייתת למדיניות הקבוצתית, גם כאשר זו מחמירה יותר לעומת הדרישות המקומיות ובלבד שאין זה נוגד את הוראות הדין המקומי.
- מערך הביקורת הפנימית של הבנק משלב בתוכניות העבודה השנתיות שלו ביקורות בנושא יישום מדיניות איסור הלבנת הון ומימון טרור בבנק ובחברות הבנות בקבוצה.

ו. סיכונים ומגבלות עקב קשרים עם איראן או אויב

ביום 27 בנובמבר 2011 פרסמה רשות ניירות ערך הנחיות גילוי בנוגע לסיכונים ומגבלות עקב קשרים עם איראן או עם אויב. על פי הנחיות אלו, על תאגיד מדווח לכלול גילוי אודות הסיכונים והמגבלות אשר התאגיד חשוף להם עקב קשריו, במישרין או בעקיפין, עם איראן או עם האויב, לרבות מכוח הוראות הדין, ואשר יש להם או עשויה להיות להם השפעה מהותית על התאגיד. בהמשך לפרסום הנחיות אלו פרסם בנק ישראל ביום 23 בדצמבר 2012 עדכון להוראות הדיווח לציבור. במסגרת עדכון זה נוספה דרישה לפיה על התאגידים הבנקאיים לכלול בדוחות הכספיים לשנת 2012 ואילך גילוי בנוגע לסיכונים ומגבלות עקב קשרים עם איראן או עם האויב, בהתאם לאמור בהנחיית רשות ניירות ערך דלעיל. מדיניות הבנק אינה מתירה קיום קשרים או פעילות, במישרין או בעקיפין, עם איראן או עם גוף אשר הוגדר "כאויב" על ידי רשויות החוק. מערכות הבנק הותאמו כדי לתת מענה למדיניות זו בהתאם לרשימות שפורסמו בתיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 411, מיום 26 בדצמבר 2011. לאור ההיערכות המתוארת דלעיל, להערכת הבנק החשיפה לגורמי הסיכון הללו במידה וקיימת, נמוכה ביותר.

טבלת גורמי סיכון

לא היו שינויים בטבלת גורמי הסיכון לעומת הטבלה שפורסמה בדוחות הכספיים לשנת 2013.

באזל 3

רקע

בחודש דצמבר 2010 פירסמה ועדת באזל לפיקוח בנקאי הוראות חדשות בנושא "מסגרת פיקוחית עולמית לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית" (להלן - "באזל 3"), הכוללות התמקדות בהון המניית, שהוא המרכיב האיכותי ביותר של ההון של הבנק, וזאת על רקע כניסת מערכת הבנקאות העולמית למשבר עם רמה לא מספקת של הון באיכות גבוהה. המשבר חשף גם חוסר עקביות בהגדרת ההון בעולם וחוסר גילוי מידע (שקיפות) שהיה מאפשר לשוק למדוד ולהשוות באופן מלא את איכות ההון בעולם. במסגרת זו יחס הון הליבה יועלה בהדרגה מ-2% ל-7% עד סוף שנת 2018, ויחס הון רובד 1 יועלה בהדרגה מ-4% ל-8.5% עד סוף שנת 2018.

בנק ישראל קבע מדיניות הון לתקופת ביניים, לפיה יחס הון הליבה לא יפחת מ-7.5% כבר בשנת 2010. ביום 30 במאי 2013 פירסם בנק ישראל תיקון להוראות ניהול בנקאי תקין 201-205, 208, 211 ו-299 בנושא "מדידה והלימות ההון", אשר מאמצות את הוראות באזל 3. מועד יישומן לראשונה נקבע ליום 1 בינואר 2014, כאשר היישום יהיה באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר". לפי הוראות אלו יעדי ההון המזעריים יהיו כדלקמן:

1. יחס הון עצמי רובד 1 לנכסי סיכון משוקללים לא יפחת מ-9%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015. תאגיד בנקאי ששך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד שווה או עולה על 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יידרש לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי בשיעור של 10%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. הוראה נוספת זו אינה חלה על הבנק.
2. יחס הון כולל לנכסי סיכון משוקללים לא יפחת מ-12.5%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015. תאגיד בנקאי ששך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד שווה או עולה על 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יידרש לעמוד ביחס הון כולל מינימלי בשיעור של 13.5%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. הוראה נוספת זו אינה חלה על הבנק.

ההנחיות מתייחסות לסיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכונים תפעוליים, וכוללות 3 נדבכים בהתייחס לכל אחד מסוגי הסיכונים:

נדבך ראשון - דרישות הון מזעריות, המחושבות לכל אחד מסוגי הסיכונים בנפרד, כאשר לגבי סיכונים אשראי הגישות העיקריות הן:

1. הגישה הסטנדרטית המסתמכת בעיקר על נתוני דירוגי אשראי של חברות דירוג חיצוניות.
2. הגישות המתקדמות המבוססות על דירוגים פנימיים אשר חושבו בהתאם למודלים שפותחו על ידי הבנק (Internal Ratings-Based).

נדבך שני - תהליך הערכה פנימי להערכת נאותות ההון ביחס לפרופיל הסיכונים של הבנק, מערכי הפיקוח, הבקרה והביקורת שמיישם, וסביבתו העסקית, תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process). המפקח על הבנקים מצפה מהתאגידים הבנקאיים ליישם תהליך פנימי הולם המשלב רכיבים מרכזיים של תכנון וניהול ההון, ומציג את נאותות ההון אל מול הסיכונים שזוהו. התהליך הנ"ל כולל, בין היתר, קיום מנגנונים מובנים לזיהוי הסיכונים ומוקדי הסיכון וביצוע הערכת נאותות הונית על בסיס תרחישים ותרחישי קיצון, קיום תהליכים פנימיים ליישום ממשל תאגידי נאות, שיפור ושדרוג מערכי הבקרה והביקורת, קיום תשתית תרחישי קיצון נאותה הכוללת תרחישי קיצון הוליסטיים ועוד. התהליך כולל טיפול במכלול הסיכונים אליהם חשופה הקבוצה, לרבות סיכונים שאינם נכללים בחישובי הנדבך הראשון, ובכלל זה: סיכון ריכוזיות, סיכון רבית בתיק הבנקאי, סיכון אינפלציה, סיכון ציות, סיכון הלבנת הון ומימון טרור, סיכון אסטרטגיה ותחרות, סיכונים רגולטוריים ועוד.

נדבך שלישי - משמעת שוק - דרישות הגילוי והדיווח לציבור. הנדבך כולל את דרישות הגילוי בדיווח הכספי של תאגיד בנקאי.

הוראות בנק ישראל

להלן פירוט עיקרי ההוראה שפורסמה במהלך שנת 2014.

- "מגבלות למתן הלוואות לדיור" - הלוואה שסכומה עולה על 5 מיליון ש"ח תשוקלל במשקל סיכון של 100%, לא יאוחר מיום 1 באוקטובר 2014.
- "מגבלות למתן הלוואות לדיור" - הגדלת יעד הון עצמי רובד 1 בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור. הגדלת יעד ההון בשיעורים קבועים מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 1 בינואר 2017.
- הלוואות ממונפות ברבית משתנה - החל מיום 1 בינואר 2015 יהיה ניתן להפחית את משקל הסיכון מ-100% ל-75%.

יישום ההוראות בבנק

הנדבך הראשון - כאמור לעיל, לפי הוראות בנק ישראל, הבנק החל ליישם את הוראת באזל 3, החל מיום 1 בינואר 2014.

סיכוני אשראי - הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית לפי הוראות בנק ישראל.
סיכונים תפעוליים - הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית החל משנת 2013. מידע נוסף בנושא הסיכונים התפעוליים מפורט בפרק ניהול הסיכונים התפעוליים.

סיכוני שוק - הבנק בחר ליישם את הגישה הסטנדרטית. במסגרת זו מבוצע גם חישוב של הקצאת ההון הנדרשת בגין הסיכון הספציפי בתיק הסחיר. כחלק מבחינת עמידת הקבוצה בהנחיות בנק ישראל בנושא סיכוני השוק, בוצע סקר פערים קבוצתי לאור הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא. בנוסף, אישרו הנהלת ודירקטוריון הבנק מדיניות להגדרת התיק הסחיר על פי הפרמטרים ותנאי הכשירות של באזל.

הנדבך השני - יישום התהליך לבחינת הנאותות ההונית (תהליך ה-ICAAP) בקבוצת הבנק.

במסגרת הנדבך השני נדרש הבנק לקיים תהליך פנימי להערכת נאותות ההון (תהליך ה-ICAAP). תהליך זה נועד להבטיח קיום רמה הולמת של אמצעים הוניים שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק, לרבות בהתחשב בתוכניות אסטרטגיות עתידיות, זאת מעבר לדרישות ההון המינימאליות שעל הבנק להחזיק בהתאם לנדבך הראשון. בנוסף, נדרש במסגרת הנדבך השני, לבחון האם יש לקבוצה די אמצעים הוניים בכדי להתגונן בעת מצבי שפל ומשברים כלכליים (Stress Tests and Stress Scenarios). תהליך הערכת הנאותות ההונית, שיפור מערך ניהול הסיכונים ובקרת תרחישי הקיצון הופכים כלי חשוב ובלתי נפרד מתהליכים אלה בקבוצה.

- דוח ה-ICAAP ליום 31 בדצמבר 2013:

על פי הוראות בנק ישראל הגיש הבנק לפיקוח על הבנקים ביום 30 באפריל 2014 את מסמך ה-ICAAP ל-31 בדצמבר 2013 שאושר על ידי הנהלת ודירקטוריון הבנק. המסמך מרכז את ממצאי תהליך בחינת הנאותות ההונית (תהליך ה-ICAAP) על בסיס קבוצתי ועל בסיס הנתונים ליום 31 בדצמבר 2013. במסגרת תהליך זה, העריכה הקבוצה את רמת ההון הנדרשת ממנה על מנת להלום את פרופיל הסיכון בפעילותה העסקית הנוכחית ובזו המתוכננת על פי התוכנית האסטרטגית. המסמך הינו תוצר של מגוון תהליכים פנימיים שבוצעו להעמקת זיהוי הסיכונים וצרכי ההון בגינם.

תוצאות הערכת הנאותות ההונית שביצעה הקבוצה ליום 31 בדצמבר 2013 מצביעות על כך שלקבוצה יש די הון לתמוך בסיכונים אליהם היא חשופה הן במהלך עסקים רגיל והן תחת תרחישי קיצון מגוונים ובדרגות חומרה שונות. למסמך ה-ICAAP שהוגש לפיקוח על הבנקים צורפו ממצאי הסקירה הבלתי תלויה שבוצעה על ידי הביקורת הפנימית שתמכה בתוצאות הערכת הנאותות ההונית שביצעה הקבוצה במהלך עסקים רגיל ותחת תרחישי קיצון.
- שלוחת הבנק בשווייץ פטורה מביצוע תהליך ICAAP על פי הנחיות הרגולטור המקומי (ה-FINMA).

יישום תהליך ה-ICAAP בחברות הבנות בישראל:

- על פי הנחיית המפקח על הבנקים החברות הבנות הבנקאיות פטורות מהגשת מסמך המרכז את ממצאי תהליך בחינת הנאותות ההונית (תהליך ה-ICAAP), אולם עליהן לבצע תהליך פנימי לבחינת הנאותות ההונית.

- במהלך חודשים דצמבר 2013 וינואר 2014 אישרו ההנהלות והדירקטוריונים של חברות הבנות את מסמך ה-ICAAP שלהם על בסיס נתוני ה-30 ביוני 2013. תשתית תהליך הנאותות ההונית שאושרה בבנק שימשה בסיס לתהליך הפנימי שבוצע בכל אחת מחברות הבנות הבנקאיות בהתאמות הנדרשות ועל בסיס פרופיל הסיכון הספציפי של כל חברת בת.

הנדבך השלישי - בהתאם להוראות המפקח על הבנקים בדבר דרישות הגילוי של נדבך 3 של באזל 3 להלן פירוט דרישות הגילוי:

מס' טבלה	גילוי כמותי	עמוד
1. טבלה 2 ג', ד'	הרכב ההון הפיקוחי וטבלת הקשר בין המאזן בדוחות הכספיים ורכיבי ההון הפיקוחי.	אתר הבנק - מדור דוחות כספיים
2. טבלה 3	א. הלימות ההון - נכסי סיכון ודרישות הון בגין סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכון תפעולי. ב. באור 4 לתמצית הדוחות הכספיים - הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים.	42 187-188
3. טבלה 4 א', ב'	סך כל חשיפות סיכון אשראי ברוטו וחשיפה ברוטו ממוצעת במשך התקופה ממוינת לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי.	43
טבלה 4 ג'	תוספת ד' לסקירת ההנהלה - חשיפה למדינות זרות.	138-140
טבלה 4 ד'	התפלגות החשיפה לפי סוג ענף או צד נגדי, ממוינת לפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי.	43
טבלה 4 ה'	פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפרעון, ממוין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי.	51
טבלה 4 ו'	תוספת ג' - סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק.	132-137
טבלה 4 ז'	תוספת ד' לסקירת ההנהלה - חשיפה למדינות זרות, טור חובות פגומים.	138-139
טבלה 4 ח'	תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי: באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירים חוץ מאזניים.	164-165
4. טבלה 5	סיכון אשראי, גילוי לגבי התיקים המטופלים בהתאם לגישה הסטנדרטית לפני ואחרי הפחתת סיכון.	52-53
5. טבלה 7	הפחתת סיכון אשראי: גילויים בגישה הסטנדרטית.	46
6. טבלה 8	גילוי כללי לגבי חשיפות שקשורות לסיכון אשראי של צד נגדי.	58
7. טבלה 10	סיכון שוק - גילוי של תאגידים בנקאיים המשתמשים בגישה הסטנדרטית.	28-29
8. טבלה 13	גילוי לגבי פוזיציות במניות בתיק הבנקאי: באור 2 לתמצית הדוחות הכספיים - ניירות ערך.	156-163
9. טבלה 14	סיכון רבית בתיק הבנקאי.	33
10. טבלה 2 א'	תאור המאפיינים העיקריים של מכשירי הון פיקוחיים שהונפקו.	אתר הבנק - מדור דוחות כספיים

פעילות חברות מוחזקות עיקריות

חברות מוחזקות בישראל

השקעת הבנק בחברות המוחזקות בישראל ליום 30 בספטמבר 2014 הסתכמה ב-3,264 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-3,248 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2013, גידול בשיעור של 0.5%.

חלקו של הבנק ברווח הנקי של החברות המוחזקות בארץ הסתכם ב-124 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-141 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ (להלן - "פאג"י") - בו מחזיק הבנק 100% מהון המניות, הינו בנק מסחרי הפועל באמצעות 23 סניפים ושלוחות ועיקר לקוחותיו נמנים על הסקטור החרדי והדתי. השקעת הבנק בפאג"י ליום 30 בספטמבר 2014 הסתכמה ב-387 מיליון ש"ח.

סך המאזן ליום 30 בספטמבר 2014 הסתכם ב-3,500 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-3,602 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2013, קיטון בשיעור של 2.8%. סך כל ההון של פאג"י ליום 30 בספטמבר 2014 הסתכם ב-382 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-355 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2013, גידול בשיעור של 7.4%.

הרווח הנקי של פאג"י הסתכם ב-26.2 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-24.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 6.1%. עיקר הגידול ברווח מוסבר מהכנסות בגין הפסדי אשראי. חלקו של הבנק ברווחי פאג"י, בניכוי הפחתת עודף עלות הרכישה, הסתכם ב-25.5 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-24.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

היתרה להפחתה של עודף עלות הרכישה בפאג"י הסתכמה ב-30 בספטמבר 2014 בכ-5 מיליון ש"ח. תשואת הרווח הנקי עמדה על 9.6%, בהשוואה ל-9.7% בתקופה המקבילה אשתקד. יחס ההון לרכיבי סיכון המחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין בנושא מדידה והלימות הון (באזל 3) עומד על 17.20%, בהשוואה ל-16.90% בסוף שנת 2013. יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון עומד על 12.50%, בהשוואה ל-12.10% בסוף שנת 2013. דירקטוריון פאג"י קבע בהתאם למכתב בנק ישראל מיום 10 בדצמבר 2013 בנושא ה-SREP כי יחס ההון הכולל של פאג"י לא יפחת משיעור של 15.0% וכי יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-10.0%.

יובנק בע"מ (להלן - "יובנק") - בו מחזיק הבנק 100% מהון המניות, הינו בנק מסחרי הפועל בעיקר במגזרי הבנקאות הפרטית ושוק ההון באמצעות 8 סניפים. השקעת הבנק ביובנק ליום 30 בספטמבר 2014 הסתכמה ב-454 מיליון ש"ח.

סך המאזן של יובנק הסתכם ב-30 בספטמבר 2014 ב-8,710 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-8,379 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2013, גידול בשיעור של 3.9%.

סך כל ההון של יובנק ליום 30 בספטמבר 2014 הסתכם ב-454 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-417 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2013, גידול בשיעור של 8.9%.

הרווח הנקי של יובנק הסתכם ב-35.8 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-29.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 20.5%. עיקר הגידול ברווח מוסבר מעלייה ברווחי מימוש אגרות חוב ומגידול בהכנסות מפעילות שוק ההון על תחומי השונים. תשואת הרווח הנקי עמדה על 11.1%, בהשוואה ל-8.9% בתקופה המקבילה אשתקד.

יחס ההון לרכיבי סיכון המחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין בנושא מדידה והלימות הון (באזל 3) עומד על 19.30%, בהשוואה ל-18.60% בסוף שנת 2013. יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון עומד על 16.20%, בהשוואה ל-15.40% בסוף שנת 2013. ביום 19 בדצמבר 2013, קבע דירקטוריון יובנק יעדי הון עד להשלמת הליך הסקירה וההערכה הפיקוחי על ידי בנק ישראל. על פי החלטה זו, יחס ההון הכולל המינימלי שנקבע יהיה בשיעור של 15% ואילו יחס הון עצמי רובד 1 המינימלי יהיה בשיעור של 10%.

ביום 1 בינואר 2014, נתקבל מכתב מבנק ישראל בנושא הליך הסקירה הפיקוחי, אשר גם על פיו יעדי ההון של יובנק הם המצויינים לעיל. ביום 1 ביולי 2014 מונה מר אבי שטרנשוס למנכ"ל יובנק.

בנק אוצר החייל בע"מ (להלן - "אוצר החייל") - בו מחזיק הבנק 78.0% מהון המניות ומזכויות ההצבעה הינו בנק מסחרי הפועל באמצעות 49 סניפים ושלוחות. הבנק יישם למפרע את הבהרת המפקח על הבנקים בדבר טיפול באופציות מכר לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה. בהתאם, חלק הבנק ברווחי אוצר החייל כולל את חלקם של בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה באוצר החייל - חבר משרתי קבע והגמלאים בע"מ, להם העניק הבנק אופציית מכר למניות אוצר החייל המוחזקות על ידם.

השקעת הבנק באוצר החייל ליום 30 בספטמבר 2014 הסתכמה ב-1,225 מיליון ש"ח. סך המאזן של אוצר החייל ליום 30 בספטמבר 2014 הסתכם ב-16,215 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-16,364 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2013, קיטון בשיעור של 0.9%. סך כל ההון של אוצר החייל ליום 30 בספטמבר 2014 הסתכם ב-1,145 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,103 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2013, גידול בשיעור של 3.8%.

הרווח הנקי של אוצר החייל הסתכם ב-51.6 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-82.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 37.1%. עיקר הקיטון ברווח מוסבר מהשפעת ירידת הרבית על הכנסות הרבית וברידיה ברווחי מימוש אגרות חוב. חלק הבנק בתוצאות הפעילות של אוצר החייל, בניכוי הפחתת עודף עלות הרכישה הסתכם ב-20.8 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-51.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

היתרה להפחתת של עודף עלות הרכישה באוצר החייל הסתכמה ב-30 בספטמבר 2014 ב-81 מיליון ש"ח.

תשואת הרווח הנקי עמדה על 6.2%, בהשוואה ל-10.5% בתקופה המקבילה אשתקד.

יחס ההון לרכיבי סיכון המחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין בנושא מדידה והלימות הון (באזל 3) עומד על 14.19%, בהשוואה ל-14.16% בסוף שנת 2013. יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון עומד על 9.79%, בהשוואה ל-9.68% בסוף שנת 2013.

בחודש דצמבר 2013 החליט דירקטוריון אוצר החייל כי בשנת 2014 לא יפחת יחס ההון הכולל של אוצר החייל מ-12.7%, וכי יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-9.1%.

לעניין רכישה נוספת של מניות אוצר החייל - ראה פרק עניינים אחרים סעיף א'.

בנק מסד בע"מ (להלן - "מסד") - בו מחזיק הבנק 51.0% מהון המניות, הינו בנק מסחרי הפועל באמצעות 23 סניפים ושלוחות. השקעת הבנק במסד ליום 30 בספטמבר 2014 הסתכמה ב-285 מיליון ש"ח. סך המאזן של מסד ליום 30 בספטמבר 2014 הסתכם ב-5,546 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-5,131 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2013, גידול בשיעור של 8.1%. סך כל ההון של מסד ליום 30 בספטמבר 2014 הסתכם ב-499 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-465 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2013, גידול בשיעור של 7.3%.

הרווח הנקי של מסד הסתכם ב-31.9 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-29.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 6.7%. חלק הבנק בתוצאות הפעילות של מסד הסתכם ב-16.2 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-15.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 6.6%. חלק הבנק בתוצאות הפעילות של מסד, בניכוי הפחתת עודף עלות הרכישה הסתכם ב-9.8 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-8.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

היתרה להפחתת של עודף עלות הרכישה במסד הסתכמה ב-30 בספטמבר 2014 ב-30 מיליון ש"ח.

תשואת הרווח הנקי עמדה על 9.0% בהשוואה ל-9.2% בתקופה המקבילה אשתקד. יחס ההון לרכיבי סיכון המחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין בנושא מדידה והלימות הון (באזל 3) עומד על 15.58%, בהשוואה ל-15.82% בסוף שנת 2013. יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון עומד 14.73%, בהשוואה ל-14.93% בסוף שנת 2013.

ביום 26 בדצמבר 2013, במסגרת קביעת יעדי ההון, נקבע עבור שנת 2014 יעד יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון בשיעור של 9.5% ויעד יחס הון כולל בשיעור של 13%.

בחודש מרס 2014 זכה מסד במרכז החשכ"ל למתן הלוואות לעובדי הוראה ומענקים מותנים לסטודנטים במוסדות להכשרת עובדי הוראה. תקופת ההסכם על פי המכרז הינה ל-5 שנים מחודש יוני 2014, עם אופציה להארכה לשתי תקופות נוספות של עד שנה כל אחת.

חברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן - "כאל") - הבנק מחזיק 28.2% בהון ו-21.0% בזכויות ההצבעה בכאל. השקעת הבנק בכאל ליום 30 בספטמבר 2014 הסתכמה ב-396 מיליון ש"ח. חלק הבנק ברווחי כאל, לפני השפעת המס, הסתכם ב-31.8 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-26.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 21.8%. בתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2014, חילקה כאל דיבידנד בסך של 60 מיליון ש"ח. חלק הבנק בדיבידנד הסתכם בכ-17 מיליון ש"ח. סך כל הנכסים הסתכם בסוף ספטמבר 2014 ב-10,004 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-9,589 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2013. יחס ההון לרכיבי סיכון המחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין בנושא מדידה והלימות הון (באזל 3) עמד על 16.1%, בהשוואה ל-16.4% בסוף שנת 2013. כאל עוסקת בשיווק ובתפעול של הנפקת כרטיסי אשראי וסליקת עסקאות בכרטיסי אשראי של המותג הבינלאומי "ויזה", משווקת ומפעילה את מערך כרטיסי אשראי של "דיינרס" באופן בלעדי בישראל ומשווקת באופן מצומצם בלבד גם כרטיסי אשראי של "מסטרקארד".

חברות בת בחו"ל

השקעת הבנק בחברות הבת בחו"ל, הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2014 ב-238 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-408 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2013. הירידה בהשקעת הבנק בחברות הבת בחו"ל נובעת ממכירת פיבי בנק (יו.קי), שהושלמה ביום 10 ביוני 2014. ראה באור 13 לדוחות הכספיים.

פיבי בנק (שוויץ) - בה מחזיק הבנק 100% מהון המניות הינה חברת בת בנקאית הפועלת בציריך. תחום ההתמחות העיקרי של החברה הוא בנקאות פרטית ופעילות בשוקי ההון.

פעילותה של השלוחה מפוקחת על ידי רשות הפיקוח המקומית ה-FINMA (Swiss Financial Market Supervisory Authority) באמצעות משרד רואי חשבון חיצוני המבקר את החברה והמשמש כזרוע ארוכה של רשות הפיקוח השוויצרית. השקעת הבנק בפיבי בנק (שוויץ) ליום 30 בספטמבר 2014 הסתכמה ב-238 מיליון ש"ח. סך המאזן של פיבי בנק (שוויץ) ליום 30 בספטמבר 2014 הסתכם ב-379 מיליון פר"ש, בהשוואה ל-409 מיליון פר"ש ליום 31 בדצמבר 2013 קיטון בשיעור של 7.3%. סך נכסי הלקוחות המנוהלים הסתכם ב-1,178 מיליון פר"ש, בהשוואה ל-1,128 מיליון פר"ש ביום 31 בדצמבר 2013.

הרווח הנקי הסתכם ב-33 אלפי פר"ש, בהשוואה לרווח נקי בסך 1,586 אלפי פר"ש בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח מוסברת בעיקר מהפרשה שנעשתה בגין חלק פיבי שוויץ מכלל מערכת הבנקאות בשוויץ, בהסכם להסדרת סוגיות המיסוי בין שלטונות אנגליה לשלטונות שוויץ בכל הקשור לכספי לקוחות אנגלים המנוהלים בבנקים בשוויץ. תשואת הרווח הנקי עמדה על 0.1%, בהשוואה ל-3.5% בתקופה המקבילה אשתקד.

מגזרי הפעילות של קבוצת הבנק

קבוצת הבנק מרכזת את פעילותה בארץ ובחו"ל בשבעה מגזרי פעילות עיקריים, שכל אחד מהם מהווה מרכז רווח. החלוקה למבנה פעילות מבוססת על סוגי לקוחות או תחומי פעילות מוגדרים, היא נגזרת מהאסטרטגיה של פעילות ממוקדת לקוח, שעל פיה פועל הבנק בשנים האחרונות. מגזרי הפעילות מוצגים בהתאם למאפיינים, שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים. תיאור מפורט של מגזרי הפעילות ואופן המדידה שלהם נכלל בדוח השנתי לשנת 2013. במהלך שנת 2013 הבנק יישם מהלך של שינוי בשינוי לקוחות מגזר הבנקאות הפרטית ומגזר משקי הבית. בתהליך זה הוגדרה מחדש החלוקה בין לקוחות אשר יקבלו שירותי בנקאות פרטית בסניפים לבין לקוחות משקי הבית. על פי ההגדרה החדשה, מרבית לקוחות מגזר הבנקאות הפרטית הינם בעלי תיק השקעות של 0.3 מיליון ש"ח ומעלה (במקום 0.5 מיליון ש"ח על פי ההגדרה הקודמת) ו/או תיקי ניירות ערך פעילים. השינוי האמור בשינוי הלקוחות, בא לידי ביטוי בתוצאות מגזרי הפעילות לתקופה המקבילה אשתקד ומספרי ההשוואה סווגו מחדש בהתאם לשינוי האמור.

א. סך ההכנסות**

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר			
השינוי	2013*	2014	
ב-%		במיליוני ש"ח	
6.8	191	204	מגזר בנקאות עסקית
(4.3)	138	132	מגזר בנקאות פרטית
(6.3)	189	177	מגזר בנקאות מסחרית
(4.9)	284	270	מגזר משקי בית
(18.2)	22	18	מגזר עסקים קטנים
11.4	123	137	מגזר ניהול פיננסי
	1	5	אחר***
(0.5)	948	943	סך הכל

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר			
השינוי	2013*	2014	
ב-%		במיליוני ש"ח	
3.1	604	623	מגזר בנקאות עסקית
(7.3)	426	395	מגזר בנקאות פרטית
(6.1)	576	541	מגזר בנקאות מסחרית
(1.2)	852	842	מגזר משקי בית
(16.7)	66	55	מגזר עסקים קטנים
8.5	354	384	מגזר ניהול פיננסי
	9	1	אחר***
(1.6)	2,887	2,841	סך הכל

* סווג מחדש.

** כולל הכנסות רבית נטו והכנסות שאינן מרבית.

*** המגזר האחר כולל השפעות שאינן קשורות בפעילות עסקית שוטפת.

ב. הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר				
אחוז מסך האשראי **				
2013	2014	*2013	2014	
ב-%		במיליוני ש"ח		
0.02	(0.14)	1	(8)	מגזר בנקאות עסקית
-	0.09	-	1	מגזר בנקאות פרטית
0.53	(0.19)	17	(6)	מגזר בנקאות מסחרית
0.05	0.01	4	1	מגזר משקי בית (כולל הלוואות דיור)
(1.47)	1.63	(1)	1	מגזר עסקים קטנים
0.12	(0.06)	21	(11)	סך הכל

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר				
אחוז מסך האשראי **				
2013	2014	*2013	2014	
ב-%		במיליוני ש"ח		
(0.06)	(0.22)	(9)	(36)	מגזר בנקאות עסקית
0.06	0.06	2	2	מגזר בנקאות פרטית
0.41	0.05	40	5	מגזר בנקאות מסחרית
0.16	0.09	34	20	מגזר משקי בית (כולל הלוואות דיור)
(0.99)	0.54	(2)	1	מגזר עסקים קטנים
0.13	(0.02)	65	(8)	סך הכל

* סווג מחדש.

** על בסיס שנתי.

ג. רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר		
*2013	2014	
במיליוני ש"ח		
38	41	מגזר בנקאות עסקית
13	8	מגזר בנקאות פרטית
20	21	מגזר בנקאות מסחרית
9	1	מגזר משקי בית
(1)	(4)	מגזר עסקים קטנים
62	77	מגזר ניהול פיננסי
3	2	אחר**
144	146	סך הכל

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר		
*2013	2014	
במיליוני ש"ח		
127	141	מגזר בנקאות עסקית
40	23	מגזר בנקאות פרטית
63	54	מגזר בנקאות מסחרית
13	7	מגזר משקי בית
(3)	(11)	מגזר עסקים קטנים
188	211	מגזר ניהול פיננסי
1	1	אחר**
429	426	סך הכל

* סווג מחדש.

** המגזר האחר כולל השפעות שאינן קשורות בפעילות עסקית שוטפת.

ד. יתרות מאזניות ממוצעות**

סך כל הנכסים					
שינוי לעומת		לשנה שנסתיימה ביום	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום		
השנה שנסתיימה ביום	תשעת החודשים שנסתיימו ביום		30.9.13	30.9.14	
31.12.13	30.9.13	*31.12.13	*30.9.13	30.9.14	
ב-%		במיליוני ש"ח			
0.1	(0.4)	21,401	21,505	21,422	מגזר בנקאות עסקית
1.6	2.5	4,460	4,421	4,530	מגזר בנקאות פרטית
(2.4)	(2.6)	12,763	12,782	12,451	מגזר בנקאות מסחרית
3.3	4.6	28,871	28,506	29,818	מגזר משקי בית
(5.0)	(7.8)	262	270	249	מגזר עסקים קטנים
11.6	13.0	37,396	36,921	41,737	מגזר ניהול פיננסי
4.8	5.6	105,153	104,405	110,207	סך הכל

סך כל ההתחייבויות					
שינוי לעומת		לשנה שנסתיימה ביום	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום		
השנה שנסתיימה ביום	תשעת החודשים שנסתיימו ביום		30.9.13	30.9.14	
31.12.13	30.9.13	*31.12.13	*30.9.13	30.9.14	
ב-%		במיליוני ש"ח			
25.7	33.6	23,401	22,011	29,404	מגזר בנקאות עסקית
(6.4)	(7.0)	25,945	26,125	24,296	מגזר בנקאות פרטית
4.2	3.8	9,026	9,062	9,403	מגזר בנקאות מסחרית
3.2	3.6	23,907	23,809	24,674	מגזר משקי בית
3.5	3.9	1,844	1,838	1,909	מגזר עסקים קטנים
(5.1)	(8.9)	14,045	14,639	13,331	מגזר ניהול פיננסי
4.9	5.7	98,168	97,484	103,017	סך הכל

* סווג מחדש.

** היתרה הממוצעת של הנכסים וההתחייבויות בכל אחד ממגזרי הלקוחות משקפות את היתרה הממוצעת של האשראי לציבור ופקדונות הציבור בהתאמה.

ה. אשראי לציבור לפי מגזרי פעילות

שינוי לעומת		ליום			
31.12.13	30.9.13	31.12.13	*30.9.13	30.9.14	
ב-%		במיליוני ש"ח			
0.7	8.4	21,946	20,383	22,098	מגזר בנקאות עסקית
(0.4)	3.1	4,252	4,192	4,236	מגזר בנקאות פרטית
(1.4)	(2.2)	12,692	12,838	12,516	מגזר בנקאות מסחרית
4.2	5.5	29,565	29,210	30,812	מגזר משקי בית
(2.0)	(9.6)	251	272	246	מגזר עסקים קטנים
1.7	4.5	68,706	66,895	69,908	סך הכל

ו. פקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות

שינוי לעומת		ליום			
31.12.13	30.9.13	31.12.13	*30.9.13	30.9.14	
ב-%		במיליוני ש"ח			
4.1	18.1	27,999	24,686	29,147	מגזר בנקאות עסקית
(6.2)	(7.7)	25,970	26,406	24,365	מגזר בנקאות פרטית
0.1	2.5	9,164	8,949	9,175	מגזר בנקאות מסחרית
(0.2)	3.5	24,079	23,227	24,032	מגזר משקי בית
5.7	(4.5)	1,910	2,112	2,018	מגזר עסקים קטנים
(0.4)	3.9	89,122	85,380	88,737	סך הכל

* סווג מחדש.

מגזר הבנקאות העסקית -

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר הבנקאות העסקית (במיליוני ש"ח):

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2013*				לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2014				
סך הכל	בניה ונדל"ן	שוק ההון	בנקאות ופיננסים	סך הכל	בניה ונדל"ן	שוק ההון	בנקאות ופיננסים	
								הכנסות רבית, נטו
136	37	-	99	119	31	-	88	- מחיצוניים
(37)	(10)	-	(27)	(10)	(4)	-	(6)	- בינמזרי
99	27	-	72	109	27	-	82	סך הכל הכנסות רבית, נטו
								הכנסות שאינן מרבית
92	15	44	33	95	13	51	31	- מחיצוניים
191	42	44	105	204	40	51	113	סך כל ההכנסות
1	(7)	-	8	(8)	(14)	-	6	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
130	18	45	67	142	19	55	68	הוצאות תפעוליות ואחרות
60	31	(1)	30	70	35	(4)	39	רווח (הפסד) לפני מסים
22	12	-	10	29	15	(2)	16	הפרשה למסים (חסכון במס) על הרווח (הפסד)
38	19	(1)	20	41	20	(2)	23	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2013*				לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2014				
סך הכל	בניה ונדל"ן	שוק ההון	בנקאות ופיננסים	סך הכל	בניה ונדל"ן	שוק ההון	בנקאות ופיננסים	
								הכנסות רבית, נטו
403	112	-	291	366	96	-	270	- מחיצוניים
(78)	(27)	-	(51)	(27)	(12)	-	(15)	- בינמזרי
325	85	-	240	339	84	-	255	סך הכל הכנסות רבית, נטו
								הכנסות שאינן מרבית
279	43	138	98	284	40	157	87	- מחיצוניים
604	128	138	338	623	124	157	342	סך כל ההכנסות
(9)	(6)	-	(3)	(36)	(53)	-	17	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
406	52	154	200	423	53	164	206	הוצאות תפעוליות ואחרות
207	82	(16)	141	236	124	(7)	119	רווח (הפסד) לפני מסים
80	32	(6)	54	95	50	(3)	48	הפרשה למסים (חסכון במס) על הרווח (הפסד)
127	50	(10)	87	141	74	(4)	71	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
21,505	4,937	-	16,568	21,422	4,839	-	16,583	יתרה ממוצעת של נכסים
22,011	1,527	-	20,484	29,404	1,619	-	27,785	יתרה ממוצעת של התחייבויות
23,118	7,457	175	15,486	23,175	7,665	177	15,333	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
33,371				38,745				יתרה ממוצעת של נכסי קופות גמל וקרנות השתלמות
147,427				168,707				יתרה ממוצעת של ניירות ערך

* סווג מחדש.

סך כל הכנסות המגזר הסתכמו ב-623 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-604 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הכנסות הרבית, נטו הסתכמו ב-339 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-325 מיליון ש"ח, גידול בשיעור 4.3%, שמקורו בשינוי בתמהיל האשראי ובהיקפי הפקדונות ומהשפעת היישום לראשונה של הוראות 91 FAS, החל מיום 1 בינואר 2014, בנושא מדידת הכנסות רבית, (לפרטים ראה באור ד.1. לדוחות הכספיים). סך ההכנסות שאינן מרבית הסתכמו ב-284 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-279 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. מחד, נרשם גידול בסך של 19 מיליון ש"ח בהכנסות מפעילות שוק ההון. מנגד חלה ירידה בהכנסות מעמלות, שנבעה בעיקר כתוצאה מיישום לראשונה של 91 FAS.

ההכנסות בגין הפסדי אשראי במגזר הבנקאות העסקית הסתכמו ב-36 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי הסתכם ב-141 מיליון ש"ח בהשוואה ל-127 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. היתרה הממוצעת של הנכסים המיוחסים למגזר הבנקאות העסקית עומדת על 21,422 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2014, ירידה בשיעור של 0.4%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, והיתרה הממוצעת של ההתחייבויות גדלה ב-33.6% ועומדת על 29,404 מיליון ש"ח.

מגזר הבנקאות הפרטית -

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר הבנקאות הפרטית (במיליון ש"ח):

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2013*					לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2014					
סך הכל	משכנתאות	שוק ההון	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	סך הכל	משכנתאות	שוק ההון	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
(17)	29	-	1	(47)	3	15	-	1	(13)	הכנסות רבית, נטו
64	(27)	-	(1)	92	39	(11)	-	(1)	51	- מחיצוניים
47	2	-	-	45	42	4	-	-	38	- בינמגזרי
										סך הכל הכנסות רבית, נטו
91	1	58	12	20	90	-	62	5	23	הכנסות שאינן מרבית
138	3	58	12	65	132	4	62	5	61	- מחיצוניים
										סך כל ההכנסות
-	1	-	-	(1)	1	-	-	-	1	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
116	2	57	1	56	117	2	55	2	58	הוצאות תפעוליות ואחרות
22	-	1	11	10	14	2	7	3	2	רווח לפני מסים
9	-	1	3	5	6	1	3	1	1	הפרשה למסים על הרווח
13	-	-	8	5	8	1	4	2	1	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2013*					לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2014					
סך הכל	משכנתאות	שוק ההון	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	סך הכל	משכנתאות	שוק ההון	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
										הכנסות רבית, נטו
(72)	53	-	2	(127)	4	36	-	2	(34)	- מחיצוניים
229	(45)	-	(1)	275	123	(27)	-	(1)	151	- בינמגדרי
157	8	-	1	148	127	9	-	1	117	סך הכל הכנסות רבית, נטו
										הכנסות שאינן מרבית
269	2	177	20	70	268	1	189	14	64	- מחיצוניים
426	10	177	21	218	395	10	189	15	181	סך כל ההכנסות
										הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
2	3	-	-	(1)	2	-	-	-	2	
358	6	170	4	178	355	6	171	5	173	הוצאות תפעוליות ואחרות
66	1	7	17	41	38	4	18	10	6	רווח לפני מסים
26	-	3	6	17	15	2	7	4	2	הפרשה למסים על הרווח
										רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
40	1	4	11	24	23	2	11	6	4	
4,421	1,635	-	399	2,387	4,530	1,687	-	424	2,419	יתרה ממוצעת של נכסים
26,125	-	-	-	26,125	24,296	-	-	-	24,296	יתרה ממוצעת של התחייבויות
4,219	874	13	-	3,332	4,380	936	34	-	3,410	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
39,557					43,710					יתרה ממוצעת של ניירות ערך
										יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
641					271					

* סווג מחדש.

סך כל הכנסות המגזר הסתכמו ב-395 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-426 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בהכנסות נובע מירידה בהכנסות הרבית נטו המוסבר בירידה במרווח מפעילות קבלת פקדונות וזאת בעיקר עקב ירידת הרבית ב-0.8 נקודות האחוז בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. כ-68% מהכנסות מגזר הבנקאות הפרטית מקורן בהכנסות שאינן מרבית, מתוכן כ-71% בסעיף שוק ההון. הרווח הנקי הסתכם ב-23 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-40 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

מגזר משקי הבית -

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר משקי הבית (במיליוני ש"ח):

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2013*					לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2014					
סך הכל	משכנתאות	שוק ההון	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	סך הכל	משכנתאות	שוק ההון	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
										הכנסות רבית, נטו
298	211	-	4	83	240	132	-	3	105	- מחיצוניים
(126)	(186)	-	(3)	63	(71)	(103)	-	-	32	- בינמגזרי
172	25	-	1	146	169	29	-	3	137	סך הכל הכנסות רבית, נטו
										הכנסות שאינן מרבית
112	6	31	28	47	101	5	36	18	42	- מחיצוניים
284	31	31	29	193	270	34	36	21	179	סך כל ההכנסות
										הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
4	3	-	-	1	1	(4)	-	-	5	
259	22	19	8	210	262	22	24	11	205	הוצאות תפעוליות ואחרות
21	6	12	21	(18)	7	16	12	10	(31)	רווח (הפסד) לפני מסים
9	3	4	9	(7)	4	8	6	4	(14)	הפרשה למסים (חסכון במס) על הרווח (הפסד)
										רווח (הפסד) נקי:
12	3	8	12	(11)	3	8	6	6	(17)	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(3)	-	(1)	(1)	(1)	(2)	-	-	-	(2)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
9	3	7	11	(12)	1	8	6	6	(19)	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

* סווג מחדש.

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2013*					לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2014					
סך הכל	משכנתאות	שוק ההון	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	סך הכל	משכנתאות	שוק ההון	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
										הכנסות רבית, נטו
806	507	-	13	286	707	341	-	11	355	- מחיצוניים
(274)	(429)	-	(7)	162	(173)	(256)	-	(3)	86	- בינמגזרי
532	78	-	6	448	534	85	-	8	441	סך הכל הכנסות רבית, נטו
										הכנסות שאינן מרבית
320	21	95	62	142	308	15	106	56	131	- מחיצוניים
852	99	95	68	590	842	100	106	64	572	סך כל ההכנסות
34	27	-	-	7	20	1	-	-	19	הוצאות בגין הפסדי אשראי
777	66	61	30	620	791	67	71	32	621	הוצאות תפעוליות ואחרות
41	6	34	38	(37)	31	32	35	32	(68)	רווח (הפסד) לפני מסים
19	3	16	18	(18)	16	16	18	16	(34)	הפרשה למסים (חסכון במס) על הרווח (הפסד)
										רווח (הפסד) נקי:
22	3	18	20	(19)	15	16	17	16	(34)	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(9)	-	(2)	(2)	(5)	(8)	-	(2)	(1)	(5)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
13	3	16	18	(24)	7	16	15	15	(39)	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
28,506	15,574	-	744	12,188	29,818	16,071	-	723	13,024	יתרה ממוצעת של נכסים
23,809	-	-	-	23,809	24,674	-	-	-	24,674	יתרה ממוצעת של התחייבויות
19,898	8,326	-	-	11,572	21,053	8,915	-	-	12,138	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
15,402				19,041						יתרה ממוצעת של ניירות ערך

* סווג מחדש.

סך כל הכנסות המגזר הסתכמו ב-842 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-852 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. סך כל ההכנסות מרבית הסתכמו ב-534 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-532 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הכנסות הרבית הושפעו מחד מגידול, שנובע בעיקר מעלייה בהיקפי האשראי, לרבות הלוואות לדירור. גידול זה קוּזז ברובו עקב ירידה במרווח מפעילות קבלת פקדונות וזאת בעיקר עקב ירידת הרבית ב-0.8 נקודות האחוז, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

ההכנסות שאינן מרבית הסתכמו ב-308 מיליון ש"ח בהשוואה ל-320 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נובע בעיקר מהיישום לראשונה של FAS 91 שקוּזז בחלקו בעלייה בהכנסות מפעילות בשוק ההון.

סך הכנסות מגזר משקי הבית מהווה 30% מסך הכנסות הקבוצה. הוצאות בגין הפסדי אשראי במגזר משקי הבית הסתכמו ב-20 מיליון ש"ח בהשוואה ל-34 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בתקופה המקבילה אשתקד, ההוצאות בגין הפסדי אשראי כללו הפרשה קבוצתית בסך 24 מיליון ש"ח, בגין יישום הוראת המפקח על בנקים בנושא "עדכון הנחיות בנושא נדל"ן לדירור", לפיה נדרשו התאגידים הבנקאיים להעמיד את ההפרשה הקבוצתית בגין הלוואות לדירור על שיעור שלא יפחת מ-0.35% מיתרת הלוואות אלה.

הרווח הנקי הסתכמו ב-7 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-13 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

בנקאות מסחרית -

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר הבנקאות המסחרית (במיליוני ש"ח):

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2013*					לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2014					
בניה ונדל"ן	שוק ההון	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	סך הכל	בניה ונדל"ן	שוק ההון	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	סך הכל	
157	20	-	1	136	134	18	-	-	116	הכנסות רבית, נטו
(36)	(4)	-	(1)	(31)	(13)	(3)	-	-	(10)	- מחיצוניים
121	16	-	-	105	121	15	-	-	106	- בינמגזרי
68	9	8	4	47	56	7	9	2	38	סך הכל הכנסות רבית, נטו
189	25	8	4	152	177	22	9	2	144	הכנסות שאינן מרבית
17	(11)	-	-	28	(6)	(12)	-	-	6	- מחיצוניים
136	15	8	1	112	142	17	8	1	116	סך כל ההכנסות
36	21	-	3	12	41	17	1	1	22	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
15	9	-	2	4	18	8	-	-	10	הוצאות תפעוליות ואחרות
										רווח לפני מסים
										הפרשה למסים על הרווח
										רווח נקי:
21	12	-	1	8	23	9	1	1	12	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(1)	-	-	-	(1)	(2)	(1)	-	-	(1)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
20	12	-	1	7	21	8	1	1	11	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2013*					לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2014					
סך הכל	בניה ונדל"ן	שוק ההון	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	סך הכל	בניה ונדל"ן	שוק ההון	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
457	56	-	2	399	422	53	-	1	368	הכנסות רבית, נטו
(79)	(10)	-	(1)	(68)	(47)	(8)	-	-	(39)	- מחיצוניים
378	46	-	1	331	375	45	-	1	329	- בינמגזרי
198	26	22	7	143	166	20	27	6	113	סך הכל הכנסות רבית, נטו
576	72	22	8	474	541	65	27	7	442	הכנסות שאינן מרבית
40	(1)	-	-	41	5	(15)	-	-	20	- מחיצוניים
421	49	20	2	350	431	51	24	2	354	סך כל ההכנסות
115	24	2	6	83	105	29	3	5	68	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
49	10	1	3	35	48	13	1	2	32	הוצאות תפעוליות ואחרות
										רווח לפני מסים
										הפרשה למסים על הרווח
										רווח נקי:
66	14	1	3	48	57	16	2	3	36	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(3)	-	-	-	(3)	(3)	(1)	-	-	(2)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
63	14	1	3	45	54	15	2	3	34	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
12,782	1,722	-	126	10,934	12,451	1,775	-	125	10,551	יתרה ממוצעת של נכסים
9,062	1,013	-	-	8,049	9,403	916	-	-	8,487	יתרה ממוצעת של התחייבויות
12,844	2,098	-	-	10,746	12,906	2,152	-	-	10,754	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
5,496				4,779						יתרה ממוצעת של ניירות ערך

* סווג מחדש.

סך כל הכנסות המגזר הסתכמו ב-541 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-576 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של 6.1%. הקיטון בהכנסות מוסבר מהשפעת ירידת הרבית על הפקדונות וזאת בעיקר עקב ירידת הרבית ב-0.8 נקודות האחוז בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד ומהשפעת היישום לראשונה של FAS 91.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ב-5 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-40 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי הסתכם ב-54 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-63 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

מגזר העסקים הקטנים -

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר העסקים הקטנים (במיליוני ש"ח):

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2013*					לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2014					
בניה ונדל"ן	שוק ההון	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	סך הכל	בניה ונדל"ן	שוק ההון	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	סך הכל	
1	-	-	1	2	-	-	-	4	4	הכנסות מרבית, נטו
(1)	-	-	7	6	-	-	-	2	2	- מחיצוניים
-	-	-	8	8	-	-	-	6	6	- בינמגזרי
-	-	-	8	8	-	-	-	6	6	סך הכל הכנסות מרבית, נטו
1	-	1	12	14	1	1	-	10	10	הכנסות שאינן מרבית
-	-	1	20	22	-	1	-	16	16	- מחיצוניים
-	-	1	(1)	(1)	-	-	-	1	1	סך כל ההכנסות
3	1	-	20	24	3	1	-	21	21	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(2)	(1)	1	1	(1)	(2)	-	-	(6)	(6)	הוצאות תפעוליות ואחרות
(1)	-	-	1	-	(1)	-	-	(3)	(3)	רווח (הפסד) לפני מסים
(1)	1	-	-	(4)	(1)	-	-	(3)	(3)	חסכון במס על ההפסד
(1)	1	-	-	(4)	(1)	-	-	(3)	(3)	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2013*					לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2014					
בניה ונדל"ן	שוק ההון	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	סך הכל	בניה ונדל"ן	שוק ההון	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	סך הכל	
3	-	-	7	10	2	-	-	11	11	הכנסות מרבית, נטו
(1)	-	-	18	17	-	-	-	7	7	- מחיצוניים
2	-	-	25	27	2	-	-	18	18	- בינמגזרי
2	2	2	32	39	2	2	1	30	30	סך הכל הכנסות מרבית, נטו
5	2	2	57	66	4	2	1	48	48	הכנסות שאינן מרבית
-	-	-	(2)	(2)	-	-	-	(1)	(1)	- מחיצוניים
10	2	1	60	73	9	2	1	61	61	סך כל ההכנסות
(5)	-	1	(1)	(5)	(7)	-	-	(12)	(12)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(2)	-	-	-	(2)	(3)	-	-	(5)	(5)	הוצאות תפעוליות ואחרות
(3)	-	1	(1)	(3)	(4)	-	-	(7)	(7)	רווח (הפסד) לפני מסים
23	-	-	247	270	20	-	-	229	229	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
210	-	-	1,628	1,838	236	-	-	1,673	1,673	יתרה ממוצעת של נכסים
58	-	-	306	364	56	-	-	274	274	יתרה ממוצעת של התחייבויות
				219					176	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
										יתרה ממוצעת של ניירות ערך

* סווג מחדש.

הכנסות מגזר זה הסתכמו ב-55 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-66 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בהכנסות נובע מירידה בהכנסות הרבית נטו המוסבר בירידה במרווח מפעילות קבלת פיקדונות וזאת בעיקר עקב סביבת רבית נמוכה. ההפסד הנקי הסתכם ב-11 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

מגזר ניהול פיננסי -

ההכנסות במגזר זה, כוללות בעיקר את תוצאות הפעילות מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, לרבות ניהול תיקי הנוסטרו וניהול הנדילות והחשיפה לסיכוני שוק. במסגרת ניהול הנכסים וההתחייבויות, נכללת גם השפעת הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים, בעיקר במסגרת ניהול מאזני ההצמדה של הבנק ופעילות בדסקים המתמחים, ואת חלק הבנק ברווח חברות כלולות. סך כל ההכנסות המשויכות למגזר זה הסתכם ב-384 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-354 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הנקי במגזר הניהול הפיננסי הסתכם ב-211 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-188 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

המגזר האחר - כולל התאמות

מסגרת זו כוללת את כל הפעילויות האחרות של קבוצת הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה עד כדי מגזר בר דיווח על פי הוראות המפקח על הבנקים. פעילות זו כוללת הכנסות והוצאות שאינן משויכות למגזר פעילות עסקי שהוגדר על ידי המפקח על הבנקים או הקיים בבנק. בתשעת החודשים הראשונים של השנה, הרווח במגזר האחר הסתכם ב-1 מיליון ש"ח, בדומה לרווח בתקופה המקבילה אשתקד.

פעילות במוצרים

א. פעילות בשוק ההון

כללי

פעילות קבוצת הבנק בשוק ההון כוללת מגוון פעילויות ושירותים פיננסיים בתחומים שונים: ביצוע פעילות מסחר בניירות ערך ובנכסים פיננסיים (כולל בתחום המעו"ף), פעילות משמורת (קסטודי) ניירות הערך, מחקר וייעוץ ללקוחות בתחום שוק ההון, מתן שירותים למנהלי נכסים פיננסיים, ניהול תיקי השקעות בניירות ערך ובנכסים פיננסיים, וכן שירותי נאמנות. הפעילויות והשירותים הפיננסיים המפורטים לעיל מתבצעים בחלקם ישירות על ידי הבנק ובחלקם על ידי חברות בנות. התמחותה וחוזקה של הקבוצה באה לידי ביטוי בנתחי השוק הגבוהים שהיא משיגה במגוון הפעילויות בשוק ההון. פעילות הלקוחות בניירות ערך מתנהלת באמצעות מערך יועצי ההשקעות של הבנק הפרוס בסניפי הבנק וכן באמצעות יחידות מקצועיות במטה, המתמחות בפעילות עם הלקוחות הפעילים בשוק ההון ובפעילות עם שוקי ההון בחו"ל.

ניהול תיקי השקעות

ביום 26 בדצמבר 2013 נחתם הסכם מיזוג בין מודוס סלקטיב ניהול וייעוץ השקעות בע"מ (להלן - "מודוס סלקטיב"), חברה אשר היתה בבעלותו המלאה של הבנק ואשר עסקה בניהול תיקי השקעות ללקוחות פרטיים ותאגידים ובייעוץ בניירות ערך לתאגידים, למוסדיים וללקוחות פרטיים לבין יובנק ניהול נכסים פיננסיים בע"מ (להלן - "יובנק ניהול"), חברת ניהול תיקים נוספת, שהינה בבעלות מלאה של "יובנק". ביום 1 באפריל 2014 התקבלה תעודת המיזוג מרשם החברות והמיזוג הושלם. בהתאם להסכם המיזוג, יובנק ניהול ומודוס סלקטיב התמזגו במיזוג לפי הוראות הפרק השמיני בחלק הראשון בחוק החברות, התשנ"ט - 1999 ללא צורך בקבלת אישור בית המשפט באופן בו מודוס סלקטיב התמזגה עם ולתוך יובנק ניהול, כך שלאחר השלמת המיזוג נפסק קיומה של מודוס סלקטיב וכל הון המניות המונפק הקיים שלה התבטל. עם השלמת המיזוג מחזיק הבנק ב-58.5% מהון המניות המונפק של החברה הממוזגת ויובנק מחזיק ב-41.5% מהון המניות המונפק שלה. לאחר השלמת המיזוג, תיקי ההשקעות של לקוחות מודוס סלקטיב ממשיכים להיות מנוהלים על ידי החברה הממוזגת בהתאם לכל ההסכמים שנחתמו בין מודוס סלקטיב לבין לקוחותיה.

תיקי ניירות הערך של לקוחות קבוצת הבנק

סך תיקי ניירות הערך של לקוחות קבוצת הבנק ליום 30 בספטמבר 2014 עמד על 243 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-225 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2013.

תפעול קופות הגמל

סך כל נכסי קופות הגמל המקבלות שירותי תפעול בקבוצה הסתכם ב-30 בספטמבר 2014 בכ-42 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-41 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2013.

תפעול קרנות נאמנות

סך כל נכסי קרנות הנאמנות המקבלות שירותי תפעול מקבוצת הבנק הסתכם ב-30 בספטמבר 2014 בכ-89 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-61 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2013.

ייעוץ פנסיוני

הייעוץ הפנסיוני בקבוצה, מתבצע באמצעות מערך יועצים של הבנק הפרוס בסניפי הבנק וכן באמצעות יחידות מקצועיות במטה.

יתרת הנכסים הפנסיוניים של הלקוחות המיועצים בקבוצת הבנק עד לסוף ספטמבר 2014, לרבות קרנות השתלמות שניתן בגין ייעוץ במסגרת הייעוץ הפנסיוני, מסתכמת בכ-8.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-7.5 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2013.

להלן תמצית תוצאות הפעילות בשוק ההון (במיליוני ש"ח):

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2014					
פרטי	משקי בית	עסקים קטנים	עסקי	מסחרי	סך הכל
62	36	1	51	9	159
62	36	1	51	9	159
55	24	1	55	8	143
7	12	-	(4)	1	16
3	6	-	(2)	-	7
4	6	-	(2)	1	9
-	-	-	-	-	-
4	6	-	(2)	1	9
הכנסות שאינן מרבית					
סך כל ההכנסות					
הוצאות תפעוליות ואחרות					
רווח (הפסד) לפני מסים					
הפרשה למסים (חסכון במס) על הרווח (הפסד)					
רווח (הפסד) לאחר מסים					
רווח המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק					
לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2013					
פרטי	משקי בית	עסקים קטנים	עסקי	מסחרי	סך הכל
58	31	-	44	8	141
58	31	-	44	8	141
57	19	1	45	8	130
1	12	(1)	(1)	-	11
1	4	-	-	-	5
-	8	(1)	(1)	-	6
-	(1)	-	-	-	(1)
-	7	(1)	(1)	-	5
הכנסות שאינן מרבית					
סך כל ההכנסות					
הוצאות תפעוליות ואחרות					
רווח (הפסד) לפני מסים					
הפרשה למסים (חסכון במס) על הרווח (הפסד)					
רווח (הפסד) לאחר מסים					
רווח המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק					
לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2014					
פרטי	משקי בית	עסקים קטנים	עסקי	מסחרי	סך הכל
189	106	2	157	27	481
189	106	2	157	27	481
171	71	2	164	24	432
18	35	-	(7)	3	49
7	18	-	(3)	1	23
11	17	-	(4)	2	26
-	(2)	-	-	-	(2)
11	15	-	(4)	2	24
הכנסות שאינן מרבית					
סך כל ההכנסות					
הוצאות תפעוליות ואחרות					
רווח (הפסד) לפני מסים					
הפרשה למסים (חסכון במס) על הרווח (הפסד)					
רווח (הפסד) לאחר מסים					
רווח המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק					
לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2013					
פרטי	משקי בית	עסקים קטנים	עסקי	מסחרי	סך הכל
177	95	2	138	22	434
177	95	2	138	22	434
170	61	2	154	20	407
7	34	-	(16)	2	27
3	16	-	(6)	1	14
4	18	-	(10)	1	13
-	(2)	-	-	-	(2)
4	16	-	(10)	1	11
הכנסות שאינן מרבית					
סך כל ההכנסות					
הוצאות תפעוליות ואחרות					
רווח (הפסד) לפני מסים					
הפרשה למסים (חסכון במס) על הרווח (הפסד)					
רווח (הפסד) לאחר מסים					
רווח המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק					

סך כל ההכנסות המיוחסות למגזר שוק ההון בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2014 הסתכם ב-481 מיליון ש"ח בהשוואה ל-434 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 10.8%. התפלגות ההכנסות מתחום שוק ההון נובעת ברובה ממגזר הבנקאות הפרטית (כ-39% מההכנסות) ומהמגזר העסקי (כ-33% מההכנסות).

ב. פעילות בכרטיסי אשראי

הבנק ובנק פועלי אגודת ישראל עוסקים בהפצת כרטיסי אשראי מסוג ויזה כאל, ישראלכרט, מסטרקארד, דיינרס ואמריקן אקספרס. יובנק עוסק בהפצת כרטיסי ויזה כאל ואוצר החייל ומסד בהפצת כרטיסי תשלובת ישראלכרט ואמריקן אקספרס. עיקר ההכנסות מתחום זה הינו עמלות המתקבלות מחברות כרטיסי האשראי ומחלק הבנק ברווחי כאל.

סיכון האשראי הגלום ברכישות המבוצעות באמצעות כרטיסי האשראי אותם מפיץ כל בנק ללקוחותיו, ובכלל זה רכישות באשראי, הינו על אותו בנק.

באשר להשקעה בכאל ראה פרק "פעילות חברות מוחזקות עיקריות".

להלן תמצית תוצאות הפעילות בכרטיסי אשראי (במיליון ש"ח):

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2014					
פרטי	משקי בית	עסקים קטנים	מסחרי	ניהול פיננסי	סך הכל
-	3	-	-	-	3
5	18	-	2	-	25
5	21	-	2	-	28
2	11	-	1	-	14
3	10	-	1	-	14
1	4	-	-	-	5
2	6	-	1	-	9
-	-	-	-	12	12
2	6	-	1	12	21
-	-	-	-	-	-
2	6	-	1	12	21

הכנסות רבית, נטו

הכנסות שאינן מרבית - מחיצוניים

סך כל ההכנסות

הוצאות תפעוליות ואחרות

רווח לפני מסים

הפרשה למסים על הרווח

רווח לאחר מסים

חלק הבנק ברווחי חברות כלולות, לאחר השפעת המס

רווח נקי:

לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה

המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה

רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2013					
פרטי	משקי בית	עסקים קטנים	מסחרי	ניהול פיננסי	סך הכל
-	1	-	-	-	1
12	28	1	4	-	45
12	29	1	4	-	46
1	8	-	1	-	10
11	21	1	3	-	36
3	9	-	2	-	14
8	12	1	1	-	22
-	-	-	-	1	1
8	12	1	1	1	23
-	(1)	-	-	-	(1)
8	11	1	1	1	22

הכנסות רבית, נטו

הכנסות שאינן מרבית - מחיצוניים

סך כל ההכנסות

הוצאות תפעוליות ואחרות

רווח לפני מסים

הפרשה למסים על הרווח

רווח לאחר מסים

חלק הבנק ברווחי חברות כלולות, לאחר השפעת המס

רווח נקי:

לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה

המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה

רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2014						
פרטי	משקי בית	עסקים קטנים	מסחרי	ניהול פיננסי	סך הכל	
1	8	-	1	-	10	הכנסות רבית, נטו
14	56	1	6	-	77	הכנסות שאינן מרבית - מחיצוניים
15	64	1	7	-	87	סך כל ההכנסות
5	32	1	2	-	40	הוצאות תפעוליות ואחרות
10	32	-	5	-	47	רווח לפני מסים
4	16	-	2	-	22	הפרשה למסים על הרווח
6	16	-	3	-	25	רווח לאחר מסים
-	-	-	-	28	28	חלק הבנק ברווחי חברות כלולות, לאחר השפעת המס
						רווח נקי:
6	16	-	3	28	53	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	(1)	-	-	-	(1)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
6	15	-	3	28	52	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2013						
פרטי	משקי בית	עסקים קטנים	מסחרי	ניהול פיננסי	סך הכל	
1	6	-	1	-	8	הכנסות רבית, נטו
20	62	2	7	-	91	הכנסות שאינן מרבית - מחיצוניים
21	68	2	8	-	99	סך כל ההכנסות
4	30	1	2	-	37	הוצאות תפעוליות ואחרות
17	38	1	6	-	62	רווח לפני מסים
6	18	-	3	-	27	הפרשה למסים על הרווח
11	20	1	3	-	35	רווח לאחר מסים
-	-	-	-	23	23	חלק הבנק ברווחי חברות כלולות, לאחר השפעת המס
						רווח נקי:
11	20	1	3	23	58	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	(2)	-	-	-	(2)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
11	18	1	3	23	56	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

סך כל ההכנסות מכרטיסי אשראי הסתכמו ב-87 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-99 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הנקי מכרטיסי אשראי הסתכם ב-52 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-56 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ג. פעילות במשכנתאות

כללי

משכנתאות הינן מוצר משלים לחבילת השרותים הניתנת על ידי קבוצת הבנק ללקוחותיה וללקוחות בנקים אחרים. עיקר פעילותה של הקבוצה במגזר ההלוואות לרכישת דירת מגורים.

פעילות המשכנתאות בקבוצת הבנק

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2014 העמיד הבנק משכנתאות לציבור, בניטרול מיחזורים, בסכום כולל של 2,698 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,690 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 0.3%. נתונים אלה כוללים הלוואות לדיור ממקורות הבנק (ללא אשראי מכספי אוצר) בסך של 2,695 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,685 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 0.4%. סך כל המיחזורים של הלוואות לדיור הנובעים מפרעונות מוקדמים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2014 הסתכם ל-422 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-289 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 46%.

מדיניות האשראי של הקבוצה בתחום המשכנתאות

על רקע הסיכון בו פועלת מערכת הבנקאות הישראלית בתחום האשראי למשכנתאות וכן על רקע השינויים וההתפתחויות בשוק האשראי לדיור והוראות המפקח על הבנקים, נוקט הבנק במדיניות אשראי שמרנית המאפשרת על ידי דירקטוריון הבנק ונבחנת מידי שנה. שמרנות זו באה לידי ביטוי בבחינת שיעור המימון, שיעור ההחזר מהכנסת הלווה ויכולת עמידה בהחזרים שוטפים גם בתרחישים של שינוי רבית. כמו כן, קיימות מגבלות בדבר גודל הלוואה ללווה יחיד. במהלך בחינת האשראי מקפיד הבנק לקבל מידע ממערכת CDS על "אורות אדומים". הבנק נוקט משנה זהירות בנכסים בהם המצב הרישומי מורכב תוך מתן משקל יתר לטיב הלקוח ושיעור המימון. הבנק מעניק אשראי לקבוצות רכישה ומתמקד בקבוצות הבונות באזורי ביקוש. הוראות המפקח על הבנקים בקשר לקבוצות הרכישה יושמו בבנק במלואן. הבנק מקיים, מעבר לבדיקות הנעשות באופן שוטף, דיון רבעוני בכל תיקי קבוצות הרכישה, בוחן את מצב הפרויקטים ובודק אם נדרשת הפרשה להפסדי אשראי בגין קבוצות הרכישה, מעבר לסיכון האשראי הפרטני של כל חבר בקבוצה. הבנק מקפיד לתמחר כל עסקה בהתאם לסיכון ולריתוק ההון הנדרש באמצעות כלים מתקדמים לחישוב התשואה.

שיעור המימון

אחד הפרמטרים המרכזיים המשמשים את הבנק לבחינת הסיכון בתיק האשראי לדיור הינו שיעור המימון (Loan To Value). שיעור המימון מחושב על פי הוראת הפיקוח על הבנקים מס' 876 - דוח על הלוואות לדיור והינו היחס בין סכום האשראי לבין שווי הנכסים המשמשים לביטחון במועד אישור ההלוואה. יצוין כי עליית שווי נכס כשלעצמה אינה מהווה אירוע לחישוב מחדש של LTV ואילו בעת מתן אשראי נוסף לביטחון אותו נכס ניתן לחשב LTV בהתייחס לשמאות עדכנית. תיק ההלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 30 בספטמבר 2014 הסתכם לסך של 17,860 מיליון ש"ח, כולל כ-69% אשראי שניתן עם שיעור מימון עד 60%, בהשוואה ל-67% ב-30 בספטמבר 2013. כ-93% מסך האשראי ניתן בשיעור מימון של עד 75%, בהשוואה ל-91% ב-30 בספטמבר 2013.

ביצועי ההלוואות לדיור ממקורות הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2014, שהסתכמו לסך של 2,695 מיליון ש"ח, כוללים כ-73% אשראי שניתן עם שיעור מימון של עד 60%, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד. כ-99% מסך הביצועים ניתן בשיעור מימון של עד 75%, בהשוואה ל-98% בתקופה המקבילה אשתקד.

שיעור ההחזר מהכנסה

פרמטר מרכזי נוסף המשמש את הבנק לבחינת הסיכון בתיק האשראי לדיור הינו שיעור ההחזר מהכנסת הלווה. יחס זה מאפשר לבנק להעריך את יכולתו של לווה לעמוד בהחזרי ההלוואה השוטפים כסדרם מתוך הכנסתו הקבועה. תיק ההלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 30 בספטמבר 2014 כולל כ-75% אשראי שניתן עם שיעור החזר מהכנסה של עד 35%, בהשוואה ל-69% ב-30 בספטמבר 2013. כ-86% מהאשראי ניתן ללווים עם שיעור החזר מהכנסה של עד 50%, בהשוואה ל-82% ב-30 בספטמבר 2013.

ביצועי ההלוואות לדיור ממקורות הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2014 כוללים כ-78% אשראי שניתן עם שיעור החזר מהכנסה של עד 35%, בהשוואה ל-63% בתקופה המקבילה אשתקד. כ-90% מהאשראי ניתן ללווים עם שיעור החזר מהכנסה של עד 50%, בהשוואה ל-76% בתקופה המקבילה אשתקד. המידע כולל הלוואות בבטחון דירת מגורים.

הלוואות ברבית משתנה

תיק ההלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 30 בספטמבר 2014 כולל שיעור של 70% אשראי שניתן ברבית משתנה ומסתכם לסך של 12,554 מיליון ש"ח.

ביצועי ההלוואות לדיור ממקורות הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2014 כוללים סך של 902 מיליון ש"ח ברבית משתנה עד חמש שנים, המהווים 33% מסך הביצועים וסך של 616 מיליון ש"ח ברבית משתנה כל חמש שנים ומעלה, המהווים 23% מסך הביצועים.

הלוואות ארוכות טווח

תיק ההלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 30 בספטמבר 2014 כולל כ-71% אשראי אשר תקופת פירעונו למועד הדיווח היא עד 20 שנה ומסתכם לסך של 12,713 מיליון ש"ח.

ביצועי ההלוואות לדיור ממקורות הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2014 כוללים 60% אשראי אשר תקופת פירעונו למועד הדיווח היא עד 20 שנה ומסתכמים לסך של 1,628 מיליון ש"ח.

הוראת ניהול בנקאי תקין 329 - מגבלות למתן הלוואות לדיור

ביום 15 ביולי 2014 פרסם המפקח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין 329 - מגבלות למתן הלוואות לדיור (להלן - "ההוראה"). ביום 28 בספטמבר 2014 עודכנה ההוראה.

להלן עיקרי ההוראה:

1. ההוראה מאגדת הנחיות ומגבלות על מתן הלוואות לדיור שקבע הפיקוח על הבנקים בשנים האחרונות (ובכלל זה מגבלות על שיעור המימון, על חלק ההלוואה ברבית משתנה, על שיעור החזר מההכנסה ועל התקופה לפירעון סופי, וכן הוראה על הגדלת ההפרשה הקבוצתית בתיק ההלוואות לדיור) למסמך מחייב אחד.
 2. ההוראה מגדירה מחדש את המונח "שיעור החזר מהכנסה" במקום ההגדרה הקיימת בהוראת הדיווח לפיקוח מספר 876.
 3. המפקח מגביל ל-5 מיליון ש"ח את סכום ההלוואה המאפשר קבלת משקל סיכון מופחת לפי סעיף 72 להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203 ("חובות בביטחון נכס למגורים"). הלוואה שסכומה עולה על 5 מיליון ש"ח תשוקלל ב-100%. כאשר סכום ההלוואה יורד מתחת ל-5 מיליון ש"ח, ניתן להפחית את משקל הסיכון בהתאם לאמור בסעיף 72 להוראה 203, בהתאם ליחס ה-LTV כפי שחושב במועד מתן ההלוואה.
 4. ההנחיות המתוארות בסעיפים 2 ו-3 לעיל חלות על הלוואות לדיור שניתן להן אישור עקרוני לא יאוחר מיום 1 באוקטובר 2014. לצורך חישוב דרישת ההון כאמור בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 201, על התאגיד הבנקאי להגדיל את יעד ההון עצמי רובד 1 בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור.
 - מועד התחילה לעמידה ביעד ההון - 1 בינואר 2017. על התאגידים הבנקאיים להגדיל את יעד ההון בשיעורים רבעוניים קבועים מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 1 בינואר 2017.
 5. החל מיום 1 בינואר 2015, רשאים התאגידים הבנקאיים להפחית את משקל הסיכון להלוואות ממונפות ברבית משתנה, כהגדרתן בנספח ב' להוראה, מ-100% ל-75%.
- הבנק נערך ליישום ההוראה.

להלן נתונים על התפתחות תיק ההלוואות לדיור בבנק בלבד לפי מגזרי הצמדה (ללא אשראי מכספי אוצר ולאחר ניכוי הפרשה להפסדי אשראי):

למטרת מגורים											
מגזר לא צמוד				מגזר צמוד מדד				מגזר צמוד			
רביית קבועה		רביית משתנה		רביית קבועה		רביית משתנה		רביית קבועה		רביית משתנה	
יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור
במיליוני ש"ח	%-ב	במיליוני ש"ח	%-ב	במיליוני ש"ח	%-ב	במיליוני ש"ח	%-ב	במיליוני ש"ח	%-ב	במיליוני ש"ח	%-ב
1,570	9.9	6,490	40.8	3,318	20.9	4,378	27.5	141	0.9	15,897	100
984	6.5	6,092	40.3	3,528	23.4	4,341	28.7	163	1.1	15,108	100
30.9.14											
31.12.13											

להלן נתונים על התפתחות ביצועי ההלוואות לדיור בבנק בלבד (ללא אשראי מכספי אוצר):

שנת 2010	שנת 2011	שנת 2012	שנת 2013	תשעה חודשים 2014	
3,709	3,459	3,744	3,550	2,695	סך כל הביצועים (במיליוני ש"ח)
22%	(7%)	8%	(5%)	1%	שיעור השינוי בביצועים ביחס לשנה קודמת
0.04%	0.08%	0.08%	0.20%	0.01%	שיעור ההוצאה להפסדי אשראי ביחס למשכנתאות באחריות הבנק
1.04%	0.81%	0.76%	0.86%	0.81%	שיעור ההפרשה המצטברת להפסדי אשראי ביחס למשכנתאות באחריות הבנק

להלן נתוני הפעילות במשכנתאות כפי שהוצגו במגזרי הפעילות השונים (במיליוני ש"ח):

לשלושת החודשים שנתיים			לשלושת החודשים שנתיים			
ביום 30 בספטמבר 2013			ביום 30 בספטמבר 2014			
פרטי	משקי בית	סך הכל	פרטי	משקי בית	סך הכל	
2	25	27	4	29	33	הכנסות רבית, נטו
1	6	7	-	5	5	הכנסות שאינן מרבית
3	31	34	4	34	38	סך כל ההכנסות
1	3	4	-	(4)	(4)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
2	22	24	2	22	24	הוצאות תפעוליות ואחרות
-	6	6	2	16	18	רווח לפני מסים
-	3	3	1	8	9	הפרשה למסים על הרווח
-	3	3	1	8	9	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

לתשעת החודשים שנתיים			לתשעת החודשים שנתיים			
ביום 30 בספטמבר 2013			ביום 30 בספטמבר 2014			
פרטי	משקי בית	סך הכל	פרטי	משקי בית	סך הכל	
8	78	86	9	85	94	הכנסות רבית, נטו
2	21	23	1	15	16	הכנסות שאינן מרבית
10	99	109	10	100	110	סך כל ההכנסות
3	27	30	-	1	1	הוצאות בגין הפסדי אשראי
6	66	72	6	67	73	הוצאות תפעוליות ואחרות
1	6	7	4	32	36	רווח לפני מסים
-	3	3	2	16	18	הפרשה למסים על הרווח
1	3	4	2	16	18	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים

האומדנים וההערכות בנושאי המדיניות החשבונאית הקריטית, נעשו על פי מיטב ידיעתם ושיקול דעתם של הגורמים המקצועיים שעסקו בהכנתם, והם יושמו באופן נאות בדוחות הכספיים של הבנק. סקירה של התחומים המהותיים שלדעת הנהלת הבנק בהם קיימת מדיניות חשבונאית קריטית, מפורטת בדוח הדירקטוריון לשנת 2013 ולא חל בה שינוי.

גילוי בדבר מבקר פנימי בבנק

הגילוי בדבר מבקר פנימי בבנק הינו כמפורט בדוח הדירקטוריון לשנת 2013 ולא חל בו שינוי.

דירוג הבנק על ידי חברות דירוג

- להלן הדירוג של הבנק על ידי חברות דירוג בישראל וחברת דירוג בינלאומית:
- חברת S&P מעלות העלתה את דירוג הבנק ביום 7 באוקטובר 2014 ל-iiAA+/Stable ואת כתבי ההתחייבות הנדחים לדירוג iiAA.
 - חברת "מידרוג" דירגה את האיתנות הפיננסית הפנימית של הבנק בדירוג Aa3 אופק יציב, את פקדונות הבנק לזמן קצר בדירוג P-1, את הפקדונות לזמן ארוך והחוב הבכיר של הבנק בדירוג Aa1 אופק יציב ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בדירוג Aa2 אופק שלילי.
 - חברת הדירוג הבינלאומית Moody's מדרגת את הבנק כדלקמן: פקדונות מט"ח ומטבע מקומי לטווח ארוך וקצר, A3 Prime-2. בחודש אוקטובר 2014 חברת Moody's שינתה את תחזית הדירוג של הבנק, בנק הפועלים ובנק לאומי מ"יציב" ל"שלילי".

הליכים משפטיים

לפרטים בדבר תביעות מהותיות אשר תלויות ועומדות נגד הבנק והחברות המאוחדות שלו, ראה באור i.17. לדוח הכספי לשנת 2013 ובאור 6 לתמצית הדוחות הכספיים.

עסקאות עם בעלי עניין

א. תיקון לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), תש"ל-1970 - דיווח על עסקאות עם בעלי שליטה

הבנק מתקשר או עשוי להתקשר מעת לעת בעסקאות במהלך העסקים הרגיל עם בעלי שליטה או קרוביהם או עם תאגידים אשר בעלי שליטה בבנק עשויים להיחשב כבעלי עניין אישי לגביהם (להלן - "בעלי שליטה").

בהתאם לתיקון לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970 משנת 2008 (להלן: "תקנות ני"ע"), תאגיד מדווח נדרש לפרסם דיווח מידי אודות פרטים בדבר עסקה עם בעל השליטה או שלבעל השליטה יש עניין אישי באישורה, לרבות עיקרי העסקה או ההתקשרות, פרטי האורגן שאישר את העסקה ותמצית נימוקיו, וזאת למעט בקשר לעסקאות מסוג שנקבע בדוחות הכספיים האחרונים כי הן זניחות כמשמעות המונח בתקנה 41(א)(6)(א) לתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים) התש"ע-2010.

הואיל ועל בנקים לא חלות התקנות האמורות בדבר עריכת דוחות כספיים שנתיים, אלא הוראות המפקח לעניין עריכת הדוחות, פנה איגוד הבנקים לרשות ניירות ערך באשר לאופן יישום הוראה לעניין "עסקה זניחה" לגבי בנקים ולעניין מתכונת הגילוי. בהתאם לסיכומים בין איגוד הבנקים לבין רשות ניירות ערך, קיבלו הבנקים פטור מדיווח מידי לגבי עסקאות בנקאיות, שאינן חריגות, ובלבד שנקבעו על ידי הבנקים קריטריונים לעסקאות חריגות וזניחות.

בעקבות פניה זו ושיבות שנערכו בעקבותיה, הנחתה הרשות את הבנק לתת גילוי בתשקיף הבנק ולאחר מכן בדוחות השנתיים, במתכונת המפורטת להלן:

- לעניין עסקאות בנקאיות עם בעלי שליטה שאינן עסקאות חריגות, הבנק ידווח במסגרת התשקיף וכן בדיווח תקופתי על יתרות האשראי ויתרות הפיקדונות, על פי המתכונת המופיעה בטבלה בסוף פרק זה להלן.
- בטבלת האשראי יפוצל הגילוי בין יתרת האשראי של בעל השליטה לבין יתרת האשראי של קרובי בעל השליטה (במצטבר). האשראי לכל תאגיד מדווח הקשור לבעל השליטה, יינתן ברמת התאגיד המדווח, במאוחד.
- לאור האמור, קבעה ועדת הביקורת של הבנק קריטריונים להיותן של עסקאות כאמור חריגות או שאינן חריגות או להיותן של עסקאות כאמור זניחות, בקשר לעסקאות עם בעלי שליטה או שלבעל שליטה יש עניין אישי בהן.
- הקריטריונים יחולו גם לגבי עסקאות במהלך העסקים הרגיל המבוצעות על ידי חברות שבשליטת הבנק, כגון תאגידים בנקאיים שבשליטת הבנק.
- יצוין כי הקריטריונים עשויים להיבחן מעת לעת על ידי ועדת הביקורת, בין השאר, לאור שינויים במדיניות הבנק, בעיסוקיו או בתנאי השוק, וכי ועדת הביקורת עשויה לשנותם מעת לעת ו/או להוסיף להם סוגי עסקאות נוספות ו/או קריטריונים שונים.
- בהתאם לאמור, ולעניין עסקאות בנקאיות, מפרסם הבנק את הדיווח המפורט בסוף פרק זה להלן.

לעניין עסקה שאינה עסקה בנקאית, קבע הבנק כי "עסקה זניחה" היא עסקה המתבצעת במהלך העסקים הרגיל ובתנאי שוק, העונה על הקריטריונים המפורטים להלן:

עסקה חד פעמית לרכישת שירותים או מוצרים מבעל שליטה או עסקה כאמור שלבעל שליטה יש בה עניין אישי שסכומה אינו עולה על הסכום המזערי (כהגדרתו להלן) או עסקה מתמשכת כאמור (מספר עסקאות זהות במהותן עם אותה חברה), אשר סכומה המצטבר במשך שנה קלנדרית אינו עולה 0.75% מהסך השנתי של ההוצאות התפעוליות והאחרות לפי הדוחות הכספיים השנתיים האחרונים של הבנק. יובהר כי האמור לעיל לא יחול על התקשרות עם בעל שליטה או קרובו באשר לתנאי כהונתו והעסקתו.

לעניין זה, הגדרת המונח "הסכום המזערי" תהיה:

- 250,000 ש"ח, כאשר הצד האחר לעסקה הינו יחיד; או
- 0.1% מההון העצמי הרגולטורי כהגדרתו בהוראה 312 להוראות ניהול בנקאי תקין (להלן - "ההון העצמי הרגולטורי") - כאשר הצד האחר לעסקה הינו תאגיד.

עסקאות של שכירת שטחים מבעל שליטה או עסקאות כאמור שיש לבעל שליטה עניין אישי בהן, שאושרו בשנה קלנדרית אחת, ובלבד שהיקפן הכולל של העסקאות אינו עולה על הסכום המזערי.

עסקאות של השכרת שטחים לבעל השליטה או עסקאות כאמור שיש לבעל שליטה בהן עניין אישי, שאושרו בשנה קלנדרית אחת, ובלבד שהיקפן הכולל של העסקאות אינו עולה על הסכום המזערי.

כל עסקה אחרת שסכומה אינו עולה על הסכום המזערי או שסך העסקאות מסוגה לשנה הקלנדרית לא יעלה על הסכום המזערי.

לעניין עסקה שהינה עסקה בנקאית, קבע הבנק כי "עסקה זניחה" היא עסקה המתבצעת במהלך העסקים הרגיל ובתנאי שוק, העונה על הקריטריונים המפורטים להלן:

1. עסקה המתבצעת כאשר סכום החבות או כשתוצאה ממנה סכום החבות אינו עולה על הסכום המזערי (כהגדרתו לעיל).

2. כל עסקה אחרת, שסכומה אינו עולה על הסכום המזערי.

על עסקאות שאינן בנקאיות ושאין זניחות יימסר דיווח מיידי ככל שנדרש בתקנות נ"ע.

בנוסף לאמור יצוין כי לגבי עסקאות חבות אשר הוראת נב"ת 312 אינה חלה לגביהן, במידה ויוודע לבנק על עסקה כאמור, הבנק מתחייב להביא כל עסקה כאמור לאישור בהתאם להוראת נב"ת 312, ולתת לגביה גילוי בדוח השנתי של הבנק. הגדרת "עסקה זניחה" ו-"עסקה חריגה" לגבי עסקאות אלו תהיה בדומה להגדרה שקבע הבנק לעניין תקנות נ"ע כאמור לעיל.

ב. קביעת קריטריונים לצורך עסקאות של הבנק עם בעלי עניין

בהתאם לסעיף 117(א1) לחוק החברות, תשנ"ט-1999 (להלן - "חוק החברות") אשר תוקן במסגרת תיקון מס' 16 לחוק החברות, הוטל על ועדת הביקורת להחליט על יסוד נימוקים שיפורטו לגבי עסקאות של הבנק עם נושאי משרה בו או עסקאות של נושאי משרה יש בהן עניין אישי ולגבי עסקאות של הבנק עם בעל השליטה או לעסקאות של בעל השליטה יש בהן עניין אישי, האם הן עסקאות חריגות או עסקאות שאינן חריגות. עוד קובע סעיף 117(א1) כי ועדת הביקורת רשאית להחליט כאמור לגבי סוג של פעולות או עסקאות, לפי אמות מידה שתקבע אחת לשנה מראש.

בהתאם לאמור, וועדת הביקורת של הבנק קבעה אמות מידה, וכן קבעה כי אחת לשנה יתקיים דיון לקביעה או אישור מחדש של אמות המידה.

אמות המידה נקבעו על פי קריטריונים כמותיים וכן נקבע כי עסקה שאינה חריגה היא עסקה המתבצעת במהלך העסקים הרגיל של הבנק ובתנאי שוק. ועדת הביקורת קבעה אמות מידה לעניין בחינת תנאי השוק.

הקריטריונים שנקבעו יחולו גם לגבי עסקאות במהלך העסקים הרגיל המבוצעות על ידי חברות שבשליטת הבנק, כגון תאגידים בנקאיים שבשליטת הבנק. הקריטריונים האמורים לא יחולו בקשר לעסקאות של הבנק עם תאגידים בשליטתו. כמו כן הובהר כי הקריטריונים אינם נוגעים לעניין אישור תנאי העסקה וכהונה בבנק.

יצוין כי הקריטריונים עשויים להיבחן מעת לעת על ידי ועדת הביקורת, בין השאר, לאור שינויים במדיניות הבנק, בעיסוקיו או בתנאי השוק, וכי ועדת הביקורת עשויה לשנותם מעת לעת ו/או להוסיף להם סוגי עסקאות נוספות ו/או קריטריונים שונים.

בחודש ינואר 2014 נכנסו לתוקפם סעיפים 117(ב1) ו-117(א2) לחוק החברות, במסגרת תיקון עקיף לחוק החברות שנכלל בחוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, תשע"ד-2013. בהתאם לסעיפים האמורים נדרשת ועדת הביקורת לקבוע לגבי עסקאות עם בעל שליטה או אשר לבעל שליטה יש בהן עניין אישי, אף אם אין עסקאות חריגות, חובה לקיים הליך תחרותי, בפיקוחה של הוועדה או מי שתקבע לעניין זה ולפי אמות מידה שתקבע, או לקבוע כי יקוימו הליכים אחרים שתקבע ועדת הביקורת, בטרם התקשרות בעסקאות כאמור, והכל בהתאם לסוג העסקה, ורשאית היא לקבוע לעניין זה אמות מידה אחת לשנה מראש. כמו כן, בהתאם לסעיפים האמורים, נדרשת ועדת הביקורת לקבוע את אופן האישור של עסקאות שאינן זניחות, ובכלל זה לקבוע סוגי עסקאות כאמור שיהיו טעונות את אישורה של ועדת הביקורת.

בחודש אפריל 2014 אישרה ועדת הביקורת אמות מידה בכל הנוגע לחובה לקיים הליך תחרותי בהתאם לסעיף 117 (ב1) לחוק החברות וכן את אופן האישור של עסקאות שאינן זניחות בהתאם לסעיף 117 (א2) לחוק החברות.

ג. מגבלות "אנשים קשורים" לפי הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 312

בסוף חודש פברואר 2010 הודיע הפיקוח על הבנקים לבנק, כי בנוסף למגבלות הקבועות בניהול בנקאי תקין 312 על סך החבות של בעלי שליטה לבנק, הוא מבקש להחיל מגבלה נוספת כך שהחבות המקסימלית של כל אחד ממרכיבי גרעין השליטה בבנק, מתוך סך החבות המותרת לכלל האנשים הקשורים על פי נוהל בנקאי תקין 312, תהיה בהתאם לחלקו היחסי בגרעין השליטה, וזאת אף אם

החבות של אותו מרכיב בקבוצה אינה בעיקרה לבנק. בנק ישראל הבהיר כי בכוונתו ליישם מגבלה כזו באופן מערכתי ובהתאם לתקן את הנוהל האמור. בעקבות המכתב פנה הבנק לפיקוח לקבל הבהרות בעניין החלת המגבלה ואופן יישומה. יובהר, כי הבנק אינו חורג מהמגבלה האמורה גם אם היא לא תבוטל או לא תתקבלנה הבהרות/הנחיות נוספות.

ביום 10 ביולי 2014 פירסם בנק ישראל תיקון לניהול בנקאי תקין מס' 312 בענין "עסקי תאגיד בנקאי עם אנשים קשורים", שייכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2015. הנוהל תוקן הן בנושא המגבלה האמורה לעיל והן בנושאים רבים נוספים, כמפורט בפרק החקיקה.

ד. עסקאות עם בעלי שליטה או שלבעלי שליטה יש עניין אישי בהן שאושרו בשנת הדיווח בהתאם לסעיף 270(4) לחוק החברות (כולל עסקאות מסגרת שעדיין בתוקף במועד הדיווח ועסקאות שאושרו במסגרת תקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי עניין), התש"ס-2000 (להלן - "תקנות ההקלות")):

1. ביום 29 ביוני 2014 אישרה האסיפה הכללית של הבנק, לאור סיומה של עסקת מסגרת מאוקטובר 2009 ולאחר שהתקבלו אישור ועדת הביקורת, ועדת התגמול והדירקטוריון, את ההחלטות הבאות, בעניין ביטוח דירקטורים ונושאי משרה:
 - חידוש פוליסת ביטוח "דירקטורים ונושאי משרה" לתקופה של 18 חודשים החל מיום 1 ביולי 2014 ("תקופת הביטוח") באמצעות כלל חברה לביטוח בע"מ עבור הבנק וקבוצת הבנק, לרבות חברות בנות של הבנק וכן בעלת השליטה, פיבי אחזקות בע"מ (להלן - "חברות הקבוצה"), אשר תחול לגבי נושאי המשרה, כפי שיכהנו בבנק ובחברות הקבוצה מעת לעת, לרבות המנכ"ל ונושאי משרה שהינם בעלי שליטה בבנק ו/או קרוביהם ו/או אשר לבעלי השליטה עשוי להיות עניין בהכללתם בפוליסת הביטוח.
 - אישור מראש להתקשרות הבנק בפוליסות ביטוח כאמור לעיל עבורו ועבור חברות הקבוצה לאחר תום תקופת הביטוח ועד לתקופה של 5 שנים, לרבות בדרך של הארכת הפוליסות המקוריות ו/או באמצעות רכישת פוליסות חדשות, ואשר יחולו לגבי נושאי המשרה, כפי שיכהנו בבנק ובקבוצה מעת לעת, לרבות המנכ"ל ולרבות נושאי משרה שהינם בעלי שליטה ו/או קרוביהם ו/או אשר לבעלי השליטה עשוי להיות עניין בהכללתם בפוליסת הביטוח.
 - ההחלטה האמורה לעיל מהווה אף החלטה לאישור עסקת מסגרת כהגדרתה בתקנה 1(3) בתקנות ההקלות וכן החלטה לפי סעיף 267א לחוק החברות כחלק ממדיניות התגמול של הבנק (למשך תוקפה של מדיניות התגמול הקיימת בבנק, אשר פרטיה פורסמו בדיווח מיידי של הבנק מיום 5 בינואר 2014 מס' אסמכתא 004648-01-2014), כאמור בתקנה 1ב1 לתקנות ההקלות.
 - אישור אופן חלוקת דמי הביטוח כאמור בין פיבי אחזקות בע"מ לבין הבנק וחברות הבנות שלו אשר תבחנה להשתתף בפוליסת הביטוח החל מיום 1 ביולי 2014.
- תנאי הפוליסה לתקופה של 18 חודשים שתחילתה ביום 1 ביולי 2014, התנאים לחידוש הפוליסה לאחר תום תקופת הביטוח בגדר עסקת המסגרת ומדיניות התגמול ואופן חלוקת דמי הביטוח בין פיבי אחזקות בע"מ לבין הבנק וחברות הבנות שלו, מפורטים בדיווח מיידי של הבנק מיום 22 במאי 2014 (מס' אסמכתא 071067-01-2014). האמור בדוח זה נכלל כאן על דרך ההפניה.
2. ביום 30 באוקטובר 2014 אישרה האסיפה הכללית, לאחר שהתקבלו אישורי ועדת התגמול ודירקטוריון הבנק, את המשך העסקתה של הגברת יהודית דגן, שהינה "קרוב של בעל השליטה" בבנק, כפקידה באגף לתפעול בנקאי במתף-מחשוב ותפעול פיננסי בע"מ (להלן - "מתף"), חברה בת בבעלותו ובשליטתו המלאה של הבנק, לתקופה של עד 3 שנים נוספות שתחילתה ביום 15 בנובמבר 2014 (המועד בו יחלפו 3 שנים ממועד אישור האסיפה הכללית משנת 2011 להמשך העסקתה) או עד לפרישתה לגמלאות, לפי המוקדם, וזאת בתנאי העסקה הקיימים של גב' דגן, המתבססים על הסדרי עבודה קיבוציים. כמו כן, אושרו שינויים אפשריים מסויימים בתנאי העסקה, כמקובל וסביר בהעסקת עובד בבנק ובמתף, בעלי ותק ודרגה של הגב' דגן והכל כמפורט באישור העסקה.
 3. ביום 23 בספטמבר 2014 אישר מחדש דירקטוריון הבנק, לאחר שהתקבל אישור ועדת התגמול ובהתאם לתקנה 1ב1 לתקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי עניין), התש"ס - 2000, להמשיך ולשלם גמול לדירקטורים, מקרב בעלי השליטה בבנק, בהתאם לגמול שאושר לכלל הדירקטורים (למעט ליו"ר הדירקטוריון) באסיפה הכללית של הבנק מיום 14 בספטמבר 2008. הגמול שאושר תואם את מדיניות התגמול לנושאי משרה בבנק, אשר פרטיה לעניין גמול דירקטורים מפורטים בסעיף 7 לנספח א' לדוח מיידי מיום 5 בינואר 2014 ולדוח מתקן מאותו היום (אסמכתאות 003511-01-2014 ו-004648-01-2014 בהתאמה) אשר האמור בהם נכלל כאן על דרך ההפניה. סכומי הגמול שאושר והנימוקים לאישורו מפורטים בדוח מיידי של הבנק מיום 23 בספטמבר 2014 (מס' אסמכתא 163920-01-2014). האמור בדוח זה נכלל כאן על דרך ההפניה.

4. מתן התחייבויות לשיפוי לדירקטורים ונושאי משרה בבנק (לרבות דירקטורים מבעלי השליטה בבנק), ועדכנו בשנת 2011, כמפורט בביאור 17.ג. לדוח הכספי לשנת 2013.
5. ביום 30 באוקטובר 2014 החליטה האסיפה הכללית, לאחר שהתקבלו אישורי ועדת התגמול והדירקטוריון, לאשר מחדש הענקת כתבי שיפוי לדירקטורים שהינם בעלי שליטה ו/או קרוביהם ו/או אשר לבעלי השליטה עשוי להיות עניין אישי בהענקת כתבי שיפוי להם, באותם תנאים ובאותו נוסח של כתב השיפוי אשר ניתן לדירקטורים בשנת 2011, כמפורט בסעיף 4 לעיל, לתקופה של 3 שנים נוספות, שתחילתה ביום 29 בנובמבר 2014 (המועד בו יחלפו 3 שנים ממועד אישור האסיפה הכללית להענקת כתבי השיפוי לדירקטורים, לרבות דירקטורים שהינם מבעלי השליטה, כמפורט בסעיף 4 לעיל). פרטים אודות כתב השיפוי והנימוקים בדבר אישור מחדש של הענקת כתבי השיפוי מפורטים בדוח מידי של הבנק מיום 23 בספטמבר 2014 (מס' אסמכתא - 163923-01-2014). האמור בדוח זה נכלל כאן על דרך ההפניה.

ה. מידע נוסף לגבי עסקאות עם בעלי עניין

1. הקבוצה, רוכשת במשותף פוליסות ביטוח שונות, לרבות ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה אשר בו משתתפת גם פיבי אחזקות וכולל אף דירקטורים שהינם בעלי שליטה וקרוביהם.
2. בנוסף, הבנק והחברות הבנות שלו מבצעים עסקאות עם בעלי עניין בבנק מעת לעת, שהינן במהלך העסקים הרגיל ובתנאי שוק.
3. להלן ריכוז נתונים בעניין עסקאות בנקאיות שנעשו על ידי הבנק והחברות שבשליטתו עם בעלי שליטה בבנק (לרבות חברות שבעלי שליטה בבנק הינם בעלי עניין בהן) ובכלל זה נכללים גם נתונים בדבר עסקאות העונות לקריטריונים שנקבעו לעניין עסקאות זניחות כמפורט לעיל (הנתונים נקובים באלפי ש"ח):

חביונות	אשראי	השקעה באגרות חוב	שווי הוגן של מכשירים נגזרים	סך הכל חבות כספית מאזנית	יתרת אשראי שלא מוצלה	ערבויות שניתנו על ידי הבנק להבטחת אשראי של בעל שליטה או צד קשור אליו	ערבויות שניתנו על ידי בעל שליטה, לטובת צד ג'	חבות של בעל השליטה בגין עסקאות בנגזרים	סך הכל
30 בספטמבר 2014									
קבוצת פז ⁽²⁾	15,234	-	-	15,234	9,268	829	-	148 ⁽¹⁾	25,479
קבוצת פיבי אחזקות ⁽³⁾	-	-	-	-	100	-	-	-	100
אחרים ⁽⁴⁾	20	-	-	20	78	-	-	-	98
סך הכל	15,254	-	-	15,254	9,446	829	-	148	25,677
31 בדצמבר 2013									
קבוצת פז ⁽²⁾	21,794	-	527	22,321	30,383	829	-	2,619 ⁽¹⁾	56,152
קבוצת פיבי אחזקות ⁽³⁾	-	-	-	-	100	-	-	-	100
אחרים ⁽⁴⁾	22	-	-	22	81	-	-	-	103
סך הכל	21,816	-	527	22,343	30,564	829	-	2,619	56,355
פקדונות									
		30 בספטמבר 2014		31 בדצמבר 2013					
		יתרה לתאריך המאזן		יתרה לגבוהה ביותר במשך התקופה ⁽⁵⁾					
		באלפי ש"ח		באלפי ש"ח					
		106,868		120,704					
		2,730		2,849					
		2,109		4,247					
		111,707		127,800					
		5,853		5,853					
		2,840		2,840					
		2,452		2,452					
		11,145		11,145					
		279,297		279,297					
		3,025		3,025					
		4,872		4,872					
		287,194		287,194					

- (1) ליום 30 בספטמבר 2014 הערך הנקוב של העסקאות בנגזרים הסתכם ב-14,800 אלפי ש"ח (31.12.13 - 87,300 אלפי ש"ח).
- (2) פז חברת נפט בע"מ וחברות בנות וקשורות אליה. קבוצת פז נשלטת על ידי בעלי השליטה בבנק.
- (3) פיבי אחזקות בע"מ וחברות בנות וקשורות אליה. פיבי אחזקות הינה חברת האם של הבנק ונשלטת על ידי בעלי השליטה בבנק.
- (4) קרוביהם של בעלי שליטה בבנק, כהגדרת קרוב בחוק הבנקאות (רישוי) התשמ"א-1981.
- (5) על בסיס היתרות בסוף כל יום.

חקיקה ופיקוח הנוגעים למערכת הבנקאית

כללי

מערכת החקיקה המסדירה את תחום הבנקאות בישראל ואשר חלה על הבנק כוללת, בין היתר, את פקודת הבנקאות משנת 1941, חוק בנק ישראל, התש"ע-2010, חוק הבנקאות (רישוי) התשמ"א-1981 וחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981. מכוח חוקים אלה נתון הבנק לפיקוחו של בנק ישראל ובמיוחד לפיקוחם של נגיד בנק ישראל ושל המפקח על הבנקים, וחלים עליו הוראות, כללים, הנחיות וצווים של המפקח על הבנקים ("החקיקה הבנקאית"). החקיקה הבנקאית מהווה את הבסיס החוקי והמרכזי לפעילותה של קבוצת הבנק. פרט לחקיקה הבנקאית, כפוף הבנק בפעילותו גם למערכות חקיקה מקבילות המסדירות את פעילותו בתחומים שונים, כגון פעילות בתחום שוק ההון, בתחום המשכנתאות ועוד. גם בתחומים אלה חלים על הבנק, בנוסף לדברי החקיקה, הוראות, כללים והנחיות של רשויות המדינה המוסמכות, ובהם של רשות ניירות ערך, של הממונה על שוק ההון, הביטוח והחסכון במשרד האוצר, של הבורסה לניירות ערך ושל רשות ההגבלים העסקיים. חוקים נוספים בנושאים יחודיים מטילים על כלל המערכת הבנקאית חובות והוראות ספציפיות, לדוגמה דיני איסור הלבנת הון ומימון טרור, חוק נתוני אשראי ועוד. קבוצת הבנק פועלת תוך ציות להוראות החוק והרגולציה החלים עליה כאמור. להלן בתמצית פירוט של שינויי חקיקה ויזמות חקיקה רלוונטיים לתקופת הדו"ח אשר משפיעים או עשויים להשפיע על פעילות הבנק.

בנקאות

חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון מס' 19), התשע"ד - 2014

ביום 10 במרס 2014 פורסם תיקון מס' 19 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח). התיקון מחייב את התאגידים הבנקאיים, בטרם העמדת הלוואה לפרעון מיידי או פתיחה בהליך משפטי נגד לקוח, למסור ללקוח על כך הודעה מראש ובכתב. במסגרת התיקון מפורט המידע המדויק אותו נדרש הבנק לציין בהודעה שתימסר ללקוח. התיקון יחול גם ביחס להודעות הנמסרות לערבים, בהתאם לכללים שקבע המפקח על הבנקים במסגרת תיקון להוראות ניהול בנקאי תקן 453 שפורסמה ביום 23 באפריל 2014. התיקון לחוק נכנס לתוקפו ביום 10 בספטמבר 2014 וחל גם ביחס להלוואות שניתנו לפני מועד זה.

כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות) (תיקון), התשע"ד - 2013

במסגרת המשך יישום דו"ח ועדת זקן, ביום 28 בנובמבר 2013 פורסם תיקון הכולל הרחבה של הגדרת "עסק קטן" ליחיד שהוא עסק (אלא אם הבנק ימצא כי מחזור עסקיו השנתי עולה על 5 מיליון ש"ח), קביעת שני מסלולי עמלות, מסלול בסיסי ומסלול מורחב (הכוללים רשימת שירותים אחידה) שבנק חייב להציע ללקוחותיו ומסלול עמלות נוסף שהינו רשות, וכן הפחתה של עמלת המינימום בעו"ש, הכל ביחס ליחידים ולעסקים קטנים. התיקון נכנס לתוקף ביום 1 באפריל 2014, למעט התיקון בהגדרת "עסק קטן" אשר בהתאם להבהרת בנק ישראל ייכנס לתוקף עם השלמת הליך החקיקה לתיקון סעיף 9ט(ו) לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981. ביום 26 במרס 2014 פורסם ברשומות צו הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על שירות מסלול בסיסי), התשע"ד-2014, לפיו שירות מסלול בסיסי מוכרז כשירות בר פיקוח ונקבע לו סכום עמלה מירבי של 10 ש"ח בחודש, בתוקף מיום 1 באפריל 2014. ביום 29 ביולי 2014 הופצה על ידי בנק ישראל טיוטה מעודכנת של הכללים הנ"ל, המשלבת תיקונים ממספר טיוטות קודמות, שעיקרם - הוראות בנושא ההצטרפות למסלולים. - תיקון (נוסף) בהגדרת "עסק קטן" לפיו תאגיד שהמציא לבנק "דוח שנתי", על פיו מחזור עסקיו בשנה שקדמה למועד מסירתו אינו עולה על חמישה מיליון ש"ח, לא יידרש למסור דוח שנתי נוסף וימשיך להיחשב כ"עסק קטן" עד להתקיים הנסיבות המפורטות בתיקון, בהן הותר לבנק לסווגו כעסק שאינו עסק קטן.

- תיקונים בעמלות שונות- איסור על גביית עמלת פעולה בערוץ ישיר בגין חיוב בכרטיס חיוב מידי, תיקונים בעמלות טיפול במזומנים, העברה ב- RTGS ועמלות כרטיסי אשראי, ביטול עמלת דמי ניהול/גבייה של הלוואות.
- הוסף תעריפון בעניין עמלות בקשר לסליקה של עסקאות בכרטיס חיוב.

צו הבנקאות (עמלות פירעון מוקדם) (תיקון) התשע"ד 2014

ביום 23 ביולי 2014, אישרה ועדת הכספים של הכנסת תיקון לצו, המשנה את נוסחת החישוב של עמלות פירעון מוקדם בהלוואות לדיור. בהתאם לתיקון, אם שיעור הרבית הממוצעת במועד מתן הלוואה נמוך משיעור הרבית התקופתית החלה על הלוואה במועד העמדתה, עמלת הפירעון המוקדם לא תעלה על סך כל ההפרש בין התשלומים העתידיים שהלווה חפץ לפרוע בפירעון מוקדם, כשהם מהווים לערך הנוכחי ביום הפירעון המוקדם לפי הרבית הממוצעת נכון ליום זה, לבין אותם תשלומים, כשהם מהווים לערך הנוכחי ביום הפירעון המוקדם לפי הרבית הממוצעת במועד העמדת הלוואה.

עם זאת, במקרה בו רבית הלוואה נמוכה מהרבית הממוצעת הידועה ביום העמדת הלוואה, תחושב העמלה בהתבסס על הרבית הממוצעת הידועה ביום הפירעון מול רבית הלוואה (במקרה זה נוסחת חישוב העמלה נשארת, איפוא, כפי שהיתה בעבר).

עוד נקבע כי במקרים בהם הלווה נפטר, אין לגבות עמלה בגובה עשירית האחוז מהסכום הנפרע, וכן הוספו אמצעים למתן הודעה מוקדמת והורחבה חובת הגילוי וחובת הוספת פרטי יצירת קשר בדפי ההסבר הניתנים ללקוחות. תחילת התיקון 180 יום מיום פרסומו והוא יחול על כל הפירעונות המוקדמים של הלוואות לדיור שיבוצעו החל ממועד כניסתו לתוקף.

הבנק נערך ליישום התיקון.

תשלום רבית על יתרות זכות

על שולחן הכנסת מונחות מספר הצעות חוק פרטיות, המבקשות לחייב את התאגידים הבנקאיים בתשלום רבית על יתרות הזכות בחשבונות העו"ש של לקוחותיהם, כאשר שיעור המזערי של הרבית כאמור יקבע על ידי נגיד בנק ישראל לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת ובאישור של האוצר.

החל מיום 1 ביולי 2011 מופעלת על ידי הבנק תכנית "הטבה פלוס" אשר במסגרתה חישוב הרבית הנגבית בגין יתרות חובה בחשבון עו"ש בשקלים העומד בתנאים שנקבעו, נעשה בהתחשב ביתרות זכות באותו חשבון, וזאת במטרה להקטין את תשלומי רבית החובה הנגבית מלקוחות הבנק בעלי חשבון כאמור.

הוראת ניהול בנקאי תקין 421 בעניין "הפחתה או תוספת בשיעורי רבית"

ההוראה, אשר פורסמה ביום 9 בספטמבר 2013, מחייבת את הבנק, ביחס להלוואות ולפקדונות מסוימים, לשמור לאורך כל תקופת הלוואה/הפקדון על אותה הפחתה או תוספת לרבית הבסיסית, שחלה במועד מתן הלוואה/במועד ההפקדה. "הלוואה"- לרבות מסגרת אשראי מאושרת בחשבון או מסגרת אשראי בכרטיס חיוב.

ההוראה נכנסה לתוקף ביום 1 בינואר 2014, למעט ביחס לפקדונות לגביהם ההוראה נכנסה לתוקף ביום 1 ביולי 2014, והיא חלה על הלוואות ופקדונות של "יחיד" ו"עסק קטן" שיבוצעו לאחר כניסת ההוראה לתוקף. ליישום ההוראה לא צפויה להיות השפעה מהותית על הכנסות הבנק.

הבהרות לגבי ההוראה ניתנו בקובץ שאלות ותשובות שפורסם על ידי בנק ישראל ביום 23 באפריל 2014.

הוראת ניהול בנקאי תקין 414 בעניין "גילוי עלות שירותים בניירות ערך"

על פי ההוראה, אשר פורסמה ביום 2 באפריל 2014, נדרשים הבנקים לגלות ללקוח, בהודעת פירוט עמלות חצי-שנתית הנשלחת ללקוח ובאתר האינטרנט של התאגיד הבנקאי, גם "מידע השוואתי" בקשר עם עמלות בסוגי פעולות בניירות ערך שנקבעו בהוראה, ששולמו בפועל על ידי לקוחות שמחזיקים פקדונות בשווי דומה לשווי הפקדון שמחזיק הלקוח. המידע ההשוואתי והמידע בדבר עמלות ניירות ערך בהן חויב הלקוח, יוצגו במתכונת שנקבעה בהוראה.

ההוראה תחול על יחידים ועסקים קטנים, ותיכנס לתוקף ב-1 בינואר 2015, כאשר ההצגה הראשונה של המידע ללקוח ופרסומו באתר האינטרנט, תתבסס על נתונים שהתקבלו במהלך החודשים יולי - דצמבר 2014.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 422 - "פתיחת חשבון עבור ושב ביתרת זכות וניהול"

ביום 26 במאי 2014 פורסמה על ידי בנק ישראל הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 422 - פתיחת חשבון עבור ושב ביתרת זכות וניהול. סעיף 2(א)(2) לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א - 1981 קובע, בין היתר, כי תאגיד בנקאי לא יסרב מטעמים שאינם סבירים לפתוח ולנהל עבור לקוח חשבון עו"ש המתנהל ביתרות זכות. ההוראה מגדירה רשימת מקרים בהם לא תתקבל טענת "סירוב סביר" לפתיחת חשבון עו"ש כאמור: לקוח מוגבל/מוגבל חמור/מוגבל מיוחד לרבות לקוח שהוגבל בעבר; לקוח בהליך פשיטת רגל לרבות לקוח שהיה בעבר בהליך כאמור; לקוח שהוטל עיקול על חשבונותיו; לקוח שמתנהל או שהתנהל נגדו בעבר הליך משפטי שמקורו בגביית חוב בינו לבין תאגיד בנקאי אחר.

בנוסף לאמור קובעת ההוראה רשימת שירותים בסיסיים, אותם, ככלל, מחויב הבנק לספק בכל חשבון המתנהל אצלו.

ההוראה חלה על יחידים תושבי ישראל ותיכנס לתוקפה באופן מלא עד ליום 1 בינואר 2015.

הוראת ניהול בנקאי תקין 418 בעניין "פתיחת חשבונות באמצעות האינטרנט"

ההוראה, אשר פורסמה ביום 16 ביולי 2014, מאפשרת לבנק לפתוח ללקוחות חשבונות באופן מקוון ולנהלם, ובלבד שהמבקשים לפתוח חשבון יהיה יחידים, בגירים, תושבי ישראל, ולא יהיו נהנים בחשבון זולת בעלי החשבון. לצורך זיהוי הלקוחות ואימות פרטיהם יבוצעו הליכים יחודיים, לרבות אימות על סמך העתק מסמכי זיהוי, חתימה על הצהרת נהנים באופן מקוון, זיהוי באמצעות טכנולוגיית היוועדות חזותית, וביצוע הליך הכר את הלקוח מוגבר. ההוראה קובעת הגבלות שונות בניהול החשבון (סכומי מקסימום - לפעולות, יתרת נכסים בסוף כל יום ולמסגרת לפעילות בכרטיס חיוב, זהות המורשים לפעול בחשבון. סוג וכמות טפסי שיקים שיופקו ללקוח). ההגבלות תוסרנה לאחר שהלקוח יפקוד את הסניף ויושלם הליך זיהוי מלא.

תאגיד בנקאי העומד להציע פעילות על פי הוראה זו, יודיע על כך למפקח על הבנקים בכתב לפחות 60 יום מראש.

הוראת ניהול בנקאי תקין 403 בעניין "הטבות לא בנקאיות ללקוחות" והוראת ניהול בנקאי תקין 470 בעניין

"כרטיסי חיוב"

ביום 6 ביולי 2014 פורסם תיקון להוראות הנ"ל, המסדיר את תחום ההטבות הלא בנקאיות הניתנות ללקוחות על ידי בנקים וחברות כרטיסי אשראי. במסגרת התיקון נקבע כי ניתן לתת הטבות בנקאיות כגון הפחתה/פטור בתשלום עמלות, הפחתה/תוספת רבית וכו', אך, ככלל, נאסר לתת הטבה לא בנקאית, כגון מתנה, ובפרט כזו הכובלת את הלקוח. עם זאת, ההוראה מתירה לתת הטבה לא בנקאית בתנאים מסוימים, כגון במסגרת הגשת בקשה להנפקת כרטיס חיוב, החזקתו והשימוש בו (בכפוף למגבלות בהקשר לאשראי מתגלגל) או תשלום כסף בפתיחת חשבון עו"ש בלבד וכו', אך זאת בתנאי שלא יותנו בתנאים שפורטו בהוראה. ההוראה תכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2015. הבנק נערך ליישום ההוראה.

כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (גילוי נאות ומסירת מסמכים) (תיקון), התשע"ה-2014

ביום 7 באוקטובר 2014 פורסם ברשומות התיקון הנ"ל, הכולל -

- הוראות משלימות ליישום כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), התשס"ח-2008 בהקשר להגדרת "עסק קטן" (חובת מתן דף הסבר לכל אדם המבקש לפתוח חשבון למטרת עסק ותוכנו) ולמסלולי העמלות, לרבות הסמכת המפקח לקבוע הוראות שונות לעניין המידע שיימסר ללקוח בהצטרפות למסלול (בנק ישראל טרם פירסם נוסח סופי לטיוטת החוזר שהפיץ ביום 5 במרס 2014 בנושא המידע הנ"ל).
- חובת פרסום באתר הבנק באינטרנט של שיעורי רבית מסוימים ומחיר מטבע חוץ, שקבע הבנק.

כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (גילוי נאות ומסירת מסמכים) (תיקון), התשע"ה-2014

ביום 7 באוקטובר 2014 פורסמה על ידי בנק ישראל טיוטת התיקון הנ"ל, הכוללת -

- חובת פרסום באתר הבנק של חוזים אחידים הנהוגים בבנק.
- הסמכת המפקח לקבוע סוגי חשבונות ותנאים שבהתקיימם לא תידרש חתימת לקוח על הסכמים עם הבנק (במקביל פורסמה מכוח הסמכה זו טיוטת חוזר בענין פתיחת חשבון מקוון).
- הוספת הסדר לענין מסירת עותקי הסכמים/מסמכים באמצעות אתר הבנק.
- הסדר מרכז בנושא מתן הודעה ללקוחות על שינויים.

הצעות חקיקה מטעם המפקח על הבנקים בעקבות דו"ח ועדת זקן

במסגרת יישום דו"ח ועדת זקן, פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטות של הוראות חדשות כמפורט להלן, אשר יחולו ביחס ללקוח שהינו "יחיד" או "עסק קטן" -

א. הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון מס' 19), התשע"ג - 2013

הטיוטה מיום 8 ביולי 2013 מסדירה הרחבת הגדרת "עסק קטן" בכללי העמלות גם ליחיד המנהל חשבון למטרת עסק וכן מסמיכה את המפקח על הבנקים לפרסם נתונים בדבר ההכנסה הממוצעת בפועל של לקוחות מקבלת שירותים וכן שיעורי רביות המשולמות בפועל ללקוחות בעד פקדונות שקליים והנגבות בפועל מלקוחות בעד אשראי, בתאגידים הבנקאיים.

ב. טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין - מס' 425 - דוח שנתי ללקוחות התאגידים הבנקאיים

ביום 11 בספטמבר 2014 פורסמה על ידי בנק ישראל טיוטה מעודכנת להוראת ניהול בנקאי תקין בנושא דוח שנתי ללקוחות התאגידים הבנקאיים. הטיוטה קובעת חובת מסירת דיווח שנתי ללקוחות, ומגדירה את אופן מסירתו ואת פירוט המידע שייכלל בו. על פי הטיוטה יכלול הדיווח מידע מקיף אודות נכסיו והתחייבויותיו של הלקוח. טיוטת ההוראה כוללת אפשרות שהמפקח על הבנקים ירחיב את חובת הדיווח גם למידע אודות דירוג האשראי של הלקוח בתאגיד הבנקאי.

ג. טיוטה לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 432 - העברת פעילות וסגירת חשבון של לקוח

ביום 11 בספטמבר 2014 הופצה על ידי המפקח על הבנקים טיוטה שנייה לתיקון הוראת נוהל בנקאי תקין בנושא העברת פעילות וסגירת חשבון של לקוח. עיקרי התיקון המוצע הם הרחבת האפשרות לבצע תהליכי סגירת חשבון או העברת פעילות באמצעות ערוצי תקשורת נוספים וכן מסירת מידע ללקוח במתכונת דומה לזו שתיקבע בהוראות בנק ישראל מס' 425 בנוגע לדוחות השנתיים ללקוחות.

תזכיר חוק ההגבלים העסקיים (תיקון מס' 16 - קביעת עמלה צולבת), התשע"ד-2014

ביום 10 באוגוסט 2014 פורסם תזכיר חוק ההגבלים העסקיים (תיקון מס' 16 - קביעת עמלה צולבת), התשע"ד-2014 המסמיך את הממונה על ההגבלים העסקיים ("הממונה") לקבוע שיעורי עמלה צולבת של עסקאות בכרטיסי חיוב, וזאת במקום ההסדר המשפטי הקיים (אישור הסדר כובל בבית הדין להגבלים עסקיים). הממונה יוכל לקבוע עמלה צולבת בשיעורים שונים, לרבות עמלה צולבת בשיעור אפס, מקום בו הוא סבור כי לעסקאות שונות מאפיינים המצדיקים זאת.

בנוסף, תיקון החוק קובע אחריות פלילית ואפשרות הטלת עיצום בגין תשלום או גביית עמלה צולבת בשיעור שונה משקבע הממונה, וכן כי הפיקוח השיפוטי על הממונה בהפעלת סמכותו לעיל, לרבות ערעור על החלטת הממונה בקביעת שיעור עמלה צולבת, יעשה באמצעות בית המשפט לעניינים מנהליים.

שוק ההון

א. ייעוץ השקעות, ניהול תיקים וקרנות נאמנות

הצעת חוק השקעות משותפות בנאמנות (תיקון מס' 21) (תעודות סל וקרנות סל), התשע"ב-2012

ביום 29 באוקטובר 2013 התקבלה במליאת הכנסת הודעת הממשלה על החלת דין רציפות על הצעת חוק השקעות משותפות בנאמנות (תיקון מס' 21) (תעודות סל וקרנות סל), התשע"ב-2012, אשר אושרה בקריאה ראשונה ביום 9 ביולי 2012. מטרת התיקון להסדיר את פעילות תעודות הסל במסגרת חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994 וכמו כן להסדיר במסגרת חוק זה מכשיר פיננסי חדש - "קרן סל". קרן סל תהיה קרן נאמנות סגורה, מחקה, היינו שייעודה השגת תוצאות הדומות ככל האפשר לשיעור השינוי בנכס המעקב שלה. במסגרת התיקון לחוק, מוצע להחיל חלק נכבד מהוראות החוק החלות כיום רק על קרנות נאמנות גם על תעודות סל וקרנות סל.

חוק להקלות בשוק ההון ולעידוד הפעילות בו (תיקוני חקיקה), התשע"ד-2014

ביום 27 בינואר 2014 פורסם החוק להקלות בשוק ההון ולעידוד הפעילות בו (תיקוני חקיקה), התשע"ד-2014, אשר במסגרתו תוקן חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, השתנ"ה-1995 באופן המסמך את שר האוצר, בהתייעצות עם רשות ניירות ערך ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, לקבוע סוגי נכסים פיננסיים, אשר ניתן יהיה לתת לגביהם ייעוץ השקעות גם על ידי מי שאינו בעל רישיון ייעוץ לפי החוק. כוונת התיקון לאפשר לשר האוצר לקבוע כי קרן פקדונות ומלוות (קפ"מ) הינה נכס פיננסי כאמור. השלכות תיקון זה על הבנק עדיין אינן ידועות.

הצעת חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (תיקון מס' 19) (ייעוץ השקעות כללי

ושיווק השקעות כללי), התשע"ב-2012

ביום 24 ביולי 2012 אושרה בקריאה ראשונה הצעת חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (תיקון מס' 19) (ייעוץ השקעות כללי ושיווק השקעות כללי), התשע"ב-2012. הצעת החוק נועדה להסדיר באופן נפרד את העיסוק בייעוץ השקעות כללי ובשיווק השקעות כללי, שמשמעם מתן שירותי ייעוץ / שיווק השקעות למספר רב של אנשים, שאינו מותאם באופן ספציפי לצרכיו ומאפייניו של לקוח ספציפי ושאינו בו אינטראקציה בין-אישית בין נותן הייעוץ למקבלו. העיסוק בייעוץ השקעות כללי אינו מחייב רישיון אולם מחייב מתן גילויים שונים על ידי היועץ, לרבות גילוי על ניגודי עניינים ופרטים על היועץ והכל בהתאם לאופי הייעוץ הכללי. התיקון לחוק ככל שיתקבל ייכנס לתוקפו שלושה חודשים מיום פרסומו ברשומות.

ב. קופות גמל

חוזר הממונה על שוק ההון - חוזר סוכנים ויועצים 1-10-2014 בענין "הסכמים למתן שירותים"

בהתאם לחוזר, שפורסם ביום 18 באוגוסט 2014, כל התקשרות בין תאגיד בנקאי שהוא יועץ פנסיוני לבין גוף מוסדי בהסכם ניהול, תפעול או כל הסכם דומה תיחשב כהתקשרות היוצרת זיקה אסורה לפי חוק הייעוץ הפנסיוני ומהווה קבלת טובת הנאה אלא אם התקיימו מספר תנאים המתייחסים לתוכן השירות, התמורה, הפרדה בין מתן הייעוץ ומתן השירותים במסגרת הסכם התפעול, וכן מניעת הטיה של הייעוץ וגילוי נאות. מבחינת התוכן של שירותי התפעול, הסכם התפעול לא יתייחס לפעילויות שכלולות במסגרת

חובותיו ופעולותיו של יועץ פנסיוני או לפעילות שאינה קשורה לניהול או תפעול של הגוף המוסדי, אך על אף האמור רשאי תאגיד בנקאי שהוא יועץ פנסיוני לספק שירותים מסוימים המפורטים בחוזר גם שלא כחלק מייעוץ פנסיוני. חוזר זה מחליף חוזרים קודמים של הממונה באותו נושא, בהם נקבעו הסדרים דומים להסדר הנוכחי, אך אין בו מגבלה לגבי זהות הגופים המוסדיים להם ניתן לתת שירותי תפעול מסוימים המפורטים בחוזר, גם שלא כחלק מייעוץ פנסיוני, או מגבלה על התקופה שבה ניתן לתת שירותי תפעול כאמור.

טיטות חוזר הממונה על שוק ההון בעניין "אספקת שירותי תפעול אחורי ושירותי תפעול קדמי"

הטיטות פורסמה ביום 6 באוגוסט 2013. על פי הטיטות מוצע שינוי מהותי במעורבות תאגידים בנקאיים בשירותי התפעול לגופים מוסדיים, תוך הבחנה, לראשונה, בין שירותי תפעול אחורי לבין שירותי מערך קדמי, המתייחסים לשירותים הניתנים במישרין לעמיתים. לאור פרסום חוזר סוכנים ויועצים ו-10-2014 האמור לעיל, הובהר לבנק כי טיטות זו כבר אינה על הפרק.

ג. ניירות ערך

חוק ניירות ערך (תיקון מס' 53), התשע"ד-2013

ביום 28 באוקטובר 2013 אושר תיקון 53 לחוק ניירות ערך. התיקון נועד לעודד מחזיקים בניירות ערך לממש את זכויות ההצבעה שלהם באמצעות מערכת הצבעה אלקטרונית שתקים הרשות לניירות ערך מבלי להידרש לקבל אישור בעלות בנייר הערך מאת חבר הבורסה. חברי הבורסה יידרשו להמציא למערכת את כל הנתונים הנדרשים על מצביעים פוטנציאליים המחזיקים בניירות ערך באמצעותם וכן להמציא למצביעים הפוטנציאליים הללו את המידע והפרטים הנדרשים להם לצורך הצבעה באסיפה. המודל לא נועד להחליף את האפשרויות הקיימות היום להצבעה באסיפה אלא מהווה ערוץ נוסף למימוש זכויות ההצבעה של המחזיקים בניירות ערך. התיקון לחוק ייכנס לתוקף ביום תחילתן של תקנות לחוק שיוקנו לעניין זה. תקנות אלה אושרו על ידי ועדת המדע והטכנולוגיה, אך טרם פורסמו. תחילתן תהיה בתוך 6 חודשים מיום פרסומן.

המלצות הוועדה הבינמשרדית לבחינת שוק הקסטודי בישראל

ביום 29 בדצמבר 2011 פרסמה הוועדה הבין-משרדית לבחינת שוק הקסטודי בישראל את המלצותיה הסופיות ביחס להסדרת שירותי קסטודי בשוק ההון הישראלי (להלן - "הוועדה" ו-"הדוח", בהתאמה). לפי הדוח, המונח קסטודי מתייחס לשירות של משמורת ניירות ערך עבור בעליהם באופן שמתעד את זכויות הבעלות של המשקיע ומגן עליהן, וכן מאפשר למשקיע ליהנות מפירותיה של בעלות זו (להלן - "שירותי קסטודי"). הדוח כולל את המלצותיה של הוועדה ביחס להסדרה רגולטורית של שירותי קסטודי בישראל, לרבות בנוגע להשקעות בחו"ל, המתייחסות, בין היתר, להגדרת מהות שירותי הקסטודי והגופים המעורבים במתן השירותים (כגון: קסטודיאן, מתווך, קסטודיאן צד ג' ותת-קסטודיאן), והגדרת חובות בסיסיות של נותן שירותי קסטודי (הפרדת נכסים, רישום, תיעוד ודיווח, ביקורת וכיו"ב). נאמר בדוח כי ההסדרה, הפיקוח והאכיפה של המלצות הוועדה יבוצעו על ידי הרגולטורים המפקחים הרלוונטיים לגוף שמעניק את שירותי הקסטודי. במכתב מיום 16 בינואר 2013 של המפקח על הבנקים לתאגידים הבנקאיים, נקבע, בין היתר, כי תאגידים בנקאיים המספקים שירותי קסטודי ללקוחותיהם, בין באופן ישיר (קסטודיאן) ובין באופן עקיף (מתווך), יפעלו על פי המלצות הוועדה, וכי בכוונת המפקח לשלב בעתיד את המלצות הוועדה במסגרת הוראת ניהול בנקאי תקין, כאשר עד אז יפרסם המפקח הבהרות לאופן יישום ההמלצות, ככל שידרש, באמצעות "שאלות ותשובות". הבנק נערך ליישום המלצות הוועדה אשר חלקן נכנסו לתוקף כבר ביום 1 באוקטובר 2013 וחלקן ביום 1 ביולי 2014.

תעודות סל "שקופות"

ביום 4 באוגוסט 2014 פרסמו רשות ניירות ערך והפיקוח על הבנקים הודעה משותפת הנוגעת להחזקת מניות הבנקים על ידי מנפיקי תעודות סל, בתעודות סל העוקבות אחרי מדד ת"א בנקים. נכון להיום מנפיקי תעודות סל הם הנחשבים למחזיקים במניות המוחזקות בתעודות הסל שבניהולן. על פי ההודעה האמורה, מנפיק תעודות סל רשאי להנפיק תעודת סל "שקופה", שבה המשקיעים שירכשו את התעודה (להלן - "המשקיעים") הם אלה שייחשבו המחזיקים במניות הבנקים ולא מנפיק התעודה, וזאת בתנאי שיתקיימו

כל התנאים שנקבעו בהודעה, ובין היתר: נכסי התעודה יכללו את מניות מדד הבנקים בלבד, הם יוחזקו על ידי נאמן עבור המשקיעים וזכויות ההצבעה בגין מניות הבנקים המוחזקות בתעודה תהיינה בידי המשקיעים ולא בידי מנפיק התעודה.

ד. ייעוץ פנסיוני

התוכנית להגברת התחרות בשוק הייעוץ הפנסיוני

בחודש יוני 2014 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על הבנקים על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלות הפצה), התשע"ד - 2014, אשר פורסמה גם בחודש מאי 2012, על ידי אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, במסגרת התכנית להגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני שפורסמה בחודש נובמבר 2010. טיוטת התקנות קובעת, בין היתר, שגם מבטח יוכל לשלם עמלת הפצה בגין מוצרים פנסיוניים שבניהולו ושלגביהם ניתן ללקוח ייעוץ פנסיוני. בנוסף, על פי הטייטה שיעור עמלות ההפצה המירבי יורכב משני רכיבים, כאשר הרכיב הראשון יהיה הנמוך מבין 0.2% מהיתרה הצבורה ו-40% מדמי הניהול הנגבים בפועל מהיתרה הצבורה, והרכיב השני יהיה הנמוך מבין 1.6% מההפקדות השוטפות ו-40% מדמי הניהול הנגבים בפועל מההפקדות השוטפות. כמו כן מוצע, כי שיעור עמלת ההפצה המירבי בגין קרנות השתלמות יישאר 0.25% מהיתרה הצבורה.

בחודש ספטמבר 2014, פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דמי עמילות), התשע"ד-2014, המחליפה טיוטה קודמת מחודש מאי 2012. הטייטה קובעת, בין היתר, כי דמי עמילות (לרבות עמלת הפצה) בשל מוצר ביטוחי (לרבות מוצר פנסיוני אך למעט פוליסת ביטוח לתקופה שאינה עולה על שנתיים) ישולמו רק לבעל רישיון חדש שמונה לבקשת לקוח. בעל רישיון לעניין זה מוגדר ככולל סוכני ביטוח שותפים אשר ערכו הסכם בכתב לחלוקה ביניהם של דמי עמילות המתקבלים בעד לקוח. על אף האמור, יתכן תשלום עמלה לסוכן ביטוח שצירף לראשונה מבטח למוצר ביטוחי (לרבות מוצר פנסיוני), לאחר שמונה בעל רישיון אחר תחתיו, בתנאים ולתקופה המפורטים בטייטה.

ביום 10 במרץ 2014 פורסמה הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים) (תיקון מס' 6), התשע"ד - 2014, אשר פורסמה גם בשנת 2012. ההצעה כוללת, בין היתר, הוראות לעניין בחירת בעל רישיון על ידי עובדים; וכן הצעה להחיל על בעלי רישיון את החובות החלות על מבטח בעניין דוחות והודעות לממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, תוך התאמה מסוימת לגבי תאגידים בנקאיים.

ה. כללי

הוראת בנק ישראל בעניין "פעילות בסחורות"

בחודש יולי 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים את עמדתו בנושא פעילות בסחורות. על פי ההוראה, תאגיד בנקאי אינו רשאי לפעול בסחורות עבור הנוסטר, ובכלל זה מכשירים פיננסיים נגזרים שנכס הבסיס שלהם הוא סחורה, לרבות נגזרים משובצים. גם פעילות במתכות יקרות נחשבת כפעילות בסחורות, למעט השקעה בזהב המיועד לצרכים מוניטריים. בנוסף, מגבילה ההוראה את הפעילות המותרת בסחורות עבור לקוחות, וקובעת תנאים לקיומה. תנאים אלה כוללים, בין היתר, ביצוע הפעילות בדרך של תיווך, התחשבות כספית בלבד עם הלקוח ועם הצד הנגדי (למעט במקרים מוגדרים בהם ניתנה הקלה בהקשר זה להסכם עם הצד הנגדי), ותיחום הלקוחות עבורם תבוצע הפעילות ללקוחות כשירים, כהגדרת "לקוח כשיר" בחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995, וללקוחות הפעילים בתחום הסחורות שבבסיס הנגזרים ובלבד שיש הלימה בין הפעילות בסחורות עבור לקוחות המבוצעת על ידי תאגיד הבנקאי לבין הפעילות העסקית של הלקוח. ההוראה אינה מגבילה פעילות עבור לקוחות במוצרים פיננסיים סחירים המבוססים על סחורה בה הבנק אינו משמש צד לעסקה. מועד תחילתה של ההוראה הוא עם פרסומה, והיא תחול על עסקאות שנקשרו או שחודשו עם כניסתה לתוקף.

איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור

הצעת חוק להעמקת גביית המסים והגברת האכיפה (אמצעים לאכיפת תשלום מסים ולהרתעה מפני הלבנת הון) (תיקוני חקיקה והוראת שעה), התשע"ג-2013

ההצעה אושרה בקריאה ראשונה ביום 31 ביולי 2013 ובהתאם לה יתוקן חוק איסור הלבנת הון במטרה להגביר את המלחמה בהון השחור שמקורו בעבירות מס חמורות. התיקונים כוללים בעיקר הוספת עבירות מס חמורות כעבירות מקור לפי חוק איסור הלבנת הון (עבירה לפי סעיף 220 לפקודת מס הכנסה, לפי סעיף 98(ג) לחוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), ולפי סעיף 117(ב)(1) או (3) עד (8) או (1) לחוק מס ערך מוסף), וכן מתן סמכויות חקירה, כניסה, תפיסה וחיפוש לפקיד מכס חוקר וקביעת הסדר המאפשר העברת מידע מהרשות לאיסור הלבנת הון לפקיד מכס חוקר.

צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור), תשס"א-2001

ביום 2 לפברואר 2014 פורסם תיקון לצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור), תשס"א-2001. עיקרי התיקון הינם שינוי בקריטריונים המחייבים דיווח על פעילות בלתי רגילה באופן המחייב דיווח במקרה בו התעורר חשש שמדובר בפעילות האסורה לפי חוק איסור הלבנת הון או חוק מימון טרור, שילוב חובת "הכר את הלקוח" בצו, הטלת חובה לנקוט באמצעים סבירים לאימות זהותם של נהנים ובעלי שליטה. תחילתו של הצו היא שישה חודשים מיום פרסומו. הבנק נערך ליישום התיקון.

חוק המאבק בתכנית הגרעין של איראן, התשע"ב-2012

החוק פורסם ביום 5 באוגוסט 2012 ומטרתו להטיל סנקציות על גורמים המסייעים לאיראן בקידום תכנית הגרעין שלה או בהשגת נשק או אמצעי נשיאה לנשק להשמדה המונית וכן קביעת מגבלות על תאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן. החוק מסמיך ועדת שרים להכריז על יחיד ו/או על תאגיד "גורם זר מסייע" בהתקיים תבחינים שונים שמהותם הוכחת סיוע לאיראן בקידום תכנית הגרעין שלה או בהשגת נשק להשמדה המונית ו/או אמצעי נשיאה לנשק כאמור וכן מסמיך את הוועדה להכריז על גורם זר שהוא תאגיד כ"תאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן". הכרזות אלה תתפרסמנה באמצעות מטה הסנקציות שיוקם על פי החוק. הכרזה על "גורם זר מסייע" מטילה איסור לקיום פעילות כלכלית עם אותו גורם מוכרז. הכרזה על גורם זר שהוא תאגיד כ"תאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן" מטילה איסור השקעה באותו תאגיד בשיעורים הקבועים בחוק. המבצע פעילות כלכלית עם מי שהוכרז "גורם זר מסייע" ו/או השקעה בגורם זר שהינו תאגיד שהוכרז כ"תאגיד זר מסייע" דינו מאסר ו/או קנס ו/או חילוט רכוש כמפורט בחוק. ביום 31 במרס 2014 פורסמו תקנות המאבק בתכנית הגרעין של איראן (מתן הודעות וסדרי עבודה), התשע"ד-2014. התקנות מסדירות את דרכי ההודעה על הכוונה להכריז על גורם זר כ"גורם זר מסייע" או כ"תאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן", את אופן הגשת בקשה שלא להכריז או לבטל הכרזה, ואת סדרי עבודת הוועדה המייעצת ומטה הסנקציות שיוקמו בהתאם לחוק. תחילתן של התקנות 10 ימים מיום פרסומן.

ממשל תאגידי וחברות

הוראת המפקח על הבנקים בנושא מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי

ביום 19 בנובמבר 2013, פרסם הפיקוח על הבנקים את הנוסח המחייב של הוראת ניהול בנקאי תקן 301A "מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי" (להלן - "ההוראה") וכן קובץ שאלות ותשובות בקשר עם יישומה. בהתאם להוראה, על דירקטוריון הבנק לאשר, לפחות אחת לשלוש שנים, מדיניות תגמול שתגובש על ידי ועדת התגמול וכן לקבוע מדיניות תגמול קבוצתית. מדיניות התגמול תחול על כלל עובדי הבנק, תוך התמקדות במנגנון התגמול לעובדים מרכזיים. בקבוצת העובדים המרכזיים כלולים כל מי שלפעילותו עשויה להיות השפעה מהותית על פרופיל הסיכון של הבנק ובין היתר, בכפוף לחריגים מסוימים, נושאי משרה בכירה כהגדרתם בטיטת ההוראה, מנהל המדעון ישירות למנהל

המדווח ישירות למנכ"ל, עובד שסך התגמול המשווה לו מהבנק בשנה החולפת או בשנה שקדמה לה, עולה על 1,500,000 ש"ח וקבוצות של עובדים הכפופות לאותם הסדרי תגמולים ואשר עשויות, במצטבר, לחשוף את הבנק לסיכון מהותי. בין החריגים כאמור להגדרת עובדים מרכזיים נכללים עובדים (שאינם נושאי משרה) שכל תגמולם נקבע על פי ההסכם הקיבוצי. ההוראה קובעת הוראות רבות בכל הנוגע לעקרונות נדרשים ביחס לתגמול עובדים מרכזיים, בדגש על התגמול המשתנה ותגמולים בגין סיום ההעסקה. עוד קובעת ההוראה הוראות בדבר מעורבות של גורמי ניהול הסיכונים, בקרה וביקורת בפיתוח מנגנון התגמול ובבחינה כי מדיניות התגמול עקבית עם מסגרת ניהול הסיכונים של הבנק. במקביל להוראה, פרסם הפיקוח על הבנקים תיקונים להוראות ניהול בנקאי תקין 301 שעיקרם עיגון תפקידיה של ועדת התגמול בקשר עם מדיניות התגמול ותגמול של עובדים בבנק.

ביום 5 בינואר 2014 פרסם הבנק זימון לאסיפה מיוחדת של בעלי המניות שעל סדר יומה אישור מדיניות התגמול לנושאי משרה בבנק המעודכנת, בין היתר, גם לפי ההוראה המחייבת. לפרטים נוספים ראו דיווח מיידי של הבנק מיום 5 בינואר 2014 (מס' אסמכתא: 2014-004648). ביום 16 בפברואר 2014, אישרה אסיפת בעלי המניות של הבנק את מדיניות התגמול לנושאי המשרה. עם אישור מדיניות התגמול לנושאי המשרה בחדש יוני 2014, אישר דירקטוריון הבנק, לאחר קבלת המלצות ועדת התגמול, מדיניות תגמול גם ביחס לכלל העובדים ולעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה בהתאם לנדרש על פי ההוראה, כאשר מדיניות התגמול לנושאי המשרה בבנק כפי שאושרה על ידי האסיפה הכללית של הבנק מהווה חלק ממנה. מדיניות התגמול בבנק כוללת הגדרה של קבוצות העובדים המרכזיים בבנק (לרבות עובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה); תיאור של מנגנון התגמול לכלל העובדים וכן לקבוצות העובדים המרכזיים השונות ובכלל זה מתייחסת לתגמול קבוע, הסדרי סיום ההעסקה ותגמול משתנה; עקרונות למדיניות התגמול קבוצתית אשר יחולו ביחס לתאגידים הנשלטים (כמשמעם בהוראה) של הבנק; וכן תיאור של הגורמים המרכזיים המעורבים בתכנון, אישור, יישום וניטור של מנגנון התגמול בבנק.

תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 312 בעניין "עסקי תאגיד בנקאי עם אנשים קשורים"

ביום 10 ביולי 2014 פרסם בנק ישראל תיקון לניהול בנקאי תקין מס' 312 בעניין "עסקי תאגיד בנקאי עם אנשים קשורים". הנוהל תוקן בנושאים רבים, וביניהם, הנושאים הבאים: הקטנת מגבלת החבות הכוללת לכל האנשים הקשורים (מ-10% מההון הרגולטורי ל-10% מהון רובד 1 בלבד לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים), קביעת מגבלה פרטנית, מתוך המגבלה הכוללת, לגופים שונים המוגדרים כאיש קשור, ולא רק למרכיבים בקבוצת שליטה (כולל, בין היתר, מגבלת חבות של נושא משרה בבנק (בן זוג, צאצא ותאגידים בשליטתם) שלא תעלה על 1 מיליון ש"ח, למעט הלוואה לדיוור), הרחבת האנשים והגופים שייחשבו איש קשור לבנק (כולל, בין היתר, צאצא של נושא משרה ותאגידים בשליטתו, מי שמחזיק בבנק יותר מ-5% מסוג אמצעי שליטה ומי שמחזיק 10% ויותר מסוג כלשהו של אמצעי שליטה בתאגיד שהבנק שולט בו) וכן הרחבת היקפי העסקאות עם אנשים קשורים שיובאו לאישור ועדת הביקורת. התיקון יכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2015, פרט לעניין הגדרת ההון שיופחת בהדרגה על פני 16 רבעונים עד ליום 31 בדצמבר 2018. הבנק נערך ליישום התיקון.

הצעת חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג),

התשע"ד - 2014

ביום 21 ביולי 2014 פורסמה הצעת חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ד - 2014. הצעת החוק כוללת שני הסדרים עיקריים. האחד, קביעת מנגנון תאגידי לאישור התקשרות למתן תגמול לנושא משרה בכירה או עובד בתאגיד פיננסי העולה על 3.5 מיליון ש"ח בשנה. סכום התגמול מחושב במצטבר בכל החברות באותו אשכול פיננסי. המנגנון כולל אישור ועדת תגמול/ ובהעדרה ועדת ביקורת, אם קיימת כזו, אישור הדירקטוריון, ברוב של הדירקטורים החיצוניים/הבלתי תלויים (ככל שיש כאלו), ואישור אסיפה כללית. בתאגיד שהוא חברה ציבורית, לאישור האסיפה הכללית נחוץ רוב מיוחס מקרב בעלי מניות המיעוט. ההסדר השני, קביעה כי בהכנסה החייבת במס של תאגיד פיננסי לא יותרו ניכויים בשל שכר של נושאי משרה בכירה ועובדים מעבר לתקרה של 3.5 מיליון ש"ח בשנה, ומתקרה זו יופחת סכום ההוצאה השנתי של הענקת מניות או זכות לקבלת מניות.

הגדרת התאגידים הפיננסיים עליהם חלה הצעת החוק כוללת, תאגידים בנקאיים, מבטחים, חברות לניהול קופ"ג, חברות לניהול קרנות נאמנות, חברות לניהול תיקים, חברות שיעודן הנפקת מוצרי מדדים ותאגידים השולטים במי מהגופים האמורים ושותקייהם בהם קריטריונים נוספים שנקבעו בהצעת החוק.

על פי ההצעה, החוק יחול על התקשרויות שיאושרו מיום פרסום החוק ואילך. התקשרויות שאושרו קודם לפרסום יהיו טעונות אישור עד לתום שנה מפרסום החוק. אולם, על פי הצעת החוק, ההוראה המגבילה את השיעור המותר לניכוי בהכנסה החייבת של תאגידים פיננסיים תכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2015 והיא תחול לגבי עלות שכר שנשא בה התאגיד הפיננסי ממועד זה ואילך.

חקיקה בינלאומית

FATCA - FOREIGN ACCOUNT TAX COMPLIANCE ACT

התקנות שהותקנו ליישום של חוק ה-FATCA (FOREIGN ACCOUNT TAX COMPLIANCE ACT), נכנסו לתוקף ב-1 ביולי 2014. מטרתו של החוק היא להעמיק את גביית המס מישויות אמריקאיות שבבעלותן נכסים מחוץ לגבולות ארה"ב, ובמסגרתו נדרשים מוסדות פיננסיים זרים (FOREIGN FINANCIAL INSTITUTIONS), לרבות בנקים ברחבי העולם, להעביר מידע אודות חשבונות המוחזקים אצלם על ידי אותן ישויות. לצורך כך, על המוסדות הפיננסיים הזרים להתקשר בהסכם עם רשות המס האמריקאית (IRS). מוסד פיננסי שלא יחתום על הסכם כאמור ו/או שלא יפעל בהתאם להוראות הנ"ל, יהיה כפוף, בין היתר, לחובת ניכוי מס במקור בשיעור של 30% מהתשלומים המגיעים לבנק ו/או ללקוחותיו ממקורות אמריקאיים.

ביום 30 ביוני 2014 נחתם הסכם בילטרלי (להלן - "ההסכם") בין ארה"ב לישראל בנוגע ליישום ה-FATCA (הסכמים בנושא זה הושגו גם בין ארה"ב למדינות אחרות). הסכם זה הופך את רשות המס הישראלית לגורם ביניים בין המוסדות הפיננסיים הישראליים ל-IRS האמריקאי.

ביום 6 באפריל 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בעניין היערכות ליישום הוראות ה-FATCA. בחוזר הבהיר המפקח כי סירוב לפתוח חשבון חדש ללקוח אשר אינו משתף פעולה עם התאגיד הבנקאי באופן הנדרש ליישום הוראות ה-FATCA וסירוב ליתן שירותים בנקאיים בחשבון קיים, אשר חושפים את התאגיד הבנקאי לסיכון שיחשב כמשתף פעולה עם הלקוח לשם עקיפת הוראות ה-FATCA, יחשבו כ"סירוב סביר" לעניין חוק הבנקאות (שירות ללקוח) התשמ"א - 1981.

בהתאם לנדרש ממוסדות פיננסיים שאינם אמריקאיים, נרשמו הבנק וחברות רלוונטיות מקבוצת הבנק אצל רשויות המס האמריקאיות. הבנק עוקב אחר ההתפתחויות בחקיקה ונערך בהתאם.

חילופי מידע אוטומטיים על חשבונות פיננסיים עם מדינות ה-OECD לצרכי מס

ביום 28 באוקטובר 2014 הודיע משרד האוצר לארגון לשיתוף פעולה כלכלי של המדינות המפותחות כי ישראל תאמץ את הנוהל של חילופי מידע אוטומטיים על חשבונות פיננסיים לצרכי מס (COMMON REPORTING STANDARD - CRS) וזאת במסגרת המאבק לצמצום ההון השחור. בהתאם לנוהל זה על המוסדות הפיננסיים, ובכללם הבנקים, לערוך הליך לזיהוי בעלי החשבונות המוחזקים בהם ויעבירו לרשות המיסים מידע הנוגע לבעלי חשבונות שהם תושבי מדינות זרות. המידע יכלול את היתרות ואת ההכנסות הפיננסיות.

לשם יישום הוראות הנוהל ידרשו חתימת הסכם בין הרשויות במדינות השונות ותיקוני חקיקה.

הודעה זו הנה בהמשך להצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 200) התשע"ד - 2014, אשר פורסמה ביום 29 לינואר 2014, שמטרתה לאפשר חילופי מידע וסיוע בענייני מס בין מדינת ישראל למדינות אחרות לפי הסכם בינלאומי, אף אם אינו הסכם למניעת כפל מס, וכן לקבוע בדין הפנימי את התנאים והמגבלות לחילופי המידע ולסיוע כאמור.

רפורמות "Dodd Frank" ו-EMIR

בשנת 2012 פורסמו בארצות הברית כללים לצורך הסדרת יישום החוק "The Dodd Frank Wall Street Reform and Consumer Protection Act" שחוקק בארצות הברית בשנת 2010 (להלן - "רפורמת DF"). מטרת רפורמת DF, בין היתר, היא הפחתת סיכון האשראי במסחר בשוק הנגזרים הנסחרים OTC והסיכונים המערכתיים הנובעים מהם והגברת השקיפות בשוק זה. במסגרת רפורמת DF נקבעו, בין היתר, כללים לגבי סליקת עסקאות במסלוקה מרכזית, דרישות בטחונות ודיווח העסקאות למאגרי מידע ייעודיים.

במקביל לרפורמת DF שפורסמה בארצות הברית, פורסמה באירופה רפורמה בעלת עקרונות דומים - European Market Infrastructure Regulation (להלן - "רפורמת EMIR").

רפורמת EMIR חלה על כל גוף אירופאי ולכן, צפויה להשפיע על אופן פעילות הבנק במכשירים נגזרים, שכן לבנק היקף פעילות משמעותי מול בנקים אירופאים. עם זאת, רפורמת EMIR נמצאת עדיין בשלבי חקיקה וטרם נקבע לוח הזמנים הסופי ליישום כל השלבים השונים. הסליקה המרכזית על פי רפורמת EMIR מתוכננת להתחיל לקראת הרבעון הראשון של שנת 2015 לגבי גופים מרכזיים בשוק האירופי.

לאחרונה פורסם על ידי הרשות האירופאית (ESMA) European Securities and Markets Authority דוח הכולל טיוטה של סטנדרטים טכניים וגולטוריים לסליקה אשר יוגשו לאישור ה-European Commission, לפיו, בין היתר, מוצע כי חובת הסליקה המרכזית על פי רפורמת EMIR הצפויה להיות רלוונטית לבנק, תחול החל מתחילת שנת 2016. הבנק נערך ליישום הכללים מכח רפורמת EMIR, ככל שהם רלוונטים לגביו.

מערכת יחסי העבודה

קיימים שני ארגוני עובדים: ארגון המנהלים ומורשי החתימה אשר מייצג כ-800 עובדים וארגון הפקידים אשר מייצג כ-2,200 עובדים בבנק ובפאג". בבנק ובפאג" קיים הסכם קיבוצי הקובע הצמדה של תנאי הפקידים והמנהלים להסכמים הנחתמים בין הנהלת בנק לאומי לישראל (להלן- בל"ל) לבין ועדי העובדים אצלו.

א. ביום 29 באפריל 2013 הודיעו ההסתדרות הכללית וועד ארגון הפקידים בבנק על סכסוך עבודה ובמסגרתו יוכל להכריז על צעדים ארגוניים החל מיום 16 במאי 2013 ואילך, וזאת מהעילות הבאות: טענה בדבר ניסיון להצר את צעדי ועד ארגון הפקידים; טענה בדבר דחיית הדרשה של העובדים להארכת הסכמי העבודה; טענה בדבר התעלמות מדרישת העובדים להסדיר נושא עומס העבודה.

בעקבות ההכרזה על סכסוך העבודה נקטו הפקידים בעיצומים, שהתבטאו בביצוע חלקי של העבודה ביחידות מסוימות, בהשבתה של סניפים, יחידות ועובדים בתחומים מסוימים, באי ביצוע פעילות שיווקית בסניפי הבנק ובשביתה של כל הפקידים בבנק בימים 11 במאי 2014 ועד 13 במאי 2014.

הסניפים בהם שבתו הפקידים כאמור היו פתוחים לקהל והשירות ניתן על ידי המנהלים ומורשי החתימה. במהלך חודש יולי הודיע וועד הפקידים על החלטתו להשעות את כל העיצומים בתחום השיווק והשעות הנוספות, בעקבות קיום משא ומתן ענייני אינטנסיבי ועל רקע המצב הבטחוני.

נציגות ארגון הפקידים הגישה לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב "בקשת צד בסכסוך קיבוצי" בנושאים הקשורים לתשלום דמי הוועד וקיזוז דמי השביתה מהמענק השנתי.

בחודש ספטמבר 2014 הגישה נציגות הפקידים בקשה נוספת של צד בסכסוך קיבוצי, בנושא של קיזוז בגין עיצומים משכר מאי 2014 (דרישה להשבתם), וכן בנושא של קרן החינוך (דרישה לקבלת פרטים). הבנק הגיש את תשובתו והדיון נקבע ליום 24 בנובמבר 2014.

ב. יובנק

ביום 3 בנובמבר 2014 הודיעו ההסתדרות הכללית ונציגות העובדים על סכסוך עבודה ובמסגרתו יוכלו להכריז על צעדים ארגוניים החל מיום 19 בנובמבר 2014 ואילך.

פרטים על בעלי השליטה בבנק

פיבי מחזיקה ב-48.34% מהון המניות המונפק וזכויות ההצבעה בבנק (שיעור המהווה את גרעין השליטה, בהתאם להיתר השליטה של בנק ישראל). בעלי השליטה בפיבי הם מר צדיק בינו וילדיו, ה"ה גיל בינו, הדר בינו-שמואלי ודפנה בינו-אור (להלן - "משפחת בינו"), ה"ה מיכאל והלן אבלס וה"ה ברי ליברמן, קסי ליברמן-הריס, לי ליברמן וג'ושוע ליברמן (כל אחת מהקבוצות באמצעות תאגידים בשליטתם המלאה). בין בעלי השליטה קיימים הסדרים שונים בנוגע לאחזקותיהם בפיבי ובעקיפין בבנק, כמפורט בפרק "פרטים על בעלי השליטה בבנק" בדוח הכספי לשנת 2013.

ביום 1 ביוני 2014 דיווחה פיבי כי בינופרי בע"מ, חברה בבעלות משפחת בינו, מכרה באותו יום, 446,002 מניות של פיבי (המהווים 1.7% מההון ומזכויות ההצבעה בפיבי) בעסקה מחוץ לבורסה, ובעקבות כך היא חדלה להיות בעלת עניין בפיבי מכח החזקותיה במניות פיבי. ביום 18 בספטמבר 2014 פיבי דיווחה כי באותו היום מכרה בעסקה מחוץ לבורסה מניות רדומות שלה, המהוות לאחר מכירתן 0.65% מהזכויות בהון ובהצבעה בה, לגוף מוסדי. בהתאם לדיווח פיבי, בעקבות העסקה החזקות בעלי השליטה בפיבי (בהון ובהצבעה) היו כלדקמן: בינוהן בע"מ - 38.29%, אינסטנז מספר 2 בע"מ - 15.66%, ודולפין אנרגיות בע"מ - 15.66%.

יצוין כי בהתאם לחוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013, הבנק עונה על הקריטריונים להגדרת גוף פיננסי משמעותי. כמו כן פיבי ציינה בדוחותיה כי פז חברת נפט בע"מ (להלן - "פז") תענה לכאורה על הגדרת תאגיד ריאלי משמעותי. לאור זאת, ובהתאם למצב הדברים הקיים במועד זה, לאחר תום תקופת המעבר של 6 שנים מפרסומו של החוק, בעלי השליטה בבנק לא יוכלו לשלוט במקביל בבנק ובפז.

בנוסף, למיטב ידיעת הבנק, בין פיבי לבנק דיסקונט לישראל בע"מ (להלן: "דיסקונט"), בעל עניין בבנק, התקיימו הסדרים שונים, כמפורט בבאור 19' לדוח הכספי לשנת 2013. החל מיום 13 במרס 2014 (להלן בסעיף זה - "המועד הקובע"), פקעה זכותו של דיסקונט לכך שפיבי תגרום למיני רבע מחברי הדירקטוריון של הבנק מבין מועמדים שיומלצו על ידי דיסקונט. בהתאם לכך, ביום 25 במרס 2014 הודיעו שניים משלושת הדירקטורים שהומלצו מטעם דיסקונט על התפטרותם מכהונה בדירקטוריון הבנק. התפטרותם נכנסה לתוקף ביום 31 במרס 2014. הדירקטור הנותר מכהן בבנק כדירקטור חיצוני והוא אינו נושא משרה או בעל עניין בדיסקונט.

ביום 2 ביוני 2014 דיווח דיסקונט כי בהתאם לעסקה שנקשרה ביום 1 ביוני 2014 ושהושלמה ביום 2 ביוני 2014 הוא מכר, בעסקה מחוץ לבורסה, 5,017,921 מניות של הבנק במחיר של 55.8 ש"ח למניה. בהתאם לכך ירד שיעור ההחזקה של דיסקונט בבנק (בהון ובהצבעה) מ-26.45% ל-21.44%. על פי הודעת דיסקונט הוא התחייב, במסגרת העסקה, כי לא ימכור מניות נוספות של הבנק, בתקופה של שלושת החודשים לאחר העסקה במחיר הנמוך ממחיר העסקה.

ביום 15 בספטמבר 2014 דיווח דיסקונט כי הוא מכר, בעסקה מחוץ לבורסה, 3,214,286 מניות של הבנק במחיר של 56 ש"ח למניה, בהתאם לכך ירד שיעור ההחזקה של דיסקונט בבנק (בהון ובהצבעה) מ-21.44% ל-18.24%. על פי הודעת דיסקונט הוא התחייב, במסגרת העסקה, כי לא ימכור מניות נוספות של הבנק, בתקופה של 30 הימים לאחר העסקה במחיר הנמוך ממחיר העסקה.

עניינים אחרים

א. הסכם בעלי מניות ואופציות מכר (PUT) אוצר החייל:

במסגרת הסדרים משנת 2006 (כפי שתוקנו באוגוסט 2011 ובפברואר 2014), בין הבנק לבין חבר משרתי הקבע והגמלאים בע"מ (להלן - "חבר"), שהינה בעלת מניות נוספת באוצר החייל, לבנק התחייבויות מסוימות כלפי חבר, וביניהן זכות לאופציות מכר (PUT), לפיה חבר רשאית, לחייב את הבנק לרכוש ממנה את החזקותיה (כ-24%) באוצר החייל, כולן או חלקן, במחיר הנגזר ממחיר העסקה שבה רכש הבנק את השליטה באוצר החייל בשנת 2006 (בהתאמות מסוימות). באוגוסט 2011 הוארכה האופציה לשנתיים נוספות עד ליום 17 באוגוסט 2013 כשלבנק ניתנה הזכות להאריך את תקופת האופציה בחצי שנה נוספת ועל פי תנאיה היא היתה ניתנת למימוש בסוף התקופה בלבד. ביום 16 ביוני 2013 הודיע הבנק לחבר, בהתאם לזכותו על פי ההסכם להארכת האופציה מאוגוסט 2011, על הארכת האופציה עד ליום 17 בפברואר 2014.

ביום 16 בפברואר 2014 התקשרו הבנק וחבר בהסכם להארכה נוספת של האופציה לתקופה של 4 שנים, עד ליום 17 בפברואר 2018, בתנאים הקיימים ובשינוי שלהלן: בשונה מתנאי האופציה שנקבעו בהסכם להארכתה משנת 2011, האופציה ניתנת למימוש על ידי חבר גם בשיעורים שנתיים של 2% לשנה מההון המונפק והנפרע של אוצר החייל, במצטבר עד 8% למשך כל תקופת האופציה (וזאת בנוסף לזכותה של חבר לממש בתום תקופת האופציה את מלוא אחזקותיה או חלקן). בד בבד לחתימת ההסכם בפברואר 2014, מסרה חבר לבנק, בהתאם להסכם, הודעת מימוש בגין 2% מההון המונפק והנפרע של אוצר החייל, המוחזקים על ידי חבר (להלן - "האחזקות הממומשות"). ביום 23 במרס 2014 הושלמה רכישת האחזקות הממומשות והחל ממועד זה מחזיק הבנק בכ-78% מזכויות ההון וההצבעה וחבר זכאית להמליץ על דירקטור אחד פחות, כך שהבנק מחזיק בכ-73% מהזכות למנות דירקטורים באוצר החייל. בנוסף, לחבר זכות הצטרפות יחסית במכירת מניות אוצר החייל על ידי הבנק.

ב. ביום 26 באפריל 2009 פרסמה הממונה דאז על הגבלים עסקיים (להלן - "הממונה") קביעה על פי סעיף 43(א)(1) לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן - "החוק") לפיה בין חמשת הבנקים הגדולים בישראל - בנק הפועלים, בנק לאומי, בנק דיסקונט, בנק מזרחי והבנק הבינלאומי - התקיימו הסדרים כובלים בעניין העברת מידע הנוגע לעמלות. לפי הנטען בקביעה, הסדרים כובלים אלה התקיימו מראשית שנות ה-90 של המאה הקודמת ועד תחילת חקירת הרשות בעניין, בחודש נובמבר 2004.

לדברי הממונה בגין הסדרים אלה לא נתבקש מראש כל אישור וממילא גם לא ניתן ובכך הופרו הוראות החוק.

על פי החוק, קביעת הממונה תהא ראייה לכאורה לנקבע בה בכל הליך משפטי.

ביום 15 ביוני 2014 ניתן על ידי בית הדין להגבלים עסקיים (להלן - "בית הדין") תוקף של צו, על פי סעיף 250 לחוק, להסכמה שהושגה בין הממונה לבין חמשת הבנקים. על פי המוסכם, תבוטל הקביעה ולא ינקטו צעדי אכיפה על ידי הממונה או הרשות כנגד מי מהבנקים ו/או מי מטעמם בקשר עם כל עניין הנוגע לחקירה במערכת הבנקאות שהובילה לפרסום הקביעה (בין בעניינים נשוא הקביעה ובין בעניין אחר בו עסקה החקירה). בהתאם למוסכם ישלמו הבנקים סכום של 70 מיליון ש"ח, מתוכם סך של 8 מיליון ש"ח ישולם על ידי הבנק. ככל שהבנקים או מי מהם יגיעו להסדר פשרה בתובענות הייצוגיות כהגדרתן בצו המוסכם, אשר יכלול הסכמה על תשלום מזומן וככל שהסדר הפשרה יוגש לאישור בית המשפט הדין בתובענה הייצוגית בתוך פרק הזמן שנקבע בהוראות, אזי יופחת סכום תשלום המזומן מתוך חלקו של הבנק בסכום התשלום. ככל שתיוותר יתרה, זו תעבור לאוצר המדינה. הצו כולל הוראות נוספות למקרה שהסדר הפשרה לא יאושר על ידי בית המשפט הדין בתובענה הייצוגית, כמו גם למקרה שלא יוגש הסדר פשרה כלשהו הכולל תשלום מזומן במהלך התקופה שנקבעה, או אז יעבור סכום התשלום כולו לאוצר המדינה. הבנקים אינם מודים בחבות על פי הוראות החוק או בהפרה מצדם של הוראות החוק. בית הדין מצא כי ההסכמה הנ"ל הנה ראויה והיא לטובת הציבור. הבנק הפקיד את חלקו כאמור בחשבון נאמנות שנפתח לעניין זה בחברה לנאמנות של בנק איגוד.

ג. איכות הסביבה

הבנק הינו תאגיד פיננסי המספק שירותים פיננסיים שונים ללקוחותיו. לפיכך, ההשפעות הסביבתיות (סיכונים סביבתיים) של תהליכי הייצור הינן מינוריות, אם בכלל. להבדיל ממפעל תעשייתי כזה או אחר, אשר מתמודד דרך קבע עם בעיות כגון, פינוי פסולת מהותית, שפכים וכיו"ב, הבנק הינו צרכן משאבים אזרחי/טיפוסי רגיל והמשאבים שהוא צורך הם חשמל, מים, נייר וכיו"ב. בהתאם לכך אין הבנק מייצר או שהינו חשוף לסיכונים סביבתיים מהותיים.

הבנק פעיל בנושא השמירה על איכות הסביבה, כולל פעילות לחיסכון באנרגיה כמו שימוש בגופי תאורה חסכוניים, בקרת מבנה לכיבוי אוטומטי של מערכות מרכזי הדפסה משותפים לחיסכון בנייר, איסוף נייר המיועד לגריסה בחברת מיחזור וכיו"ב. בניין משרדים המשמש את הנהלת הבנק בשדרות רוטשילד בתל אביב, נושא תו תקן ישראל 5281, המוקיר פעילות בנושא איכות הסביבה. בניין זה הינו בניין המשרדים הראשון במדינת ישראל שזכה בתו התקן ותפעולו מתבצע על פי עקרונות השמירה על איכות הסביבה כמו מיקסום הניצול של אור טבעי בחללי המבנה, קיר מסך אקלימי אשר מאפשר ניצול אנרגיה של האוויר החוזר, בקרת מבנה לחיסכון באנרגיה וכיו"ב.

לפרטים בדבר סיכונים סביבתיים כמשמעותם בהוראות המפקח על הבנקים, ראה פרק "החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם" לעיל. ד. ביום 16 בפברואר 2014, אישרה אסיפת בעלי המניות של הבנק את מדיניות התגמול לנושאי המשרה בבנק (להלן - "מדיניות התגמול"). לפרטים אודות מדיניות התגמול ראו דיווח מיידי של הבנק מיום 5 בינואר 2014 (מס' אסמכתא: 004648-01-2014). במדיניות התגמול נקבע כי הבנק יפעל להטמעת הוראות מדיניות התגמול הרלוונטיות בתכנית המענקים לבכירים הקיימת החל משנת 2014.

ביום 22 במאי 2014, לאחר אישור ועדת התגמול מיום 21 במאי 2014, ובהתאם להוראות מדיניות התגמול, החליט דירקטוריון הבנק לאשר תיקונים מסוימים בתוכנית המענקים למנהלים בכירים הקודמת בבנק, שאושרה במאי 2012 על ידי דירקטוריון הבנק (אישור אסיפת בעלי המניות בכל הנוגע להחלת תכנית המענקים הקודמת על יו"ר הדירקטוריון ניתן ביום 27 ביוני 2012) (להלן - "תכנית המענקים הקודמת"). עניינם של התיקונים הינו בעיקר התאמת תכנית המענקים הקודמת למדיניות התגמול (להלן - "תכנית המענקים המעודכנת").

תכנית המענקים המעודכנת חלה על בעלי התפקידים הבאים: היו"ר; המנכ"ל; חברי ההנהלה של הבנק (אשר לנכון למועד זה כוללים בנוסף למנכ"ל שבעה חברים, ביניהם מנהל הסיכונים הראשי (CRO), החשבונאי הראשי והמבקר הפנימי וכן מנכ"ל מת"ף - מחשוב ותפעול פיננסי בע"מ (חברה בת בבעלות מלאה של הבנק) (להלן "יקראו כלל בעלי התפקידים בסעיף זה - "הבכירים").

תכנית המענקים המעודכנת אינה כוללת שינוי בסך תקציבי המענק ליו"ר ולמנכ"ל או במענק הכולל הממוצע לבכיר אחר (כהגדרתו בתכנית) ביחס לתכנית המענקים הקודמת ולמדיניות התגמול. עיקרי התיקונים בתכנית המענקים המעודכנת נוגעים כאמור להתאמת הוראות תכנית המענקים הקודמת למדיניות התגמול בנושאים הבאים: הגדלת פריסת תשלומי המענק השנתי; אי תשלום כל יתרת מנות המענק הנדחה במועד סיום הכהונה; הארכת תקופת ההבשלה של כתבי האופציות שיוענקו, ככל שיוענקו; שינוי באופן חלוקת התקציב והגבלת היקף שיקול הדעת בקביעת המענק השנתי לבעלי התפקידים שאינם יו"ר הדירקטוריון ומנכ"ל הבנק; הרחבת סמכות הדירקטוריון להפחית מענקים שנתיים; והתניית אישור מענקים שנתיים במקרה שהבנק לא עמד בתשואה להון הנדרשת בתשלום מענקים שנתיים לעובדים באותה השנה.

תכנית המענקים המעודכנת אושרה על ידי ועדת התגמול והדירקטוריון גם ביחס ליו"ר דירקטוריון הבנק ולמנכ"ל הבנק, לאחר שמצאו כי התיקונים שבוצעו לגביהם ביחס לתכנית המענקים הקודמת אינם מהותיים, ואין בהם אלא כדי לזכות את הבנק. לפרטים נוספים ראו דיווחים מיידיים של הבנק מיום 22 במאי 2014 (מס' אסמכתא: 070887-01-2014 ו-070965-01-2014).

ה. למבצע "צוק איתן" עשויות להיות השפעות על מצבם הפיננסי של עסקים קטנים ואנשים פרטיים בישוים לגביהם הוכרז מצב מיוחד בעורף. הבנק מנהל מעקב הדוק על מנת להעריך את השפעת המצב הביטחוני על מגזרים אלה.

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים

נושאי המשרה העוסקים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק הינם מנכ"ל הבנק, גב' סמדר ברבר-צדיק, והחשבונאי הראשי, רו"ח נחמן ניצן.

בהתאם להוראות SOX 302, מדי רבעון מתכנסת ועדת גילוי, בראשות המנכ"ל ובהשתתפות ראש חטיבת החשבונאי הראשי, ראשי חטיבות ומנהלי המערכים והמחלקות הכפופים למנכ"ל ו/או לדירקטוריון, מתאם הגילוי הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק. ועדת הגילוי דנה בנושאים מהותיים שעשויה להיות להם השלכה על נתוני הדוחות הכספיים, וכן ליקויים שנתגלו במערך הבקרה על הדיווח הכספי, ומעקב אחר תיקון אותם ליקויים.

בטרם מובאים הדוחות הכספיים לדיון במליאה, נערכים דיונים מקדימים בעניינים בהנהלת הבנק, בוועדת הגילוי וכן בהשתתפות המנכ"ל, ראש חטיבת החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק, במסגרתם מתקיים דיון בסוגיות מהותיות, ככל שהתעוררו, בהכנת הדוחות הכספיים ובמדיניות החשבונאית שיש ליישם.

הדירקטוריון הסמיך את ועדת הביקורת לשמש כוועדה לבחינת הדוחות הכספיים, בהתאם לתקנות החברות (הוראות ותנאים לעניין הליך אישור הדוחות הכספיים) התש"ע-2010. בראש ועדת הביקורת מכהן דירקטור חיצוני, רוב חבריה הינם בכשירות של דירקטורים בלתי תלויים וכל חבריה הנם בעלי היכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים.

בהתאם להחלטת הדירקטוריון, נדרש כי יכהנו בדירקטוריון ובוועדת הביקורת לפחות שני דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית. כיום בפועל - 10 מתוך 11 חברי הדירקטוריון, ו-4 מתוך 5 חברי ועדת הביקורת הינם בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית. בוועדת הביקורת מכהנים חמישה דירקטורים כמפורט להלן:

1. **מר יוסף הורביץ**, יו"ר ועדת הביקורת. מכהן כדירקטור חיצוני (דח"צ) לפי חוק החברות התשנ"ט-1999 (וכדירקטור חיצוני לפי הוראות ניהול בנקאי תקין 301 של הפיקוח על הבנקים), ובכשירות של דירקטור בלתי תלוי. הנו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית, ובעל יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים (וחתם כדן על הצהרה המאשרת זאת), מן הנימוקים המפורטים להלן: כיהן במשך כ-15 שנה כמבקר הפנימי הראשי וחבר הנהלה בבנק לאומי לישראל בע"מ ולפני כן כיהן בתפקידים בכירים שונים בבנק לאומי.
2. **גב' פנינה ביטרמן-כהן**, חברת ועדת הביקורת, מכהנת כדירקטורית חיצונית (דח"צ) לפי חוק החברות התשנ"ט-1999 (וכדירקטור חיצוני לפי הוראות ניהול בנקאי תקין 301 של הפיקוח על הבנקים), ובכשירות של דירקטור בלתי תלוי. איננה בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית. הנה בעלת יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים (וחתמה כדן על הצהרה המאשרת זאת), מן הנימוקים המפורטים להלן: כיהנה במשך למעלה מ-20 שנה כנושאת משרה בכירה בחברה ציבורית שניירות הערך שלה נסחרים בבורסה לני"ע בת"א, כיהנה במשך למעלה מ-20 שנה כדירקטורית בחברות הפעילות בתחומים מגוונים, השתתפה בקורסים בנושאים של ניתוח דוחות כספיים וניהול סיכונים.
3. **מר זאב בן אשר**, חבר ועדת הביקורת, מכהן כדירקטור חיצוני (דח"צ) לפי חוק החברות התשנ"ט-1999 (וכדירקטור חיצוני לפי הוראות ניהול בנקאי תקין 301 של הפיקוח על הבנקים), ובכשירות של דירקטור בלתי תלוי. הנו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית, ובעל יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים (וחתם כדן על הצהרה המאשרת זאת), מן הנימוקים המפורטים להלן: בעל תואר שני (MBA) במינהל עסקים באוניברסיטת תל אביב; תעודת סיום בתוכנית מתקדמת לניהול באוניברסיטת הארוארד. כיהן כחבר הנהלה בבנק הפועלים ובבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ. דירקטור בחברת כלל תעשיות בע"מ; כיהן כדירקטור בחברת אקסלנס השקעות בע"מ; מאמן מנהלים.
4. **ד"ר אמנון גולדשמידט**, חבר ועדת הביקורת, אינו מכהן כדירקטור חיצוני (דח"צ) לפי חוק החברות התשנ"ט-1999 (נחשב כדירקטור חיצוני לפי הוראות ניהול בנקאי תקין 301 של הפיקוח על הבנקים), ובכשירות של דירקטור בלתי תלוי. הנו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית, ובעל יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים (וחתם כדן על הצהרה המאשרת זאת), מן הנימוקים

המפורטים להלן: דוקטור בכלכלה (בנקאות), מוסמך במימון (MBA), בוגר כלכלה ומדעי המדינה. כיהן כמפקח על הבנקים, כראש החטיבה הפיננסית וחבר הנהלה בבנק דיסקונט. דירקטור בחברות.

5. **גב' דליה לב**, חברת ועדת הביקורת, אינה מכהנת כדירקטור חיצוני ואינה בכשירות של דירקטור בלתי תלוי. הנה בעלת מיומנות חשבונאית ופיננסית, ובעלת יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים (וחתמה כדן על הצהרה המאשרת זאת), מן הנימוקים המפורטים להלן: רואת חשבון, תעודת ISMP מאוניברסיטת הרווארד, מוסמכת במשפטים מאוניברסיטת בר-אילן, מגשרת מוסמכת, מנהלת סיכונים. כיהנה כיו"ר דירקטוריון בחברות: מי אביבים בע"מ ושופרסל בע"מ. כיהנה כמנכ"ל משותף אי.די.בי חברה לפיתוח בע"מ וכדירקטור בחברות: רשות שדות התעופה; הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ; פז בית זיקוק אשדוד בע"מ. מכהנת כדירקטור בחברות: שטראוס גרופ בע"מ; פז חברת נפט בע"מ; בלגל בע"מ.

כמדי רבעון, קיימה ועדת הביקורת של הדירקטוריון, בישיבתה מיום 4 בנובמבר 2014, דיון בהפרשות להפסדי אשראי, לצורך אישור ההפרשות להפסדי אשראי וההפרשות בגין ירידת ערך בתיק הנוסטרו בטרם יובאו הדוחות הכספיים לאישור הדירקטוריון. הדיון התקיים בהשתתפות חברי ועדת הביקורת ובהשתתפות המנכ"ל, החשבונאי הראשי, מנהל הסיכונים הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק. כמו כן, בישיבתה מיום 11 בנובמבר 2014 דנה ועדת הביקורת בממצאי ועדת הגילוי לפי הוראות SOX בהשתתפות חברי ועדת הביקורת ובהשתתפות המנכ"ל, החשבונאי הראשי, מנהל הסיכונים הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק.

כמו כן, ועדת הביקורת של הדירקטוריון קיימה דיון מקדמי מפורט בטיטוט הדוחות הכספיים. הדיון נערך ביום 11 בנובמבר 2014 בהשתתפות חברי ועדת הביקורת, המנכ"ל, החשבונאי הראשי, מנהל הסיכונים הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק. בדיון נדונו גם סוגיות עיקריות, ככל שהתעוררו, בהכנת הדוחות הכספיים והמדיניות החשבונאית שיושמה. בעקבות ישיבת ועדת הביקורת נשלחו לחברי הדירקטוריון הדוחות הכספיים, בהם הוכנסו התיקונים שהתבקשו על ידי ועדת הביקורת, ובהתאם לכך, המליצה ועדת הביקורת לחברי הדירקטוריון לאשר את הדוחות הכספיים לאחר שגיבשה המלצות לדירקטוריון בכל הנושאים הנדרשים בתקנות ניירות ערך. ועדת הביקורת מעבירה לדירקטוריון את המלצותיה לעניין אישור הדוחות הכספיים זמן סביר לפני הדיון בדירקטוריון ומדווחת לו על כל ליקוי או בעיה אם וככל שהתגלו במהלך הבחינה.

במסגרת הליך אישור הדוחות הכספיים על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון, מועברות טיטוט של הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון לעיונם ולהערותיהם של הדירקטורים, מספר ימים לפני מועד הישיבה הקבועה לדיון בדוחות הכספיים. הדירקטוריון הוא האורגן המופקד על בקרת העל בבנק.

הדירקטוריון, בישיבתו ביום 18 בנובמבר 2014, דן באישור הדוחות הכספיים של הבנק, בהשתתפות חברי הנהלת הבנק לרבות, המנכ"ל, החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר. המלצות ועדת הביקורת כאמור לעיל הועברו לחברי הדירקטוריון ביום 13 בנובמבר 2014, זמן סביר לפני הדיון במליאה. במסגרת הדיון במליאה, הציגה המנכ"ל את התוצאות הכספיות של הבנק והשוואה לתקופות קודמות. במעמד זה התקיים דיון במהלכו השיבו נושאי המשרה בבנק לשאלות הדירקטורים בנושאים הקשורים לתוצאות הפעילות ולדוחות הכספיים. בתום הדיון קיבל הדירקטוריון את המלצות ועדת הביקורת כאמור לעיל, והתקבלה החלטת הדירקטוריון בדבר אישור הדוחות הכספיים של הבנק, והסמכת יו"ר הדירקטוריון, המנכ"ל והחשבונאי הראשי לחתום על הדוחות הכספיים.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובהתאם להנחיות הוראת ניהול בנקאי תקין 309 שפורסמה בחודש ספטמבר 2008, הבנק מקיים מזה מספר שנים בקורות ונהלים לגבי גילוי, וכן פרס מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, שיושם לראשונה בדוח כספי, לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 2008.

ההוראות, שעניינן אחריות ההנהלה על הבקרה פנימית על דיווח כספי וחוות דעת של רואה החשבון המבקר לגבי ביקורת הבקרה הפנימית על דיווח כספי, נערכו בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם - The Sarbanes Oxley Act of 2002 שנחקק בארה"ב, והוראות והנחיות שנקבעו בארה"ב בין היתר על ידי PCAOB.

לדוחות צורפו הצהרות של מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, בנושא הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי. הנהלת הבנק, בשיתוף המנכ"ל והחשבונאי הראשי, העריכו ליום 30 בספטמבר 2014 את אפקטיביות הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע, שהבנק נדרש לגלות בדוח בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 בספטמבר 2014 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הבנק.

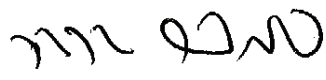
ביום 30 ביוני 2014 נסתיימה כהונתו של מר אבי שטרנשוס כראש חטיבת ניהול פיננסי וכחבר הנהלת הבנק, עקב מינויו למנכ"ל החברה הבת יובנק בע"מ החל מיום 1 ביולי 2014.

ביום 4 באוגוסט 2014 אישר דירקטוריון הבנק שינויים במבנה הארגוני של הבנק, לפיהם חטיבת ניהול פיננסי תפוצל ופעילותיה תמוזגנה לחטיבות ומערכים אחרים בבנק. בהתאם לכך, הוקם מערך פיננסי בכפיפות למנכ"ל הבנק, אשר מרכז את פעילות הנוסטרו וניהול הנכסים וההתחייבויות.

ביום 30 באוקטובר 2014 אישרה האסיפה הכללית את מינויו של מר דניאל פורמן כדירקטור חיצוני לפי הוראות בנק ישראל לתקופה של 3 שנים.

ביום 15 בנובמבר 2014 הסתיימה כהונתו של מר דן ארבל במלאות 9 שנות כהונה כדירקטור חיצוני לפי הוראות בנק ישראל. דירקטוריון הבנק מודה למר ארבל על תרומתו לעבודת הדירקטוריון וועדותיו.

דירקטוריון הבנק קיים 18 ישיבות מליאה בתקופה ינואר-ספטמבר 2014 ו-41 ישיבות של ועדות הדירקטוריון.

סמדר ברבר-צדיק
מנהל כללי

רונן חזקיהו
יו"ר הדירקטוריון

תל-אביב, 18 בנובמבר 2014
כה' בחשוון תשע"ה

להלן נתונים על שיעורי עלית המדד "הידוע" ושיעורי הפיחות (הייסוף) של השקל ביחס למטבעות עיקריים:

לשנת	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2013	2014	2013	2014	
	%	%	%	%	
1.9	2.0	0.1	1.3	0.3	שיעור עלית מדד המחירים ה"ידוע"
(7.0)	(5.3)	6.5	(2.2)	7.5	שיעור פיחות (ייסוף) השקל ביחס לדולר ארה"ב, נומינלי -
(2.8)	(3.0)	(2.8)	1.1	(1.0)	שיעור פיחות (ייסוף) השקל ביחס לאירו, נומינלי -
(4.9)	(5.5)	4.1	3.4	2.0	שיעור פיחות (ייסוף) השקל ביחס לליש"ט, נומינלי -
(4.4)	(4.2)	(1.1)	2.2	(0.2)	שיעור פיחות (ייסוף) השקל ביחס לפר"ש, נומינלי -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית

א. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - נכסים

תוספת א'			לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2014			לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2013		
			יתרה ממוצעת (1)	הכנסות רבית	שיעור הכנסה	יתרה ממוצעת (1)	הכנסות רבית	שיעור הכנסה
			במיליוני ש"ח	ב-%		במיליוני ש"ח	ב-%	
נכסים נושאי רבית								
אשראי לציבור ⁽²⁾ ⁽⁵⁾								
- בישראל			62,543	617	4.00	62,146	788	5.17
- מחוץ לישראל			431	2	1.87	461	2	1.75
סך הכל			62,974	619	3.99	62,607	790	5.14
אשראי לממשלה								
- בישראל			656	2	1.23	3	-	-
- מחוץ לישראל			-	-	-	-	-	-
סך הכל			656	2	1.23	3	-	-
פקדונות בבנקים								
- בישראל			2,211	4	0.73	2,821	11	1.57
- מחוץ לישראל			337	-	-	326	-	-
סך הכל			2,548	4	0.63	3,147	11	1.41
פקדונות בבנקים מרכזיים								
- בישראל			16,352	21	0.51	12,851	40	1.25
- מחוץ לישראל			-	-	-	-	-	-
סך הכל			16,352	21	0.51	12,851	40	1.25
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר								
- בישראל			960	1	0.42	1,028	3	1.17
- מחוץ לישראל			-	-	-	-	-	-
סך הכל			960	1	0.42	1,028	3	1.17
אגרות חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה ⁽³⁾								
- בישראל			10,319	36	1.40	9,931	77	3.14
- מחוץ לישראל			132	1	3.06	121	-	-
סך הכל			10,451	37	1.42	10,052	77	3.10
אגרות חוב למסחר								
- בישראל			1,521	4	1.06	1,927	18	3.79
- מחוץ לישראל			4	-	-	1	-	-
סך הכל			1,525	4	1.05	1,928	18	3.79
נכסים אחרים								
בישראל			634	2	1.27	184	1	2.19
מחוץ לישראל			114	-	-	111	-	-
סך הכל			748	2	1.07	295	1	1.36
סך כל הנכסים נושאי רבית			96,214	690	2.90	91,911	940	4.15
חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית			2,891			2,883		
נכסים אחרים שאינם נושאים רבית ⁽⁴⁾			10,519			9,776		
סך כל הנכסים			109,624			104,570		
סך הנכסים נושאי רבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל			1,018	3	1.18	1,020	2	0.79

הערות לטבלה ראה עמוד 125.

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - התחייבויות והון

תוספת א'
<p>התחייבויות נושאות רבית</p> <p>פקדונות הציבור</p> <p>- בישראל</p> <p>לפי דרישה</p> <p>לזמן קצוב</p> <p>- מחוץ לישראל</p> <p>סך הכל</p> <p>פקדונות הממשלה</p> <p>- בישראל</p> <p>- מחוץ לישראל</p> <p>סך הכל</p> <p>פקדונות מבנקים</p> <p>- בישראל</p> <p>- מחוץ לישראל</p> <p>סך הכל</p> <p>אגרות חוב</p> <p>- בישראל</p> <p>- מחוץ לישראל</p> <p>סך הכל</p> <p>התחייבויות אחרות</p> <p>- בישראל</p> <p>- מחוץ לישראל</p> <p>סך הכל</p> <p>סך כל ההתחייבויות נושאות רבית</p> <p>פקדונות הציבור שאינם נושאים רבית</p> <p>זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית</p> <p>התחייבויות אחרות שאינן נושאות רבית⁽⁶⁾</p> <p>סך כל ההתחייבויות</p> <p>סך כל האמצעים ההוניים</p> <p>סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים</p> <p>פער הרבית</p> <p>תשואה נטו על נכסים נושאים רבית⁽⁷⁾</p> <p>- בישראל</p> <p>- מחוץ לישראל</p> <p>סך הכל</p> <p>סך ההתחייבויות נושאות רבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל</p>

הערות לטבלה ראה עמוד 125.

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

א. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - נכסים

תוספת א'			לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2014			לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2013		
			יתרה ממוצעת (1)			יתרה ממוצעת (1)		
			שיעור הכנסות רבית			שיעור הכנסות רבית		
			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
			ב- %			ב- %		
			62,741	1,833	3.91	62,336	2,212	4.76
			419	7	2.23	465	9	2.59
			63,160	1,840	3.90	62,801	2,221	4.74
			366	4	1.46	5	-	-
			-	-	-	-	-	-
			366	4	1.46	5	-	-
			2,329	11	0.63	2,533	26	1.37
			375	1	0.36	350	1	0.38
			2,704	12	0.59	2,883	27	1.25
			17,496	95	0.72	13,097	149	1.52
			-	-	-	-	-	-
			17,496	95	0.72	13,097	149	1.52
			980	5	0.68	1,094	12	1.47
			-	-	-	-	-	-
			980	5	0.68	1,094	12	1.47
			9,679	102	1.41	8,909	165	2.48
			132	2	2.03	111	1	1.20
			9,811	104	1.42	9,020	166	2.46
			1,369	9	0.88	1,657	34	2.75
			4	-	-	1	-	-
			1,373	9	0.87	1,658	34	2.74
			572	4	0.93	146	3	2.75
			114	-	-	99	-	-
			686	4	0.78	245	3	1.64
			96,576	2,073	2.87	90,803	2,612	3.85
			2,897			2,875		
			10,669			10,650		
			110,142			104,328		
			1,044	10	1.28	1,026	11	1.43

נכסים נושאי רבית	
(5)(2) אשראי לציבור	
- בישראל	
- מחוץ לישראל	
סך הכל	
אשראי לממשלה	
- בישראל	
- מחוץ לישראל	
סך הכל	
פקדונות בבנקים	
- בישראל	
- מחוץ לישראל	
סך הכל	
פקדונות בבנקים מרכזיים	
- בישראל	
- מחוץ לישראל	
סך הכל	
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר	
- בישראל	
- מחוץ לישראל	
סך הכל	
אגרות חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה(3)	
- בישראל	
- מחוץ לישראל	
סך הכל	
אגרות חוב למסחר	
- בישראל	
- מחוץ לישראל	
סך הכל	
נכסים אחרים	
בישראל	
מחוץ לישראל	
סך הכל	
סך כל הנכסים נושאי רבית	
חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית	
נכסים אחרים שאינם נושאים רבית(4)	
סך כל הנכסים	
סך הנכסים נושאי רבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל	

הערות לטבלה ראה עמוד 125.

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - התחייבויות והון

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2013			לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2014			תוספת א'
יתרה ממוצעת רביית	הוצאות רביית	שיעור הוצאה ⁽¹⁾	יתרה ממוצעת רביית	הוצאות (הכנסות) רביית	שיעור הוצאה ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	ב-%	
4,897	23	0.63	4,760	6	0.17	התחייבויות נושאות רבית
57,627	594	1.38	59,579	269	0.60	פקדונות הציבור
-	-	-	-	-	-	בישראל
62,524	617	1.32	64,339	275	0.57	לפי דרישה
458	7	2.04	442	5	1.51	לזמן קצוב
-	-	-	-	-	-	מחוץ לישראל
458	7	2.04	442	5	1.51	סך הכל
1,171	6	0.68	855	2	0.31	פקדונות הממשלה
-	-	-	-	-	-	בישראל
1,171	6	0.68	855	2	0.31	מחוץ לישראל
5,714	298	7.01	5,636	179	4.26	סך הכל
-	-	-	-	-	-	אגרות חוב
5,714	298	7.01	5,636	179	4.26	בישראל
1,165	31	3.56	1,012	9	1.19	מחוץ לישראל
17	-	-	10	-	-	סך הכל
1,182	31	3.51	1,022	9	1.18	התחייבויות אחרות
71,049	959	1.80	72,294	470	0.87	בישראל
20,274			24,074			מחוץ לישראל
2,875			2,897			סך כל ההתחייבויות נושאות רבית
3,286			3,752			פקדונות הציבור שאינם נושאים רבית
97,484			103,017			זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית
6,844			7,125			התחייבויות אחרות שאינן נושאות רבית ⁽⁶⁾
104,328			110,142			סך כל ההתחייבויות
2.05			2.00			סך כל האמצעים ההוניים
89,777	1,642	2.45	95,532	1,593	2.23	פער הרבית
1,026	11	1.43	1,044	10	1.28	תשואה נטו על נכסים נושאים רבית ⁽⁷⁾
90,803	1,653	2.43	96,576	1,603	2.22	בישראל
17	-	-	10	-	-	מחוץ לישראל
						סך הכל
						סך ההתחייבויות נושאות רבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ג. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי רבית המיוחסים לפעילות בישראל

תוספת א'			לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2014			לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2013		
			יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	הכנסות (הוצאות) רבית	שיעור הכנסה (הוצאה)	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	הכנסות (הוצאות) רבית	שיעור הכנסה (הוצאה)
			במיליוני ש"ח		ב-%	במיליוני ש"ח		ב-%
מטבע ישראלי לא צמוד			69,426	472	2.75	63,694	554	3.52
סך נכסים נושאי רבית			44,341	(36)	(0.33)	43,635	(86)	(0.79)
סך התחייבויות נושאות רבית								
פער הרבית					2.42			2.73
מטבע ישראלי צמוד למדד			14,714	157	4.34	15,622	328	8.67
סך נכסים נושאי רבית			14,200	(126)	(3.60)	14,641	(286)	(8.05)
סך התחייבויות נושאות רבית								
פער הרבית					0.74			0.62
מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)			11,056	58	2.11	11,575	56	1.95
סך נכסים נושאי רבית			12,431	(9)	(0.29)	12,952	(10)	(0.31)
סך התחייבויות נושאות רבית								
פער הרבית					1.82			1.64
סך פעילות בישראל			95,196	687	2.92	90,891	938	4.19
סך נכסים נושאי רבית			70,972	(171)	(0.97)	71,228	(382)	(2.16)
סך התחייבויות נושאות רבית								
פער הרבית					1.95			2.03

תוספת א'			לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2014			לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2013		
			יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	הכנסות (הוצאות) רבית	שיעור הכנסה (הוצאה)	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	הכנסות (הוצאות) רבית	שיעור הכנסה (הוצאה)
			במיליוני ש"ח		ב-%	במיליוני ש"ח		ב-%
מטבע ישראלי לא צמוד			69,388	1,514	2.92	63,678	1,728	3.63
סך נכסים נושאי רבית			45,541	(154)	(0.45)	45,101	(335)	(0.99)
סך התחייבויות נושאות רבית								
פער הרבית					2.47			2.64
מטבע ישראלי צמוד למדד			14,714	375	3.41	14,976	695	6.24
סך נכסים נושאי רבית			14,070	(289)	(2.75)	13,977	(593)	(5.70)
סך התחייבויות נושאות רבית								
פער הרבית					0.66			0.54
מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)			11,430	174	2.03	11,123	178	2.14
סך נכסים נושאי רבית			12,673	(27)	(0.28)	11,954	(31)	(0.35)
סך התחייבויות נושאות רבית								
פער הרבית					1.75			1.79
סך פעילות בישראל			95,532	2,063	2.89	89,777	2,601	3.88
סך נכסים נושאי רבית			72,284	(470)	(0.87)	71,032	(959)	(1.80)
סך התחייבויות נושאות רבית								
פער הרבית					2.02			2.08

ד. ניתוח השינויים בהכנסות רבית ובהוצאות רבית

תוספת א'			לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2014 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד			לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2014 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד		
			גידול (קיטון) בגלל שינוי			גידול (קיטון) בגלל שינוי		
			כמות	מחיר	שינויים נטו	כמות	מחיר	שינויים נטו
			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
נכסים נושאי רבית								
אשראי לציבור								
- בישראל								
- מחוץ לישראל								
סך הכל								
נכסים נושאי רבית אחרים								
- בישראל								
- מחוץ לישראל								
סך הכל								
סך כל הכנסות הרבית								
התחייבויות נושאות רבית								
פקדונות הציבור								
- בישראל								
לפי דרישה								
לזמן קצוב								
- מחוץ לישראל								
סך הכל								
התחייבויות נושאות רבית אחרות								
- בישראל								
- מחוץ לישראל								
סך הכל								
סך כל הוצאות הרבית								

- (1) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר שקלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים.
- (2) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות רבית.
- (3) מהיתרה הממוצעת של אגרות חוב זמינות למכירה נוכחה היתרה הממוצעת של רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" לשלושה חודשים ולתשעה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2014 בסך של 61 מיליון ש"ח ו-65 מיליון ש"ח, בהתאמה. (לשלושה חודשים ולתשעה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2013 נוכחה יתרה בסך של 30 מיליון ש"ח ו-77 מיליון ש"ח, בהתאמה).
- (4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים רבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (5) עמלות בסך 36 מיליון ש"ח, ו-26 מיליון ש"ח נכללו בהכנסות רבית בתקופות של שלושה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2014 ו-2013, בהתאמה וסך של 111 מיליון ש"ח, ו-81 מיליון ש"ח בתקופות של תשעה חודשים שנתיימו ביום 30 ספטמבר 2014 ו-2013, בהתאמה.
- (6) לרבות מכשירים נגזרים.
- (7) תשואה נטו - הכנסות רבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הרבית.
- (8) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר בתקופה המדווחת בשינוי בכמות בין התקופות להשוואה. השינוי המיוחס לשינוי במחיר חושב על ידי הכפלת הכמות בתקופה הקודמת בשינוי במחיר בין התקופות להשוואה.

החשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הרבית

תוספת ב'						
30 בספטמבר 2014						
עם דרישה ועד חודש	מנעל חודש ועד שלושה חודשים	מנעל שלושה ועד חודשים ועד שנה	מנעל שלושה ועד שנה	מנעל חמש ועד עשר שנים	מנעל חמש ועד עשר שנים	
במיליוני ש"ח						
מטבע ישראלי לא צמוד						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים						
65,225	2,900	3,571	1,715	1,710	1,123	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾
6,123	7,453	8,883	1,354	1,036	686	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
365	666	719	1	-	-	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
71,713	11,019	13,173	3,070	2,746	1,809	סך הכל שווי הוגן
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות						
58,166	1,798	2,154	688	227	96	התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾
10,477	10,143	8,765	1,513	1,283	826	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
441	2,171	882	41	-	-	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
69,084	14,112	11,801	2,242	1,510	922	סך הכל שווי הוגן
2,629	(3,093)	1,372	828	1,236	887	מכשירים פיננסיים, נטו
2,629	(464)	908	1,736	2,972	3,859	החשיפה לשינויים בשיעורי הרבית במגזר
החשיפה המצטברת במגזר						
מטבע ישראלי צמוד למדד						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים						
1,040	429	2,796	4,777	4,268	2,526	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾
100	224	564	77	23	158	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
1,140	653	3,360	4,854	4,291	2,684	סך הכל שווי הוגן
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות						
2,128	406	1,681	4,559	3,936	2,746	התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾
-	117	679	353	431	41	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
2,128	523	2,360	4,912	4,367	2,787	סך הכל שווי הוגן
(988)	130	1,000	(58)	(76)	(103)	מכשירים פיננסיים, נטו
(988)	(858)	142	84	8	(95)	החשיפה לשינויים בשיעורי הרבית במגזר
החשיפה המצטברת במגזר						

ראה הערות בעמוד 130

31 בדצמבר 2013			30 בספטמבר 2013								
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פרעון	מעל עשרים שנים	מעל עשר ועד עשרים שנים
בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים			במיליוני ש"ח	
0.33	2.82	76,358	0.41	3.05	72,044	0.35	1.77	76,909	208	30	427
0.93		15,368	0.79		18,084	0.71		25,536	-	-	1
0.29		1,175	0.28		1,598	0.30		1,751	-	-	-
(2)0.43		92,901	(2)0.49		91,726	(2)0.44		104,196	208	30	428
0.07	1.21	62,543	0.09	1.30	59,454	0.07	0.64	63,134	-	-	5
0.75		24,714	0.70		26,239	0.63		33,008	-	-	1
0.29		1,671	0.29		2,455	0.30		3,535	-	-	-
(2)0.26		88,928	(2)0.28		88,148	(2)0.27		99,677	-	-	6
										30	422
										4,311	4,281
3.19	2.21	17,636	3.43	2.19	18,073	3.44	1.82	16,694	19	63	776
1.26		2,143	1.30		2,273	1.62		1,153	-	-	7
(2)2.98		19,779	(2)3.19		20,346	(2)3.33		17,847	19	63	783
2.78	0.97	17,186	2.92	1.14	17,072	2.97	0.53	15,684	-	-	228
2.10		1,774	1.98		2,113	1.69		1,629	-	-	8
(2)2.72		18,960	(2)2.82		19,185	(2)2.85		17,313	-	-	236
										63	547
										515	452

החשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הרבית (המשך)

30 בספטמבר 2014							תוספת ב'
מעל חודש ועד דרישה	מעל שלושה חודשים ועד שלושה חודשים	מעל שלושה חודשים ועד שלושה חודשים	מעל שלושה חודשים ועד שלושה חודשים	מעל שלושה חודשים ועד שלושה חודשים	מעל שלושה חודשים ועד שלושה חודשים	מעל חמש ועד עשר שנים	
במיליוני ש"ח							
							מטבע חוץ ⁽⁴⁾
							נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים
6,726	2,003	823	1,521	750	1,016	559	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾
18,550	12,934	5,352	1,265	724	-	-	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
520	2,305	962	42	-	-	-	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
25,796	17,242	7,137	2,828	1,474	1,575		סך הכל שווי הוגן
							התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות
16,693	3,594	2,306	105	16	33	1,608	התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾
13,192	9,211	4,835	1,298	1,226	-	-	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
443	804	785	-	-	-	-	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
30,328	13,609	7,926	1,403	1,242	1,641		סך הכל שווי הוגן
(4,532)	3,633	(789)	1,425	232	(66)		מכשירים פיננסיים, נטו
(4,532)	(899)	(1,688)	(263)	(31)	(97)		החשיפה לשינויים בשיעורי הרבית במגזר
							החשיפה המצטברת במגזר

ראה הערות בעמוד 130

31 בדצמבר 2013			30 בספטמבר 2013								
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פרעון	מעל עשרים שנים	מעל עשרים שנים
בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים			במיליוני ש"ח	
0.86	2.29	12,738	0.94	2.68	13,212	1.09	2.17	12,914	5	6	64
0.41		34,125	0.34		40,737	0.35		39,384	-	-	-
0.37		1,966	0.30		2,632	0.20		3,829	-	-	-
(2)0.52		48,829	(2)0.48		56,581	(2)0.51		56,127	5	6	64
0.09	0.86	21,983	0.12	1.07	21,900	0.10	0.86	22,764	-	-	17
0.79		25,472	0.64		33,089	0.74		31,370	-	-	-
0.39		1,478	0.29		1,761	0.14		2,032	-	-	-
(2)0.46		48,933	(2)0.43		56,750	(2)0.46		56,166	-	-	17
										6	47
										(44)	(50)

החשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הרבית (המשך)

תוספת ב'						
30 בספטמבר 2014						
עם דרישה ועד חודש	מעל חודש ועד שלושה חודשים	מעל שלושה ועד חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד שלושה שנים	מעל שלושה ועד חמש שנים	מעל חמש ועד עשר שנים	
במיליוני ש"ח						
חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הרבית						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים						
72,991	5,332	7,190	8,013	6,728	4,665	
24,773	20,611	14,799	2,696	1,783	1,403	
885	2,971	1,681	43	-	-	
98,649	28,914	23,670	10,752	8,511	6,068	
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות						
76,987	5,798	6,141	5,352	4,179	2,875	
23,669	19,471	14,279	3,164	2,940	2,475	
884	2,975	1,667	41	-	-	
101,540	28,244	22,087	8,557	7,119	5,350	
מכשירים פיננסיים, נטו						
(2,891)	670	1,583	2,195	1,392	718	
(2,891)	(2,221)	(638)	1,557	2,949	3,667	

הערות כלליות:

- פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הרבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הרבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה באור 8 לדוחות הכספיים.
- שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הרבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו.
- משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.

- (1) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
- (2) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
- (3) כולל מניות המוצגות בטור "ללא תקופת פרעון".
- (4) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

31 בדצמבר 2013			30 בספטמבר 2013								
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פרעון	מעל עשרים שנים	מעל עשרים שנים
בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים			במיליוני ש"ח	
0.86	2.38	107,565	1.01	2.49	104,250	0.92	1.86	107,538	1,253	99	1,267
0.60		51,636	0.51		61,094	0.51		66,123	50	-	8
0.34		3,975	0.29		4,577	0.23		6,054	474	-	-
(2)0.77		163,176	(2)0.81		169,921	(2)0.75		179,715	1,777	99	1,275
0.53	0.98	102,191	0.59	1.15	98,920	0.53	0.55	102,248	666	-	250
0.81		51,960	0.71		61,441	0.71		66,057	50	-	9
0.34		3,978	0.29		4,559	0.24		6,033	466	-	-
(2)0.62		158,129	(2)0.63		164,920	(2)0.59		174,338	1,182	-	259
										99	1,016
										4,782	4,683

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק

30 בספטמבר 2014										תוספת ג'
סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾							חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾			
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾										
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי										
מחיקות חשבונאיות נטו										
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי										
סך הכל										פעילות לווים בישראל
בעייתי ⁽⁵⁾										ציבור - מסחרי
סך הכל										חקלאות
במיליוני ש"ח										תעשייה
5	(1)	(1)	11	15	457	546	15	550	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁶⁾	
203	(1)	(2)	192	787	7,528	10,332	787	10,854	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	
154	(26)	(55)	141	406	3,601	9,340	408	9,434	חשמל ומים	
20	(3)	(11)	31	64	4,198	4,430	64	4,504	מסחר	
1	-	-	-	2	339	569	2	1,237	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל	
101	13	25	211	405	5,857	7,008	419	7,114	תחבורה ואחסנה	
4	1	3	16	45	786	921	45	928	תקשורת ושירותי מחשב	
27	-	1	26	38	886	1,093	47	1,113	שירותים פיננסיים	
49	(12)	1	51	438	1,327	1,943	455	2,045	שירותים עסקיים אחרים	
44	(2)	12	8	75	8,041	11,241	75	13,486	שירותים ציבוריים וקהילתיים	
23	2	3	24	40	2,018	2,736	40	2,794	סך הכל מסחרי	
14	3	3	39	60	1,684	2,082	60	2,104	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	
645	(26)	(21)	750	2,375	36,722	52,241	2,417	56,163	אנשים פרטיים - אחר	
148	3	-	14	282	17,960	18,963	282	18,963	סך הכל ציבור - פעילות בישראל	
135	22	13	111	274	15,565	25,261	274	25,316	בנקים בישראל	
928	(1)	(8)	875	2,931	70,247	96,465	2,973	100,442	ממשלת ישראל	
-	-	-	-	-	1,273	1,273	-	2,272	סך הכל פעילות בישראל	
-	-	-	-	-	660	660	-	8,308		
928	(1)	(8)	875	2,931	72,180	98,398	2,973	111,022		

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אגרות חוב, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 72,180 מיליון ש"ח, 9,499 מיליון ש"ח, 1,026 מיליון ש"ח, ו-28,317 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי מאזני וחובות מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (6) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 296 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 944 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

30 בספטמבר 2013										תוספת ג'
סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾ חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾										
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾										
פעילות לווים בישראל	סך הכל ⁽⁵⁾	בעייתי ⁽⁵⁾	סך הכל *	מזה: חובות ⁽²⁾	בעייתי ⁽⁵⁾	פגום	הוצאות בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	
ציבור - מסחרי	626	15	624	518	15	11	4	2	8	
חקלאות	10,391	765	9,933	7,043	764	236	36	20	208	
תעשייה	9,211	523	9,120	3,640	519	371	3	(10)	184	
בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁶⁾	4,863	133	4,776	4,568	133	24	(1)	(1)	26	
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	1,418	-	832	632	-	-	(1)	(1)	1	
חשמל ומים	7,270	298	7,160	5,968	298	107	9	5	93	
מסחר	907	29	900	788	29	22	-	1	2	
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל	1,090	60	1,062	819	39	34	1	(1)	30	
תחבורה ואחסנה	2,064	136	2,001	1,587	116	55	1	1	44	
תקשורת ושירותי מחשב	10,316	56	9,067	5,649	56	12	(7)	(3)	30	
שירותים פיננסיים	3,011	33	2,960	2,238	33	20	(8)	(1)	23	
שירותים עסקיים אחרים	2,060	64	2,051	1,681	64	45	(1)	(1)	13	
שירותים ציבוריים וקהילתיים	53,227	2,112	50,486	35,131	2,066	937	36	11	662	
סך הכל מסחרי	17,952	307	17,952	17,101	307	1	30	8	148	
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	24,086	316	24,070	14,991	316	134	11	15	149	
אנשים פרטיים - אחר	95,265	2,735	92,508	67,223	2,689	1,072	77	34	959	
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	1,783	-	1,439	1,439	-	-	-	-	-	
בנקים בישראל	8,257	-	6	6	-	-	-	-	-	
ממשלת ישראל	105,305	2,735	93,953	68,668	2,689	1,072	77	34	959	
סך הכל פעילות בישראל										

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אגרות חוב, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך של 68,668 מיליון ש"ח, 9,514 מיליון ש"ח, 497 מיליון ש"ח ו-26,626 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי מאזני וחוב מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (6) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 220 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 959 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (המשך)

31 בדצמבר 2013										תוספת ג'
סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾										
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾										
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾										
פעילות לווים בישראל	סך הכל ⁽⁵⁾	סך הכל ⁽⁵⁾	* מזה: חובות ⁽²⁾	בעייתי ⁽⁵⁾	פגום	הוצאות בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי		
במיליוני ש"ח										
ציבור - מסחרי	591	13	589	496	13	9	2	4	5	
חקלאות	10,298	747	9,939	7,084	747	192	42	29	204	
תעשייה	9,317	486	9,217	3,687	483	342	7	6	172	
בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁶⁾	4,814	135	4,725	4,521	135	28	(2)	-	35	
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	1,377	-	772	648	-	-	(1)	(1)	-	
חשמל ומים	7,253	413	7,150	5,844	413	210	25	19	86	
מסחר	915	23	907	773	23	15	-	1	2	
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל	1,106	75	1,084	848	56	27	1	3	27	
תחבורה ואחסנה	2,154	131	2,096	1,478	112	50	(1)	6	37	
תקשורת ושירותי מחשב	12,502	14	11,244	7,519	14	12	(4)	-	31	
שירותים פיננסיים	2,940	37	2,867	2,146	37	24	(7)	-	23	
שירותים עסקיים אחרים	2,034	73	2,027	1,630	73	42	(8)	(1)	14	
שירותים ציבוריים וקהילתיים	55,301	2,147	52,617	36,674	2,106	951	54	66	636	
סך הכל מסחרי	18,451	298	18,451	17,334	298	23	33	8	151	
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	24,270	315	24,246	15,066	315	123	21	30	144	
אנשים פרטיים - אחר	98,022	2,760	95,314	69,074	2,719	1,097	108	104	931	
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	2,151	-	1,677	1,677	-	-	-	-	-	
בנקים בישראל	6,619	-	23	23	-	-	-	-	-	
ממשלת ישראל	106,792	2,760	97,014	70,774	2,719	1,097	108	104	931	
סך הכל פעילות בישראל										

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אגרות חוב, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 70,774 מיליון ש"ח, 7,825 מיליון ש"ח, 444 מיליון ש"ח, ו-27,749 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (6) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 213 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 947 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

30 בספטמבר 2014										תוספת ג'
סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾										
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾										
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾										
פעילות לווים בחו"ל	סך הכל	בעייתי ⁽⁵⁾	סך הכל *	מזה: חובות ⁽²⁾	בעייתי ⁽⁵⁾	פגום	הוצאות בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	
ציבור - מסחרי	18	-	18	15	-	-	-	-	-	
חקלאות	117	-	64	49	-	-	-	-	1	
תעשייה	98	-	83	43	-	-	-	1	1	
בינוי ונדל"ן - בינוי	72	32	72	72	32	32	-	(11)	12	
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	19	-	-	-	-	-	-	-	-	
חשמל ומים	131	-	127	38	-	-	-	1	-	
מסחר	62	-	62	60	-	-	-	-	-	
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל	27	-	20	7	-	-	-	-	-	
תחבורה ואחסנה	19	-	6	5	-	-	-	-	-	
תקשורת ושירותי מחשב	694	-	75	47	-	-	-	1	-	
שירותים פיננסיים**	318	-	318	73	-	-	-	-	2	
שירותים עסקיים אחרים	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
שירותים ציבוריים וקהילתיים	1,575	32	845	409	32	32	-	(8)	16	
סך הכל מסחרי	213	-	207	79	-	-	-	-	-	
אנשים פרטיים - אחר	1,788	32	1,052	488	32	32	-	(8)	16	
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל	3,755	-	1,931	1,931	-	-	-	-	-	
בנקים בחו"ל	123	-	-	-	-	-	-	-	-	
ממשלות בחו"ל	5,666	32	2,983	2,419	32	32	-	(8)	16	
סך הכל פעילות בחו"ל										

** מזה השקעות באגרות חוב מגובות משכנתא 583 מיליון ש"ח.

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אגרות חוב, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 2,419 מיליון ש"ח, 2,319 מיליון ש"ח, 338 מיליון ש"ח, ו-590 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (המשך)

30 בספטמבר 2013									
תוספת ג'									
סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾									
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾									
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾									
פעילות לווים בחו"ל	סך הכל	בעייתי ⁽⁵⁾	סך הכל *	מזה: חובות ⁽²⁾	בעייתי ⁽⁵⁾	פגום	הוצאות בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
ציבור - מסחרי	25	-	25	16	-	-	-	-	-
חקלאות	125	-	93	65	-	-	(1)	(1)	-
תעשייה	204	33	146	119	33	33	-	-	12
בינוי ונדל"ן - בינוי	49	5	48	47	5	5	(11)	(11)	5
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	21	-	-	-	-	-	-	-	-
חשמל ומים	167	2	134	45	2	2	-	-	2
מסחר	46	-	46	45	-	-	-	-	-
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל	27	-	20	5	-	-	-	-	-
תחבורה ואחסנה	3	-	3	2	-	-	-	-	-
תקשורת ושירותי מחשב	737	-	74	38	-	-	-	-	1
שירותים פיננסיים**	540	-	540	81	-	-	-	2	-
שירותים עסקיים אחרים	4	-	-	-	-	-	-	-	-
שירותים ציבוריים וקהילתיים	1,948	40	1,129	463	40	40	(12)	(10)	20
סך הכל מסחרי	238	-	227	69	-	-	-	1	-
אנשים פרטיים - אחר	2,186	40	1,356	532	40	40	(12)	(9)	20
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל	3,349	-	1,632	1,632	-	-	-	-	-
בנקים בחו"ל	512	-	-	-	-	-	-	-	-
ממשלות בחו"ל	6,047	40	2,988	2,164	40	40	(12)	(9)	20
סך הכל פעילות בחו"ל									

** מזה השקעות באגרות חוב מגובות משכנתא 607 מיליון ש"ח.

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אגרות חוב, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך של 2,164 מיליון ש"ח, 2,712 מיליון ש"ח, 234 מיליון ש"ח ו-937 מיליון ש"ח בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי מאזני וחוב מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

31 בדצמבר 2013										תוספת ג'
סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾										
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאדני (למעט נגזרים) ⁽³⁾										
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾										
פעילות לווים בחו"ל	סך הכל	בעייתי ⁽⁵⁾	סך הכל *	מזה: חובות ⁽²⁾	בעייתי ⁽⁵⁾	פגום	הוצאות בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	
ציבור - מסחרי	20	-	20	14	-	-	-	-	-	
חקלאות	92	-	77	32	-	-	(1)	(2)	1	
תעשייה	143	21	129	98	21	21	2	-	2	
בינוי ונדל"ן - בינוי	71	5	47	46	5	5	(12)	(12)	5	
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	18	-	-	-	-	-	-	-	-	
חשמל ומים	172	2	144	40	2	2	-	-	2	
מסחר	40	-	40	39	-	-	-	-	-	
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל	20	-	20	3	-	-	-	-	-	
תחבורה ואחסנה	16	-	3	3	-	-	-	-	-	
תקשורת ושירותי מחשב	674	-	71	31	-	-	-	-	2	
שירותים פיננסיים**	353	-	353	91	-	-	-	2	-	
שירותים עסקיים אחרים	1,619	28	904	397	28	28	(11)	(12)	12	
סך הכל מסחרי	211	-	199	62	-	-	-	1	-	
אנשים פרטיים - אחר	1,830	28	1,103	459	28	28	(11)	(11)	12	
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל	3,009	-	1,353	1,353	-	-	-	-	-	
בנקים בחו"ל	501	-	-	-	-	-	-	-	-	
ממשלות בחו"ל	5,340	28	2,456	1,812	28	28	(11)	(11)	12	
סך הכל פעילות בחו"ל										

** מזה השקעות באגרות חוב מגובות משכנתא 567 מיליון ש"ח.

- (1) סיכון אשראי מאדני וסיכון אשראי חוץ מאדני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אגרות חוב, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאדניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 1,812 מיליון ש"ח, 2,616 מיליון ש"ח, 219 מיליון ש"ח, ו-693 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאדניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאדניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי מאדני וחוץ מאדני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(במיליוני ש"ח)

הוא מעל 1% מסך נכסי המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך (5)

										30 בספטמבר 2014			תוספת ד'
										חשיפה מאזנית ⁽²⁾			
חשיפה חוץ מאזנית ⁽²⁾⁽³⁾													
חשיפה מאזנית של חברות מאוחדות של הבנק במדינות זרות לתושבי מקומיים										חשיפה מאזנית מעבר לגבול			
מזה סיכון													
סך חשיפה חוץ אשראי													
לפרעון עד שנה													
לפרעון מעל שנה													
מזה סיכון													
סך חשיפה חוץ מאזני בעייתי													
לפרעון עד שנה													
לפרעון מעל שנה													
956	1,401	-	202	-	1	2,357	-	-	-	616	1,484	257	ארצות הברית
44	57	-	10	-	-	101	-	-	-	9	51	41	ספרד
89	6	-	3	-	-	95	-	-	-	11	2	82	איטליה
12	15	-	-	-	-	27	-	-	-	27	-	-	אירלנד
1,714	1,706	-	422	33	41	4,049	629	27	656	1,279	2,140	1	מדינות אחרות
סך כל החשיפות למדינות זרות													
2,815	3,185	-	637	33	42	6,629	629	27	656	1,942	3,677	381	
סך כל החשיפות למדינות LDC													
50	95	-	26	-	-	145	-	-	-	136	9	-	

30 בספטמבר 2013												תוספת ד'			
חשיפה חוץ מאזנית ⁽²⁾ ⁽³⁾				חשיפה מאזנית ⁽²⁾											
חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁽²⁾		חשיפה מאזנית של חברות מאוחדות של הבנק במדינות זרות לתושבי מקומיים								חשיפה מאזנית מעבר לגבול					
מזה סיכון		סך חשיפה חוץ מאזנית		סיכון אשראי חובות פגומים		נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות		ניכוי בגין התחייבויות מקומיות		לפני ניכוי התחייבויות מקומיות		לאחרים	לבנקים	לממשלות ⁽⁴⁾	
לפרעון מעל שנה	לפרעון עד שנה	אשראי חוץ מאזני בעייתי	סך חשיפה חוץ מאזנית		אשראי מאזני בעייתי	סך כל החשיפה הנאזנית									
1,119	1,310	-	308	-	5	2,429	-	-	-	534	1,133	762	ארצות הברית		
49	56	-	61	-	-	1,056	951	90	1,041	68	37	-	שוויץ		
400	299	-	290	-	1	815	116	2	118	132	567	-	בריטניה		
86	6	-	5	-	-	92	-	-	-	5	49	38	ספרד		
88	3	-	3	-	-	91	-	-	-	13	-	78	איטליה		
12	23	-	-	-	-	35	-	-	-	35	-	-	אירלנד		
1,117	1,206	-	442	1	14	2,323	-	-	-	957	1,366	-	מדינות אחרות		
סך כל החשיפות למדינות זרות															
2,871	2,903	-	1,109	1	20	6,841	1,067	92	1,159	1,744	3,152	878			
סך כל החשיפות למדינות LDC															
13	102	-	18	1	2	115	-	-	-	107	8	-			

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, בטחונות נדילים ונגזרי אשראי.
- (2) סיכון אשראי מאזני וחוז' מאזני, סיכון אשראי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (4) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
- (5) ניתן מידע גם בדבר כל החשיפות למדינות פורטוגל, אירלנד, איטליה, יוון וספרד.

חשיפות למדינות זרות (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. מידע בדבר מדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך הנכסים במאוחד או בין 15% לבין 20% מההון, לפי הנמוך

סכום החשיפות המאזניות		
30 בספטמבר 2014	30 בספטמבר 2013	31 בדצמבר 2013
שוויץ - 815 מיליון ש"ח	-	שוויץ - 932 מיליון ש"ח
בריטניה - 776 מיליון ש"ח		

ג. מידע בדבר חשיפה מאזנית למדינות זרות עם בעיות נדילות

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום							
30 בספטמבר 2014				30 בספטמבר 2013			
רומניה	איסלנד	הונגריה	קפריסין	רומניה	איסלנד	הונגריה	קפריסין
-	10	1	35	-	10	-	18
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-
-	-	-	1	-	-	-	-
-	10	1	36	-	10	1	18

סכום החשיפה בתחילת התקופה
שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר
חשיפות שהתווספו
שינויים אחרים (לרבות הפרשות ומחיקות)
סכום חשיפה בסוף התקופה

לתשעת החודשים שנסתיימו ביום							
30 בספטמבר 2014				30 בספטמבר 2013			
רומניה	איסלנד	הונגריה	קפריסין	רומניה	איסלנד	הונגריה	קפריסין
-	12	3	29	1	11	-	18
-	-	-	-	-	(1)	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-
(4)	(2)	(2)	7	(1)	-	-	-
-	10	1	36	-	10	1	18

סכום החשיפה בתחילת השנה
שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר
חשיפות שהתווספו
שינויים אחרים (לרבות הפרשות ומחיקות)
סכום חשיפה בסוף התקופה

לשנה שנסתיימה ביום							
31 בדצמבר 2013							
רומניה	איסלנד	הונגריה	קפריסין				
4	12	3	29				
-	1	-	-				
-	-	-	-				
(3)	(2)	(3)	(11)				
1	11	-	18				

סכום החשיפה בתחילת השנה
שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר
חשיפות שהתווספו
שינויים אחרים (לרבות הפרשות ומחיקות)
סכום חשיפה בסוף השנה

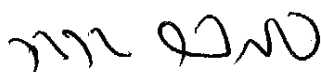
הצהרה (Certification)

אני, סמדר ברבר-צדיק, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2014 (להלן - "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח אינו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי⁽¹⁾. וכן:
(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידע סביר של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו;
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
- (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי. וכן,
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

סמדר ברבר - צדיק
מנהל כללי

18 בנובמבר, 2014

הצהרה (Certification)

אני, נחמן ניצן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2014 (להלן - "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי⁽¹⁾. וכן:
(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידע סביר של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו;
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי. וכן,
(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

נחמן ניצן
סמנכ"ל, חשבונאי ראשי

18 בנובמבר, 2014

טלפון 03 684 8000
פקסימיליה 03 684 8444
www.kpmg.co.il אינטרנט

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 61006

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ וחברות בנות שלו (להלן - "הבנק"), הכולל את המאזן התמציתי ביניים המאוחד ליום 30 בספטמבר 2014 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של שלושה חודשים ותשעה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

לא סקרנו את המידע הכספי לתקופות הביניים התמציתי של חברה שאוחדה אשר נכסיה הכלולים באיחוד מהווים כ-1.2% מכלל הנכסים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2014, וההכנסות מרבית, נטו לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי מהוות כ-0.5% מכלל הכנסות במאוחד מרבית, נטו לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי לתקופות של שלושה חודשים ותשעה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. המידע הכספי לתקופות הביניים התמציתי של אותה חברה נסקר על ידי רואי חשבון אחרים שדוח הסקירה שלהם הומצא לנו ומסקנתנו, ככל שהיא מתייחסת למידע הכספי בגין אותה חברה מבוססת על דוח הסקירה של רואי החשבון האחרים.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישומו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו ועל דוח הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

סומך חייקין
רואי חשבון

18 בנובמבר 2014

מאזן מאוחד

(במיליוני ש"ח)

31.12.13	30.9.13	30.9.14	באור	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)		
נכסים				
26,100	22,544	22,502		מזומנים ופקדונות בבנקים
10,799	12,656	12,181	2	ניירות ערך
990	1,120	1,225		ניירות ערך שנשאלו
69,533	67,755	70,735	3	אשראי לציבור
(827)	(860)	(827)	3	הפרשה להפסדי אשראי
68,706	66,895	69,908		אשראי לציבור, נטו
23	6	660		אשראי לממשלה
381	380	396		השקעות בחברות כלולות
1,180	1,164	1,198		בנינים וציוד
560	544	507		נכסים בלתי מוחשיים
1,462	1,105	1,937	7	נכסים בגין מכשירים נגזרים
786	807	850		נכסים אחרים ⁽²⁾
116	82	-		נכסים המוחזקים למכירה
111,103	107,303	111,364		סך כל הנכסים
התחייבויות והון				
89,122	85,380	88,737	א3	פקדונות הציבור
1,335	1,411	1,289		פקדונות מבנקים
650	574	1,144		פקדונות הממשלה
5,702	5,815	5,468		אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
1,789	1,434	1,849	7	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
5,374	5,693	5,549		התחייבויות אחרות ⁽¹⁾ ⁽³⁾
11	10	-		התחייבויות המוחזקות למכירה
103,983	100,317	104,036		סך כל ההתחייבויות
6,892	6,764	7,083		הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
228	222	245		זכויות שאינן מקנות שליטה
7,120	6,986	7,328		סך כל ההון
111,103	107,303	111,364		סך כל ההתחייבויות וההון

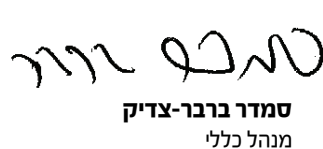
(1) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים בסך של 117 מיליון ש"ח, 119 מיליון ש"ח ו-116 מיליון ש"ח ב-30.9.14, 30.9.13 ו-31.12.13 בהתאמה.

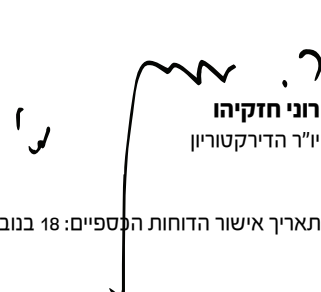
(2) מזה: נכסים אחרים הנמדדים בשווי הוגן בסך של 63 מיליון ש"ח, 15 מיליון ש"ח ו-66 מיליון ש"ח ב-30.9.14, 30.9.13 ו-31.12.13 בהתאמה.

(3) מזה: התחייבויות אחרות הנמדדות בשווי הוגן בסך של 798 מיליון ש"ח, 1,103 מיליון ש"ח ו-769 מיליון ש"ח ב-30.9.14, 30.9.13 ו-31.12.13 בהתאמה.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

נחמן ניצן
סמנכ"ל, חשבונאי ראשי

סמדר ברבר-צדיק
מנהל כללי

רוני חזקיהו
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 18 בנובמבר, 2014

דוח רווח והפסד מאוחד (במיליוני ש"ח)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר	לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר			
2013	2013	2014	2013	2014	באור
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
3,322	2,612	2,073	940	690	9
1,135	959	470	382	171	9
2,187	1,653	1,603	558	519	
97	65	(8)	21	(11)	3
2,090	1,588	1,611	537	530	
200	140	156	2	67	10
1,418	1,050	1,022	360	340	
64	44	60	28	17	
1,682	1,234	1,238	390	424	
1,687	1,263	1,273	401	419	
438	332	334	114	115	
169	128	127	41	43	
531	383	403	130	134	
2,825	2,106	2,137	686	711	
947	716	712	241	243	
386	295	299	93	104	
561	421	413	148	139	
30	23	28	1	12	
591	444	441	149	151	
(21)	(15)	(15)	(5)	(5)	
570	429	426	144	146	
5.69	4.28	4.24	1.44	1.45	

רווח בסיסי למניה המיוחס לבעלי מניות הבנק:
רווח נקי למניה בת 0.05 ש"ח

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על הרווח הכולל

(במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2013	2013	2014	2013	2014	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
591	444	441	149	151	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(21)	(15)	(15)	(5)	(5)	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
570	429	426	144	146	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
					רווח כולל אחר, לפני מסים:
(64)	(47)	(6)	47	(6)	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן נטו
5	5	2	(4)	-	התאמות מתרגום דוחות כספיים נטו ⁽¹⁾ , לאחר השפעת גידורים ⁽²⁾
(59)	(42)	(4)	43	(6)	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים
18	12	1	(13)	3	השפעת המס המתייחס
					רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה,
(41)	(30)	(3)	30	(3)	לאחר מסים
2	2	(2)	-	(1)	בניכוי (רווח) הפסד כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(39)	(28)	(5)	30	(4)	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מסים
550	414	438	179	148	הרווח הכולל לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(19)	(13)	(17)	(5)	(6)	הרווח הכולל המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
531	401	421	174	142	הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק, לרבות התאמות בגין חברות כלולות.

(2) גידורים - רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על השינויים בהון

(במיליוני ש"ח)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)					
סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	עודפים ⁽²⁾	רווח כולל אחר מצטבר (הפסד)	הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾
7,180	239	6,941	5,966	48	927
151	5	146	146	-	-
(3)	1	(4)	-	(4)	-
7,328	245	7,083	6,112	44	927

יתרה ליום 30 ביוני 2014

רווח נקי בתקופה

רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס

יתרה ליום 30 בספטמבר 2014

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2013 (לא מבוקר)					
סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	עודפים ⁽²⁾	רווח כולל אחר מצטבר (הפסד)	הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾
6,807	217	6,590	5,633	30	927
149	5	144	144	-	-
30	-	30	-	30	-
6,986	222	6,764	5,777	60	927

יתרה ליום 30 ביוני 2013

רווח נקי בתקופה

רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס

יתרה ליום 30 בספטמבר 2013

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)					
סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	עודפים ⁽²⁾	רווח כולל אחר מצטבר (הפסד)	הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾
7,120	228	6,892	5,916	49	927
441	15	426	426	-	-
(230)	-	(230)	(230)	-	-
(3)	2	(5)	-	(5)	-
7,328	245	7,083	6,112	44	927

יתרה לתחילת השנה (מבוקר)

רווח נקי בתקופה

דיבידנד

רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס

יתרה ליום 30 בספטמבר 2014

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2013 (לא מבוקר)					
סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	עודפים ⁽²⁾	רווח כולל אחר מצטבר (הפסד)	הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾
6,772	209	6,563	5,548	88	927
444	15	429	429	-	-
(200)	-	(200)	(200)	-	-
(30)	(2)	(28)	-	(28)	-
6,986	222	6,764	5,777	60	927

יתרה לתחילת השנה (מבוקר)

רווח נקי בתקופה

דיבידנד

הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס

יתרה ליום 30 בספטמבר 2013

דוח על השינויים בהון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2013 (מבוקר)					
סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	עודפים ⁽²⁾	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾
6,772	209	6,563	5,548	88	927
591	21	570	570	-	-
(200)	-	(200)	(200)	-	-
(41)	(2)	(39)	-	(39)	-
(2)	-	(2)	(2)	-	-
7,120	228	6,892	5,916	49	927

(1) כולל פרמיה על מניות בסך 313 מיליון ש"ח (משנת 1992 ואילך).

(2) כולל סך של 2,391 מיליון ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה כדידידנד.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על תזרימי המזומנים (במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2013	2013	2014	2013	2014	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		(לא מבוקר)		
591	444	441	149	151	תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) שוטפת:
					רווח נקי לתקופה
					ההתאמות הדרושות כדי להציג את המזומנים מפעילות שוטפת:
					חלק הבנק בהפסד (ברווח) הבלתי מחולק של חברות מוחזקות, נטו
(1)	(2)	(11)	6	(6)	פחת על בנינים וציוד
96	71	73	24	25	הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים
169	128	127	41	43	רווח מממוש בנינים וציוד
(28)	(28)	(10)	(21)	(10)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
97	65	(8)	21	(11)	רווח מממוש השקעה בחברות מוחזקות
-	-	(31)	-	-	הפסד (רווח) משינוי ערך ניירות, משינוי ערך וממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
191	264	(185)	20	(212)	רווח שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר
(11)	(11)	(20)	(1)	(5)	מסים נדחים, נטו
(32)	(1)	(6)	5	8	פצויי פרישה - גידול (קיטון) בעודף העתודה על היעודה
3	4	-	(5)	(9)	שערוך אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
136	129	28	59	16	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות המזומנים
12	21	75	14	75	
					שינוי נטו בנכסים שוטפים:
(5)	(261)	346	(68)	397	פקדונות בבנקים
(433)	(972)	(302)	324	(406)	ניירות ערך למסחר
(58)	(188)	(235)	4	(331)	שאלת ניירות ערך מהאוצר
(364)	857	(893)	209	(1,636)	אשראי לציבור
(20)	(3)	(637)	(1)	(1)	אשראי לממשלה
97	(58)	(77)	(170)	(101)	נכסים אחרים
(208)	79	(471)	2	(953)	נכסים בגין מכשירים נגזרים
					שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:
4,141	913	(169)	3,013	(2,041)	פקדונות הציבור
(49)	28	(46)	(81)	118	פקדונות מבנקים
25	96	26	72	(7)	פקדונות הממשלה
312	373	(14)	(84)	249	התחייבויות אחרות
96	(259)	65	(2)	574	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
4,757	1,689	(1,934)	3,530	(4,073)	מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) שוטפת

דוחות על תזרימי המזומנים (המשך) (במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2013	2013	2014	2013	2014	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		(לא מבוקר)		
(15,943)	(12,333)	(15,514)	(2,834)	(5,380)	תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) השקעה:
136	104	11	25	-	רכישת ניירות ערך המוחזקים לפדיון וזמינים למכירה
11,554	7,599	11,855	1,821	4,097	תמורה מפדיון אגרות חוב מוחזקות לפדיון
3,212	2,636	2,939	1,112	1,642	תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
(111)	(68)	(107)	(17)	(31)	תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה
48	47	26	37	26	רכישת בנינים וציוד
(133)	(76)	(73)	(22)	(23)	תמורה מממוש בנינים, ציוד ונכסים אחרים
5	-	148	-	-	השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
(1,232)	(2,091)	(715)	122	331	תמורה מממוש השקעות בחברות בת שיצאו מאיחוד (נספח א')
					מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) השקעה
					תזרימי מזומנים מפעילות מימון:
380	380	-	-	-	הנפקת אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(434)	(314)	(262)	(115)	(118)	פדיון אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(200)	(200)	(230)	-	-	דיבידנד ששולם לבעלי המניות
(2)	-	-	-	-	דיבידנד ששולם לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(256)	(134)	(492)	(115)	(118)	מזומנים, נטו, לפעילות מימון
3,269	(536)	(3,141)	3,537	(3,860)	גידול (קיטון) במזומנים
22,264	22,264	25,566	18,249	26,278	יתרת מזומנים לתחילת התקופה
33	21	(84)	(37)	(77)	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
25,566	21,749	22,341	21,749	22,341	יתרת מזומנים לסוף התקופה
					רביית ומסים ששולמו ו/או התקבלו:
5,306	3,686	2,482	1,603	846	רביית שהתקבלה
2,605	2,500	840	1,105	266	רביית ששולמה
76	53	40	19	16	דיבידנדים שהתקבלו
480	355	392	112	161	מסים על הכנסה ששולמו
188	185	90	5	18	מסים על הכנסה שהתקבלו

פעולות מהותיות שלא במזומן -
ליום 30 בספטמבר 2014 הושאלו לציבור ניירות ערך בסך של 3,238 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2013 - 2,946 מיליון ש"ח, 30 בספטמבר 2013 - 2,327 מיליון ש"ח), מתוכם סך של 2,454 מיליון ש"ח נשאלו מלקוחות (31 בדצמבר 2013 - 2,659 מיליון ש"ח, 30 בספטמבר 2013 - 2,143 מיליון ש"ח), סך של 712 מיליון ש"ח נשאלו מהאוצר (31 בדצמבר 2013 - 244 מיליון ש"ח, 30 בספטמבר 2013 - 98 מיליון ש"ח) וסך של 83 מיליון ש"ח הינם מתיק ניירות ערך של הבנק (31 בדצמבר 2013 - 46 מיליון ש"ח, 30 בספטמבר 2013 - 90 מיליון ש"ח).

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

נספח א' - תמורה ממימוש השקעות בחברות בת שאוחדו בעבר

נכסים והתחייבויות של חברות בת שאוחדו בעבר, וזרימת מזומנים ממימוש השקעה בחברות בת שאוחדו בעבר, ליום המכירה

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2013	2014	2013	2014	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		(לא מבוקר)		
5	-	124	-	-	נכסים
-	-	(7)	-	-	התחייבויות
-	-	31	-	-	רווח הון ממימוש השקעות בחברות בת שאוחדו בעבר
					סך הכל תמורה שהתקבלה ממימוש השקעות בחברות בת
5	-	148	-	-	שאוחדו בעבר

באורים

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") הינו תאגיד בישראל. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים של הבנק ליום 30 בספטמבר 2014 כוללת את אלה של הבנק ושל החברות הבנות שלו (להלן: "הקבוצה"), וכן את זכויות הקבוצה בחברות כלולות. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים ערוכה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) וכן בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה יחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013 (להלן - "הדוחות השנתיים"). המדיניות החשבונאית של הקבוצה בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים, למעט המפורט בסעיף ד' להלן.

בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, פרסום תמצית הדוחות הכספיים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 18 בנובמבר 2014.

ב. עקרונות הדיווח הכספי

תמצית דוחות כספיים אלה הוכנה באופן המפורט להלן:

- בנושאים שבליבת העסק הבנקאי - הטיפול החשבונאי הינו בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ובהתבסס על כללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב כפי שאומצו במסגרת הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים. נושאים בליבת העסק הבנקאי הוגדרו על ידי הפיקוח על הבנקים כמכשירים פיננסיים כולל, בין היתר, חשבונאות גידור, הכרה בהכנסה כולל תוכניות נאמנות לקוחות, הפרשה להפסדי אשראי, התחייבויות תלויות והפרשות, הצגת דוחות כספיים ודיווח מגזרי.
- בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - הטיפול החשבונאי הינו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל ובהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים ופרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) המתמייחסות אליהם. התקינה הבינלאומית מיושמת על פי העקרונות המפורטים להלן:
- במקרים בהם עולה סוגיה מהותית אשר אינה מקבלת מענה בתקנים הבינלאומיים או בהוראות היישום של המפקח, הקבוצה מטפלת בסוגיה בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שחלים ספציפית על נושאים אלו;
- במקרים בהם לא קיימת התייחסות ספציפית בתקנים או בפרשנויות לנושאים מהותיים או שקיימות מספר חלופות לטיפול בנושא מהותי, הקבוצה פועלת לפי הנחיות יישום ספציפיות שנקבעו על ידי המפקח;
- במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה לתקן בינלאומי אחר שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, הקבוצה פועלת בהתאם להוראות התקן הבינלאומי;
- במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה לתקן בינלאומי שלא אומץ בהוראות הדיווח לציבור, הקבוצה פועלת בהתאם להוראות הדיווח ובהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בישראל;
- במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה להגדרה של מונח שמוגדר בהוראות הדיווח לציבור, תבוא הפניה להגדרה בהוראות במקום ההפניה המקורית.

ג. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת, בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ד. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2014 מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות חדשות המפורטים להלן:

- הוראה בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות רבית.
- סכומים שסווגו מחדש מחוץ לרווח כולל אחר.
- להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה ותיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

הוראה בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת

הכנסות רבית

החל מיום 1 בינואר 2014, הבנק מיישם את ההנחיות שנקבעו בחוזר הפיקוח על הבנקים בנושא אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות רבית (ASC 310-20), אשר, בין היתר, קובע כללים לטיפול בעמלות יצירת אשראי, התחייבויות למתן אשראי, שינוי בתנאי חוב ועמלות פירעון מוקדם.

עמלות ליצירת אשראי

עמלות אשר חויבו ביצירת אשראי, לא מוכרות באופן מיידי כהכנסה בדוח רווח והפסד, אלא נדחות ומוכרות לאורך חיי ההלוואה כהתאמת התשואה. הכנסות מעמלות כאמור נזקפות לפי שיטת הרבית האפקטיבית ומדווחות כחלק מהכנסות רבית.

עמלות הקצאת אשראי

עמלות הקצאת אשראי מטופלות בהתאם לסבירות המימוש של המחויבות למתן האשראי. במידה והסבירות קלושה, העמלה מוכרת על בסיס קו ישר לאורך תקופת המחויבות, אחרת הבנק דוחה את ההכרה בהכנסה מעמלות אלה עד למועד מימוש המחויבות או עד למועד פקיעתה, לפי המוקדם. אם המחויבות מומשה, אזי העמלות מוכרות בדרך של התאמת התשואה לאורך חיי ההלוואה כאמור לעיל. באם המחויבות פקעה מבלי שמומשה העמלות מוכרות במועד הפקיעה ומדווחות במסגרת הכנסות מעמלות.

שינוי בתנאי חוב

במקרים של מימון מחדש או ארגון מחדש של חובות שאינם בעייתיים, בוחן הבנק אם תנאי ההלוואה שונו באופן מהותי. בהתאם לכך, בוחן הבנק האם הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים בהתאם לתנאים החדשים של ההלוואה שונה לפחות ב-10% מהערך הנוכחי של תזרימי המזומנים שנותרו בהתאם לתנאים הנוכחיים, או האם מדובר בשינוי מטבע של ההלוואה. במקרים כאמור, כל העמלות שטרם הופחתו וכן עמלות פירעון מוקדם שנגבו מהלקוח בגין שינוי בתנאי אשראי מוכרות ברווח והפסד. אחרת העמלות הנ"ל נכללות כחלק מההשקעה נטו בהלוואה החדשה ומוכרות כהתאמת תשואה כאמור לעיל.

עמלות פירעון מוקדם

עמלות פירעון מוקדם שחויבו בגין פירעון מוקדם שבוצע לפני 1 בינואר 2014 ושטרם הופחתו, מוכרות על פני תקופה של שלוש שנים או התקופה הנותרת של ההלוואה, לפי הקצר מביניהם.

עמלות שחויבו בגין פירעון מוקדם שבוצע לאחר 1 בינואר 2014 מוכרות מיידי במסגרת הכנסות רבית.

השפעה מיישום לראשונה

כאמור הבנק מיישם הוראות חדשות אלו החל מיום 1 בינואר 2014, זאת בהתאם להוראות המעבר ולהנחיות הפיקוח על הבנקים. יישום ההוראה הינו בדרך של מכאן ולהבא, כאשר במסגרת יישום ההוראה שינה הבנק את אופן ההכרה בהכנסה ואת סיווגן של עמלות הנ"ל כחלק מהכנסות רבית או הכנסות מעמלות, זאת בהתאם למהות העמלה, התאמת תשואה או עמלה אחרת.

להלן הגילוי להשפעה של יישום הוראה זו על הכנסות הרבית נטו, ההכנסות שאינן מרבית (עמלות) והרווח הנקי של הבנק בתקופה של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014:

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014			
(לא מבוקר)			
בהתאם להוראה בדבר מדידת הכנסות רבית	ההשפעה מיישום ההוראה בדבר מדידת הכנסות רבית	בהתאם להוראות הדיווח הקודמות	
במיליוני ש"ח			
519	22	497	הכנסות רבית, נטו
340	(27)	367	עמלות
146	(3)	149	רווח נקי

לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014			
(לא מבוקר)			
בהתאם להוראה בדבר מדידת הכנסות רבית	ההשפעה מיישום ההוראה בדבר מדידת הכנסות רבית	בהתאם להוראות הדיווח הקודמות	
במיליוני ש"ח			
1,603	65	1,538	הכנסות רבית, נטו
1,022	(79)	1,101	עמלות
426	(9)	435	רווח נקי

עיקרי השינויים, בין היתר, מתייחסים לדחיית עמלות בגין מתן אשראי ועמלות הקצאת אשראי, אי פריסת עמלות פירעון מוקדם וטיפול בשינוי תנאי חוב. בעקבות יישום ההוראה הכנסות מסוימות סווגו בין סעיפי הכנסות רבית והכנסות מעמלות.

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. אימוץ כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים

ביום 9 באפריל 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא אימוץ כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים. החוזר מעדכן את דרישות ההכרה המדידה והגילוי בנושא הטבות לעובדים בהוראות הדיווח לציבור בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב. חוזר זה כולל עדכונים מסוימים בהוראות הדיווח לציבור, אך אינו כולל את כל העדכונים הנדרשים להוראות בעקבות אימוץ כללים אלו.

החוזר קובע כי התיקונים להוראות הדיווח הציבורי יחולו מיום 1 בינואר 2015 כאשר בעת היישום לראשונה בנק יתקן למפרע את מספרי ההשוואה לתקופות המתחילות מיום 1 בינואר 2013 ואילך כדי לעמוד בדרישות הכללים כאמור.

החוזר קובע בין השאר כי שיעור ההיוון לחישוב ההתחייבויות בגין זכויות העובדים יתבסס על תשואות שוק של אגרות חוב ממשלתיות בישראל. כתוצאה מכך, תבוטל הוראת השעה בהוראות הקיימות הקובעת את שיעור ההיוון לחישוב עתודות לכיסוי זכויות עובדים. בהתאם לחוזר, הבנק נדרש בין השאר לתת בדוחות הכספיים לתקופות ביניים בשנת 2014 לכל הפחות גילוי לאומדן ההשפעה הכמותית של חישוב ההתחייבויות בשל זכויות עובדים על ההון תוך שימוש בשיעורי היוון המבוססים על תשואות שוק למועד הדיווח של אגרות חוב ממשלתיות בישראל.

להערכת הבנק ההשפעה הצפויה על ההון של הבנק ליום 30 בספטמבר 2014 בגין השפעת השינוי בשיעור ההיוון בלבד הינה כ-223 מיליון ש"ח. יודגש כי לאימוץ כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים עשויות להיות השפעות נוספות על הבנק לרבות השפעות על ההון. ההשפעה שצוינה לעיל אינה מביאה בחשבון השפעות נוספות כאמור אלא רק את השפעת השימוש בשיעורי היוון כפי שצוין לעיל. למרות ההשפעה לרעה על ההון של הבנק, לצורך חישוב דרישות הון בהתאם להוראות באזל 3, בהתאם להוראות מעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299, יתרת רווח או הפסד מצטבר בגין מדידות מחדש של

התחייבויות נטו או נכסים נטו בגין הטבה מוגדרת לעובדים לא תובא בחשבון באופן מיידי אלא תהיה כפופה להוראות מעבר, כך שהשפעתה תיפרס בשיעורים שווים של 20% עד ליישום מלא החל מיום 1 בינואר 2018. בהמשך לפרסום החוזר כאמור, פורסמה ביום 10 ביולי 2014 טיוטת קובץ שאלות ותשובות ליישום הוראות הדיווח לציבור בנושא הטבות לעובדים.

2. הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי

ביום 18 ביולי 2013 הועברה לדיון בוועדה המייעצת טיוטת חוזר לעדכון הוראות הדיווח לציבור בנושא הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי. הטיטה מאריכה את התחולה של הוראות השעה בנושא חישוב הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בהתבסס על פילוח לענפי משק, קובעת הבהרות והנחיות לאופן החישוב של שיעור הפסדי העבר וכן קובעת דרישות מקיפות בקשר להכללה במסגרת מקדם ההפרשה את ההתאמות בגין הגורמים הסביבתיים. בנוסף, מחייבת הטיטה הרחבה משמעותית של דרישות התייעוד התומך במקדם ההפרשה הקבוצתית ובנאותות כוללת של ההפרשה וכן הרחבה משמעותית של דרישות הדיווח להנהלה ולדירקטוריון. ההשפעה הצפויה בגין יישום ההנחיות בקשר לחישוב שיעור הפסדי העבר תטופל בדרך של שינוי אומדן ותיקוף לרווח והפסד. מועד היישום לראשונה טרם נקבע. בשלב זה, אין באפשרות הבנק לאמוד את השפעת אימוץ ההוראה לכשתיושם.

3. דיווח לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב הנוגעים להבחנה בין התחייבויות והון

ביום 30 בספטמבר 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא דיווח לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב הנוגעים להבחנה בין התחייבויות והון (להלן "החוזר"). בהתאם לחוזר בנק נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא סיווג כהון או כהתחייבות של מכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים מורכבים. לצורך כך נדרש ליישם, בין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו במסגרת הנושאים הבאים בקודיפיקציה:

- נושא 480 בדבר "הבחנה בין התחייבות והון";
- נושא 20-470 בדבר "חוב עם אפשרות להמרה ואפשרויות אחרות"; וכן
- נושא 30-505 בדבר "מניות באוצר".

מועד התחילה שנקבע בחוזר הוא 1 בינואר 2015, כאשר בעת היישום לראשונה נדרש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בנושאים בקודיפיקציה אשר פורטו לעיל, לרבות תיקון מספרי השוואה ככל שרלוונטי. הבנק בוחן את השפעת החוזר על הדוחות הכספיים.

4. חוזר בנושא מגזרי פעילות פיקוחיים

ביום 3 בנובמבר 2014 פרסם המפקח על הבנקים חוזר לתיקון הוראות הדיווח לציבור בנושא מגזרי פעילות פיקוחיים. החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור בכל הנוגע לדרישת הדיווח על מגזרי פעילות פיקוחיים וכוללות שינוי הגדרות מסוימות והנחיות על פיו יידרשו הבנקים לבצע סיווג לקוחות למגזרים פיקוחיים.

להלן השינויים העיקריים בהוראות הדיווח לציבור על פי החוזר:

- נוספה דרישה לגילוי על "מגזרי פעילות פיקוחיים", בהתאם להגדרות של הפיקוח על הבנקים. מתכונת הגילוי על מגזרי הפעילות הפיקוחיים כוללת את המגזרים הבאים: בנקאות פרטית, משקי בית, עסקים זעירים וקטנים, עסקים בינוניים, עסקים גדולים, גופים מוסדיים וניהול פיננסי.
- נוספו הגדרות המבהירות אלו לקוחות יכללו בכל מגזר.
- נוספה דרישה לגילוי נפרד על מגזר "ניהול פיננסי".
- הובהר כי תאגיד בנקאי שבהתאם לגישת ההנהלה שלו מגזרי הפעילות שלו שונים מהותית ממגזרי הפעילות הפיקוחיים, ייתן בנוסף גילוי על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה.

בהתאם לחוזר החל מהדוח לשנת 2015 תחול הדרישה בקשר לנתונים מאזניים. יתר הדרישות בקשר לגילויים יחולו החל מהדוח לרבעון הראשון בשנת 2016. החוזר קובע הקלות בנוגע לסיווג למגזרים לצורך הצגת מספרי השוואה. לחוזר לא צפויה להיות השפעה על הדוחות הכספיים מלבד השפעה הצגתית על באור מגזרי פעילות.

באור 2 - ניירות ערך (במיליוני ש"ח)

א. הרכב

30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)					
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווחים שטרם הוכרו לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	(א) אגרות חוב המוחזקות לפדיון
406	406	25	-	431	של ממשלת ישראל
66	66	13	-	79	של מוסדות פיננסיים בישראל
95	95	-	-	95	של מוסדות פיננסיים זרים
234	234	18	-	252	של אחרים בישראל
801	801	56	-	857	סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווח כולל אחר מצטבר	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾	(ב) ניירות ערך זמינים למכירה
5,821	5,793	32	4	5,821	אגרות חוב ומלוות -
123	126	-	3	123	של ממשלת ישראל
500	497	3	-	500	של ממשלות זרות
1,336	1,332	5	1	1,336	של מוסדות פיננסיים בישראל
583	584	8	9	583	של מוסדות פיננסיים זרים
918	904	16	2	918	מגובי נכסים (ABS) או משכנתאות (MBS)
93	92	1	-	93	של אחרים בישראל
9,374	9,328	65	19	9,374	של אחרים זרים
354 ⁽⁴⁾	325	30	1	354	סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה
9,728	9,653	95 ⁽²⁾	20 ⁽²⁾	9,728	מניות -
					סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווחים שטרם מומשו לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	(ג) ניירות ערך למסחר
1,421	1,412	12	3	1,421	אגרות חוב ומלוות -
99	99	-	-	99	של ממשלת ישראל
85	85	-	-	85	של מוסדות פיננסיים בישראל
34	34	-	-	34	של מוסדות פיננסיים זרים
4	4	-	-	4	של אחרים בישראל
1,643	1,634	12	3	1,643	של אחרים זרים
9	8	1	-	9	סך כל אגרות החוב למסחר
1,652	1,642	13 ⁽³⁾	3 ⁽³⁾	1,652	מניות -
12,181	12,096	164	23	12,237	סך כל ניירות הערך למסחר
					סך כל ניירות הערך

- (1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כוללים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן", למעט ניירות ערך בסך של 48 מיליון ש"ח הכוללים נגזר משובץ הנמדיים לפי שווי הוגן תוך זקיפת השינויים בשווי הוגן לרווח והפסד.
- (3) נזקפו לרווח רווח והפסד.
- (4) כולל השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך 148 מיליון ש"ח, שטרי הון צמייתים בסך 44 מיליון ש"ח וקרנות הון גידור בסך 1 מיליון ש"ח. מזה: השקעות במניות וקרנות השקעה פרטיות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין המוצגות לפי עלות בסך 165 מיליון ש"ח.

30 בספטמבר 2013 (לא מבוקר)					
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	(א) אגרות חוב המוחזקות לפדיון
351	351	13	-	364	של ממשלת ישראל
69	69	11	-	80	של מוסדות פיננסיים בישראל
101	101	-	-	101	של מוסדות פיננסיים זרים
245	245	6	4	247	של אחרים בישראל
766	766	30	4	792	סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווח כולל אחר מצטבר	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾	(ב) ניירות ערך זמינים למכירה
6,080	6,042	52	14	6,080	אגרות חוב ומלוות -
512 ⁽⁵⁾	524	-	12	512	של ממשלת ישראל
126	125	1	-	126	של ממשלות זרות
1,326	1,323	5	2	1,326	של מוסדות פיננסיים בישראל
607	609	12	14	607	של מוסדות פיננסיים זרים
668	642	27	1	668	מגובי נכסים (ABS) או משכנתאות (MBS)
55	54	1	-	55	של אחרים בישראל
9,374	9,319	98	43	9,374	של אחרים זרים
425 ⁽⁴⁾	382	44	1	425	סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה
9,799	9,701	142 ⁽²⁾	44 ⁽²⁾	9,799	מניות -
					סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	(ג) ניירות ערך למסחר
1,817	1,814	6	3	1,817	אגרות חוב ומלוות -
110	109	1	-	110	של ממשלת ישראל
75	74	1	-	75	של מוסדות פיננסיים בישראל
48	47	1	-	48	של מוסדות פיננסיים זרים
36	36	-	-	36	של אחרים בישראל
2,086	2,080	9	3	2,086	של אחרים זרים
5	5	-	-	5	סך כל אגרות החוב למסחר
2,091	2,085	9 ⁽³⁾	3 ⁽³⁾	2,091	מניות -
12,656	12,552	181	51	12,682	סך כל ניירות הערך למסחר
					סך כל ניירות הערך

- (1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן", למעט ניירות ערך בסך של 93 מיליון ש"ח הכוללים נגזר משוּבץ הנמדיים לפי שווי הוגן תוך זקיפת השינויים בשווי הוגן לרווח והפסד.
- (3) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (4) כולל השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך 127 מיליון ש"ח, שטרי הון צמיחים בסך 73 מיליון ש"ח, קרנות הון גידור בסך 4 מיליון ש"ח וקרנות מחקות בסך 10 מיליון ש"ח. מזה: השקעות במניות וקרנות השקעה פרטיות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין המוצגות לפי עלות בסך 144 מיליון ש"ח.
- (5) לא כולל ניירות ערך זמינים למכירה בעלות מופחתת ובשווי הוגן בסך של 34 מיליון ש"ח, המוצגים במסגרת סעיף נכסים המוחזקים למכירה.

באור 2 - ניירות ערך (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2013 (מבוקר)					
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	(א) אגרות חוב המוחזקות לפדיון
415	415	15	1	429	של ממשלת ישראל
69	69	12	-	81	של מוסדות פיננסיים בישראל
95	95	-	-	95	של מוסדות פיננסיים זרים
243	243	9	3	249	של אחרים בישראל
822	822	36	4	854	סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווח כולל אחר מצטבר	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾	(ב) ניירות ערך זמינים למכירה
5,113	5,077	44	8	5,113	אגרות חוב ומלוות -
501 ⁽⁵⁾	509	-	8	501	של ממשלת ישראל
125	124	1	-	125	של ממשלות זרות
1,345	1,338	8	1	1,345	של מוסדות פיננסיים בישראל
567	572	13	18	567	של מוסדות פיננסיים זרים
694	671	24	1	694	מגובי משכנתאות (MBS)
67	66	1	-	67	של אחרים בישראל
8,412	8,357	91	36	8,412	של אחרים זרים
356 ⁽⁴⁾	328	29	1	356	סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה
8,768	8,685	120 ⁽²⁾	37 ⁽²⁾	8,768	מניות -
					סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	(ג) ניירות ערך למסחר
1,059	1,051	9	1	1,059	אגרות חוב ומלוות -
44	43	1	-	44	של ממשלת ישראל
37	37	-	-	37	של מוסדות פיננסיים בישראל
63	62	1	-	63	של מוסדות פיננסיים זרים
4	4	-	-	4	של אחרים בישראל
1,207	1,197	11	1	1,207	של אחרים זרים
2	2	-	-	2	סך כל אגרות החוב למסחר
1,209	1,199	11 ⁽³⁾	1 ⁽³⁾	1,209	מניות -
10,799	10,706	167	42	10,831	סך כל ניירות הערך למסחר
					סך כל ניירות הערך

- (1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כוללים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן", למעט ניירות ערך בסך של 76 מיליון ש"ח הכוללים נגזר משובץ הנמדדים לפי שווי הוגן תוך זקיפת השינויים בשווי הוגן לרווח והפסד.
- (3) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (4) כולל השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך 138 מיליון ש"ח, שטרי הון צמיחים בסך 56 מיליון ש"ח, קרנות הון גידור בסך 4 מיליון ש"ח. מזה: השקעות במניות וקרנות השקעה פרטיות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין המוצגות לפי עלות בסך 154 מיליון ש"ח.
- (5) לא כולל ניירות ערך זמינים למכירה בעלות מופחתת ובשווי הוגן של כ-63 מיליון ש"ח, המוצגים במסגרת סעיף נכסים המוחזקים למכירה.

			(ד) מידע לגבי אגרות חוב פגומות
31 בדצמבר 2013	30 בספטמבר 2013	30 בספטמבר 2014	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
19	22	9	יתרת חוב רשומה של -
1	1	-	אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות רבית
20	23	9	אגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות רבית
			סך הכל יתרת חוב רשומה

באור 2 - ניירות ערך (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך של אגרות חוב המוחזקות לפדיון, ושל ניירות ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיצית הפסד שטרם מומש*

30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)							
פחות מ-12 חודשים				12 חודשים ומעלה			
שווי הוגן	0-20%	20%-40%	סה"כ	שווי הוגן	0-20%	20%-40%	סה"כ
ניירות ערך זמינים למכירה							
אגרות חוב							
1,093	4	-	4	-	-	-	-
-	-	-	-	123	3	-	3
412	1	-	1	-	-	-	-
190	1	-	1	234	8	-	8
434	2	-	2	-	-	-	-
2,129	8	-	8	357	11	-	11
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה							
30 בספטמבר 2013 (לא מבוקר)							
פחות מ-12 חודשים				12 חודשים ומעלה			
שווי הוגן	0-20%	20%-40%	סה"כ	שווי הוגן	0-20%	20%-40%	סה"כ
אגרות חוב המוחזקות לפדיון של אחרים בישראל (1)							
ניירות ערך זמינים למכירה							
אגרות חוב							
2,640	13	-	13	250	1	-	1
396	2	-	2	116	10	-	10
304	1	-	1	66	1	-	1
378	14	-	14	-	-	-	-
281	1	-	1	-	-	-	-
-	-	-	-	32	1	-	1
3,999	31	-	31	464	13	-	13
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה							
מניות							

* החל מיום 31 בדצמבר 2013 מיישם הבנק את ההנחיות שבחוזר הפיקוח על הבנקים בנושא שילוב מכתבי הפיקוח על הבנקים בהוראות הדיווח לציבור. החוזר כולל דרישות גילוי חדשות לעניין שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו של ניירות ערך זמינים למכירה ואגרות חוב המוחזקות לפדיון בחלוקה לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך מסך העלות המופחתת. הבנק יישם את ההוראה בדרך של יישום למפרע.
(1) יתרת העלות המופחתת של אגרות החוב המוחזקות לפדיון ליום 31.12.13 ו-30.9.13 מסתכמת ב-156 ו-93 מיליון ש"ח בהתאמה.

31 בדצמבר 2013 (מבוקר)							
12 חודשים ומעלה				פחות מ-12 חודשים			
הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן	0-20%	הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן	0-20%
סה"כ	20%-40%			סה"כ	20%-40%		
-	-	-	-	1	-	1	61
3	-	3	91	-	-	-	-
3	-	3	91	1	-	1	61
אגרות חוב המוחזקות לפדיון⁽¹⁾							
של ממשלת ישראל							
של אחרים בישראל							
סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון							
ניירות ערך זמינים למכירה							
אגרות חוב							
של ממשלת ישראל							
של ממשלות זרות							
של מוסדות פיננסיים זרים							
מגובי משכנתאות (MBS)							
של אחרים בישראל							
1	-	1	258	7	-	7	1,517
8	-	8	114	-	-	-	-
1	-	1	47	-	-	-	-
-	-	-	-	18	-	18	423
-	-	-	-	1	-	1	45
1	-	1	32	-	-	-	-
11	-	11	451	26	-	26	1,985
מניות							
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה							

באור 2 - ניירות ערך (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. פירוט נוסף לגבי נתוני העלות המופחתת והשווי ההוגן של ניירות ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות

30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)				
עלות מופחתת (במניות עלות)	רווח כולל אחר מצטבר	רווחים		שוי הוגן
	הפסדים			
ניירות ערך מגובי משכנתאות				
(א) ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (pass through)				
28	-	-	-	28
238	5	-	-	233
266	5	-	-	261
ניירות ערך בערבות GNMA				
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC				
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות מסוג העבר באמצעות				
(ב) ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO)				
318	4	8	8	322
318	4	8	8	322
584	9	8	8	583
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC או GNMA בערבותם				
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים				
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות				
30 בספטמבר 2013 (לא מבוקר)				
עלות מופחתת (במניות עלות)	רווח כולל אחר מצטבר	רווחים		שוי הוגן
	הפסדים			
ניירות ערך מגובי משכנתאות				
(א) ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (pass through)				
152	1	1	1	152
142	7	-	-	135
294	8	1	1	287
ניירות ערך בערבות GNMA				
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC				
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות מסוג העבר באמצעות				
(ב) ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO)				
315	6	11	11	320
315	6	11	11	320
609	14	12	12	607
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC או GNMA בערבותם				
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים				
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות				
31 בדצמבר 2013 (מבוקר)				
עלות מופחתת (במניות עלות)	רווח כולל אחר מצטבר	רווחים		שוי הוגן
	הפסדים			
ניירות ערך מגובי משכנתאות				
(א) ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (pass through)				
172	2	-	-	170
138	10	-	-	128
310	12	-	-	298
ניירות ערך בערבות GNMA				
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC				
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות מסוג העבר באמצעות				
(ב) ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO)				
262	6	13	13	269
262	6	13	13	269
572	18	13	13	567
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC או GNMA בערבותם				
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים				
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות				

פירוט נוסף לגבי ניירות ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות הנמצאים בפוזיצית הפסד שטרם מומש

30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)					
פחות מ-12 חודשים		12 חודשים ומעלה		סך הכל	
שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו
ניירות ערך מגובי משכנתאות					
(א) ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (pass through)					
-	-	135	5	135	5
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC					
-	-	135	5	135	5
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות מסוג העבר באמצעות					
(ב) ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO)					
64	1	99	3	163	4
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC או GNMA או בערבותם					
64	1	99	3	163	4
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים					
64	1	234	8	298	9
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות					
30 בספטמבר 2013 (לא מבוקר)					
פחות מ-12 חודשים		12 חודשים ומעלה		סך הכל	
שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו
ניירות ערך מגובי משכנתאות					
(א) ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (pass through)					
59	1	-	-	59	1
ניירות ערך בערבות GNMA					
135	7	-	-	135	7
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC					
194	8	-	-	194	8
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות מסוג העבר באמצעות					
(ב) ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO)					
184	6	-	-	184	6
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC או GNMA או בערבותם					
184	6	-	-	184	6
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים					
378	14	-	-	378	14
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות					
31 בדצמבר 2013 (מבוקר)					
פחות מ-12 חודשים		12 חודשים ומעלה		סך הכל	
שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו
ניירות ערך מגובי משכנתאות					
(א) ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (pass through)					
151	2	-	-	151	2
ניירות ערך בערבות GNMA					
128	10	-	-	128	10
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC					
279	12	-	-	279	12
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות מסוג העבר באמצעות					
(ב) ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO)					
144	6	-	-	144	6
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC או GNMA או בערבותם					
144	6	-	-	144	6
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים					
423	18	-	-	423	18
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות					

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
(במיליוני ש"ח)

א. חובות* ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)						
	אשראי לציבור			סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל
	מסחרי	לדיוור	פרטי אחר			
1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות						
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה	560	152	131	843	-	843
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	(8)	(3)	3	(8)	-	(8)
- מחיקות חשבונאיות	(24)	(1)	(24)	(49)	-	(49)
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות	25	-	16	41	-	41
מחיקות חשבונאיות, נטו	1	(1)	(8)	(8)	-	(8)
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה	553	148	126	827	-	827
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים						
יתרת ההפרשה לתחילת תקופה	111	-	9	120	-	120
קיטון בהפרשה	(3)	-	-	(3)	-	(3)
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים	108	-	9	117	-	117
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים	661	148	135	944	-	944
לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)						
	אשראי לציבור			סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל
	מסחרי	לדיוור	פרטי אחר			
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות						
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה	542	151	134	827	-	827
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	(23)	-	14	(9)	-	(9)
- מחיקות חשבונאיות	(57)	(3)	(90)	(150)	-	(150)
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות	91	-	68	159	-	159
מחיקות חשבונאיות, נטו	34	(3)	(22)	9	-	9
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה	553	148	126	827	-	827
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים						
יתרת ההפרשה לתחילת שנה	106	-	10	116	-	116
גידול (קיטון) בהפרשה	2	-	(1)	1	-	1
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים	108	-	9	117	-	117
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים	661	148	135	944	-	944

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב ויירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2013 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
828	-	828	136	146	546
17	-	17	4	6	7
(48)	-	(48)	(14)	(4)	(30)
63	-	63	13	-	50
15	-	15	(1)	(4)	20
860	-	860	139	148	573
115	-	115	10	-	105
4	-	4	-	-	4
119	-	119	10	-	109
979	-	979	149	148	682
לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2013 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
836	-	836	144	126	566
49	-	49	11	30	8
(185)	-	(185)	(68)	(8)	(109)
160	-	160	52	-	108
(25)	-	(25)	(16)	(8)	(1)
860	-	860	139	148	573
103	-	103	10	-	93
16	-	16	-	-	16
119	-	119	10	-	109
979	-	979	149	148	682

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. חובות* ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות* ועל החובות* בגינם היא חושבה:

30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)					
אשראי לציבור					
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל
33,650	-	437	34,087	3,864	37,951
3,481	17,960	15,207	36,648	-	36,648
296	17,710	-	18,006	-	18,006
37,131	17,960	15,644	70,735	3,864	74,599
יתרת חוב רשומה של חובות*: שנבדקו על בסיס פרטני שנבדקו על בסיס קבוצתי מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור סך הכל חובות					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*:					
512	-	35	547	-	547
41	148	91	280	-	280
-	**85	-	85	-	85
553	148	126	827	-	827
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי					

30 בספטמבר 2013 (לא מבוקר)					
אשראי לציבור					
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל
31,863	82	676	32,621	3,077	35,698
3,731	17,019	14,384	35,134	-	35,134
220	16,814	-	17,034	-	17,034
35,594	17,101	15,060	67,755	3,077	70,832
יתרת חוב רשומה של חובות*: שנבדקו על בסיס פרטני שנבדקו על בסיס קבוצתי מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור סך הכל חובות					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*:					
537	-	49	586	-	586
36	148	90	274	-	274
-	**88	-	88	-	88
573	148	139	860	-	860
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי					

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 8 מיליון ש"ח (30.9.13 ו-31.12.13 - 9 מיליון ש"ח).

31 בדצמבר 2013 (מבוקר)						
אשראי לציבור						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
37,082	3,053	34,029	464	-	33,565	יתרת חוב רשומה של חובות*:
35,504	-	35,504	14,664	17,334	3,506	שנבדקו על בסיס פרטני
17,253	-	17,253	-	17,040	213	שנבדקו על בסיס קבוצתי
72,586	3,053	69,533	15,128	17,334	37,071	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
						סך הכל חובות
543	-	543	38	-	505	הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*:
284	-	284	96	151	37	שנבדקו על בסיס פרטני
91	-	91	-	**91	-	שנבדקו על בסיס קבוצתי
827	-	827	134	151	542	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
						סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾

30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)						
חובות לא פגומים* - מידע נוסף			בעייתיים ⁽²⁾			
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	סך הכל	פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	לא בעייתיים	
1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)						
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
14	1	3,601	113	120	3,368	בינוי ונדל"ן - בינוי
5	-	4,198	27	32	4,139	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
3	-	8,041	8	67	7,966	שירותים פיננסיים
21	4	20,882	498	1,065	19,319	מסחרי - אחר
סך הכל מסחרי						
43	5	36,722	646	1,284	34,792	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
174	268	17,960	14	268 ⁽⁶⁾	17,678	אנשים פרטיים - אחר
35	7	15,565	108	143	15,314	
252	280	70,247	768	1,695	67,784	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	1,273	-	-	1,273	בנקים בישראל
-	-	660	-	-	660	ממשלת ישראל
252	280	72,180	768	1,695	69,717	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל						
ציבור - מסחרי						
-	-	115	32	-	83	בינוי ונדל"ן
-	-	294	-	-	294	מסחרי אחר
-	-	409	32	-	377	סך הכל מסחרי
-	-	79	-	-	79	אנשים פרטיים
-	-	488	32	-	456	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
-	-	1,931	-	-	1,931	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
-	-	2,419	32	-	2,387	סך הכל פעילות בחו"ל
252	280	70,735	800	1,695	68,240	סך הכל ציבור
-	-	3,204	-	-	3,204	סך הכל בנקים
-	-	660	-	-	660	סך הכל ממשלות
252	280	74,599	800	1,695	72,104	סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיוור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיוור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות רבית, למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה באור 3.2.3.ג. להלן.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות רבית.
- (5) צוברים הכנסות רבית, חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 78 מיליון ש"ח (30.9.13 - 59 מיליון ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (6) כולל יתרת הלוואות לדיוור בסך 8 מיליון ש"ח (30.9.13 - 11 מיליון ש"ח) עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת ההלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.
- * לעניין זה, "חובות לא פגומים" לרבות חובות לא בעייתיים.

30 בספטמבר 2013 (לא מבוקר)					
חובות לא פגומים * - מידע נוסף			בעייתיים ⁽²⁾		
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	סך הכל	פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	לא בעייתיים
2	1	3,640	319	105	3,216
6	-	4,568	21	108	4,439
1	-	5,649	12	43	5,594
15	4	21,274	441	750	20,083
24	5	35,131	793	1,006	33,332
160	301	17,101	1	306 ⁽⁶⁾	16,794
35	7	14,991	128	160	14,703
219	313	67,223	922	1,472	64,829
-	-	1,439	-	-	1,439
-	-	6	-	-	6
219	313	68,668	922	1,472	66,274
-	-	166	38	-	128
-	-	297	2	-	295
-	-	463	40	-	423
-	-	69	-	-	69
-	-	532	40	-	492
-	-	1,632	-	-	1,632
-	-	-	-	-	-
-	-	2,164	40	-	2,124
219	313	67,755	962	1,472	65,321
-	-	3,071	-	-	3,071
-	-	6	-	-	6
219	313	70,832	962	1,472	68,398

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

31 בדצמבר 2013 (מבוקר)						
חובות לא פגומים* - מידע נוסף		בעייתיים ⁽²⁾				
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	סך הכל	פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	לא בעייתיים	1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)
						פעילות לווים בישראל
						ציבור - מסחרי
1	-	3,687	298	108	3,281	בינוי ונדל"ן - בינוי
4	-	4,521	23	107	4,391	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
-	-	7,519	12	2	7,505	שרותים פיננסיים
45	2	20,947	492	784	19,671	מסחרי - אחר
						סך הכל מסחרי
50	2	36,674	825	1,001	34,848	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
172	274	17,334	23	275 ⁽⁶⁾	17,036	אנשים פרטיים - אחר
43	5	15,066	116	166	14,784	
						סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
265	281	69,074	964	1,442	66,668	בנקים בישראל
-	-	1,677	-	-	1,677	ממשלת ישראל
-	-	23	-	-	23	
265	281	70,774	964	1,442	68,368	סך הכל פעילות בישראל
						פעילות לווים בחו"ל
						ציבור - מסחרי
-	-	144	26	-	118	בינוי ונדל"ן
-	-	253	2	-	251	מסחרי אחר
						סך הכל מסחרי
-	-	397	28	-	369	אנשים פרטיים
-	-	62	-	-	62	
						סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
-	-	459	28	-	431	בנקים בחו"ל
-	-	1,353	-	-	1,353	ממשלות בחו"ל
-	-	-	-	-	-	
-	-	1,812	28	-	1,784	סך הכל פעילות בחו"ל
						סך הכל ציבור
265	281	69,533	992	1,442	67,099	
-	-	3,030	-	-	3,030	סך הכל בנקים
-	-	23	-	-	23	סך הכל ממשלות
265	281	72,586	992	1,442	70,152	סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות רבית, למידע על חובות פגומים מסויימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה באור 2.2.3.ג. להלן.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות רבית.
- (5) צוברים הכנסות רבית, חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 93 מיליון ש"ח סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (6) כולל יתרת הלוואות לדיור בסך 12 מיליון ש"ח עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת ההלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.

* לעניין זה, "חובות לא פגומים" לרבות חובות לא בעייתיים.

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

איכות האשראי - מצב פיגור החובות

מדיניות ניהול סיכון האשראי בבנק מגדירה סממנים עיקריים לבחינת איכות האשראי, ביניהם מצב הפיגור, דירוג הלקוח, מצב הבטחונות ועוד. מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות האשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל כאשר חוב מועבר לטיפול כחוב לא מבצע (לא צובר הכנסות רבית) לאחר 90 ימי פיגור. לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור) ולרוב לאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של חוב למעט במקרים בהם הועבר לטיפול באמצעים משפטיים, נבחן באופן פרטני ונמצא כי לא צפויים ממנו הפסדי אשראי מעבר לסכום שנמחק או הופרש. לגבי ההלוואות לדיור למעט הלוואות ללא תשלום רבעוני או חודשי, הבנק קובע הפרשה לפי שיטת עומק הפיגור. הבנק משתמש באינדיקציות נוספות כגון דירוג לקוחות ומצב הבטחונות המנוהלים במערכות ממוכנות בהתאם למדיניות ניהול סיכון האשראי שקבע הדירקטוריון.

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)					
	ייתרת קרן חובות פגומים	סך הכל יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾
2. מידע נוסף על חובות פגומים:					
א. חובות פגומים והפרשה פרטנית					
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
בינוי ונדל"ן - בינוי	1,119	113	90	9	23
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	264	27	20	6	7
שרותים פיננסיים	319	8	8	-	-
מסחרי - אחר	2,615	498	182	154	316
סך הכל מסחרי	4,317	646	300	169	346
אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור	14	14	14	-	-
אנשים פרטיים - אחר	411	108	75	31	33
סך הכל ציבור - פעילויות בישראל	4,742	768	389	200	379
בנקים בישראל	-	-	-	-	-
ממשלת ישראל	-	-	-	-	-
סך הכל פעילות בישראל	4,742	768	389	200	379
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
בינוי ונדל"ן	76	32	-	12	32
מסחרי אחר	57	-	-	-	-
סך הכל מסחרי	133	32	-	12	32
אנשים פרטיים	-	-	-	-	-
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל	133	32	-	12	32
בנקים בחו"ל	-	-	-	-	-
ממשלות בחו"ל	-	-	-	-	-
סך הכל פעילות בחו"ל	133	32	-	12	32
סך הכל ציבור	4,875	800	389	212	411
סך הכל בנקים	-	-	-	-	-
סך הכל ממשלות	-	-	-	-	-
סך הכל^(*)	4,875	800	389	212	411
(*) מזה:					
נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים		695	284	212	411
חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים		259	220	21	39

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (2) יתרת חוב רשומה.
 (3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

30 בספטמבר 2013 (לא מבוקר)					
ייתר קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל ייתר ⁽²⁾ חובות פגומים	ייתר ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	ייתר הפרשה פרטנית ⁽³⁾	ייתר ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	
1,244	319	162	35	157	
223	21	13	4	8	
479	12	11	-	1	
2,616	441	165	164	276	
4,562	793	351	203	442	
1	1	1	-	-	
457	128	72	44	56	
5,020	922	424	247	498	
-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	
5,020	922	424	247	498	
63	38	-	17	38	
24	2	-	2	2	
87	40	-	19	40	
-	-	-	-	-	
87	40	-	19	40	
-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	
87	40	-	19	40	
5,107	962	424	266	538	
-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	
5,107	962	424	266	538	
	769	231	266	538	
	313	176	41	137	

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

31 בדצמבר 2013 (מבוקר)					
ייתר קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):
					א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
1,240	298	152	32	146	בינוי ונדל"ן - בינוי
236	23	20	2	3	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
497	12	10	1	2	שרותים פיננסיים
2,552	492	185	141	307	מסחרי - אחר
4,525	825	367	176	458	סך הכל מסחרי
23	23	23	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
443	116	79	33	37	אנשים פרטיים - אחר
4,991	964	469	209	495	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
4,991	964	469	209	495	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
60	26	21	5	5	בינוי ונדל"ן
4	2	-	2	2	מסחרי אחר
64	28	21	7	7	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
64	28	21	7	7	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
64	28	21	7	7	סך הכל פעילות בחו"ל
5,055	992	490	216	502	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
5,055	992	490	216	502	סך הכל(*)
					(*) מזה:
	779	277	216	502	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	299	178	29	121	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר					
2013			2014		
			(לא מבוקר)		
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות רבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות רבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾
2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)					
ב. יתרה ממוצעת והכנסות רבית פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
					בינוי ונדל"ן - בינוי
					בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
					שדות פנינסיים
					מסחרי - אחר
1	1	323	-	-	140
-	-	29	-	-	26
-	-	11	-	-	8
1	1	462	1	1	484
2	2	825	1	1	658
-	-	1	-	-	14
1	1	124	-	-	110
3	3	950	1	1	782
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
3	3	950	1	1	782
סך הכל ציבור - פעילות בישראל					
בנקים בישראל					
ממשלת ישראל					
סך הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
					בינוי ונדל"ן - בינוי
					מסחרי - אחר
-	-	42	-	-	32
-	-	2	-	-	-
-	-	44	-	-	32
-	-	1	-	-	-
-	-	45	-	-	32
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	45	-	-	32
3	3	995	1	1	814
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
3	⁽⁴⁾ 3	995	1	⁽⁴⁾ 1	814
סך הכל					

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

(3) הכנסות רבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

(4) אילו החובות הפגומים היו צוברים רבית לפי התנאים המקוריים, היו נרשמות הכנסות רבית בסך 22 מיליון ש"ח לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר

2014 (לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2013 - 28 מיליון ש"ח).

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר					
2013			2014		
			(לא מבוקר)		
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות רבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות רבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾
1	1	325	2	2	196
-	-	49	-	-	24
-	-	11	-	-	10
4	6	498	3	4	490
5	7	883	5	6	720
-	-	1	-	-	16
4	4	130	1	1	112
9	11	1,014	6	7	848
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
9	11	1,014	6	7	848
-	-	44	-	-	28
-	-	2	-	-	-
-	-	46	-	-	28
-	-	1	-	-	-
-	-	47	-	-	28
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	47	-	-	28
9	11	1,061	6	7	876
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
9	11 ⁽⁴⁾	1,061	6	7 ⁽⁴⁾	876

2.	מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)
ב.	יתרה ממוצעת והכנסות רבית פעילות לווים בישראל
	ציבור-מסחרי
	בינוי ונדל"ן - בינוי
	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
	שרותים פיננסיים
	מסחרי - אחר
	סך הכל מסחרי
	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
	אנשים פרטיים - אחר
	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
	בנקים בישראל
	ממשלת ישראל
	סך הכל פעילות בישראל
	פעילות לווים בחו"ל
	ציבור-מסחרי
	בינוי ונדל"ן - בינוי
	מסחרי - אחר
	סך הכל מסחרי
	אנשים פרטיים
	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
	בנקים בחו"ל
	ממשלות בחו"ל
	סך הכל פעילות בחו"ל
	סך הכל ציבור
	סך הכל בנקים
	סך הכל ממשלות
	סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

(3) הכנסות רבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

(4) אילו החובות הפגומים היו צוברים רבית לפי התנאים המקוריים, היו נרשמות הכנסות רבית בסך 68 מיליון ש"ח לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2014 (לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2013 - 77 מיליון ש"ח).

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)					
יתרת חוב רשומה					
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות רבית	2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)
					ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
11	1	-	-	10	בינוי ונדל"ן - בינוי
5	3	-	-	2	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
1	-	-	-	1	שרותים פיננסיים
189	27	-	-	162	מסחרי - אחר
206	31	-	-	175	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדירור
53	8	-	-	45	אנשים פרטיים - אחר
259	39	-	-	220	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
259	39	-	-	220	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
-	-	-	-	-	מסחרי אחר
-	-	-	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
-	-	-	-	-	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
-	-	-	-	-	סך הכל פעילות בחו"ל
259	39	-	-	220	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
259	39	-	-	220	סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(2) צובר הכנסות רבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

30 בספטמבר 2013 (לא מבוקר)					
יתרת חוב רשומה					
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	צובר ⁽²⁾ של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות רבית	
					2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):
					ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
144	2	-	-	142	בינוי ונדל"ן - בינוי
6	4	-	-	2	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
9	1	-	-	8	שדות פננסיים
105	57	-	-	48	מסחרי - אחר
264	64	-	-	200	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
49	11	-	-	38	אנשים פרטיים - אחר
313	75	-	-	238	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
313	75	-	-	238	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
-	-	-	-	-	מסחרי אחר
-	-	-	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
-	-	-	-	-	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
-	-	-	-	-	סך הכל פעילות בחו"ל
313	75	-	-	238	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
313	75	-	-	238	סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(2) צובר הכנסות רבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

31 בדצמבר 2013 (מבוקר)					
יתרת חוב רשומה					
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	צובר ⁽²⁾ של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות רבית	
					2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):
					ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
134	11	-	-	123	בינוי ונדל"ן - בינוי
7	2	-	-	5	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
8	1	-	-	7	שרותים פיננסיים
103	33	-	-	70	מסחרי - אחר
252	47	-	-	205	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדירור
47	7	-	-	40	אנשים פרטיים - אחר
299	54	-	-	245	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
299	54	-	-	245	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
-	-	-	-	-	מסחרי אחר
-	-	-	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
-	-	-	-	-	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
-	-	-	-	-	סך הכל פעילות בחו"ל
299	54	-	-	245	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
299	54	-	-	245	סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(2) צובר הכנסות רבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו					
לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2013			2014		
(לא מבוקר)					
מספר חודים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	מספר חודים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש
מידע נוסף על חובות פגומים:					
חובות בעייתיים בארגון מחדש					
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
8	1	1	60	3	3
-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	-	-
91	48	37	104	34	31
99	49	38	169	37	34
-	-	-	-	-	-
279	12	11	193	8	7
378	61	49	362	45	41
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
378	61	49	362	45	41
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
378	61	49	362	45	41
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
378	61	49	362	45	41
סך הכל					

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו					
לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2014			2013		
(לא מבוקר)					
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש
28	5	4	72	5	5
2	1	1	6	1	1
1	-	-	5	-	-
224	138	124	201	50	46
255	144	129	284	56	52
-	-	-	-	-	-
767	33	32	664	21	20
1,022	177	161	948	77	72
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
1,022	177	161	948	77	72
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
1,022	177	161	948	77	72
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
1,022	177	161	948	77	72
סך הכל					

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו (2)			
לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר			
2013		2014	
(לא מבוקר)			
יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים
-	1	-	6
-	2	-	-
-	-	-	1
5	12	4	10
5	15	4	17
-	-	-	-
1	40	-	36
6	55	4	53
-	-	-	-
-	-	-	-
6	55	4	53
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
6	55	4	53
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
6	55	4	53

2. מידע נוסף על חובות פגומים:	
ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש פעילות לווים בישראל	
ציבור-מסחרי	
בינוי ונדל"ן - בינוי	
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	
שרותים פיננסיים	
מסחרי - אחר	
סך הכל מסחרי	
אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור	
אנשים פרטיים - אחר	
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	
בנקים בישראל	
ממשלת ישראל	
סך הכל פעילות בישראל	
פעילות לווים בחו"ל	
ציבור-מסחרי	
בינוי ונדל"ן - בינוי	
מסחרי - אחר	
סך הכל מסחרי	
אנשים פרטיים	
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל	
בנקים בחו"ל	
ממשלות בחו"ל	
סך הכל פעילות בחו"ל	
סך הכל ציבור	
סך הכל בנקים	
סך הכל ממשלות	
סך הכל	

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(2) חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ⁽²⁾							
לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר							
2013		2014					
		(לא מבוקר)					
יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים				
				2. מידע נוסף על חובות פגומים:			
				ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש פעילות לווים בישראל			
				ציבור-מסחרי			
				בינוי ונדל"ן - בינוי			
				בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן			
				שדות פנינסיים			
				מסחרי - אחר			
				סך הכל מסחרי			
				אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור			
				אנשים פרטיים - אחר			
				סך הכל ציבור - פעילות בישראל			
				בנקים בישראל			
				ממשלת ישראל			
				סך הכל פעילות בישראל			
				פעילות לווים בחו"ל			
				ציבור-מסחרי			
				בינוי ונדל"ן - בינוי			
				מסחרי - אחר			
				סך הכל מסחרי			
				אנשים פרטיים			
				סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל			
				בנקים בחו"ל			
				ממשלות בחו"ל			
				סך הכל פעילות בחו"ל			
				סך הכל ציבור			
				סך הכל בנקים			
				סך הכל ממשלות			
				סך הכל			

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(2) חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור

יתרות לסוף שנה לפי שיעור המימון (LTV)*, סוג החזר וסוג הרבית

30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)				
יתרת הלוואות לדיור				
סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני	מזה: רבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל	
1,161	8,479	700	12,473	שיעבוד ראשון:
747	4,074	237	5,519	שיעור המימון - עד 60%
39	158	6	264	שיעור המימון - מעל 60%
1,947	12,711	943	18,256	שיעבוד משני או ללא שיעבוד
				סך הכל

30 בספטמבר 2013 (לא מבוקר)				
יתרת הלוואות לדיור				
סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני	מזה: רבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל	
1,017	7,813	814	11,460	שיעבוד ראשון:
774	4,047	326	5,463	שיעור המימון - עד 60%
19	303	15	398	שיעור המימון - מעל 60%
1,810	12,163	1,155	17,321	שיעבוד משני או ללא שיעבוד
				סך הכל

31 בדצמבר 2013 (מבוקר)				
יתרת הלוואות לדיור				
סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני	מזה: רבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל	
1,417	8,153	822	11,930	שיעבוד ראשון:
623	4,090	286	5,499	שיעור המימון - עד 60%
24	77	4	118	שיעור המימון - מעל 60%
2,064	12,320	1,112	17,547	שיעבוד משני או ללא שיעבוד
				סך הכל

* היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.

באור 3א - פקדונות הציבור (במיליוני ש"ח)

א. סוגי פקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2013	2013	2014	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		
			בישראל
			לפי דרישה
			- אינם נושאים רבית
			- נושאים רבית
19,343	17,427	24,099	סך הכל לפי דרישה
5,054	5,616	2,987	לזמן קצוב*
24,397	23,043	27,086	סך הכל פקדונות בישראל**
63,424	60,987	60,465	* מזה: פקדונות שאינם נושאים רבית
87,821	84,030	87,551	
2,642	2,143	2,526	
			מחוץ לישראל
			לפי דרישה
			- אינם נושאים רבית
			- נושאים רבית
1,301	1,350	1,186	סך הכל לפי דרישה
-	-	-	לזמן קצוב*
1,301	1,350	1,186	סך הכל פקדונות מחוץ לישראל
-	-	-	סך כל פקדונות הציבור
1,301	1,350	1,186	* מזה: פקדונות שאינם נושאים רבית
89,122	85,380	88,737	
-	-	-	
			** מזה:
46,890	46,583	45,678	פקדונות של אנשים פרטיים
9,265	7,372	7,746	פקדונות של גופים מוסדיים
31,666	30,075	34,127	פקדונות של תאגידים ואחרים

ב. פקדונות הציבור לפי גודל על בסיס מאוחד

31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2013	2013	2014	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		
			תקרת הפקדון
33,280	33,420	32,526	עד 1
21,404	21,263	21,141	מעל 1 עד 10
12,465	11,987	14,195	מעל 10 עד 100
9,218	8,143	7,448	מעל 100 עד 500
12,755	10,567	13,427	מעל 500 ועד 2,140 (30.9.13 - 1,876 , 31.12.13 - 2,163)
89,122	85,380	88,737	סה"כ

באור 4 - הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים

בחודש מאי 2013 תיקן המפקח על הבנקים את הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 211-201 בנושא מדידה והלימות הון, על מנת להתאימן להנחיות באזל 3.

יודגש, כי הוראות באזל 3 קובעות שינויים משמעותיים בחישוב דרישות ההון הרגולטורי, בין היתר, בכל הקשור ל:

- רכיבי ההון הפיקוחי
- ניכויים מההון והתאמות פיקוחיות
- טיפול בחשיפות לתאגידים פיננסיים
- טיפול בחשיפות לסיכון אשראי בגין חובות פגומים
- הקצאת הון בגין סיכון CVA.

התיקונים להוראות הנ"ל נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2014, כאשר היישום הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר, וזאת על מנת לאפשר עמידה בדרישות החדשות של ההון הפיקוחי במסגרת יישום באזל 3 ולקבוע תקופת מעבר עד ליישומן המלא. הוראות המעבר מתייחסות, בין היתר, להתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון, וכן למכשירי הון שאינם כשירים להכללה בהון הפיקוחי בהתאם לקריטריונים החדשים שנקבעו בהוראות באזל. בפרט, בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון וכן זכויות המיעוט שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי ינוכו מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי יוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת תופחת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022.

בנוסף, ביום 29 באוגוסט 2013 פורסם חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא דרישות הגילוי של באזל הנוגעות להרכב ההון (להלן: "החוזר"). החוזר קבע דרישות גילוי מעודכנות שיידרשו הבנקים לכלול כחלק מאימוץ הוראות באזל 3. בהתאם לכך, במסגרת הביאור על הלימות ההון בדוחות הכספיים הרבעוניים בשנת 2014, נכלל הגילוי על מספרי השוואה לתקופות קודמות הערוכים בהתאם להוראות באזל 2 כפי שאומצו על ידי המפקח על הבנקים, וכן הגילוי על מספרי השוואה מבוקרים ליום 1 בינואר 2014 הערוכים בהתאם להוראות באזל 3.

באור 4 - הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2013	31 בדצמבר 2013 באזל 2 ⁽²⁾	1 בינואר 2014	30 בספטמבר 2014 באזל 3 ⁽¹⁾	
(לא מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	
6,795	6,852	7,129	7,287	א. בנתוני המאוחד
3,541	3,357	3,296	3,401	1. הון לצורך חישוב יחס ההון
10,336	10,209	10,425	10,688	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
60,069	60,462	62,735	65,691	הון רובד 2, לאחר ניכויים
1,224	1,350	1,350	1,340	סך הכל הון כולל
6,411	6,423	6,423	6,363	2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון
67,704	68,235	70,508	73,394	סיכון אשראי
-	-	10.11%	9.93%	סיכונים שוק
10.04%	10.04%	10.11%	9.93%	סיכון תפעולי
15.27%	14.96%	14.78%	14.56%	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי הסיכון
-	-	9.00% ⁽³⁾	9.00% ⁽³⁾	3. יחס ההון לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	12.50% ⁽³⁾	12.50% ⁽³⁾	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
				יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
				יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
				יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח
				על הבנקים
				יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
				ב. חברות בת משמעותיות
				בנק אוצר החייל בע"מ
-	-	9.68	9.79	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
9.47	9.60	9.68	9.79	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
14.31	14.71	14.16	14.19	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
-	-	12.10	12.50	בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ
12.90	12.40	12.10	12.50	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
18.10	17.40	16.90	17.20	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
-	-	15.40	16.20	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
15.90	15.50	15.40	16.20	יובנק בע"מ
19.70	19.30	18.60	19.30	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
-	-	14.93	14.73	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
14.49	15.13	14.93	14.73	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
14.96	15.61	15.82	15.58	

באור 4 - הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

(במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2013	31 בדצמבר 2013	1 בינואר 2014	30 בספטמבר 2014
(לא מבוקר)	באזל 2 ⁽²⁾ (מבוקר)	(מבוקר)	באזל 3 ⁽¹⁾ (לא מבוקר)
ג. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון (בנתוני המאוחד)			
1. הון עצמי רובד 1			
6,764	6,892	6,892	7,083
הון המיוחס לבעלי מניות הבנק			
הבדלים בין הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לבין הון עצמי רובד 1			
270	270	270	-
222	228	208	467 ⁽⁵⁾
-	(100)	-	-
(61)	(50)	-	-
7,195	7,240	7,370	7,550
סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים			
התאמות פיקוחיות וניכויים:			
-	-	233	209
-	-	-	44
400	388	8	10
400	388	241	263
6,795	6,852	7,129	7,287
2. הון רובד 2			
3,546	3,370	2,695	2,687
105	105	605	717
43	35	-	-
3,694	3,510	3,300	3,404
סך הון רובד 2, לפני ניכויים			
153	153	4	3
3,541	3,357	3,296	3,401
סך הכל הון רובד 2			

1 בינואר 2014	30 בספטמבר 2014
(מבוקר)	(לא מבוקר)
באחוזים	
ד. השפעת הוראות המעבר על יחס הון עצמי רובד 1	
יחס ההון לרכיבי סיכון	
9.99	9.56
0.12	0.37
10.11	9.93

- (1) מחושב בהתאם להוראות ניהול בנאי תקין מספר 201-211, 299 בדבר "מדידה והלימות ההון", החלות מיום 1 בינואר 2014.
- (2) מחושב בהתאם להוראות ניהול בנאי תקין מספר 201-211 בדבר "מדידה והלימות ההון", שחלו עד ליום 1 בינואר 2014.
- (3) יחס ההון המזערי הנדרש לפי הוראות המפקח על הבנקים מיום 1 בינואר 2015. ראה סעיף ה' להלן לגבי הדרישה להגדלת יחס הון עצמי רובד 1 בהתאם להוראות "מגבלות למתן הלוואות לדיור".
- (4) בהתאם להבהרת הפיקוח על הבנקים בנושא טיפול באופציות מכר שניתנו לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, הבנק זקף לבסיס ההון את השינוי בהון הנובע מיישום לראשונה של ההבהרה, וזאת לא יאוחר ממועד סיום ההתקשרות באופציית המכר כאמור בבאור 6ה' לדוחות הכספיים לשנת 2013.
- (5) באשר לסכום של 244 מיליון ש"ח, בתאום עם המפקח על הבנקים, הבנק יישם את הוראות המעבר של באזל 3 בקשר עם אופציית המכר שניתנה לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, כאמור בבאור 14 להלן.
- * לעניין החשובים לצורך באזל 3 - התאמות פיקוחיות וניכויים - בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי". נכסי הסיכון וההתאמות הפיקוחיות מוצגים בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299.

ה. יעדי הלימות הון

לקבוצה מדיניות שאושרה על ידי הדירקטוריון והנהלה להחזיק רמת הלימות הון, בהתאם ליעד הון הנקבע בתהליך פנימי, אשר לא יפחת מיעדי ההון המינימלי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים. יעד ההון שנקבע על ידי הדירקטוריון והנהלה משקף, לדעת הקבוצה, את רמת ההון הנאותה הנדרשת בהתחשב בפרופיל הסיכון ובתאבון הסיכון שלה.

כחלק מתהליך הדרגתי של אימוץ הוראות באזל 3 בישראל, ביום 28 במרס 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב הנחיה בנושא מסגרת באזל 3 - יחסי הון ליבה מינימליים, הדורש מבנקים ומחברות כרטיסי אשראי לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 בשיעור של 9% וביחס הון כולל בשיעור של 12.5% עד ליום 1 בינואר 2015. בנוסף, נקבע כי בנק אשר סך נכסיו המאזניים, על בסיס מאוחד, מהווה לפחות 20% מסך נכסי המערכת הבנקאית, יידרש להגדיל את היחסים הנ"ל בנקודת אחוז אחת ולעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי של 10% ויחס הון כולל מזערי של 13.5% עד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לאמור לעיל, יחס הון עצמי רובד 1 מזערי שיידרש מהבנק הוא 9% ויחס ההון הכולל המזערי שיידרש מהבנק הוא 12.5%. כמו כן, בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים בנושא "מגבלות למתן הלוואות לדיוור", נדרשים תאגידים בנקאיים להגדיל את יעד הון עצמי רובד 1 בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיוור. יעד הון עצמי רובד 1 יגדל בשיעורים רבעוניים קבועים מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 1 בינואר 2017. ליתרת ההלוואות לדיוור ראה באור 3.33. בעקבות אימוץ הוראות באזל 3 בישראל כאמור לעיל, החליט דירקטוריון הבנק ביום 8 באפריל 2014 כי יעד הון עצמי רובד 1 של הבנק יעמוד על שיעור שלא יפחת מ-9.3% ויעד ההון הכולל של הבנק לא יפחת מ-12.5%.

חלוקת דיבידנד תתאפשר במידה שלא תפגע ביכולתו של הבנק לעמוד בדרישות ההון החדשות.

ו. דיבידנד

חלוקת דיבידנד

ביום 14 בינואר 2014 החליט דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי המניות של הבנק בסך כולל של 100 מיליון ש"ח. המועד הקובע לעניין תשלום הדיבידנד חל ביום 22 בינואר 2014, ויום התשלום היה 3 בפברואר 2014. ביום 25 במרס 2014 החליט דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי המניות של הבנק בסך כולל של 130 מיליון ש"ח. המועד הקובע לעניין תשלום הדיבידנד חל ביום 3 באפריל 2014, ויום התשלום היה 16 באפריל 2014. לאחר תאריך המאזן, ביום 18 בנובמבר 2014 החליט דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי המניות של הבנק בסך כולל של 55 מיליון ש"ח. המועד הקובע לעניין תשלום הדיבידנד יחול ביום 27 בנובמבר 2014, ויום התשלום יהיה 9 בדצמבר 2014.

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)	לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)	לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
230	-	דיבידנד שהוכרז ושולם על ידי הבנק

באור 5 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
(במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)						
מטבע ישראלי			מטבע חוץ ⁽¹⁾		פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	סך הכל
לא צמוד	צמוד למדד המחירים לצרכן	דולר ארה"ב	אירו	אחר		
19,514	238	1,674	489	587	-	22,502
5,339	2,427	2,340	1,544	168	363	12,181
1,225	-	-	-	-	-	1,225
50,739	12,520	4,812	791	446	600	69,908
38	622	-	-	-	-	660
-	-	-	-	-	396	396
-	-	-	-	-	1,198	1,198
-	-	-	-	-	507	507
236	76	1,047	28	26	524	1,937
694	9	25	22	16	84	850
77,785	15,892	9,898	2,874	1,243	3,672	111,364
התחייבויות						
57,441	8,322	17,122	3,670	1,576	606	88,737
1,054	-	201	28	6	-	1,289
1,018	51	70	4	1	-	1,144
86	5,382	-	-	-	-	5,468
293	141	812	77	10	516	1,849
4,312	1,059	43	6	27	102	5,549
64,204	14,955	18,248	3,785	1,620	1,224	104,036
13,581	937	(8,350)	(911)	(377)	2,448	7,328
ה פ ר ש						
(7,423)	(411)	7,029	560	245	-	-
(1,305)	-	1,163	140	2	-	-
(470)	-	329	140	1	-	-
4,383	526	171	(71)	(129)	2,448	7,328
(1,622)	-	1,388	233	1	-	-
(3,745)	-	3,033	703	9	-	-

(1) כולל צמודי מטבע חוץ

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

30 בספטמבר 2013 (לא מבוקר)						
מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי			
פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד למדד המחירים לצרכן	לא צמוד	
סך הכל						
22,544	-	916	276	1,792	290	19,270
12,656	430	189	902	3,069	2,575	5,491
1,120	-	-	-	-	-	1,120
66,895	476	414	865	4,610	14,376	46,154
6	-	-	-	-	-	6
380	380	-	-	-	-	-
1,164	1,164	-	-	-	-	-
544	544	-	-	-	-	-
1,105	347	123	87	161	82	305
807	39	2	1	93	4	668
82	-	79	1	2	-	-
107,303	3,380	1,723	2,132	9,727	17,327	73,014
85,380	479	1,788	3,439	16,203	9,179	54,292
1,411	-	17	28	219	2	1,145
574	-	-	10	72	99	393
5,815	-	-	-	-	5,730	85
1,434	343	90	103	197	250	451
5,693	100	58	15	42	1,225	4,253
10	-	7	1	1	-	1
100,317	922	1,960	3,596	16,734	16,485	60,620
6,986	2,458	(237)	(1,464)	(7,007)	842	12,394
-	-	(15)	1,284	6,405	329	(8,003)
-	-	-	184	392	-	(576)
-	-	5	25	256	-	(286)
6,986	2,458	(247)	29	46	1,171	3,529
-	-	-	250	735	-	(985)
-	-	(16)	152	1,054	-	(1,190)

נכסים	מזומנים ופקדונות בבנקים	ניירות ערך	ניירות ערך שנשאלו	אשראי לציבור, נטו	אשראי לממשלה	השקעות בחברות כלולות	בנינים וציוד	נכסים בלתי מוכשיים	נכסים בגין מכשירים נגזרים	נכסים אחרים	נכסים המוחזקים למכירה	סך כל הנכסים				
התחייבויות	פקדונות הציבור	פקדונות מבנקים	פקדונות הממשלה	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	התחייבויות אחרות	התחייבויות המוחזקות למכירה	סך כל ההתחייבויות	ה פ ר ש	מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)	סך הכל כללי	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

(1) כולל צמודי מטבע חוץ

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי

באור 5 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2013 (מבוקר)						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד
26,100	-	784	226	1,772	283	23,035
10,799	358	151	994	2,911	2,115	4,270
990	-	-	-	-	-	990
68,706	453	419	838	4,483	14,405	48,108
23	-	-	-	-	-	23
381	381	-	-	-	-	-
1,180	1,180	-	-	-	-	-
560	560	-	-	-	-	-
1,462	834	65	68	128	75	292
786	50	2	1	42	12	679
116	-	113	1	2	-	-
111,103	3,816	1,534	2,128	9,338	16,890	77,397
89,122	457	1,994	3,343	16,232	9,464	57,632
1,335	-	8	30	199	-	1,098
650	-	-	3	64	242	341
5,702	-	-	-	-	5,616	86
1,789	829	38	87	161	196	478
5,374	95	27	4	72	1,002	4,174
11	-	6	3	1	-	1
103,983	1,381	2,073	3,470	16,729	16,520	63,810
7,120	2,435	(539)	(1,342)	(7,391)	370	13,587
-	-	318	1,310	7,051	490	(9,169)
-	-	-	(28)	313	-	(285)
-	-	-	49	154	-	(203)
7,120	2,435	(221)	(11)	127	860	3,930
-	-	-	(39)	563	-	(524)
-	-	6	250	687	-	(943)

נכסים

מזומנים ופקדונות בבנקים
ניירות ערך
ניירות ערך שנשאלו
אשראי לציבור, נטו
אשראי לממשלה
השקעות בחברות כלולות
בנינים וציוד
נכסים בלתי מוחשיים
נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים אחרים
נכסים המוחזקים למכירה

סך כל הנכסים

התחייבויות

פקדונות הציבור
פקדונות מבנקים
פקדונות הממשלה
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות
התחייבויות המוחזקות למכירה

סך כל ההתחייבויות

הפרש

מכשירים נגזרים שאינם מגדירים:
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)

סך הכל כללי

אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

(1) כולל צמודי מטבע חוץ

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי

באור 6 - התקשרויות והתחייבויות תלויות

(במיליוני ש"ח)

1. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

יתרת ההפרשה להפסדי אשראי			יתרת חוזים ⁽¹⁾			
31.12.13	30.9.13	30.9.14	31.12.13	30.9.13	30.9.14	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
-	-	-	170	159	176	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:
13	13	11	823	852	879	- אשראי תעודות
20	21	22	1,982	2,172	2,108	- ערבויות להבטחת אשראי
35	35	30	3,440	3,376	3,506	- ערבויות לרוכשי דירות
1	-	1	20,356	18,517	23,239	- ערבויות והתחייבויות אחרות
						- מסגרות לפעולה במכשירים נגזרים שלא נוצלו
14	14	15	9,529	9,292	12,020	- מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
12	14	16	*3,422	3,299	2,165	- התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שעדיין לא ניתן
4	4	3	5,412	5,312	5,830	- מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
-	-	-	164	134	144	- מסגרות להשאלת ניירות ערך
-	-	-	196	175	226	- ערבויות בגין קרן סיכונים של מסלקת הבורסה והמעו"ף
17	18	19	*1,982	1,833	1,921	- התחייבויות להוצאת ערבויות
						עסקאות בהן הסכום הנקוב אינו מייצג סיכון אשראי:
-	-	-	78	86	68	- ערבויות (כולל לבתי משפט בקשר לתביעות העלולות להתהוות בעקבות אירועים מסוימים) וכתבי שיפוי ⁽²⁾

* סווג מחדש.

- (1) יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.
 (2) בנוסף, המציא הבנק לבתי המשפט כתבי התחייבות עצמית ללא הגבלת סכום, הניתנים במסגרת הליך משפטי, על מנת להבטיח את נזקי הנתבעים במידה שנדחתה התביעה נגדם או שבוטל ההליך המשפטי מסיבה אחרת.

2. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

31.12.13	30.9.13	30.9.14	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
97	119	84	א. שיפורים במבנים, רכישת והקמת מבנים, ציוד ותוכנה
45	55	46	התחייבות להשקעה בקרנות השקעה פרטיות

- ב. הבנק והחברות המוחזקות שלו שכרו מבנים וציוד לתקופות ארוכות. דמי השכירות (חלקם צמודים למדד המחירים לצרכן וחלקם צמודים למטבע חוץ) שישולמו בעתיד, בשל התקשרויות אלו הינם:

31.12.13	30.9.13	30.9.14	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
88	*19	*20	שנה ראשונה
81	86	85	שנה שנייה
77	81	81	שנה שלישית
66	76	71	שנה רביעית
57	66	61	שנה חמישית
349	402	389	שנה שישית ואילך
718	730	707	סך הכל

* לתקופה שנותרה עד לתום השנה הקלנדרית.

באור 6 - התקשרויות והתחייבויות תלויות (המשך) (במיליוני ש"ח)

ג. במהלך העסקים השוטף הוגשו כנגד הבנק וחברות מאוחדות מסוימות תובענות משפטיות, ובכלל זה בקשות לאישור תובענות ייצוגיות. לדעת הנהלת הבנק, המתבססת על חוות דעת משפטיות, באשר לסיכויי התובענות, לרבות הבקשות לאישור התביעות הייצוגיות כמפורט בסעיף זה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, אם נדרשו, לכיסוי נזקים כתוצאה מהתובענות כאמור. לגבי התובענות המשפטיות, ובכלל זה בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, ראה באור 17.1. לדוח הכספי לשנת 2013.

להלן פרטי תובענה שהוגשה בעבר כנגד הבנק, ואשר חל בה שינוי ביחס לאמור בדוח הכספי לשנת 2013:
ביום 16 באוקטובר 2011 נמסרה לבנק בקשה לפטור מאגרה בגין תביעה בסך של כ-122 מיליון ש"ח.

התביעה היא נגד הבנק, בנק נוסף וכן נגד חברת ביטוח.

לטענת התובעת הבנק העמיד את חובה לבנק לפירעון מידי וביקש למנות לה כונס נכסים ללא הצדקה שבדין ובניגוד למוסכם. בחודש דצמבר 2013 דחה בית המשפט את בקשת התובעת לפטור מאגרה ובחודש פברואר 2014 נדחה ערעור שהגישה התובעת על החלטת בית המשפט המחוזי בבקשה לפטור מאגרה תוך שניתנה לה ארכה נוספת לתשלום האגרה. ביום 13 באפריל 2014 נמחקה התביעה בשל אי תשלום האגרה.

סכום החשיפה הנוספת של הבנק ושל החברות הבנות של הבנק ליום 30 בספטמבר 2014, בגין תביעות תלויות שלהערכת הנהלת הבנק אפשרות התממשותן כולן, או חלקן, אינה קלושה ושלא בוצעה בגין הפרשה, מסתכם בכ-4 מיליון ש"ח.

ד. כמו כן, תלויות ועומדות כנגד הבנק וחברה מאוחדת בקשות לאישור תובענות ייצוגיות כפי שיפורט להלן. לדעת הנהלת הבנק והנהלת חברה מאוחדת, המתבססת על חוות דעת משפטיות, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכויי תביעות אלו, ולא נעשתה בגין כל הפרשה.

1. - בחודש ספטמבר 2013 התקבלו בבנק כתב תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתביעה ייצוגית בסכום שלא יפחת מ-10.5 מיליארד ש"ח (להלן - "התביעה והבקשה"). התביעה והבקשה הוגשו כנגד הבנק, בנקים נוספים וכן המנכ"לים של כל אחד מהבנקים הנ"ל, כאשר בשלב מאוחר יותר, הוגשה בקשה למחוק את התביעות כנגד האחרונים. סכום התביעה מתייחס לכל הבנקים. לטענת המבקשים הבנקים לא מספקים גילוי נאות ואף מטעים את לקוחותיהם בנוגע לעלויות הכרוכות בשירותי ההמרה אותם הם מספקים, כאשר הם מוכרים ללקוח מט"ח, בשער הגבוה משער הקניה. ההפרש בין שער הקניה של הבנקים לשער המכירה ללקוח (המכונה בבקשה כ-"עמלת ייקור"), מהווה לטענת המבקשים "עמלת תיווך" הנגבית ללא גילוי באיזה מתעריפוני הבנקים. עוד טוענים המבקשים כי הבנקים פועלים כמקשה אחת על מנת להסתיר את "עמלת הייקור" הנטענת וכי קיים ביניהם הסדר כובל. בחודש ינואר 2014 אישר בית המשפט את בקשת התובעים להסתלקות מהתביעה נגד המנכ"לים.

- בחודש מרס 2014 הוגשה בקשה לאשר תובענה כתובענה ייצוגית המוערכת בסכום של כ-2 מיליארד ש"ח נגד חברה מאוחדת וארבעה בנקים נוספים (מרכנתיל, מזרחי, איגוד ויהב) בעילה זהה לתובענה שהתקבלה בבנק בחודש ספטמבר 2013 כאמור לעיל.

2. בחודש אוגוסט 2014 התקבלו בבנק כתב תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתביעה ייצוגית בסך של בין 1.5 מיליארד ש"ח ל-3 מיליארד ש"ח. התובענה הוגשה נגד הבנק, חברה מאוחדת ו-5 בנקים נוספים. עניינה של התובענה הוא העמלות אותן גובים הבנקים בגין העברה של מט"ח לחשבון וממנו. לטענת המבקש, בגין ביצוע העברות כאמור ועל פי התעריפון שפרסם בנק ישראל, רשאים הבנקים לקבוע עמלת מינימום או עמלה באחוזים, הגבוה מבניהם ועד לתקרה שתקבע מראש (להלן - "טווח העמלה"), יהא סכום ההעברה אשר יהא. בפועל, כך טוען המבקש, כל הבנקים הנתבעים קובעים טווח עמלה מדורג, אשר תלוי בסכום ההעברה. בפועלם כך, טוען המבקש, מפרים הבנקים שורה של חיקוקים, הוראות ניהול בנקאי תקין, חובות החלות

עליהם וכיו"ב. עוד טוען המבקש כי העובדה כי 7 בנקים פועלים באופן זהה, מהווה ראיה לכאורה לקיומו של הסדר כובל בין הבנקים.

3. ביום 20 באוקטובר 2014 התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה כייצוגית שעניינה דמי הניהול הנגבים בכל הבנקים בקבוצת הבנק (להלן כולם ביחד - "הבנק") בגין ניהול פיקדון ניירות ערך בארץ ובחו"ל (להלן - "דמי הניהול").
לטענת המבקשים, בשנים 2007-2012, הנוסחה בה עשה הבנק שימוש לצורך גביית דמי הניהול (להלן - "הנוסחה הראשונה"), שונה מהנוסחה בה היה עליו לעשות שימוש ועליה ניתן גילוי, בתעריפון הבנק.
לטענת המבקשים, כתוצאה משימוש בנוסחה הראשונה, נוצרו עיוותים חוזרים ונשנים לרעת הלקוחות, כך שבפועל הבנק חייב את הלקוחות בדמי ניהול, אשר שיעורם האפקטיבי עלה על שיעור דמי הניהול הרבעוני אותו מותר היה לבנק לגבות בהתאם לתעריפון.
לטענת המבקשים, ברבעון השלישי לשנת 2013, חדל הבנק לעשות שימוש בנוסחה הראשונה והחל מאותו מועד, אינו גובה דמי ניהול ביתר.
לטענת המבקשים, הנזק הכספי המצרפי הנומינלי שנגרם לחברי הקבוצה בצירוף נזקים לא ממוניים עולה על 40 מיליון ש"ח, אולם הם העמידו את הבקשה על סך של 30 מיליון ש"ח בלבד.

ה. 1. כנגד חברה כלולה, כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן - "כאל"), תלויות ועומדות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות כפי שיפורט להלן. כאל מציינת בדוחותיה כי לדעת הנהלת כאל, בהתבסס על חוות דעת יועציה המשפטיים, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכוייה ולפיכך לא נערכה בגין כל הפרשה:

א) ביום 28 באפריל 2014 התקבלה בכאל, כתב תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתובענה ייצוגית על פי חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006, שהוגשו נגד כאל וחברות כרטיסי אשראי אחרות לבית המשפט המחוזי, מחוז מרכז (להלן - "התביעה והבקשה").

עניינה של הבקשה הינו שני הסדרים כובלים בתחום כרטיסי החיוב המיידי ("דביט") וכרטיסי תשלום נטענים מראש ("pre paid"), העולים לטענת המבקשים כדי הונאה שיטתית ומתמשכת של לקוחות חברות כרטיסי האשראי.

ההסדר הכובל הראשון, לטענת המבקשים, הינו ההסדר לגביית עמלה צולבת בגין עסקאות המבוצעות בכרטיסי "דביט" - "pre paid". ההסדר הכובל השני, לטענת המבקשים, הינו עיכוב, שלא כדין, של כספים המגיעים לבתי עסק לתקופה של כ-20 יום, לאחר שהכסף נלקח על ידי חברות כרטיסי האשראי.

קבוצת הנפגעים הישירים אותה מבוקש לייצג הוגדרה כ"כלל בתי העסק במדינת ישראל המקבלים כרטיסי חיוב", קבוצת הנפגעים העקיפים אותה מבוקש לייצג "כל מי שרכש מוצרים או שירותים בבתי עסק שמקבלים כרטיסי חיוב ובכלל זה המבקשים".

המבקשים העמידו סכום תביעתם לכלל חברי הקבוצה, ביחס לכלל הנתבעים, על סך 1,736 מיליון ש"ח.

ב) ביום 30 בינואר 2014 הוגשו כתב תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתובענה ייצוגית על פי חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-

2006, נגד כאל ונגד בנק דיסקונט לישראל בע"מ, בבית המשפט המחוזי בתל אביב יפו (להלן - "התביעה והבקשה").

עניינה של הבקשה הינו כרטיס אשראי "אקטיב" למתן אשראי מתגלגל. לטענת המבקש, כאל מחייבת מדי חודש את חשבון מחזיקי כרטיס "אקטיב" בגין חיובים שנצטברו באמצעות הכרטיס, בסכום מזערי בלבד שנקבע על ידה. יתרת החיובים הופכת להיות הלואה נושאת רבית בשיעורים גבוהים במיוחד. עוד נטען כי בעת שיווק התוכנית, נמנעה כאל להדגיש בפני הלקוחות שביטול האשראי כרוך במתן דרישה מפורשת מהלקוח וכן מהו מחיר האשראי שניתן. הפעלת מנגנון אשראי מתגלגל על הלקוחות וחיובם ברבית, נעשה ללא בסיס חוזי תקף ותוך פגיעה באוטונומיה של הלקוחות. עילות התביעה הן הפרת הוראות חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981, חוק החוזים האחדים, תשמ"ג-1982.

הקבוצה אותה מבקש המבקש לייצג הוגדרה ככל מי ששווק לו על ידי כאל כרטיס אשראי ככרטיס מועדון לקוחות ברשתות השיווק ששיתפו ומשתפות עמה פעולה בשיווק הכרטיסים הנ"ל, ואשר בו שולבה תכנית אשראי מתגלגל המופעל כברירת מחדל לפי תוכנית "אקטיב" או אחת מחלופותיהם לרבות תוכנית "CAL CHOICE". המבקש העמיד את סכום תביעתו לכלל חברי הקבוצה על סך 2,225 מיליון ש"ח.

2. סכום החשיפה בשל תביעות שהוגשו כנגד כאל, שאפשרות התממשותן, כולן או חלקן, הינה אפשרית (Reasonably Possible) מסתכם בכ-226 מיליון ש"ח.

1. ביום 26 באפריל 2009 פרסמה הממונה דאז על הגבלים עסקיים (להלן - "הממונה") קביעה על פי סעיף 43(א)(1) לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן - "החוק") לפיה בין חמשת הבנקים הגדולים בישראל - בנק הפועלים, בנק לאומי, בנק דיסקונט, בנק מזרחי והבנק הבינלאומי - התקיימו הסדרים כובלים בעניין העברת מידע הנוגע לעמלות. לפי הנטען בקביעה, הסדרים כובלים אלה התקיימו מראשית שנות ה-90 של המאה הקודמת ועד תחילת חקירת הרשות בעניין, בחודש נובמבר 2004. לדברי הממונה בגין הסדרים אלה לא נתבקש מראש כל אישור וממילא גם לא ניתן ובכך הופרו הוראות החוק. על פי החוק, קביעת הממונה תהא ראייה לכאורה לנקבע בה בכל הליך משפטי.

ביום 15 ביוני 2014 ניתן על ידי בית הדין להגבלים עסקיים (להלן - "בית הדין") תוקף של צו, על פי סעיף 35 לחוק, להסכמה שהושגה בין הממונה לבין חמשת הבנקים. על פי המוסכם, תבוטל הקביעה ולא ינקטו צעדי אכיפה על ידי הממונה או הרשות כנגד מי מהבנקים ו/או מי מטעמם בקשר עם כל עניין הנוגע לחקירה במערכת הבנקאות שהובילה לפרסום הקביעה (בין בעניינים נשוא הקביעה ובין בעניין אחר בו עסקה החקירה). בהתאם למוסכם ישלמו הבנקים סכום של 70 מיליון ש"ח, מתוכם סך של 8 מיליון ש"ח ישולם על ידי הבנק. ככל שהבנקים או מי מהם יגיעו להסדר פשרה בתובענות הייצוגיות כהגדרתן בצו המוסכם, אשר יכלול הסכמה על תשלום מזומן וככל שהסדר הפשרה יוגש לאישור בית המשפט הדין בתובענה הייצוגית בתוך פרק הזמן שנקבע בהוראות, אזי יופחת סכום תשלום המזומן מתוך חלקו של הבנק בסכום התשלום. ככל שתיוותר יתרה, זו תעבור לאוצר המדינה. הצו כולל הוראות נוספות למקרה שהסדר הפשרה לא יאושר על ידי בית המשפט הדין בתובענה הייצוגית, כמו גם למקרה שלא יוגש הסדר פשרה כלשהו הכולל תשלום מזומן במהלך התקופה שנקבעה, או אז יעבור סכום התשלום כולו לאוצר המדינה. הבנקים אינם מודים בחבות על פי הוראות החוק או בהפרה מצדם של הוראות החוק. בית הדין מצא כי ההסכמה הנ"ל הנה ראויה והיא לטובת הציבור. הבנק הפקיד את חלקו כאמור בחשבון נאמנות שנפתח לעניין זה בחברה לנאמנות של בנק איגוד.

2. במהלך שנת 2013 ערך בנק ישראל ביקורת בתחום איסור הלבנת הון, הבנק מסר את התייחסותו לדוח. ביום 21 ביולי 2014, קיבל הבנק זימון לוועדת העיצומים בגין הפרות לכאורה של צו איסור הלבנת הון לעניין חובות אימות פרטים ומסמכי זיהוי של לקוחות ואי דיווח לרשות לאיסור הלבנת הון של פעולות הנחזות כבלתי רגילות. ביום 21 בספטמבר 2014 מסר הבנק את תגובתו ונקבע דיון בוועדת העיצומים ליום 31 בדצמבר 2014.

באור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון
(במיליוני ש"ח)

א. היקף הפעילות

30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)					
חוזי רבית	חוזי מטבע	חוזים בגין מניות	חוזי סחורות ואחרים	שקל - מדד	
אחר					
-	388	-	-	-	1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים
-	-	-	-	-	א. נגזרים מגדרים ⁽¹⁾
1,527	-	-	-	-	חוזי FORWARD
1,527	388	-	-	-	SWAPS
-	-	-	-	-	סך הכל
-	-	-	-	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע
-	-	-	-	-	ב. נגזרים ALM ⁽¹⁾ ⁽²⁾
-	-	2	-	-	חוזי FUTURES
3,900	39,846	-	-	1,520	חוזי FORWARD
-	-	-	-	-	חוזי אופציות שנסחרים בבורסה
-	1,559	-	-	-	- אופציות שנכתבו
-	1,428	-	-	-	- אופציות שנקנו
-	-	-	-	-	חוזי אופציה אחרים
-	5,365	-	-	-	- אופציות שנכתבו
-	5,669	-	-	-	- אופציות שנקנו
11,894	925	-	-	75	SWAPS
15,895	54,792	2	-	1,595	סך הכל
-	-	-	-	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע
7,010	-	-	-	75	ג. נגזרים אחרים ⁽¹⁾
1,055	830	14,970	337	-	חוזי FUTURES
-	1	-	14	-	חוזי FORWARD
-	-	-	-	-	חוזי אופציות שנסחרים בבורסה
-	6,978	38,689	-	-	- אופציות שנכתבו
-	6,978	38,689	-	-	- אופציות שנקנו
-	-	-	-	-	חוזי אופציה אחרים
-	1,812	202	-	-	- אופציות שנכתבו
-	1,814	171	-	-	- אופציות שנקנו
100	230	-	-	-	SWAPS
1,155	18,643	92,721	351	-	סך הכל
-	-	-	-	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע
50	-	-	-	-	ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT
-	-	-	240	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
-	4,150	-	-	-	חוזי החלפת מטבע חוץ SPOT

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

באור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. היקף הפעילות (המשך)

30 בספטמבר 2013 (לא מבוקר)				
חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי רבית	
			שקל - מדד	אחר
-	-	367	-	-
-	-	-	983	-
-	-	367	983	-
-	-	-	983	-
-	-	-	62	-
-	-	38,840	1,300	2,643
-	-	821	-	-
-	-	1,246	-	-
-	-	4,299	198	-
-	-	4,572	-	-
-	-	1,219	10,427	75
-	-	50,997	11,987	2,718
-	-	-	6,866	75
1,104	10,821	207	1,328	-
69	-	26	-	-
-	28,328	2,181	-	-
-	28,328	2,181	-	-
2	73	1,104	-	-
2	49	1,059	-	-
-	-	300	889	-
1,177	67,599	7,058	2,217	-
-	-	-	445	-
195	-	-	-	-
-	-	2,449	-	-

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים
א. נגזרים מגדרים ⁽¹⁾
חוזי FORWARD
SWAPS
סך הכל
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע
ב. נגזרים ALM ⁽¹⁾ ⁽²⁾
חוזי FUTURES
חוזי FORWARD
חוזי אופציות שנסחרים בבורסה
- אופציות שנכתבו
- אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים
- אופציות שנכתבו
- אופציות שנקנו
SWAPS
סך הכל
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע
ג. נגזרים אחרים ⁽¹⁾
חוזי FUTURES
חוזי FORWARD
חוזי אופציות שנסחרים בבורסה
- אופציות שנכתבו
- אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים
- אופציות שנכתבו
- אופציות שנקנו
SWAPS
סך הכל
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע
ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
חוזי החלפת מטבע חוץ SPOT

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

א. היקף הפעילות (המשך)

31 בדצמבר 2013 (מבוקר)					
חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי רבית שקל - ממד	אחר	
-	-	367	-	-	1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים א. נגזרים מגדרים (1) חוזי FORWARD SWAPS סך הכל
-	-	-	980	-	
-	-	367	980	-	
-	-	-	980	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע
-	-	-	376	-	ב. נגזרים ALM (1) (2) חוזי FUTURES חוזי FORWARD חוזי אופציות שנסחרים בבורסה - אופציות שנכתבו - אופציות שנקנו חוזי אופציה אחרים - אופציות שנכתבו - אופציות שנקנו SWAPS סך הכל
-	-	31,896	400	2,485	
-	-	404	-	-	
-	-	925	-	-	ג. נגזרים אחרים (1) חוזי FUTURES חוזי FORWARD חוזי אופציות שנסחרים בבורסה - אופציות שנכתבו - אופציות שנקנו חוזי אופציה אחרים - אופציות שנכתבו - אופציות שנקנו SWAPS סך הכל
-	-	3,150	131	-	
-	-	3,638	-	-	
-	-	1,040	11,499	75	ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב חוזי החלפת מטבע חוץ SPOT
-	-	41,053	12,406	2,560	
-	-	-	7,417	75	
1,958	13,950	187	419	-	ה. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב חוזי החלפת מטבע חוץ SPOT
118	-	3	-	-	
-	45,581	3,620	-	-	
-	45,581	3,620	-	-	ו. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב חוזי החלפת מטבע חוץ SPOT
96	104	1,684	-	-	
96	79	1,658	-	-	
-	-	233	100	-	ז. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב חוזי החלפת מטבע חוץ SPOT
2,268	105,295	11,005	519	-	
-	-	-	50	-	
191	-	-	-	-	ח. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב חוזי החלפת מטבע חוץ SPOT
-	-	1,884	-	-	
-	-	-	-	-	

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

באור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. היקף הפעילות (המשך)

30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)				
חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי רבית	
			שקל - מדד	אחר
-	-	1	2	-
-	-	-	34	-
-	-	989	233	22
-	-	797	320	20
2	524	159	3	-
2	524	157	3	-
2	-	-	-	-
4	524	1,149	238	22
-	-	-	-	-
4	524	1,149	238	22
-	-	-	-	-
2	524	954	357	20
-	-	-	-	-
2	524	954	357	20
-	-	-	-	-

2.	שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים
א.	נגזרים מגזרים ⁽¹⁾
	שווי הוגן ברוטו חיובי
	שווי הוגן ברוטו שלילי
ב.	נגזרים ALM ⁽¹⁾ ⁽²⁾
	שווי הוגן ברוטו חיובי
	שווי הוגן ברוטו שלילי
ג.	נגזרים אחרים ⁽¹⁾
	שווי הוגן ברוטו חיובי
	שווי הוגן ברוטו שלילי
ד.	נגזרי אשראי
	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
	שווי הוגן ברוטו חיובי
ה.	סך הכל
	שווי הוגן ברוטו חיובי
	סכומי שווי הוגן שקודזו במאזן
	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים*
*	מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים
	שווי הוגן ברוטו שלילי ⁽³⁾
	סכומי שווי הוגן שקודזו במאזן
	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים* ⁽³⁾
*	מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

(1) למעט נגזרי אשראי.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 8 מיליון ש"ח.

א. היקף הפעילות (המשך)

30 בספטמבר 2013 (לא מבוקר)				
חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי רבית	
			שקל - מדד	אחר
-	-	-	9	-
-	-	9	9	-
-	-	535	82	11
-	-	777	173	6
4	347	83	33	-
4	347	81	33	-
2	-	-	-	-
6	347	618	124	11
-	-	-	-	-
6	347	618	124	11
-	-	-	-	-
4	347	867	215	6
-	-	-	-	-
4	347	867	215	6
-	-	-	-	-

2.	שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים
א.	נגזרים מגדרים ⁽¹⁾
	שווי הוגן ברוטו חיובי
	שווי הוגן ברוטו שלילי
ב.	נגזרים ALM ⁽¹⁾ ⁽²⁾
	שווי הוגן ברוטו חיובי
	שווי הוגן ברוטו שלילי
ג.	נגזרים אחרים ⁽¹⁾
	שווי הוגן ברוטו חיובי
	שווי הוגן ברוטו שלילי
ד.	נגזרי אשראי
	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
	שווי הוגן ברוטו חיובי
ה.	סך הכל
	שווי הוגן ברוטו חיובי ⁽³⁾
	סכומי שווי הוגן שקודזו במאזן
*	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים* ⁽³⁾
	מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים
	שווי הוגן ברוטו שלילי ⁽³⁾
	סכומי שווי הוגן שקודזו במאזן
*	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים* ⁽³⁾
	מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

(1) למעט נגזרי אשראי.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) מזה שווי הוגן ברוטו חיובי של נכסים בגין מכשירים נגזרים משובצים 1 מיליון ש"ח (שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 5 מיליון ש"ח).

באור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. היקף הפעילות (המשך)

31 בדצמבר 2013 (מבוקר)				
חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי רבית	
			שקל - מדד	אחר
-	-	-	11	-
-	-	8	5	-
-	-	383	127	8
-	-	631	216	5
7	832	91	1	-
7	832	89	1	-
3	-	-	-	-
10	832	474	139	8
-	-	-	-	-
10	832	474	139	8
-	-	-	-	-
7	832	728	222	5
-	-	-	-	-
7	832	728	222	5
-	-	-	-	-

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים	
א.	נגזרים מגדרים ⁽¹⁾ שווי הוגן ברוטו חיובי שווי הוגן ברוטו שלילי
ב.	נגזרים ALM ⁽¹⁾ ⁽²⁾ שווי הוגן ברוטו חיובי שווי הוגן ברוטו שלילי
ג.	נגזרים אחרים ⁽¹⁾ שווי הוגן ברוטו חיובי שווי הוגן ברוטו שלילי
ד.	נגזרי אשראי נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב שווי הוגן ברוטו חיובי
ה.	סך הכל שווי הוגן ברוטו חיובי ⁽³⁾ סכומי שווי הוגן שקודזו במאזן
*	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים* ⁽³⁾ מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים שווי הוגן ברוטו שלילי ⁽³⁾ סכומי שווי הוגן שקודזו במאזן
*	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים* ⁽³⁾ מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

(1) למעט נגזרי אשראי.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) מזה שווי הוגן ברוטו חיובי של נכסים בגין מכשירים נגזרים משוברים 1 מיליון ש"ח (שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משוברים בסך 5 מיליון ש"ח).

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)						
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים / ברוקרים	בנקים	בורסות	
1,937	1,026	-	118	609	184	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
(441)	-	-	-	(441)	-	סכומים ברוטו שלא קודחו במאזן:
(63)	-	-	-	(63)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
1,433	1,026	-	118	105	184	הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
1,420	942	-	-	478	-	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
(170)	-	-	-	(170)	-	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
1,250	942	-	-	308	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
2,683	1,968	-	118	413	184	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
1,857	592	-	206	885	174	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
(441)	-	-	-	(441)	-	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
(227)	-	-	-	(227)	-	סכומים ברוטו שלא קודחו במאזן:
1,189	592	-	206	217	174	מכשירים פיננסיים
						ביטחון במזומן ששועבד
						סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

30 בספטמבר 2013 (לא מבוקר)						
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים / ברוקרים	בנקים	בורסות	
1,106	546	4	39	366	151	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
(246)	-	-	-	(246)	-	סכומים ברוטו שלא קודחו במאזן:
(11)	-	-	-	(11)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
849	546	4	39	109	151	הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
2,407	1,120	8	-	1,279	-	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
(469)	-	-	-	(469)	-	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
1,938	1,120	8	-	810	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
2,787	1,666	12	39	919	151	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
1,439	656	-	78	587	118	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
(246)	-	-	-	(246)	-	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
(96)	-	-	-	(96)	-	סכומים ברוטו שלא קודחו במאזן:
1,097	656	-	78	245	118	מכשירים פיננסיים
						ביטחון במזומן ששועבד
						סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

באור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה (המשך)

31 בדצמבר 2013 (מבוקר)						
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים / בורקים	בנקים	בורסות	
1,463	654	9	65	326	409	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
(231)	-	-	-	(231)	-	סכומים ברוטו שלא קודחו במאזן:
(5)	-	-	-	(5)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
1,227	654	9	65	90	409	הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
2,458	1,425	8	-	1,025	-	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
(419)	-	-	-	(419)	-	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
2,039	1,425	8	-	606	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
3,266	2,079	17	65	696	409	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
1,794	847	-	85	534	328	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
(231)	-	-	-	(231)	-	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
(90)	-	-	-	(90)	-	סכומים ברוטו שלא קודחו במאזן:
1,473	847	-	85	213	328	מכשירים פיננסיים
						ביטחון במזומן ששועבד
						סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

- (1) מזה שווי הוגן ברוטו חיובי של נכסים בגין מכשירים משוברים בסך 1 מיליון ש"ח ב-31.12.13 וב-30.9.13.
- (2) מזה שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משוברים בסך 8 מיליון ש"ח (30.9.13 - 5 מיליון ש"ח ו-31.12.13 - 5 מיליון ש"ח).
- (3) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפי הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

ג. פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים: יתרות לסוף התקופה

30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)					
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל 5 שנים ועד 3 חודשים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	
1,595	-	380	965	250	חוזי רבית
18,577	3,509	7,084	6,773	1,211	- שקל - מדד
77,973	227	1,453	15,720	60,573	- אחר
92,723	-	1,602	9,614	81,507	חוזי מטבע חוץ
591	-	185	117	289	חוזים בגין מניות
191,459	3,736	10,704	33,189	143,830	חוזי סחורות ואחרים
					סך הכל

30 בספטמבר 2013 (לא מבוקר)					
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל 5 שנים ועד 3 חודשים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	
2,718	197	797	1,318	406	חוזי רבית
15,187	2,930	7,672	2,315	2,270	- שקל - מדד
60,871	258	1,297	14,169	45,147	- אחר
67,599	-	685	6,397	60,517	חוזי מטבע חוץ
1,372	-	449	180	743	חוזים בגין מניות
147,747	3,385	10,900	24,379	109,083	חוזי סחורות ואחרים
					סך הכל

31 בדצמבר 2013 (מבוקר)					
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל 5 שנים ועד 3 חודשים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	
2,560	-	994	1,057	509	חוזי רבית
13,905	2,817	8,874	1,355	859	- שקל - מדד
54,309	249	957	14,864	38,239	- אחר
105,295	-	495	3,858	100,942	חוזי מטבע חוץ
2,459	-	148	1,594	717	חוזים בגין מניות
178,528	3,066	11,468	22,728	141,266	חוזי סחורות ואחרים
					סך הכל

באור 8 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)					
שווי הוגן ⁽¹⁾					
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	יתרה במאזן	
22,514	222	21,665	627	22,502	נכסים פיננסיים
12,237	165	4,496	7,576	12,181	מזומנים ופקדונות בבנקים
1,225	-	1,225	-	1,225	ניירות ערך ⁽²⁾
70,636	65,186	1,791	3,659	69,908	אשראי לציבור, נטו
647	609	38	-	660	אשראי לממשלה
1,937	661	612	664	1,937	נכסים בגין מכשירים נגזרים
279	216	-	63	279	נכסים פיננסיים אחרים
109,475	67,059	29,827	12,589	108,692 ⁽³⁾	סך כל הנכסים הפיננסיים
					התחייבויות פיננסיות
89,144	12,000	74,280	2,864	88,737	פקדונות הציבור
1,297	56	1,241	-	1,289	פקדונות מבנקים
1,165	108	356	701	1,144	פקדונות הממשלה
6,035	1,422	-	4,613	5,468	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
1,849	158	1,066	625	1,849	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
4,608	2,019	1,791	798	4,610	התחייבויות פיננסיות אחרות
104,098	15,763	78,734	9,601	103,097 ⁽³⁾	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.

רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 2, "ניירות ערך".

(3) מזה: נכסים בסך 16,874 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 6,220 מיליון ש"ח, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באורים 8 - ג8.

30 בספטמבר 2013 (לא מבוקר)					
שווי הוגן ⁽¹⁾					
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	יתרה במאזן	
22,574	315	21,617	642	22,544	נכסים פיננסיים
12,682	144	4,601	7,937	12,656	מזומנים ופקדונות בבנקים
1,120	-	1,120	-	1,120	ניירות ערך ⁽²⁾
67,478	*63,134	*1,727	2,617	66,895	אשראי לציבור, נטו
6	-	6	-	6	אשראי לממשלה
82	1	81	-	82	נכסים מוחזקים למכירה
1,105	355	369	381	1,105	נכסים בגין מכשירים נגזרים
309	294	-	15	309	נכסים פיננסיים אחרים
105,356	64,243	29,521	11,592	104,717 ⁽³⁾	סך כל הנכסים הפיננסיים
					התחייבויות פיננסיות
85,671	12,876	70,387	2,408	85,380	פקדונות הציבור
1,411	26	1,385	-	1,411	פקדונות מבנקים
597	119	384	94	574	פקדונות הממשלה
6,429	1,650	-	4,779	5,815	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
10	2	8	-	10	התחייבויות מוחזקות למכירה
1,434	254	790	390	1,434	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
4,803	*1,974	*1,726	1,103	4,810	התחייבויות פיננסיות אחרות
100,355	16,901	74,680	8,774	99,434 ⁽³⁾	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.

רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 2, "ניירות ערך".

(3) מזה: נכסים בסך 15,463 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 5,044 מיליון ש"ח, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן).

למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באורים 8א - 8ג.

* סווג מחדש.

באור 8 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2013 (מבוקר)					
שווי הוגן ⁽¹⁾					
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	יתרה במאזן	
26,119	293	25,248	578	26,100	נכסים פיננסיים
10,831	154	4,481	6,196	10,799	מזומנים ופקדונות בבנקים
990	-	990	-	990	ניירות ערך ⁽²⁾
69,223	*64,231	*1,702	3,290	68,706	ניירות ערך שנשאלו
23	-	23	-	23	אשראי לציבור, נטו
116	2	114	-	116	אשראי לממשלה
1,462	241	338	883	1,462	נכסים מוחזקים למכירה
264	198	-	66	264	נכסים בגין מכשירים נגזרים
109,028	65,119	32,896	11,013	108,460 ⁽³⁾	נכסים פיננסיים אחרים
					סך כל הנכסים הפיננסיים
89,437	11,660	74,798	2,979	89,122	התחייבויות פיננסיות
1,334	15	1,319	-	1,335	פקדונות הציבור
672	111	320	241	650	פקדונות מבנקים
6,335	1,522	-	4,813	5,702	פקדונות הממשלה
11	2	9	-	11	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
1,789	201	708	880	1,789	התחייבויות מוחזקות למכירה
4,403	*1,933	*1,701	769	4,409	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
103,981	15,444	78,855	9,682	103,018 ⁽³⁾	התחייבויות פיננסיות אחרות
					סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
 (2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 2, "ניירות ערך".
 (3) מזה: נכסים בסך 14,621 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 5,783 מיליון ש"ח, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן).
 למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באורים 8א - 8ג.
 * סווג מחדש.

א. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הבאור כולל מידע בדבר הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים.
 לחוב המכשירים הפיננסיים לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי המהווה ברבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומנים העתידי וקביעת שיעור רבית הניכיון היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן דלעיל אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הרבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הרבית. תחת הנחת שיעורי רבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכולו להיות שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים ברבית קבועה לרבות אלו שאינם נושאים רבית.

בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן לא ניתן ביטוי להשפעת המס הנובעת מהפער בין ערכי השווי ההוגן לערכים המופיעים במאזן. יש לציין, כי הפער בין היתרה בספרים לבין יתרות השווי ההוגן יתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון. בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בבאור זה כדי להצביע על שווי הבנק כעסק חי. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים לישום במהלך ביצוע הערכת השווי ההוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואת ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

ב. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

פקדונות בבנקים, אגרות חוב ומלוות שאינם נסחרים ואשראי לממשלה - שיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעורי רבית שבהם הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח.

ניירות ערך סחירים - לפי שווי שוק בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר.

אשראי לציבור - השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים מנוכים בשיעור ניכיון מתאים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן ורבית). תקבולים אלו הונו בשיעור רבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה. בדרך כלל שיעור רבית זה נקבע לפי שיעור רבית לפיו נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח.

השווי ההוגן של חובות פגומים חושב תוך שימוש בשיעורי רבית נכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בכל מקרה, שיעורי נכיון אלה לא פחתו משיעור הרבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקאותיו במועד הדיווח. תזרימי המזומן העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות.

מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי יוחסו לתקופות שבהן מוין אותו חוב, מקום בו ניתן לעשות זאת (לדוגמה, כאשר חושבה הפרשה על בסיס פרטני, לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים). בהעדר נתונים אלה מחיקות חשבונאיות ויתרת ההפרשות מיוחסים באופן יחסי ליתרת האשראי לפי תקופות לפרעון בסוף התקופה.

פקדונות, אגרות חוב וכתבי התחייבות - בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור רבית בו התאגיד מגייס פקדונות דומים, או בהנפקת כתבי התחייבות דומים (אם מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו זמין), על ידי הקבוצה, ביום הדיווח. לגבי אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים אשר נסחרים כנכס בשוק פעיל, השווי ההוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או על ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זהה הנסחרת כנכס בשוק פעיל.

מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הקבוצה בפעילותה השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיו"ב).

באור 8א - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (במיליוני ש"ח)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	השפעת הסכמי קיצוז	יתרה מאזנית
4,235	1,586	-	-	5,821
-	123	-	-	123
500	-	-	-	500
-	1,336	-	-	1,336
-	583	-	-	583
733	185	-	-	918
-	93	-	-	93
141	48	-	-	189
5,609	3,954	-	-	9,563
1,421	-	-	-	1,421
99	-	-	-	99
-	85	-	-	85
34	-	-	-	34
-	4	-	-	4
3	6	-	-	9
1,557	95	-	-	1,652
3,659	-	-	-	3,659
-	-	22	-	22
1	217	20	-	238
146	384	619	-	1,149
516	8	-	-	524
1	3	-	-	4
664	612	661	-	1,937
63	-	-	-	63
11,552	4,661	661	-	16,874
2,864	-	-	-	2,864
701	-	-	-	701
-	-	20	-	20
1	356	-	-	357
107	709	138	-	954
516	8	-	-	524
1	1	-	-	2
625	1,074	158	-	1,857
63	-	-	-	63
735	-	-	-	735
798	-	-	-	798
4,988	1,074	158	-	6,220

נכסים
ניירות ערך זמינים למכירה:
אגרות חוב מילואות ממשלתיים בישראל
אגרות חוב מילואות ממשלתיים זרים
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים זרים
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS) או מגובי נכסים (ABS)
אגרות חוב של אחרים בישראל
אגרות חוב של אחרים זרים
מניות של אחרים
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
ניירות ערך למסחר:
אגרות חוב מילואות ממשלתיים בישראל
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים זרים
אגרות חוב של אחרים בישראל
אגרות חוב של אחרים זרים
מניות של אחרים
סך הכל ניירות ערך למסחר
אשראי בגין השאלת ניירות ערך
נכסים בגין מכשירים נגזרים:
חוזת רבית: שקל-מדד
חוזת רבית: אחר
חוזי מטבע חוץ
חוזים בגין מניות
חוזי סחורות ואחרים
סך כל נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף
סך הכל נכסים
התחייבויות
פקדונות בגין השאלות בין לקוחות
פקדונות הממשלה
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
חוזת רבית: שקל-מדד
חוזת רבית: אחר
חוזי מטבע חוץ
חוזים בגין מניות
חוזי סחורות ואחרים
סך התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות
התחייבות בגין פעילות בשוק המעו"ף
מכירת ניירות ערך בחסר
סך הכל התחייבויות אחרות
סך הכל התחייבויות

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

30 בספטמבר 2013 (לא מבוקר)				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	השפעת הסכמי קיצוז	יתרה מאזנית
נכסים				
ניירות ערך זמינים למכירה:				
4,727	1,353	-	-	6,080
-	512	-	-	512
126	-	-	-	126
-	1,326	-	-	1,326
-	607	-	-	607
545	123	-	-	668
-	55	-	-	55
209	72	-	-	281
5,607	4,048	-	-	9,655
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה				
ניירות ערך למסחר:				
1,817	-	-	-	1,817
110	-	-	-	110
-	75	-	-	75
48	-	-	-	48
-	36	-	-	36
4	1	-	-	5
1,979	112	-	-	2,091
2,596	-	-	-	2,596
אשראי בגין השאלת ניירות ערך				
נכסים בגין מכשירים נגזרים:				
חווה רבית: שקל-מדד				
-	-	11	-	11
-	113	11	-	124
37	249	332	-	618
343	4	-	-	347
1	4	1	-	6
381	370	355	-	1,106
15	-	-	-	15
10,578	4,530	355	-	15,463
התחייבויות				
פקדונות בגין השאלות בין לקוחות				
2,408	-	-	-	2,408
94	-	-	-	94
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:				
חווה רבית: שקל-מדד				
-	-	6	-	6
-	215	-	-	215
46	573	248	-	867
343	4	-	-	347
1	3	-	-	4
390	795	254	-	1,439
סך התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
התחייבויות אחרות				
התחייבות בגין פעילות בשוק המעו"ף				
15	-	-	-	15
1,088	-	-	-	1,088
1,103	-	-	-	1,103
3,995	795	254	-	5,044

באור 8 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן

(במיליוני ש"ח)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 בדצמבר 2013 (מבוקר)				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	השפעת הסכמי קיצוז	יתרה מאזנית
3,759	1,354	-	-	5,113
-	501	-	-	501
125	-	-	-	125
-	1,345	-	-	1,345
-	567	-	-	567
580	114	-	-	694
-	67	-	-	67
147	55	-	-	202
4,611	4,003	-	-	8,614
1,059	-	-	-	1,059
44	-	-	-	44
-	37	-	-	37
63	-	-	-	63
-	4	-	-	4
1	1	-	-	2
1,167	42	-	-	1,209
3,269	-	-	-	3,269
-	-	8	-	8
-	126	13	-	139
54	202	218	-	474
827	5	-	-	832
2	6	2	-	10
883	339	241	-	1,463
66	-	-	-	66
9,996	4,384	241	-	14,621
2,979	-	-	-	2,979
241	-	-	-	241
-	-	5	-	5
-	222	-	-	222
51	481	196	-	728
827	5	-	-	832
2	5	-	-	7
880	713	201	-	1,794
66	-	-	-	66
703	-	-	-	703
769	-	-	-	769
4,869	713	201	-	5,783

נכסים
ניירות ערך זמינים למכירה:
אגרות חוב מילואות ממשלתיים בישראל
אגרות חוב מילואות ממשלתיים זרים
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים זרים
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS) או מגובי נכסים (ABS)
אגרות חוב של אחרים בישראל
אגרות חוב של אחרים זרים
מניות של אחרים
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
ניירות ערך למסחר:
אגרות חוב מילואות ממשלתיים בישראל
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים זרים
אגרות חוב של אחרים בישראל
אגרות חוב של אחרים זרים
מניות של אחרים
סך הכל ניירות ערך למסחר
אשראי בגין השאלת ניירות ערך
נכסים בגין מכשירים נגזרים:
חווה רבית: שקל-מדד
חווה רבית: אחר
חוזי מטבע חוץ
חוזים בגין מניות
חוזי סחורות ואחרים
סך כל נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף
סך הכל נכסים
התחייבויות
פקדונות בגין השאלות בין לקוחות
פקדונות הממשלה
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
חווה רבית: שקל-מדד
חווה רבית: אחר
חוזי מטבע חוץ
חוזים בגין מניות
חוזי סחורות ואחרים
סך התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות
התחייבות בגין פעילות בשוק המעו"ף
מכירת ניירות ערך בחסר
סך הכל התחייבויות אחרות
סך הכל התחייבויות

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה (המשך)

30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)					
רווחים (הפסדים)	סך הכל שווי הוגן	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
(85)	106	104	-	2	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
-	3	3	-	-	אחר

30 בספטמבר 2013 (לא מבוקר)					
רווחים (הפסדים)	סך הכל שווי הוגן	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
9	195	173	1	21	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
1	3	3	-	-	אחר

31 בדצמבר 2013 (מבוקר)					
רווחים (הפסדים)	סך הכל שווי הוגן	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
5	191	172	1	18	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
1	3	3	-	-	אחר

באור 8ב- שינויים בפרטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3
(במיליוני ש"ח)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)							
רווחים (הפסדים)	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2014	העברות ברוטו מתוך רמה 3	העברות ברוטו אל רמה 3	סילוקים	רכישות	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2014
שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2014							
נכסים							
נכסים בגין מכשירים נגזרים:							
	18	-	-	(1)	-	5	18
חוזי רבית שקל-מדד	14	-	-	-	-	6	14
חוזי רבית אחר	1	-	-	(1)	-	-	1
חוזי סחורות ואחרים	153	-	-	(308)	21	753	153
חוזי מטבע חוץ	186	-	-	(310)	21	764	186
סך כל הנכסים							
התחייבויות							
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:							
	20	-	-	(6)	-	(6)	20
חוזי רבית שקל-מדד	167	-	-	(5)	-	24	167
חוזי מטבע חוץ	187	-	-	(11)	-	18	187
סך כל ההתחייבויות							

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2013 (לא מבוקר)							
רווחים (הפסדים)	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2013	העברות ברוטו מתוך רמה 3	העברות ברוטו אל רמה 3	סילוקים	רכישות	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2013
שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2013							
נכסים							
נכסים בגין מכשירים נגזרים:							
	7	-	-	-	-	4	7
חוזי רבית שקל-מדד	10	-	-	(1)	-	2	10
חוזי רבית אחר	4	-	-	(2)	-	(1)	4
חוזי סחורות ואחרים	297	-	-	(273)	21	287	297
חוזי מטבע חוץ	318	-	-	(276)	21	292	318
סך כל הנכסים							
התחייבויות							
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:							
	21	-	-	(14)	-	1	21
חוזי רבית שקל-מדד	233	-	-	(8)	-	(23)	233
חוזי מטבע חוץ	254	-	-	(22)	-	(22)	254
סך כל ההתחייבויות							

(1) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מרבית.

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)							
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2014	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2014	העברות ברוטו מתוך רמה 3	העברות ברוטו אל רמה 3	סילוקים	רכישות	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2013
נכסים							
נכסים בגין מכשירים נגזרים:							
16	22	-	-	4	-	10	8
12	20	-	-	(7)	-	14	13
-	-	-	-	(6)	-	4	2
491	619	-	-	(572)	48	925	218
519	661	-	-	(581)	48	953	241
התחייבויות							
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:							
(15)	20	-	-	(3)	-	(18)	5
16	138	-	-	(41)	-	17	196
1	158	-	-	(44)	-	(1)	201
לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2013 (לא מבוקר)							
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2013	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2014	העברות ברוטו מתוך רמה 3	העברות ברוטו אל רמה 3	סילוקים	רכישות	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2012
נכסים							
נכסים בגין מכשירים נגזרים:							
6	11	-	-	(5)	-	7	9
4	11	-	-	(2)	-	4	9
1	1	-	-	(5)	-	6	-
214	332	-	-	(875)	51	977	179
225	355	-	-	(887)	51	994	197
התחייבויות							
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:							
1	6	-	-	(17)	-	(1)	22
(63)	248	-	-	(38)	-	(73)	213
(62)	254	-	-	(55)	-	(74)	235

(1) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מרבית.

באור 8ב- שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)
(במיליוני ש"ח)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2013 (מבוקר)							
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2012	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	רכישות	סילוקים	העברות ברוטו אל רמה 3	העברות ברוטו מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2013	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2013
נכסים							
נכסים בגין מכשירים נגזרים:							
חוזי רבית שקל-מדד	5	-	(6)	-	-	8	4
חוזה רבית אחר	6	-	(2)	-	-	13	6
חוזי סחורות ואחרים	8	-	(6)	-	-	2	2
חוזי מטבע חוץ	1,198	64	(1,223)	-	-	218	107
סך כל הנכסים	1,217	64	(1,237)	-	-	241	119
התחייבויות							
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:							
חוזי רבית שקל-מדד	(2)	-	(19)	-	-	5	(2)
חוזי מטבע חוץ	(83)	-	(100)	-	-	196	(59)
סך כל ההתחייבויות	(85)	-	(119)	-	-	201	(61)

(1) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מרבית.

באור 8 ג - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3
(במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)			
טווח	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי
באחוזים			במיליוני ש"ח
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה			
נכסים			
נכסים בגין מכשירים נגזרים:			
- חוזי רבית שקל-מדד			
- חוזי רבית אחר			
- חוזי מטבע חוץ			
- חוזי סחורות ואחרים			
התחייבויות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:			
- חוזי רבית שקל מדד			
- חוזי מטבע חוץ			
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה			
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון			
9.00	104		שווי בטחונות

30 בספטמבר 2013 (לא מבוקר)			
טווח	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי
באחוזים			במיליוני ש"ח
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה			
נכסים			
נכסים בגין מכשירים נגזרים:			
- חוזי רבית שקל-מדד			
- חוזי רבית אחר			
- חוזי מטבע חוץ			
- חוזי סחורות ואחרים			
התחייבויות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:			
- חוזי רבית שקל מדד			
- חוזי מטבע חוץ			
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה			
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון			
8.00-9.00	173		שווי בטחונות

(1.60)-2.21	11	רבית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים
1.25-5.75	11	סיכון אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים
(1.60)-2.21	74	1. רבית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים
1.25-5.75	258	2. סיכון אשראי צד נגדי	
(1.60)-2.21	1	סיכון אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים
(1.60)-2.21	6	רבית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים
(1.60)-2.21	248	רבית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים

באור 8 ג - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3 (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2013 (מבוקר)			
טווח	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי
באחוזים			במיליוני ש"ח
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה			
נכסים			
נכסים בגין מכשירים נגזרים:			
			- חוזי רבית שקל-מדד
			- חוזי רבית אחר
			- חוזי מטבע חוץ
			- חוזי סחורות ואחרים
התחייבויות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:			
			- חוזי רבית שקל מדד
			- חוזי מטבע חוץ
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה			
			אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
9.00	172		שווי בטחונות

באור 9 - הכנסות והוצאות רבית
(במיליוני ש"ח)

לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2013	2014	2013	2014	
(לא מבוקר)		(לא מבוקר)		
				א. הכנסות רבית⁽¹⁾
2,221	1,840	790	619	מאשראי לציבור
-	4	-	2	מאשראי לממשלה
27	12	11	4	מפקדונות בבנקים
149	95	40	21	מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים
12	5	3	1	מניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
200	113	95	41	מאגרות חוב ⁽²⁾
3	4	1	2	מנכסים אחרים
2,612	2,073	940	690	סך כל הכנסות הרבית
				ב. הוצאות רבית⁽¹⁾
617	275	227	90	על פקדונות הציבור
7	5	2	2	על פקדונות הממשלה
6	2	3	-	על פקדונות מבנקים
298	179	136	74	על אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
31	9	14	5	על התחייבויות אחרות
959	470	382	171	סך כל הוצאות הרבית
1,653	1,603	558	519	סך כל ההכנסות רבית, נטו
				ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות רבית
(8)	(8)	(4)	(1)	הכנסות (הוצאות) רבית ⁽³⁾
				ד. פירוט הכנסות רבית על בסיס צבירה מאגרות חוב
25	18	12	7	מוחזקות לפדיון
141	86	65	30	זמינות למכירה
34	9	18	4	למסחר
200	113	95	41	סך הכל כלול בהכנסות רבית

(1) כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.

(2) כולל הכנסות רבית בגין אגרות חוב מגובות משכנתאות בסך של 4 מיליון ש"ח ו-8 מיליון ש"ח לשלושת החודשים ולתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014, בהתאמה (1 מיליון ש"ח ו-4 מיליון ש"ח לשלושת החודשים ולתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013, בהתאמה).

(3) פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיפי משנה א'.

באור 10 - הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית
(במיליוני ש"ח)

לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2013	2014	2013	2014	
(לא מבוקר)		(לא מבוקר)		
א. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר				
1. מפעילות במכשירים נגזרים				
חלק לא אפקטיבי ביחסי גידור (ראה ג' להלן) ⁽¹⁾				
הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM ⁽²⁾				
סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים				
1	-	2	(1)	
(435)	390	(121)	513	
(434)	390	(119)	512	
2. מהשקעה באגרות חוב				
רווחים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ⁽⁴⁾				
הפסדים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ⁽³⁾⁽⁴⁾				
סך הכל מהשקעה באגרות חוב				
121	147	18	47	
(4)	-	-	-	
117	147	18	47	
376	(440)	77	(515)	
3. הפרשי שער, נטו				
4. רווחים מהשקעה במניות				
רווחים ממכירת מניות זמינות למכירה ⁽⁴⁾				
הפסדים ממכירת מניות זמינות למכירה ⁽⁴⁾				
דיבידנד ממניות זמינות למכירה				
סך הכל מהשקעה במניות				
29	15	9	4	
(2)	(3)	-	-	
32	22	12	10	
59	34	21	14	
118	131	(3)	58	סך הכל הכנסות מימון מרבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

- (1) למעט מרכיב אפקטיבי ביחסי גידור.
- (2) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הקבוצה, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
- (3) כולל הפרשה לירידת ערך לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013 - בסך של 3 מיליון ש"ח.
- (4) סווג מרווח כולל אחר מצטבר.
- * החל מיום 1 בינואר 2014 מיישם הבנק את הוראת הפיקוח על הבנקים בנושא "דיווח על סכומים שסווגו מחדש מחוץ לרווח כולל אחר מצטבר", בהתאם לחוזר מיום 30 בספטמבר 2013. החוזר כולל בין השאר דרישות גילוי בדבר הסעיפים בהם נכללו הסכומים שסווגו מחדש מרווח כולל אחר מצטבר. הבנק יישם את ההוראה בדרך של יישום למפרע. ראה גם באור 12.

לשנת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2013	2014	2013	2014	
(לא מבוקר)		(לא מבוקר)		
11	4	4	4	ב. הכנסות מימון שאינן מרבית בגין פעילויות למטרת מסחר ⁽³⁾
11	22	1	5	הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
-	(2)	-	-	רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר, נטו ⁽¹⁾
-	1	-	-	הפסדים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו ⁽²⁾
22	25	5	9	דיבידנדים שהתקבלו ממניות למסחר
140	156	2	67	סך הכל הכנסות מימון שאינן מרבית בגין פעילויות למטרת מסחר ⁽⁴⁾
				סך הכל הכנסות מימון שאינן מרבית
פירוט על הכנסות מימון שאינן מרבית בגין פעילויות למטרת מסחר,				
לפי חשיפת סיכון				
12	17	1	5	חשיפת רבית
1	-	1	-	חשיפת מטבע חוץ
9	8	3	4	חשיפה למניות
22	25	5	9	סך הכל
ג. חלק לא אפקטיבי ביחסי הגידור ⁽⁵⁾				
-	-	1	-	חוסר האפקטיביות של הגידורים
1	-	1	(1)	מרכיב הרווח בגין מכשירים נגזרים, אשר הוצא לצורך הערכת אפקטיביות הגידור
1	-	2	(1)	סך הכל

(1) מזה חלק ההפסדים הקשורים לאגרות חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בסך 8 מיליון ש"ח (30.9.13 - 3 מיליון ש"ח).

(2) אין חלק ברווחים/הפסדים הקשורים למניות למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן.

(3) כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.

(4) להכנסות רבית מהשקעה באג"ח למסחר ראה באור 9.

(5) לגילוי על ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות רבית ראה באור 9.

באור 11 - מגזרי פעילות

(במיליוני ש"ח)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)							
סך הכל	אחר	ניהול פיננסי	מסחרי	עסקי	עסקים קטנים	משקי בית	בנקאות פרטית
519	-	19	134	119	4	240	3
-	-	53	(13)	(10)	2	(71)	39
519	-	72	121	109	6	169	42
424	5	65	56	95	12	101	90
943	5	137	177	204	18	270	132
(11)	-	-	(6)	(8)	1	1	1
146	2	77	21	41	(4)	1	8

הכנסות רבית, נטו:

מחיצוניים

בינמגזרי

הכנסות רבית, נטו

הכנסות שאינן מרבית

סך כל ההכנסות

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2013 (לא מבוקר)*							
סך הכל	אחר	ניהול פיננסי	מסחרי	עסקי	עסקים קטנים	משקי בית	בנקאות פרטית
558	-	(18)	157	136	2	298	(17)
-	-	129	(36)	(37)	6	(126)	64
558	-	111	121	99	8	172	47
390	1	12	68	92	14	112	91
948	1	123	189	191	22	284	138
21	-	-	17	1	(1)	4	-
144	3	62	20	38	(1)	9	13

הכנסות רבית, נטו:

מחיצוניים

בינמגזרי

הכנסות רבית, נטו

הכנסות שאינן מרבית

סך כל ההכנסות

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)							
סך הכל	אחר	ניהול פיננסי	מסחרי	עסקי	עסקים קטנים	משקי בית	בנקאות פרטית
1,603	-	91	422	366	13	707	4
-	-	117	(47)	(27)	7	(173)	123
1,603	-	208	375	339	20	534	127
1,238	1	176	166	284	35	308	268
2,841	1	384	541	623	55	842	395
(8)	-	-	5	(36)	1	20	2
426	1	211	54	141	(11)	7	23

הכנסות רבית, נטו:

מחיצוניים

בינמגזרי

הכנסות רבית, נטו

הכנסות שאינן מרבית

סך כל ההכנסות

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013 (לא מבוקר)*							
סך הכל	אחר	ניהול פיננסי	מסחרי	עסקי	עסקים קטנים	משקי בית	בנקאות פרטית
1,653	-	49	457	403	10	806	(72)
-	-	185	(79)	(78)	17	(274)	229
1,653	-	234	378	325	27	532	157
1,234	9	120	198	279	39	320	269
2,887	9	354	576	604	66	852	426
65	-	-	40	(9)	(2)	34	2
429	1	188	63	127	(3)	13	40

הכנסות רבית, נטו:

מחיצוניים

בינמגזרי

הכנסות רבית, נטו

הכנסות שאינן מרבית

סך כל ההכנסות

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013 (מבוקר)							
סך הכל	אחר	ניהול פיננסי	מסחרי	עסקי	עסקים קטנים	משקי בית	בנקאות פרטית
2,187	-	98	612	528	15	1,026	(92)
-	-	186	(108)	(81)	20	(313)	296
2,187	-	284	504	447	35	713	204
1,682	8	171	277	376	53	434	363
3,869	8	455	781	823	88	1,147	567
97	-	-	51	(7)	(2)	49	6
570	1	241	89	172	(3)	18	52

הכנסות רבית, נטו:

מחיצוניים

בינמגזרי

הכנסות רבית, נטו

הכנסות שאינן מרבית

סך כל ההכנסות

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

* סווג מחדש.

באור 12 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

(במיליוני ש"ח)

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת מס

רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	התאמות מתרגום, נטו לאחר השפעת גידורים	סך הכל	
לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2014					
48	1	50	(1)	49	יתרה ליום 30 ביוני 2014 (לא מבוקר)
(4)	1	(3)	-	(3)	שינוי נטו במהלך התקופה
44	2	47	(1)	46	יתרה ליום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)
לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2013					
30	-	31	(1)	30	יתרה ליום 30 ביוני 2013 (לא מבוקר)
30	-	30	-	30	שינוי נטו במהלך התקופה
60	-	61	(1)	60	יתרה ליום 30 בספטמבר 2013 (לא מבוקר)

רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	התאמות מתרגום, נטו לאחר השפעת גידורים	סך הכל	
לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2014					
49	-	50	(1)	49	יתרה ליום 31 בדצמבר 2013 (מבוקר)
(5)	2	(3)	-	(3)	שינוי נטו במהלך התקופה
44	2	47	(1)	46	יתרה ליום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)
לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2013					
88	2	91	(1)	90	יתרה ליום 31 בדצמבר 2012 (מבוקר)
(28)	(2)	(30)	-	(30)	שינוי נטו במהלך התקופה
60	-	61	(1)	60	יתרה ליום 30 בספטמבר 2013 (לא מבוקר)

רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	התאמות מתרגום, נטו לאחר השפעת גידורים	סך הכל	
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2013					
88	2	91	(1)	90	יתרה ליום 31 בדצמבר 2012 (מבוקר)
(39)	(2)	(41)	-	(41)	שינויים נטו במהלך התקופה
49	-	50	(1)	49	יתרה ליום 31 בדצמבר 2013 (מבוקר)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2013			לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2014		
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
(לא מבוקר)			(לא מבוקר)		
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:					
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן					
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן					
רווחים (הפסדים) בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾					
שינוי נטו במהלך התקופה					
התאמות מתרגום*					
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
גידורים**					
שינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
47	(17)	30	47	(17)	30
(53)	20	(33)	(53)	20	(33)
(6)	3	(3)	(6)	3	(3)
שינוי נטו במהלך התקופה					
התאמות מתרגום*					
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
גידורים**					
שינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
47	(17)	30	47	(17)	30
(53)	20	(33)	(53)	20	(33)
(6)	3	(3)	(6)	3	(3)
שינוי נטו במהלך התקופה					
התאמות מתרגום*					
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
גידורים**					
שינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
47	(17)	30	47	(17)	30
(53)	20	(33)	(53)	20	(33)
(6)	3	(3)	(6)	3	(3)
שינוי נטו במהלך התקופה					
התאמות מתרגום*					
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
גידורים**					
שינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
47	(17)	30	47	(17)	30
(53)	20	(33)	(53)	20	(33)
(6)	3	(3)	(6)	3	(3)
שינוי נטו במהלך התקופה					
התאמות מתרגום*					
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
גידורים**					
שינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
47	(17)	30	47	(17)	30
(53)	20	(33)	(53)	20	(33)
(6)	3	(3)	(6)	3	(3)
שינוי נטו במהלך התקופה					
התאמות מתרגום*					
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
גידורים**					
שינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
47	(17)	30	47	(17)	30
(53)	20	(33)	(53)	20	(33)
(6)	3	(3)	(6)	3	(3)
שינוי נטו במהלך התקופה					
התאמות מתרגום*					
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
גידורים**					
שינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
47	(17)	30	47	(17)	30
(53)	20	(33)	(53)	20	(33)
(6)	3	(3)	(6)	3	(3)
שינוי נטו במהלך התקופה					
התאמות מתרגום*					
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
גידורים**					
שינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
47	(17)	30	47	(17)	30
(53)	20	(33)	(53)	20	(33)
(6)	3	(3)	(6)	3	(3)
שינוי נטו במהלך התקופה					
התאמות מתרגום*					
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
גידורים**					
שינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
47	(17)	30	47	(17)	30
(53)	20	(33)	(53)	20	(33)
(6)	3	(3)	(6)	3	(3)
שינוי נטו במהלך התקופה					
התאמות מתרגום*					
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
גידורים**					
שינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
47	(17)	30	47	(17)	30
(53)	20	(33)	(53)	20	(33)
(6)	3	(3)	(6)	3	(3)
שינוי נטו במהלך התקופה					
התאמות מתרגום*					
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
גידורים**					
שינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
47	(17)	30	47	(17)	30
(53)	20	(33)	(53)	20	(33)
(6)	3	(3)	(6)	3	(3)
שינוי נטו במהלך התקופה					
התאמות מתרגום*					
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
גידורים**					
שינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
47	(17)	30	47	(17)	30
(53)	20	(33)	(53)	20	(33)
(6)	3	(3)	(6)	3	(3)
שינוי נטו במהלך התקופה					
התאמות מתרגום*					
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
גידורים**					
שינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
47	(17)	30	47	(17)	30
(53)	20	(33)	(53)	20	(33)
(6)	3	(3)	(6)	3	(3)
שינוי נטו במהלך התקופה					
התאמות מתרגום*					
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
גידורים**					
שינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
47	(17)	30	47	(17)	30
(53)	20	(33)	(53)	20	(33)
(6)	3	(3)	(6)	3	(3)
שינוי נטו במהלך התקופה					
התאמות מתרגום*					
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
גידורים**					
שינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
47	(17)	30	47	(17)	30
(53)	20	(33)	(53)	20	(33)
(6)	3	(3)	(6)	3	(3)
שינוי נטו במהלך התקופה					
התאמות מתרגום*					
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
גידורים**					
שינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
47	(17)	30	47	(17)	30
(53)	20	(33)	(53)	20	(33)
(6)	3	(3)	(6)	3	(3)
שינוי נטו במהלך התקופה					
התאמות מתרגום*					
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
גידורים**					
שינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
47	(17)	30	47	(17)	30
(53)	20	(33)	(53)	20	(33)
(6)	3	(3)	(6)	3	(3)
שינוי נטו במהלך התקופה					
התאמות מתרגום*					
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
גידורים**					
שינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
47	(17)	30	47	(17)	30
(53)	20	(33)	(53)	20	(33)
(6)	3	(3)	(6)	3	(3)
שינוי נטו במהלך התקופה					
התאמות מתרגום*					
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
גידורים**					
שינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
47	(17)	30	47	(17)	30
(53)	20	(33)	(53)	20	(33)
(6)	3	(3)	(6)	3	(3)
שינוי נטו במהלך התקופה					
התאמות מתרגום*					
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
גידורים**					
שינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
47	(17)	30	47	(17)	30
(53)	20	(33)	(53)	20	(33)
(6)	3	(3)	(6)	3	(3)
שינוי נטו במהלך התקופה					
התאמות מתרגום*					
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
גידורים**					
שינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
47	(17)	30	47	(17)	30
(53)	20	(33)	(53)	20	(33)
(6)	3	(3)	(6)	3	(3)
שינוי נטו במהלך התקופה					
התאמות מתרגום*					
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
גידורים**					
שינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
47	(17)	30	47	(17)	30
(53)	20	(33)	(53)	20	(33)
(6)	3	(3)	(6)	3	(3)
שינוי נטו במהלך התקופה					
התאמות מתרגום*					
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
גידורים**					
שינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
47	(17)	30	47	(17)	30
(53)	20	(33)	(53)	20	(33)
(6)	3	(3)	(6)	3	(3)
שינוי נטו במהלך התקופה					
התאמות מתרגום*					
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
גידורים**					
שינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
47	(17)	30	47	(17)	30
(53)	20	(33)	(53)	20	(33)
(6)	3	(3)	(6)	3	(3)
שינוי נטו במהלך התקופה					
התאמות מתרגום*					
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
גידורים**					
שינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
47	(17)	30	47	(17)	30
(53)	20	(33)	(53)	20	(33)
(6)	3	(3)	(6)	3	(3)
שינוי נטו במהלך התקופה					
התאמות מתרגום*					
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
גידורים**					
שינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
47	(17)	30	47	(17)	30
(53)	20	(33)	(53)	20	(33)
(6)	3	(3)	(6)	3	(3)
שינוי נטו במהלך התקופה					
התאמות מתרגום*					
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
גידורים**					
שינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
47	(17)	30	47	(17)	30
(53)	20	(33)	(53)	20	(33)
(6)	3	(3)	(6)	3	(3)
שינוי נטו במהלך התקופה					
התאמות מתרגום*					
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
גידורים**					
שינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
47	(17)	30	47	(17)	30
(53)	20	(33)	(53)	20	(33)
(6)	3	(3)	(6)	3	(3)
שינוי נטו במהלך התקופה					
התאמות מתרגום*					
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
גידורים**					
שינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
47	(17)	30	47	(17)	30
(53)	20	(33)	(53)	20	(33)
(6)	3	(3)	(6)	3	(3)
שינוי נטו במהלך התקופה					
התאמות מתרגום*					
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
גידורים**					
שינוי נטו במהלך התקופה					

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק, לרבות התאמות בגין חברות כלולות.

** רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מרבית, פירוט נוסף ראה בבאור על הכנסות מימון שאינן מרבית.

באור 12 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2013			לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2013			לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2014			
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	
(מבוקר)			(לא מבוקר)			(לא מבוקר)			
									השינויים במרכיבי רווח (הפסד)
									כולל אחר מצטבר לפני ייחוס
									לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:
									התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים
									למכירה לפי שווי הוגן
									רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו
									מהתאמות לשווי הוגן
									רווחים (הפסדים) בגין ניירות ערך זמינים
									למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח
									והפסד ⁽¹⁾
									שינוי נטו במהלך התקופה
									התאמות מתרגום*
									התאמות מתרגום דוחות כספיים
									גידורים**
									שינוי נטו במהלך התקופה
									השינויים במרכיבי רווח (הפסד)
									כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי
									זכויות שאינן מקנות שליטה
									סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה
									השינויים במרכיבי רווח (הפסד)
									כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי
									מניות הבנק
									סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה
63	(36)	99	73	(41)	114	103	(61)	164	
(104)	59	(163)	(103)	58	(161)	(106)	64	(170)	
(41)	23	(64)	(30)	17	(47)	(3)	3	(6)	
(11)	-	(11)	(11)	-	(11)	(3)	-	(3)	
11	(5)	16	11	(5)	16	3	(2)	5	
-	(5)	5	-	(5)	5	-	(2)	2	
(2)	1	(3)	(2)	1	(3)	2	-	2	
(39)	17	(56)	(28)	11	(39)	(5)	1	(6)	

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק, לרבות התאמות בגין חברות כלולות.

** רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מרבית, פירוט נוסף ראה בבאור על הכנסות מימון שאינן מרבית.

באור 13 - מכירת פיבי בנק (יו.קי.)

ביום 19 במרס 2013 נחתם הסכם למכירת פיבי בנק (יו.קי.) (להלן - "פיבי לונדון"), והכל בתנאים שפורטו בבאור 8 לדוחות הכספיים לשנת 2013.

ביום 30 באפריל 2014 חתמו הצדדים על הסכם להארכת התקופה להשלמת העסקה (להלן - "הסכם ההארכה") עד לא יאוחר מיום 8 באוגוסט 2014. בהתאם להסכם ההארכה שילמה הרוכשת לבנק, בנוסף לתמורת המניות, סכום של 10,000 ליש"ט ליום החל מיום 1 במאי 2014 ועד ליום 29 במאי 2014, המועד בו התקבל אישור רשויות הפיקוח באנגליה להעברת השליטה.

ביום 10 ביוני 2014 הושלמה עסקת המכירה של מניות פיבי לונדון ועם השלמתה בוטל מכתב מיום 28 בדצמבר 1982 שניתן על ידי הבנק ל-Bank of England (מכתב אשר חודש מספר פעמים בנוסח דומה על ידי הבנק, ובפעם האחרונה ביום 31 בינואר 2001), לפיו מביע הבנק נכונותו לקבלת האחריות הסופית לפעולותיו של פיבי לונדון ולהבטחת יציבותו הפיננסית. החל ממועד השלמת העסקה ה-Bank of England אינו נשען עוד על מכתב זה.

הרווח ממכירת מניות פיבי לונדון, אשר נרשם ברבעון השני לשנת 2014 הסתכם בכ-26 מיליון ש"ח, לאחר השפעת מס.

באור 14 - הסכם בעלי מניות ואופציית מכר (put) אוצר החייל

בהמשך לאמור בבאור 16 לדוחות הכספיים לשנת 2013, ביום 16 בפברואר 2014 התקשרו הבנק וחבר בהסכם להארכה נוספת של האופציה לתקופה של 4 שנים, עד ליום 17 בפברואר 2018, בתנאים הקיימים ובשינוי שלהלן: בשונה מתנאי האופציה שנקבעו בהסכם להארכתה משנת 2011, האופציה ניתנת למימוש על ידי חבר גם בשיעורים שנתיים של 2% לשנה מההון המונפק והנפרע של אוצר החייל, במצטבר עד 8% למשך כל תקופת האופציה (וזאת בנוסף לזכותה של חבר לממש בתום תקופת האופציה את מלוא אחזקותיה או חלקן). בד בבד לחתימת ההסכם בפברואר 2014, מסרה חבר לבנק, בהתאם להסכם, הודעת מימוש בגין 2% מההון המונפק והנפרע של אוצר החייל, המוחזקים על ידי חבר (להלן - "האחזקות הממומשות"). ביום 23 במרס 2014 הושלמה רכישת האחזקות הממומשות והחל ממועד זה מחזיק הבנק בכ-78% מזכויות ההון וההצבעה וחבר זכאית להמליץ על דירקטור אחד פחות, כך שהבנק מחזיק בכ-73% מהזכות למנות דירקטורים באוצר החייל. בנוסף, לחבר זכות הצטרפות יחסית במכירת מניות אוצר החייל על ידי הבנק.